ՃԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م . ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز : السيدة عايدة سيرديان (بالايان)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՐՇՕ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1122 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 7 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1988 | ՀԱՏԸ ՁԵՌՔԷ 10 Եգ. Դհկ. | عدد رقم ١١٢٢ – الخميس ٧ يناير ١٩٨٨

ՀԱՅՐԵՆԻ ԱՇԽԱՐՀ

Հայրենի Կառավարութիւնը Կը Պարգեւատրէ Ընկ. Ժիրայր Նայիրին

Գոհունակութեամբ տեղեկացանք, թէ Խորհրդային Հայաստանի Գերագոյն Խորհուրդի Նախագահութեան որոշումով, Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան ղեկավար դէմքերէն և «Արարատ» օրաթերթի բազմամեայ խմբագրապետ ընկեր Ժիրայր Նայիրի պարգևատրուած է «Խաղաղութեան և Մայր Հայրենիքի հետ կապերի ամրապնդման օգտին ակտիւ գործունէութեան համար» բարձր ու պատուաբեր մրցանակով։

Խմբագրութիւնս կը շնորհաւորէ իր ղեկավար ընկերոջ այս բարձր պարգևատրումին համար, մաղթելով իրեն առաւել ուժ և կորով շարունակելու իր խմբագրի և հասարակական նուիրեալ գործիչի ծառայութիւնները՝ ի սպաս Սփիւռքահայութեան ազգային ու հայրենասիրական ճշմարիտ առաջնորդութեան, Հայրենիքի հետ կապերու ամրապնդման և Հայկական Դատի հետապնդման պայքարին։

Փորթուկալի Նախագահի Եւ Աւստրալիացի Նախարարի Այցելութիւնները Հայաստան

Փորթուկալի հանրապետութեան նախագահ Մարիօ Սուարէզ Դեկտեմբերի առաջին օրերուն երկու օրով այցելեց Խորհրդային Հայաստան։ Օդանաւակայանին մէջ զինք դիմաւորելու եկած էր Հայաստանի նախագահ Հրանտ Ոսկանեանը եւ պաշտօնական այլ անձնաւորութիւններ, իսկ, ազգային տարազ հագած հայ աղջիկներ ծաղկեփունջեր տուին հիւրին:

Նախագահ Սուարէզ իր կեցութեան ընթացքին հանդիպումներ ունեցաւ Հայաստանի Կոմկուսի Կեդրոնի առաջին քարտուղար Կարէն Դեմիրճեանի, նախագահ Հրանտ Ոսկանեանի եւ նախարարաց խորհուրդի նախագահ Ֆադէյ Սարգիսեանի հետ:

Կարէն Դեմիրճեանը իր ողջոյնի ելոյթին մէջ ծանօթացուց հայ ժողովուրդի պատմութիւնը եւ անոր ողբերգական անցեալը եւ ներկայ բարձր զարգացումը որու հետեւանքով իր արտադրութիւնները այսօր կ'արտածուին արտասահմանեան 72 երկիրներու։

Մարիօ Սուարէզ շնորհակալութիւն յայտնեց Հայաստանին ծանօթանալու իրեն տրուած հնարաւորութեան համար յայտնելով, թէ ինք վաղուց կ'ուզէր տեսնել Հայաստանը։ Նախագահը յայտնեց նաեւ, որ իր կարծիքով Հայաստանի կլիման, հայի խառնուածքը ու արտաքինը շատ նման են Փորթուկալի եւ փորթուկալցիներուն։

Իր այցելութեան երկրորդ օրը, նախագահ Սուարէզ եւ տիկինը գտնուեցան Ս. Էջմիածինի տաճարին մէջ, սակայն Վեհափառ Հայրապետ Վազգէն Ա. նախորդ օրը Մոսկուա հասած ըլլալով, իր ամերիկեան ուղեւորութենէն, հեռախօսով կապուեցաւ փորթուկալցի ղեկավարին հետ։

Փորթուկալի նախագահէն ետք, Երեւան ժամանեց Աւստրալիոյ արտաքին գործոց եւ առեւտուրի նախարար՝ Ուիլիըմ Հէյդընը, ընկերակցութեամբ իր տիկնոջ:

Օդանաւակայանին մէջ [illegible]-ցին Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար՝ Անաթոլի Սկըրտչեանը եւ պաշտօնական այլ անձինք։

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 2)

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ ՈՂՋՈՅՆՆԵՐԸ ԵԳԻՊՏԱՀԱՅՈՑ

Ի Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին, Ամենայն Հայոց Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Վազգէն Ա. Վեհափառ Կաթողիկոսէն ստացուեցաւ, ներքոյիշեալ շնորհաւորական և բարեմաղթութեան հեռագիրը, ուղղուած Եգիպտահայ մեր թեմին, Ս. Ծննդեան Հրաշափառ Տօնին առթիւ։

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԴԻՒԱՆ ԳԱՀԻՐԷԻ ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

«Փառք ի բարձունս Աստուծոյ եւ յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն»

Գերաշնորհ
Տ. Զաւէն Արքեպիսկոպոս Չինչինեանին
Առաջնորդին Եգիպտոսի Հայոց
Գահիրէ

Սիրելի Սրբազան,

Հոգեւոր ուրախութեամբ կ'աւետենք Ձեզ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի Ս. Ծնունդն ու Յայտնութիւնը, մաղթելով առողջութիւն որպէսզի երկար տարիներով Ձեր հոգեւոր առաքելութիւնը շարունակէք ի շինութիւն մեր եկեղեցւոյ եւ ի մխիթարութիւն Ձեր ժողովրդեան։

Քրիստոսի Սուրբ Ծնունդեան միջոցաւ խաղաղութեան աւետիսը թող բարձր հնչէ աշխարհի վրայ ամենուրեք եւ բոլոր մարդոց հոգիներուն մէջ որպէսզի մարդկութիւնը վերջապէս խարսխէ արդարութեան եւ խաղաղութեան նաւահանգիստը:

Նոր Տարւոյ սեմին եւ Ս. Ծննդեան բարեբաստիկ տօներուն առթիւ, մեր սրտերը հոգեւոր ուրախութեամբ զեղուն, կ'աղօթենք վերստին մանկացեալ Փրկչին, որպէսզի անսասան եւ հաստատուն պահէ, ի պայծառութեան եւ ի բարգաւաճութեան Հայց. մեր Մայր Եկեղեցին: Թող մեր ժողովուրդը միշտ հոգեւոր եւ Ազգային կեանքով ի հոգեւոր շինութեան եւ յառաջդիմութեան ըլլայ:

«Փառք ի Բարձունս Աստուծոյ եւ յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն եւ օրհնութիւն»:

Սիրոյ Ողջունիւ եւ Օրհնութեամբ՝
ՎԱԶԳԷՆ Ա.
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ՄԱՐԴԻԿ ԱՐԲՇԻՌ, ՕՐՀՆԵՐԳԵ՛Ն...

Հին, միգամա՛ծ դարերէն, Աստղ մը զոգցես կը շողա՛յ
Որ համակէ հոգիներն իր դիւթական ջինջ ցոլքո՛վ.
Ան՝ կը սփռէ՛ ամենուր, հայ հաւատքին բիւրեղեայ
Շողերը սուրբ երկնառաք, օրհնութիւններն հոգեբով։

Կը շրջի Ան աշխարհներ, երկինքներու տակ օտա՛ր,
Զինք կը սպասեն լուսատենչ հարազատներն իր բոլոր
Կարօտակէզ, անսփոփ, անհայրենիք, յոյսով վա՛ռ
Բիւր իղձերով խեղդուած, արտասուաթոր, գլխիկոր...

Ու Ցօղն ինչպէս կուսայ շունչ եւ արշալոյսն՝ արե՛ւ կեանք
Վտիտ ծաղկին տոչորուն, հայ հոգիներն ալ անա՛
Անոր ցոլքով կ'ողողուին, սփռեն ժպիտ ու բերկրանք
Խորհուրդներով արբեցա՛ն, հայ Մայր հողին հոգեհմայ։

Ու փռուի՛ն շղթաներն ատելութեան ժանտ կիրքի,
Շուքին ներքեւ վեհափառ... եւ Հայկորդիք միախառն
Եղբայրանա՛ն միաձոյլ, բիւր երազներ՝ մարմնանա՛ն...

Մարդիկ արբշիռ օրհներգե՛ն, ապրի՛ն պահն այդ երանեալ
Վերածնունդի՛ փառքն հայուն, դառնա՛յ յաւերժ անշէջ հուր,
Դարեր ամբողջ կուտակուած սխրանքներով պաճուճեալ։

ԴԱՒԻԹ Յ. ԷՎԵՐԵԿԼԵԱՆ

Մոնրէալ, Նոյեմբեր 1987
Վազգէն Ա.ի այցելութեան առթիւ

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԱՀԱՅ կեանք

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՍՐԲԱՏԱՌ ԿՈՆԴԱԿԻՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄԸ

Կաղանդի և Տարեմուտի առթիւ, անցեալ Ուրբաթ, 1 Յունուար 1988ին, տեղւոյս Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ, տեղի ունեցաւ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ։

Պատարագեց և քարոզեց Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեան։

Այս առիթով եկեղեցի փութացած էին Պատկ. Թեմական Ժողովի անդամներ առաջնորդութեամբ իրենց ատենապետ պր. Մարտիկ Զարդհանէլեանի, տիկին Զ. Ֆերմանեանի հարազատները և հաւատացեալ ժողովուրդ։

Ի ժամ Ս. Պատարագի տեղի ունեցաւ Հայրապետական Մաղթանք, Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի կենաց և արեւշատութեան համար։

Ս. Պատարագի ընթացքին ներկաներուն կողմէ յոտնկայս ունկնդրուեցաւ Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Վազգէն Ա. Վեհափառ Կաթողիկոսի Սրբատառ Կոնդակը, համայնքիս անդամուհիներէն տիկին Զարուհի Ֆերմանեանի, անցեալին յօգուտ Պօղոսեան Ազգային վարժարանի մեր բախտագուրկ աշակերտներուն հանդէպ ցուցաբերած իր մայրական գուրգուրանքին և հոգածութեան համար, վարժարանի Տիկնանց Խնամակալութեան որպէս ատենապետուհի քառասնամեայ վաստակին համար, որ կարդացուեցաւ Արժ. Տ. Գրիգոր Խաչակիր քհնյ. Օհանեանի կողմէ։

Եկեղեցական արարողութեանց աւարտին, Ազգային Իշխանութեանց յարգելի անդամները և հաւատացեալ ժողովուրդը հաւաքուեցան Ազգային վարժարանի սրահը, ուր ի պատիւ տիկին Զ. Ֆերմանեանի տեղի ունեցաւ մեծարանքի ընդունելութիւն մը։

Այս ուրախալի առիթով հանդամանօրէն խօսք առաւ, յանուն Ազգային Իշխանու-

(Շար. տես էջ 2)

Հ.Բ.Ը.Մ.-Ի «ԿՌՈՒՆԿ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻ

ԽՄԲԵՐԳԱՅԻՆ ՅԱՋՈՂ ԵՐԵԿՈՆ

Ուրբաթ, 25 Դեկտեմբեր 1987, երեկոյեան ժամը ճիշդ 8.30ին, Գահիրէի հայ հասարակութիւնը փութացած էր Ամերիկեան Համալսարանի «Իւալաս» թատերասրահը ներկայ գտնուելու գեղարուեստական բացառիկ երեկոյթի մը:

Արդարեւ, նոր յայտագրով, ելոյթ ունեցաւ Գահիրէի Հ.Բ.Ը.Մ.-ի «Կռունկ» քառաձայն երգչախումբը, ղեկավարութեամբ խմբավար Հայկ Սարգիսեանի:

Հանդիսութիւնը կազմակերպուած էր Հ.Բ.Ը.Մ. Գահիրէի Մասնաժողովին կողմէ, եւ կը վայելէր հովանաւորութիւնը Եգիպտահայ երեք յարանուանութեանց պետերուն։ Ներկայ էին Թեմիս Բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Արք. Չինչինեան, Աւետ. համայնքի նախագահ պր. Աւետիս Չագըճեան, հիւրաբար Քահիրէ գտնուող Հոգշ. Տ. Աբէլ Արքյ. Օղլուգեան, Գահիրէի Թեմական Ժողովի ատենապետ Տէր եւ Տիկին Փոլ Քիլիսեան, Քաղաքական Ժողովի ատենապետ Տէր եւ Տիկին Նուպար Սիմոնեան, Գահիրէի Ս. Միութեան դեսպանատան փրոթոքոլի պետ եւ Բ. քարտուղար Էդիկ Նալբանդեան, «Թռուչք» թերթի թղթակից պր. Զօհրապ Նալբանդեան եւ տիկինը, ազգային երեսփոխաններ, Գահիրէի հայկական կազմակերպութիւններու ղեկավարներ, մամուլի ներկայացուցիչներ։ Հանդիսասրահը ամբողջութեամբ լեցուն էր։

Համերգը սկսաւ Մարտին Մազմանեանի «Երգ ջահելութեան» քայլերգով, որուն յաջորդեց Կարա Մուրզայի «Ալագեազ բարձր սար ա» եւ «Բեզի մեռնիմ» երգերը։ Կոմիտասի «Սարերի վրով» եւ «Երի, երի ջան»ը տրուեցան համաձայն կշռոյթով։ Ապա ունկնդրեցինք Գուսան Աշոտի «Եար առանց քեզ» երգը, յաջող մենակատարութեամբ օր. Քրիստին Չատրճեանի, դաշնակի վրայ ընկերակցութեամբ խմբավարը։ Նոյն հեղինակին Հարի Չէչենեանի «Իմ օրօրաներ», Ռուբէն Թերզիպաշեանի դհոլով եւ Կասիա Ձղալեանի դաշնակով եւ խումբին պատասխանով մեզ փոխադրեց գիւղական հանդէսի մը մէջ:

Կոմիտասի «Սոնա եար»ը առանց դաշնամուրի աղջկանց բաժնին կողմէ եւ յաջող մենակատարութեամբ օրդ. Թալին Կապէեանի եւ Ալիս Սիմոնեանի լաւագոյնս կատարուեցաւ։

Յայտագրի առաջին մասը վերջ գտաւ Ռաֆֆի Չէչենեանի «Բամբին կու գայ հով կ'անի» ազգագրական յաջող մենակատարութեամբ երգով։

Կարճ դադար մը ետք՝ համերգի բ. մասը սկսաւ Խաչատուր Աւետիսեանի «Իրիկնային» երգով, որուն յաջորդեց Էտկար Յովհաննէսեանի «Ձիւն է գալիս» երգը մենակատարութեամբ օր. Լիւսի Տէր Ներսէսեանի: Ապա, երգչախումբը կատարեց Գրիգոր Սիւնիի «Վուշ, վուշ» եւ Կոմիտասի «Ել, ել, ել» երգերը։

Բոլորին ծափերուն ողջոյնով օր. Անուշկա Չատրճեան կը մենակատարէ Խաչատուր Աւետիսեանի «Իմ եղէգ»ը եւ կ'արժանանայ բոլորին գնահատանքին, որուն յաջորդեց Ռոպէրթ Ամիրխանեանի «Դու ինչպէս մի աստղ»ը պարային եղանակը որ երգուեցաւ առանց դժուարութեան։ Ի վերջոյ «Ան Կովկասի քաջեր»ը ուր առասպելական Անդրանիկը կ'ոգեկոչուի եւ որուն մենակատարն էր Ռաֆֆի Չէչենեան: Ժողովուրդը մանաւանդ պահանջեց այս վերջին երգին կրկնումը, բայց չկրկնուեցաւ:

Երգերուն դաշնակի նուագակցութիւնը ներդաշնակօրէն կատարեց տիկին Կասիա Ձղալեան իսկ դհոլի՝ պր. Ռուբէն Թերզիպաշեան։

Կը շնորհաւորենք Հ.Բ.Ը.Մ.-ի Գահիրէի Մասնաժողովի վարչութիւնը իր այս գեղեցիկ նախաձեռնութեան համար, «Կռունկ» երգչախումբի խմբավար Հայկ Սարգիսեանը եւ բոլոր անդամները եւ կը մաղթենք բոլորին նոր յաջողութիւններ։

Զ.Պ.

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԵՒ ԱՒՍՏՐԱԼԻԱՑԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

Աւստրալիացի նախարարը այցելեց հայկական արտաքին նախարարութեան կեդրոնը եւ ունեցաւ պաշտօնական հանդիպում Մկրտիչեանի հետ։

Մայր Աթոռ ժամանեց Աւստրալիոյ արտաքին գործոց նախարարն իր բազմանդամ շքախումբով: Տեսակցութիւնը Վեհափառ Հայրապետի հետ շատ սիրալիր եղաւ: Այս առթիւ Էջմիածին էր ժամանած Աւստրալիոյ հայոց առաջնորդ Տ. Աղան եպիսկոպոս Պալիօզեանը:

Նոյն օրը հիւրերը այցելեցին Երեւանի տեսարժան վայրերը եւ երեկոյեան ներկայ եղան Ալ. Սպենդիարեանի անուան օփերայի թատրոնը եւ դիտեցին «Գայեանէ» պալէն:

ՌՈՒԲԷՆ ՄԱՄՈՒԼԵԱՆԻ ՄԱՀԸ

Հայազգի նշանաւոր բեմադրիչ Ռուբէն Մամուլեան աչքերը փակեց անցեալ Դեկտեմբեր 4-ին, 89 տարեկան հասակին, Վուտլէնտ Հիլզի «Մոշըն Փիքչըր էնտ Թելեվիժըն» հիւանդանոցին մէջ։

Հայազգի արուեստի մարդը Միացեալ Նահանգներ հաստատուած էր 1923-ին՝ Նիւ Եորքի մէջ օփերէթներ բեմադրելու նպատակով։

Շարժանկարի աշխարհի նախակարապետներէն կը համարուի, մանաւանդ խօսուն ֆիլմերու

(Շար. տես էջ 3

ՍՐԲԱՏԱՌ ԿՈՆԴԱԿԻՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄԸ

(Շար. Ա. էջէն)

Թեան, Պատ. Քաղաքական Ժողովի փոխ-ատենապետ ընկ. Վրէժ Սէֆէրեան և անդրադարձաւ տիկին Զ. Ֆերմանեանի երկարամեայ հայ մօր բարեմասնութիւններն ու արժանիքները ցուցաբերած մեր վարժարանի բախտազուրկ աշակերտներուն և մաղթեց առողջութիւն և արեւշատ կեանք:

Խօսք առաւ տիկին Զ. Ֆերմանեան: Ան իր շնորհակալութիւնները յայտնեց Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետին, Առաջնորդ Սրբազան Հօր, Ազգային Իշխանութեան իր անձին հանդէպ ցուցաբերուած ջերմ զգացումներուն համար։ (Իր խօսքը պիտի տանք յաջորդիւ)։

Ամենէն վերջ խօսք առաւ Առաջնորդ Սրբազան Հայրը։ Ան թուեց տիկին Ֆերմանեանի կատարած հայ մօր մը արժանիքները և Պահպանիչով և ներկաներուն շնորհաւորութիւններով վերջ գտաւ սոյն ընդունելութիւնը։

«Ջահակիր» եւս կը շնորհաւորէ տիկին Զարուհի Ֆերմանեանը և կը մաղթէ իրեն առողջութիւն և արեւշատ կեանք։

ԿԱՐԴԱՑԷՔ ԵՒ ՏԱՐԱԾԵՑԷՔ

«ԱՐԱՐԱՏ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Պէյրութ – Լիբանան

«ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»
Նիւ Եորք – Միաց. Նահանգներ

«ՋԱՀԱԿԻՐ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Գահիրէ (Եգիպտոս)

«ՇԱՐԺՈՒՄ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Պուէնոս Այրէս (Արժանթին)

«ՄԱՍԻՍ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Փասատինա (Միաց. Նահանգներ)

«ՅԱՂԹԱՆԱԿ» ԱՄՍԱԹԵՐԹ
Փարիզ (Ֆրանսա)

«ԼՈՒՍԱԲԱՑ»
Թորոնթօ (Գանատա)

«ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՁԱՅՆ» ԵՐԿՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Սիտնի (Աւստրալիա)

«ԿԱՅԾ» ԱՄՍՕՐԵԱՅ
Մոնրէալ (Գանատա)

«ՊԸԼԸՔՏԱՆԵԱՆ» ՀԱՆԴԻՍԱՍՐԱՀ – ՀԵԼԻՈՊՈԼԻՍ

Կիրակի, 13 Մարտ 1938, երեկոյեան ժամը 7-ին

ԳՆԱՀԱՏԱՆՔԻ ԵՒ ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

ԺԱԳ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ

50-ԱՄԵԱՅ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ ՎԱՍՏԱԿԻՆ

Բարձր Հովանաւորութեամբ

Եգիպտահայոց Բարեխնամ Առաջնորդ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

Նախաձեռնութեամբ

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ և ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

Երբեմնի Սաներուն

(Մանրամասնութիւնները յաջորդիւ)

ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ
ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ ԺԱԳ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ
ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

Հայկական Ընթերցասրահի «Մարօ» Տիկնանց Յանձնախումբի Յաջող Պազարը

Կիրակի, 27 Դեկտ. 1987, կէսօրուան ժամը 11.30էն սկսեալ, խուռներամ բազմութիւն մը սկսած էր Հայկական Ընթերցասրահ ժամանել ներկայ ըլլալու եւ քաջալերելու սրահին ազնուափայլ տիկիններուն եւ օրիորդներուն տարած աշխատանքը։

Սեղաններուն վրայ ճաշակաւոր կերպով ցուցադրուած էին անուշներ եւ անուշեղէններ։ Մասնաւոր բաժին մը կար ուտելիքներու (Թափիկ, քուպպա, մանթի, գանելոնի, փիցցա, կեսարական երշիկ, եւայլն)։ Այս բոլորը սիրայօժար պատրաստուած էին Սրահիս համակիր եւ անդամ տիկիններուն կողմէ։ Կէս ժամուայ ընթացքին բոլոր ուտելիքները սպառած էին և ուշացողները չկարողացան իրենց շատ մը փափաքածները ունենալ։

Վաճառուած բոլոր ապրանքները կը զետեղուէին պր. Հրայր Շահրազեանի կողմէ սիրայօժար պատրաստուած նայլըն պարկերու մէջ։

Մէկ կողմէն հայ երաժշտութիւնը կը խանդավառէր մթնոլորտը, միւս կողմէ ներկաներէն շատեր նստած սեղաններու շուրջ կը ճաշակէին համեղ լահմաճիւնը պատրաստուած սրահիս տիկիններուն կողմէ։

Ջերմօրէն կը շնորհաւորենք Սրահիս «Մարօ» Տիկնանց Յանձնախումբը եւ բոլոր օժանդակ տիկիններն ու օրիորդները, որոնք այս տարեկան ձեռնարկի յաջողութեանը սատարեցին, ու նորանոր յաջողութիւններ կը մաղթենք ապագայի բոլոր ձեռնարկներուն։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ Վարժարաններէն Ներս

ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Վերջին երեք տարիներու ընթացքին Գալուստեան-Նուպարեան Ազգ. Վարժ.ի Պուլաքի մասնաճիւղը առաջնութիւնը խլեց Գահիրէի կրթական արեւելեան շրջանի լեզուներու դպրոցներու միջեւ կայացած արտասանական մրցումներուն։

30 Նոյեմբերին Զամալէքի «Էլ Թակրէպէյա» աղջկանց երկրորդական վարժարանին մէջ վեց վարժարաններու աշակերտ-աշակերտուհիները մրցակցեցան։ Արտասանեցին Վարժարանիս աշակերտուհիներ՝ Նորա Գոլոյեան, Մարի Տէր Ներսէսեան, Մարի Ջէմանեան, Տիանա Աւագեան, Անի Լուիզ, Հերմին Լօթֆի և աշակերտ Գէորգ Գազանճեան։

Առաջնութիւնը շահեցան Գ. երկրորդականէն Նորա Գոլոյեան և նախակրթարանի բաժինէն Հերմին Լօթֆի։

Երկրորդական դիրքի արժանացան՝ Մարի Տէր Ներսէսեան, Մարի Ջէմանեան և Տիանա Աւագեան։

Այս յաջողութեան առթիւ ջերմապէս կը շնորհաւորենք ծնողները, ուսուցիչները և մեր հասարակութիւնը։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ
Գ. ԼՈՒՍՏԵԱՆ-ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ
ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

ՀԱՅ ԹԵՐԹԸ

ԸՆԿԵՐՆ Է ՀԱՅ ՏԱՆ

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԲԱՐՕՐՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՇԱԶՕ՛Ր ԱՒԵՏԻՍՈՎ
ՍՈՒՐԲ ԾՆՈՒՆԴ
ՎԵՐԱԾՆԱԾ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Յաւերժական հայութիւնը, հաւաքականօրէն ողջունելէ ետք 1988 Թուի Նո՛ր Տարին, փառաւորապէս կ՚արժեւորէ Ս. Ծննդեան Տօնը, հաւատարիմ իր ազգային ինքնուրոյն դիմագիծին եւ իր տոհմային աւանդութիւններուն։

Իւրաքանչիւր տարի, իր ազգային ըմբռնողութեամբ, հանգամանօրէն նշելով Ծննդեան Տօնը, քաղաքակիրթ ու անմահական հայ ժողովուրդը սքանչելիօրէն կը վերապրի յաւերժափա՛ռ խորհուրդը՝ իր հոյակապ վերածնութեան։

Բեթղեհեմի մեծապայծառ երկնակամարին վրայ, իւրաքանչիւր Նոր Տարուան Յունուար 6ին պլպլացող երկնապարգեւ Աստղը, գիշերային խաղաղութիւնը իրենց հրեղէն տեսիլքով առաւել եւս քաղցրացնող հրեշտակներու համատեղութեան օրհներգով, երբ՝ Մարդկութեան կը փոխանցէ հրաշազօ՛ր Աւետիսը՝ Սիրոյ, Խաղաղութեան, Հաճութեան եւ Բարօրութեան, միւս կողմէ, այդ միեւնոյն Աստղը նուիրական, իր բարոյական արժէքներուն ամբողջական պահպանման ի խնդիր մարտիրոսանալ գիտցած հայութեան, կու տայ Հրաշափա՛ռ Աւետիսը՝ իր փառապանծ վերածընունդը նուիրակերտած ազգութեան մը զօրութեան, ցնծութեան եւ յաղթանակին։

Պատմականօրէն նուիրագործուած այս ճշմարտութեան համար է, որ իւրաքանչիւր տարի, հայուն հաւատքի անսասան վէմին՝ Ս. Էջմիածինի ղօղանջները, համայն հայութեան, ի Հայաստան եւ սփիւռս աշխարհի, մեծահանդէս արարողութեամբ կ՚աւետեն Ս. Ծնունդը՝ Աստուածորդւոյն։

Թող յաւե՛րժ հնչեն աւետաբեր ղօղանջները հայութեան Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինին, որպէսզի յաւերժ անսասան մնան տոկալու եւ գոյատեւելու, յառաջդիմելու եւ ստեղծագործելու անխորտակելի կամքն ու պողպատեայ կորովը մեր հայկազուն ժողովուրդին։

* * *

Իր համամարդկային նշանակութեան եւ տիեզերական տարողութեան կողքին, գերազանցապէս ԱԶԳԱՅԻՆ ՏՕՆ է Ս. Ծնունդը՝ մեր ԱԶԳԱՅԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻԻՆ ու իր ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՈՅՈՒԹԵԱՄԲ հպարտ մեր քաջակորով ժողովուրդին համար։

Ս. Ծնունդը հայութեան համար հանդիսացած է ու կը շարունակէ հանդիսանալ Ազգային Տօն մը, որովհետեւ, Քրիստոնէական Վարդապետութիւնը պետականօրէն ընդունելէ ետք, հայ ժողովուրդը Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի առաջնորդութեամբ, եւ միաժամանակ, մղուած՝ իր Քրիստոսակեդրոն հաւատքէն, իր մարդկային հնարաւորութիւններէն աւելի բարձր մակարդակով, արժանաւորապէս գիտցաւ փառաւորել Լոյսն ու Ոգին Քրիստոնէութեան եւ անոր ճշմարի՛տ դաւանանքին։

Մեր այս հաստատումը կը փաստարկէ մեր ժողովուրդի Ազգային Պատմութիւնը։

Մեր այս վերլուծումներուն հարազատութեան մասին կը վկայեն Պատմական Հայաստանի բնաշխարհն ու մեր հայրենի ոստաններն ու սարալանջերը։

Նոր ժամանակներու մեր Թուարկութեան հայ Թագաւորներն ու Թագուհիները, հայ իշխաններն ու իշխանուհիները, պահելով հանդերձ, նախքան քրիստոնէական ժամանակաշրջանի հայ աշխարհականներուն եւ արքաներուն բարքերն ու աւանդութիւնները, իրենց իւրաքանչիւր նուաճումէն կամ յաջողութենէն ետք, շինել, կառուցանել տուած են եկեղեցիներու կամ մատուռներու համալիր մը, վասն՝ իրենց քրիստոնէակեդրոն հաւատքին։

Ս. Ծննդեան հանդիսաւոր այս օրով, գէ՛թ տօնական այս օրով միայն, պահ մը, երբ՝ մտաբերենք այն բոլոր պատմագրութիւնները, զոր կարդացած ենք ու կը կարդանք Ախուրեանի միւս ափին, ինքզինք, գերիվարուածէ աւելի միայնակ, անջատուած եւ, ինչու չըսել նաեւ ինքզինք որ՛բ զգացող պատմականօրէն հոյակերտ ու հայակերտ Անիին մասին, մեր տեսողութեան առջեւ, ակնթարթի մը ընթացքին, կ՚ուրուագծուած հայկական ճարտարապետութեամբ կառուցուած լուսափա՛յլ քաղաք մը, հպարտ եւ հարուստ՝ իր հազար ու մէկ թանկարժէք եկեղեցիներով ու վանքերով։

Դարերու հոլովոյթին հետ, ապառաժներու խոռոչներուն մէջ, քարանցաւներու նկուղներու խոնաւութեան ներքեւ, հայ վանականն ու հայ արուեստագէտը, իրենց սեփական աչքերուն աստուածատուր լոյսը կորսնցնելու գնով, իրենց մեղուաջան այլ հերոսակա՛ն ճիգերով, պատրաստեցին, կերտեցին, մեզի՛, հայութեան նո՛ր սերունդներուն՝ սրբազա՛ն աւանդ թողուցին, մեր սքանչելի մանրանկարչութիւնը հայկական, մեր ազգութեան քաղաքակրթութեան այդ խոշորագոյն կոթողը, որ թէեւ ներշնչուեցաւ, կեանքի կոչուեցաւ ու ծաղկեցաւ քրիստոնէութեան վարդապետութեամբ, եւ սակայն, իր ճակտին վրայ մինչեւ այսօր անվթար պահեց ու յաւիտեանս պիտի պահէ գեղակերտ դրոշմը, փառապանծ կնիքը՝ իր ինքնուրոյն հայկականութեան։

Տակաւին, յառաջադէմ մեր ժողովուրդն է, որ իր Քրիստոնէական Կեանքի ճանապարհին վրայ, իր սո՛ւրբ կղերականներով, իր Գրիգոր Նարեկացիով ու իր Ներսէս Շնորհալիով յատկապէս, ստեղծագործեց, երկնեց իր անխորտակ հաւատքին նոյնքա՛ն անխորտակ աղօթամատեաններն ու սաղմոսագրքերը, որոնք, այսօր իսկ, քանիերորդ դարու այս երկրորդ յիսնամեակին գիտական թարգմանութիւններու արժանացած ըլլալով, հիացմունքի գուրգուրանքի եւ, ինչո՛ւ չըսել նաեւ, պաշտամունքի կորիզը կը հանդիսանան համաշխարհային մտաւորականութեան, Լոնտոնէն մինչեւ Փարիզ ու Վատիկանէն մինչեւ Մոսկուա։

Ու յետոյ ի՞նչպէս մոռնանք սրբազա՛ն երաժշտութիւնը յաւե՛րժ սրբացած Կոմիտասին, որ մեր Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ մեղեդիներն ու շարականները, իր հանճարեղ տաղանդով, առաջնորդեց դէպի բարձրագոյն գագաթները՝ ժամանակակից համաշխարհային երաժշտութեան։

Ահա, թէ ինչո՛ւ, գերազանցապէս Ազգային Տօն մըն է Ս. Ծնունդը՝ Աստուածորդւոյն, դարերէն եկող ու դարերէն գացող մեր յաւերժական ժողովուրդին համար։

* * *

Խաղաղութեան, Սիրոյ եւ Բարօրութեան հրաշազօ՛ր Աւետիսով՝ Ս. Ծնունդն է այսօր վերածնած հայութեան։

Ու տօնական այս օրով, մեր սրտագի՛ն մաղթանքն է, որ հայ ժողովուրդի նո՛ր սերունդները, պատշա՛ճ զգօնութեամբ եւ իմաստո՛ւն հասկացողութեամբ, գիտնան, իմանան, թէ ինչպիսի հանճարեղ ազգի մը զաւակներն են իրենք, ի՛նչպիսի բազմարժէք քաղաքակրթութեան մը ժառանգորդներն են իրենք։

Բազմաչարչար մեր ժողովուրդը անմահացաւ ու յաւերժ անմահ է, որովհետեւ գիտցաւ անբիծ ու անաղարտ պահել իր ԱԶԳԱՅԻՆ ՈԳԻՆ զինք կենսաւորող, զինք լիցքաւորող եւ իրեն յարատեւ թռիչք տուող ՈԳԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ։

Իր այդ Ազգային Ոգիով առաջնորդուեցաւ մեր ժողովուրդը, դարեր շարունակ։

Հրամայական պահանջ է, որ նոյն այդ Ազգային Ոգիով առաջնորդուին հայութեան նոր սերունդները այսօր որպէսզի՝

— Իւրաքանչիւր տարի, Յունուարի 6ին, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինի ղօղանջները Աստուածորդւոյն Ծննդեան հետ, բովանդա՛կ մարդկութեան յաղթականօրէն աւետեն նաեւ՝ վերապրումի ու վերածնութեան սքանչելի խորհուրդը Հայ Ժողովուրդին։

ԳԷՈՐԳ ՏԱՐՕՆԻ

Պէյրութ, Յունուար 1988

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՎՐԴ. ԿՌԱՆԵԱՆ
ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ
[illegible] ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՀԱՆՆԷՍԵԱՆ
ԲԱՌԵՐՈՒ ԲԱՑԱՏՐԱԿԱՆԸ ԽԻՍՏ ԴԻՒՐԸՄԲՌՆԵԼԻ
ՄԱՍՏ ՀՈՄԱՆԻՇՆԵՐ — ԱՅԺՄԷԱԿԱՆ ԲԱՌԱՊԱՇԱՐ
• ԱՄԷՆԷՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑԸ ՀԱՅԵՐԷՆ ԲԱՌԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ
• ԱՄԷՆԷՆ [illegible] ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ՏԱՍՆԱՄԵԱԿՆԵՐՈՒՆ
768 էջ — 50 Լիբ. Ոսկի
[illegible] SHIRAK PRESS (HANNESSIAN BROS) 235 NAHR ST. BEIRUT LEBANON TEL [illegible]
ԳՏՆԵԼ՝ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԵՒ ՀԱԼԷՊԻ ԳՐԱՎԱՃԱՌՆԵՐՈՒՆ ՄՕՏ

ՌՈՒԲԷՆ ՄԱՄՈՒԼԵԱՆԻ ՄԱՀԸ

(Շար. Բ. էջէն)

պարագային։

Մամուլեանի պատրաստած ֆիլմերը եօթներորդ արուեստի աշխարհին մէջ մեծ յաջողութիւն գտան։ Նշանաւոր ֆիլմերէն են.- «Ափլոզ», 1929, «Տոքթ. Ճեքիլ եւ Պրն. Հայտ», 1932, երաժշտախառն «Փորճի եւ Պէսս», 1935։ «Արիւն եւ Աւազ», «Քրիստինա Թագուհի», «Օքլահոմա», «Յարութիւն» եւ վերջին ժապաւէնը՝ «Սիլք Սթաքինկզ»:

Վկայութեանց համաձայն, Մամուլեան ունեցած է արտասովոր ձիրք, խորաթափանցութիւն եւ քաջութիւն։

Իր մահով բեմադրիչներու հիմնադիր սենտիքայի վերջին «զինուոր»ը ընդմիշտ կը բաժնուի այս աշխարհէն։

ՍԴՀԿ-Ի 100-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻՒ

ՓԱՌՔ ՀԱՐԻՒՐ ՏԱՐԻՆԵՐՈՒԴ

ՍԵԴԻ ԳՕՋՈՒՆԵԱՆ

1887 ժընեւի մէջ Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան հիմնադրութիւնը անկիւնադարձ մը եղաւ հայ ազգային կեանքէն ներս։ Անոր ազգային-յեղափոխական, եւ ընկերվարական գործունէութիւնը եղաւ միշտ ազգօգուտ եւ գնահատուեցաւ հայ ողջամիտ հասարակութեան կողմէ:

Գահիրէի մէջ Հնչակեան Կուսակցութեան հովանիին ներքեւ հիմնուած ու տասնեակ տարիներէ ի վեր գործող Հայկական Ընթերցասրահը մեծապէս նպաստած է Եգիպտահայ գաղութի հայ մշակոյթին, գեղարուեստին ու գրականութեան։ Այդ հայ օճախին մէջ հասակ նետեցին եւ ուռճացան տաղանդաւորներ, որոնք ոչ միայն շէնցուցին եգիպտահայ բեմերը, այլ հետագային տիրացան արժանաւոր համբաւի:

Հայկական Ընթերցասրահը քառասունական թուականներու քաջալեր հանդիսացաւ ներգաղթին եւ սիրով տրամադրեց իր «Լօգալ»ը ուր տարիներ շարունակ այդ սրահին մէջ գործեց այդ առթիւ կազմուած Ներգաղթող Միութիւն»ը, ոչ միայն հայրենասիրական հանդիսութիւններով այլ նաեւ ներգաղթի ընթացիկ աշխատանքներով։

Մօտ քառասնեակ տարիներէ ի վեր անձնական ճիգերով ու զոհողութիւններով յարատեւօրէն լոյս տեսնող «Ջահակիր»ը փաստ մը եւս է կորովի ու հաւատաւոր գրչուորագրեալներու ազգօգուտ մէկ գործին՝ որ ամէն գնահատանքէ վեր է։

Փա՜ռք քեզ Հնչակեան Կուսակցութիւն, թող այս շնորհահաւորելի հարիւրամեակդ ըլլայ նոր արշալոյս մը մեր ազգին համար, որուն շողերը պիտի լուսաւորեն գալիք հայոց հարիւրաւոր տարիները:

Սիտնի, 7 Դեկտ. 1987

ՈՂՋՈՅՆ ԽՕՍՔ

Հնչակեան կուսակցութիւնը 1887էն ի վեր հայ ժողովուրդին հետ դժուարին ու հերոսական ճանապարհ անցած է:

Իբրեւ ազատագրական շարժման յառաջապահ՝ առաջինը բարձրացուց յեղափոխութեան դրօշը:

Այսօր երբ արժանի յարգանքի կ՚ընծայենք Մայր կուսակցութեան, պարտինք յիշել անանուն քաջերուն անունները եւ երկար շարքը անձնուրաց եւ անվեհեր հերոսներուն: Նաեւ Փարամազի մարգարէական խօսքերը տեղին է յիշել — «Հայութիւնը պարտի անգամ մըն ալ մեռնիլ, որ հայութիւնը ապրի»։

Ի՜նչ նպատակայլացութիւն եւ պայծառ գալիքի բոցեղէն հաւատք:

Աններքող վկայութիւն եւ ապշեցուցիչ կանխագիտութիւն: Երթի շեփոր գեղեցիկ ապագայի աներեր հաւատքով։

Նոյեմբեր 29-ի աւետաբեր կոչը առաջին օրէն իսկ Հնչակեան կուսակցութիւնը լսեց եւ զօրավիգ կանգնեցաւ Սովետական Հայաստանին, սէր ու համակրանք տածելով։

Հայութեան ամենամպանծալի զաւակներէն, քաջերու քաջը զօրավար Անդրանիկ եւս առաջին օրէն սիրեց Սովետական Հայաստանը։

Սփիւռքահայութեան մէջ Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան ձայնը տիրական եւ հաւասարակշռուած կը մնայ:

Ի խորոց սրտի կ՚ողջունեմ Մայր կուսակցութեան փառապանծ 100-ամեակը:

ՄԿՐՏԻՉ ԱՆԴՐԱՆԻԿ

Աղեքսանդրիա, 8 Դեկտ. 1987

ՀԱՅՐԵՆԻ ՏԵՍԱՐԱՆ

«ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԴ» Նոր Կեսարիա, Հայաստան

ՋԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

7 ՅՆՎՐ. 1988

ԾՆՈՒՆԴ

Ուրախութեամբ կը տեղեկանանք, որ անցեալ Կիրակի, 3 Յունուար 1988, տէր եւ տիկին Ժանօ եւ Գոհար Վարդուկեաններ (Տուպայ) բախտաւորուած են առջինեկ աղջիկ զաւակով մը, զոր անուանակոչած են Լաուրա:

Սրտագին կը շնորհաւորենք նորածինին ծնողքը, մեծ մայրերը՝ տիկին Սիրվարդ Վարդուկեանն եւ տիկին Անահիտ Վարժապետեանը, ինչպէս նաեւ ընտանեկան բոլոր պարագաները, եւ երջանիկ ու երկար կեանք կը մաղթենք նորածինին:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Գահիրէի Ազգային Առաջնորդարանիս արտաքին դարպասին վրայ, աջ և ձախ պատերուն ագուցուեցան, երկու չատ գեղեցիկ, պղինձով և ապակիով կառուցուած լամբերու պահպանակներ։ Խոշոր պահպանակներու արտաքին երեսները ունին, հայկական մանրանկարչութեան մօթիֆներէն առնուած, սիրուն թռչնազգի զարդանախշեր։

Երկու լամբարներու միջեւ լուսաւոր գրութիւն մը գետեղուեցաւ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ, Հայերէն և Արաբերէն տառերով։

Նուիրատուն է, Գահիրէի Թեմական Պատկ. Ժողովի Ատենապետ և ծանօթ ազգային բարերար, տիար Փոլ Քիլիմճեան։ Իսկ զարդանախշերուն գծագրիչն է, ճարտարապետական բարձրագոյն իր ուսումը Երեւանի Պետական Համալսարանին մէջ աւարտած, տիար Վահան Ճիճէրճեան:

Այս նուիրատուութեան առիթով և յամենայնի, ի դիմաց մեր համայնքի անդամներուն, սրտագին շնորհակալութիւն կը յայտնենք տիար Փոլ Քիլիմճեանին, հայցելով Աստուծմէ որ բիւրապատիկ հատուցանէ իրեն և Ազգային բոլոր նուիրատուներուն:

ԶԱՒԷՆ ԱՐՔԵՊՍ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆ
Առաջնորդ Հայոց Եգիպտոսի

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հայկական Ընթերցասրահի Հ.Մ.Մ.-ի վարչութիւնը կը տեղեկացնէ, թէ յետ այսու փինկ փոնկի վարժանքը կանոնաւորապէս պիտի կատարուի ամէն Երեքշաբթի, Հինգշաբթի եւ Շաբաթ օրերը, երեկոյեան ժամը 6էն 8ը, «Ահլի» մարզարանի պատասխանատու-մարզիչ պր. Ահմէտ Իսմայլի կողմէ:

Այս առթիւ, բոլոր անոնք որոնք կը փափաքին մարզուիլ, պատանի կամ սկսնակ (առանց տարիքի խտրութեան) կրնան արձանագրուիլ Հ.Մ.Մ.-ի վարչութեան մօտ, մինչեւ 30 Յունուար 1988:

Հ.Մ.Մ.-Ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՄՈՒԼԸ ԴՊՐՈՑ Է

«ՋԱՀԱԿԻՐ»ԻՆ

Առ ի գնահատանք Թերթիս ազգօգուտ գործունէութեան, տիկին Զարուհի Յերմանեան կը նուիրէ 25 եգ. ոսկի։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Ս. ՊՕՂՈՍ-ՊԵՏՐՈՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՊԱՅԾԱՌՈՒԹԵԱՆ

Տէր և տիկին Նորայր Պէնօհանեան և զաւակը Արմանտ, իրենց սիրելի քրոջ և հօրաքրոջ օրդ. Գարզուհի Մարգարեանի (ծնեալ Պէնօհանեան) մահուան (Գանատա) քառասունքին առթիւ անոր քաղցր յիշատակին կը նուիրեն 100 եգ. ոսկի։

Տէր և տիկին Արմէն-Կարօ Կէօնճեան և զաւակունք (Գանատա) իրենց սիրելի հօրաքրոջ օրդ. Գարզուհի Մարգարեանի (ծնեալ Պէնօհանեան) մահուան քառասունքին առթիւ անոր քաղցր յիշատակին կը նուիրեն 100 եգ. ոսկի։

Հ.Մ.Ը.Մ. - ՆՈՒՊԱՐԻՆ (ԱՂԵՔՍ.)

Պր. Յակոբ Գուլթնուեանի ընդ օր. Նորա Գապայեանի ամուսնութեան ուրախ առթիւ, վասն շնորհաւորութեան տիկին Սիրվարդ Թօսունեան կը նուիրէ 20 եգ. ոսկի։

ՍՏԱՑՈՒԱԾ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Պր. Գրիգոր Գ. Մազմանեանէ (Թորոնթօ) շնորհակալութեամբ ստացած ենք որպէս 1987ի և 1988ի բաժնեգինները՝ 40 տոլար:

ՍՏԱՑԱՆՔ

Շնորհակալութեամբ ստացած ենք։

– Գալուստեան Ազգ. Վարժարանի Ծնողք - Ուսուցիչ Խորհուրդի 1988 տարւոյ պատի օրացոյցը Կարապետ Աղա Գալուստի կիսանդրիին գունաւոր գեղեցիկ լուսանկարով, ամսական թերթիկներով։

– Սարգիս Թէքէեան և ընկերութեան 1988 տարւոյ պատի օրացոյցը, օրական թերթիկներով։

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրենք արտասահմանի մեր այն բաժանորդներէն, որոնք ցարդ չեն ղրկած իրենց բաժնեգինը, բարի ըլլան մեզի փութացնելու զայն, դիւրացնելու համար մեր գործը: Չէք կամ մանտա-փոստ ղրկել «ZAVEN BALAYAN»ի անունին եւ ուղարկել փոստարկղ թիւ 2111, Գահիրէ (11511), Եգիպտոս:

«Ջահակիր»ի Աղեքսանդրիոյ պաշտօնական ներկայացուցիչն ու թղթակիցն է՝
Պր. ՄԻՆԱՍ ՊԱՆՏՈՅԵԱՆ
33 Սաաս Զաղլուլ պող.
Հեռ. թիւ 4822199

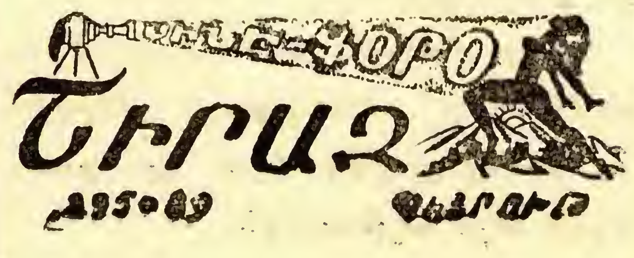

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀ
ԳԱՀԻՐԷ

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 7 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1988, Կ. Ե. ԺԱՄԸ 8ԻՆ

ԱՄԱՆՈՐԻ ԵՒ Ս. ԾՆՈՒՆԴԻ ԱՌԹԻՒ

ՏՕՆԱԾԱՌ

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԱՃՊԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ (ԿԱԼԱ ԿԱԼԱ) ԵՒ ՏՐԱՄԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ Է

Կաղանդ Պապային նամակը պարտաւորիչ է փոքրիկներուն համար

ՀԱՄՊԸՐԿԸՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

Սիրալիր Հրաւէր Բոլորին

ԾԱՆՕԹ.- Այն ծնողները որոնք կը փափաքին որ իրենց փոքրիկները ելոյթ ունենան սոյն հանդէսին, թող բարեհաճին նախապէս տեղեկացնել կազմակերպիչ Մարմնին, դիմելով Ընթերցասրահ ամէն երեկոյ ժամը 8-10 (Հեռ. 3914908)։

——— ** ———

ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵԼԱՒ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻ

1988 ՏԱՐՈՒՈՅ «ԵՐԵՒԱՆ» ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑԸ

(45ՐԴ ՏԱՐԻ)

ՆԿԱՐԱԶԱՐԴՈՒԱԾ ՍԱՍՈՒՆՑԻ ԴԱՒԻԹԻ ԱՐՁԱՆԻ ԳՈՒՆԱՒՈՐ ԳԵՂԵՑԻԿ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՈՎ

(Գործ՝ Ե. Քոչարի — Լուսանկար՝ Հայկ Ասատուրեանի)

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՆՈՒՊԱՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱՏԱՆ
Ն. ԵՒ Հ. ՍԻՄՈՆԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒ

Ունենալու համար դիմել Սրահ՝ ամէն երեկոյ կամ հեռ. 3914908։ Աղեքսանդրիոյ մէջ դիմել պր. Մինաս Պանտոյեանի, հեռ. 4822199։

——— ** ———

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Հայկական Ընթերցասրահի տարեկան անդամական ընդհ. ժողովը տեղի պիտի ունենայ Հինգշաբթի, 14 Յունուար 1988, երեկոյեան ժամը 8-ին, սրահիս մէջ:

ՕՐԱԿԱՐԳ.–

1.– Ընթերցում եւ վաւերացում նախորդ ընդհ. ժողովի ատենագրութեան:

2.– Ընթերցում վարչութեան տարեկան (1-7-86էն 30-6-87) բարոյական համարատուութիւն:

3.– Ընթերցում եւ վաւերացում տարեկան (1-7-86էն 30-6-87) նիւթական հաշուեկշիռին:

4.– Ընթերցում հաշուեքննիչի տեղեկագրին:

5.– Ընտրութիւն հաշուեքննիչի:

6.– 1987-1988 տարեշրջանի պիւտճէի վաւերացում:

7.– Առաջարկներ եւ թելադրութիւններ:

ԾԱՆՕԹ.– Վերոյիշեալ ժամուն մեծամասնութիւն չգոյանալու պարագային, ժողովը կը յետաձգուի մէկ ժամով, որմէ ետք ժողովը օրինաւոր կը նկատուի:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՆ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՆՈՒԷՐԸ

ՁԵՐ ՍԻՐԵԼԻՆԵՐՈՒՆ

Այն ազգայինները, որոնք կը փափաքին Նոր Տարուան առթիւ «Ջահակիր» նուիրել՝ Հայաստանի կամ արտասահմանի իրենց ազգականներուն և բարեկամներուն, կրնան հեռաձայնել թերթիս վարչութեան (հեռ. 3914908) ամէն օր կ.ե. ժամը 4էն 8 (ի բաց առեալ Կիրակի օրերէն)։ Իսկ Աղեքսանդրիոյ մէջ, պր. Մինաս Պանտոյեանի (հեռ. 4822199 առաւօտները, (ի բաց առեալ Ուրբաթ օրերէն)։ Տարեկան բաժանորդագրութեան սակն է 10 եգ. ոսկի (պարզ փոստով) և 18 եգ. ոսկի (օդային փոստով)։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ «ՋԱՀԱԿԻՐ»Ի

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Պարզ փոստ	Օդային փոստ
Եգիպտոսի բաժանորդներէն	500 Ե.Դ	—
Արաբական երկիրներ	—	5 տոլար
Եւրոպայի, Ամերիկայի,	15 տոլար կամ	
Գանատայի, Աւստրալիոյ եւ այլ 10 Սթերլին		30 տոլար
երկիրներու բաժանորդներէն		

ՋԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

جهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م. ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز السيدة عايدة سيروبيان (بالايان)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՅՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԱԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1123 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 14 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1988 | ՀԱՏԸ ՁԵՌՔԻ 10 Եգ. Դհկ. | عدد رقم ١١٢٣ — الخميس ١٤ يناير ١٩٨٨

ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ՀԵՏ

Ս. Ծնունդի օրը, Գահիրէի Առաջնորդարանի դահլիճին մէջ, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը կը խօսակցի Նախագահ Հոսնի Մուպարաքի անձնական ներկայացուցիչ՝ պր. Մոհամմէտ Ռաուֆ Ապտինի հետ: Նկարի ձախին՝ ԱՄՆ-ի Գահիրէի դեսպան պր. Ֆրանք Ուայզնըր: (Լուսանկարը՝ Խաչիկ Դամպէրեանի

Վեց Յունուար, Ս. Ծննդեան Պատարագն ու արարողութիւնները (Տ. Զաւէն Ս. արքեպ. Չինչինեանի պատարագչութեամբ) անգամ մը եւս եկան հաստատելու մեր սրտերուն եւ մտքերուն մէջ, թէ ենթագրուած է (եւ ոչ պայման) որ հոգեւոր մեր դրսեւորումներն ու ազգային մեր աշխարհիկ խոյթներն ըլլան ազգագրական զօրոյթներով եւ արուեստի մտահոգութիւններով բեռնաւորուած մշակոյթ։

Արդարեւ, իրողութիւնն այս է եղած Արեւմտահայոց մօտ առաւելապէս՝ Տ. Եղիշէ Ս. Պատրիարքի (կամ անմոռանալի Տ. Մաղաքիա Ս. Օրմանեանի) Արմաշէն ի վեր։ Այսինքն՝ Զարթօնքի սերունդին յաջորդող Արւեստագէտ սերունդի օրերու սկզբնաւորութենէն ի վեր։

Խորազգած Գուշակեան Սրբազան՝ .... շարունակեց այս վերելքը Եգիպտոսի մէջ (սկսած դպրապետ - դաստիարակ Ղազարոս Ղազարոսեանով): Տ. Մամբրէ Ս. Սիրունեան ժողովրդականացուց զայն՝ օժանդակութեամբ Օննիկ եւ Շահան Պէրպէրեանի (անուղղակի) եւ Լիպ. Նազարեանցի (Մեկուսի)։ Մենք ունեցած ծառայութիւնները - ժողովրդային համբով - Սրունցեանցի, Փիլիպպոսեանի, Պատմագրեանի, Ալեքսանեանի, Երկանեանի, Շալճեանի (Սեպուհ), յարգելու համար մասնագիտական պատրաստութեամբ գօտեպնդուած Մօ. Եղ. Յակոբեանի վաստակին, զինակցութեամբը անձնուէրն Շ. Դարմանեանի եւ այլոց։ Ո՞վ կրնայ անտեսել Տ. Պապկ եպս. Թումայեանի, Տ. Ղեւոնդ քհնյ. Փափազեանի, Պէզիրճեանի, Պանտոյեանի, Գարթալեանի աշխատանքները Աղեքսանդրիոյ Ս. Պօղոս-Պետրոսում։ Ո՞վ կրնայ չգնահատել Գահիրէի Ս. Գր. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Սարգիսեանը (երբեմնի) Պասմաճեանը, Լեւոնեանը, Ամիրեանը, Պօղոսեանը և ուրիշներ՝ իրենց նուիրումին մէջ։

Աւելորդ է յիշել, որ, ըստ սովորականի, Ս. Ծննդեան ժամերգութիւնները սփռուեցան եգիպտական պետական ձայնասփիւռէն և մայր եկեղեցիի ներքնամասն ու պարտէզը լեցուած էին հոծ բազմութեամբ։ Հոն էին այլ եկեղեցիներու ներկայացուցիչները և պետական անձինք։ ×

Այս տօնակատարութիւնը հաւաստիք ներշնչեց մեզի որ, այո, թիւով նօսրացած է եգիպտահայ գաղթօճախը, բայց գիտակցութեամբ եւ ոգիով կը մնայ միշտ բարձր մակարդակի վրայ։ Երիտասարդութեան մօտ, գուցէ, տկարացած է հայագիտական ծանօթութեանց պաշարը եւ սակայն՝ ծնողքներուն իսկ շահադիտական ու գործնապաշտական մտումներուն հետեւանօք։ Բայց գիտակցութեան և տրամադրելիութեան մակարդակը կը

(Շար. տես էջ 2)

× Ինչպէս պր. Մոհամմէտ Ռաուֆ Ապտին (Նախագահ Մուպարաքի անձնական ներկայացուցիչ), ԱՄՆ-ի Գահիրէի դեսպան պր. Ֆրանք Ուայզները եւ տիկինը, Ներքին գործոց Նախարութեան ներկայացուցիչ պր. Օմար Շերիֆ)։

ՆԱԽԱԳԱՀ ՀՈՍՆԻ ՄՈՒՊԱՐԱՔԻ ՇՐՋԱՊՏՈՅՏԸ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԾՈՑԻ ԵՐԿԻՐՆԵՐԸ

Եգիպտոսի և արաբական աշխարհի միջեւ դիւանագիտական յարաբերութիւններու վերահաստատումէն ասդին արաբական վեց երկիրներու ալիք առաջին շրջագայութեան սկսաւ Նախագահ Հոսնի Մուպարաք, անցեալ Շաբաթ օր, միօրեայ այցելութիւն մը սալով Սէուտական Արաբիոյ, ու գերաստիճան տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ֆահտ Պէն Ապտ էլ Ազիզ Թագաւորին հետ, քննելով շրջանի վերջին իրադարձութիւնները, Ծոցի ու պաղեստինեան գրաւեալ հողերու մէջ դէպքերը, ու երկու հարազատ պետութիւններու յարաբերութիւնները ամրապնդելու հնարաւորութիւնները։

Նախագահին ընկերակցող պատուիրակութեան մաս կազմեցին փոխ-վարչապետ և արտաքին գործոց նախարար տոքթ. Էսմաթ Ապտէլ Մէկիտ, նախարարական խորհուրդի և վարչական զարգացման գործոց նախարար տոքթ. Աթէֆ Էպէյտ, Նախագահի քաղաքական խորհրդական տոքթ. Ուսամա էլ Պազ և Նախագահի տեղեկութեանց քարտուղար տոքթ. Մուսթաֆա էլ Ֆէքի։

Կիրակի կէսօրէ ետք, Նախագահը Ռիատէն Ապու Տապիի օդանաւակայանը ժամանեց, և ընդունուեցաւ Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններու Նախագահ շէյխ Զայէտ Պէն Սուլթան էլ Նահիանի և պետական բարձրաստիճան անձնաւորութեանց կողմէ։

Նախագահ Հոսնի Մուպարաք Երկուշաբթի օր հասաւ Քուէյթ։ Ան մեծ պատիւներով ընդունուեցաւ շէյխ Կապէր էլ Ահմէտ էլ Սապահէ, Պաշտօնական խօսակցութեանց սկսան որոնց առանցքը կը կազմէին շրջանի վերջին իրադարձութիւնները և գլխաւորաբար արաբական միասնականութիւնը պահպանելու անհրաժեշտութիւնը։

Յաջորդ օրը, Նախագահը շարունակեց իր շրջագայութիւնը դէպի Քաթար և տեսակցեցաւ շէյխ Խալիֆա Պէն Համա էլ Սանի հետ, քննելով վերջին իրադարձութիւնները և երկու պետութեանց յարաբերութիւնները ամրապնդելու համար։

Երէկ, Չորեքշաբթի Նախագահը քանի մը ժամերու համար հասաւ Պահրէյն և տեսակցեցաւ իշխան էլ շէյխ Իսա Պէն Սուլթան էլ Խալիֆայի հետ եւ շարունակեց իր ճամբան դէպի Մասքաթ, Օմանի մայրաքաղաքը ուր խօսակցութիւններ ունեցաւ էլ Սուլթան Քապուս Պէն Սաիտի հետ, իր շրջագայութեան 6-րդ և վերջին հանգրուանը։

Այսօր, Հինգշաբթի Նախագահ Հոսնի Մուպարաք կը մեկնի Մեքքա և Ուրբաթ կէսօրէ ետք կը վերադառնայ Գահիրէ։

Լրատու գործակալութիւնները Նախագահի շրջապտոյտը, արտաքին իր շրջապըտոյտներուն մէջ կարեւորագոյնը նկատեցին։

ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿ

ՍՄԿԿ Կենտկոմի եւ ՍՍՀՄ Մինիստրների Խորհրդի որոշմամբ ճարտարապետութեան բնագաւառին մէջ ունեցած յաջողութիւններու համար 1987 թուականին պետական մրցանակի արժանացած են Երեւանի Մարզահամերգային Համալիրի հեղինակները՝ ՍՍՀՄ ժողովրդական ճարտարապետ Կորիւն Յակոբեանը, ՀՍՍՀ վաստակաւոր ճարտարապետներ Արթուր Թարխանեանը, Հրաչեայ Պօղոսեանը, Սպարտակ Խաչիկեանը. Գուրգէն Մուշեղեանը, ինժեներ-կոնստրուկտորներ Իգոր Ծատուրեանը, Գրիգոր Ազիզեանը, ՀՍՍՀ վաստակաւոր ինժեներ Սպարտակ Ղազարեանը:

Այս ուրախալի առիթով «Ջահակիր» Շաբաթաթերթի ընթերցողներու անունով կը շնորհաւորենք բոլորին։

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ Շաբաթ, 9 Յունուար 1988, կէսօրէ ետք, հաճոյքն ունեցանք խմբագրատանս մէջ ընդունելու Վիեննայի համալսարանի հայագիտական ամպիոնի վարիչ փրոֆ. Հայր Լեւոն Զէքիեանը եւ Ս. Էջմիածնի միաբան Հոգշ. Տ. Զասիկ վրդ. Աւետիսեանը, ուղեկցութեամբ օր. Աննա Գազանճեանի:

Կէս ժամ տեւող մեր տեսակցութիւնը, որուն ներկայ գտնուեցան թերթիս աշխատակից Հայկ Ժամկոչեան եւ Ն.Ս.Մ.Մ.-ի վարչական ընկ. նի Լուսին Կերիկեան, անցաւ ջերմ մթնոլորտի մէջ, որուն ընթացքին մտերմիկ զրոյց ունեցանք մեր յարգելի հոգեւորականներուն հետ:

«ԿԱՅԾ» ԱՄՍՕՐԵԱՅԻ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ ԹԻՒԸ

Ինչպէս նախապէս հաղորդած էինք, Մոնրէալի մեր ընկերներու նախաձեռնութեամբ, Նոյեմբերին լոյս տեսաւ ԿԱՅԾ ամսօրեան, որպէս օրկան Նոր Սերունդ Մշակ. Միութեան։

Երէկ ստացանք ամսօրեայի 2-րդ թիւը (Դեկտ. 1987) ճոխ բովանդակութեամբ։

Կրկին յաջողութիւն և յարատեւութիւն կը մաղթենք Մոնրէալի «Կայծ» ամսօրեայի խմբագրական կազմին։

Յոբելինական Հանդիսութիւն
Դր. Գրիգոր Փարթամեանի

Հայ Գեղարուեստասիրաց Միութեան վարչութիւնը գեղեցիկ գաղափարը ունեցած էր կազմակերպել Յոբելինական ճաշկերոյթ մը ի պատիւ իր անդամներէն Դր. Գրիգոր Փարթամեանի, իր 50 ամեայ բեմական գործունէութեան առթիւ, որ տեղի ունեցաւ Շաբաթ, 26 Դեկտ. 1987, երեկոյեան ժամը 9.15ին, «Թէքէեան» սրահին մէջ։

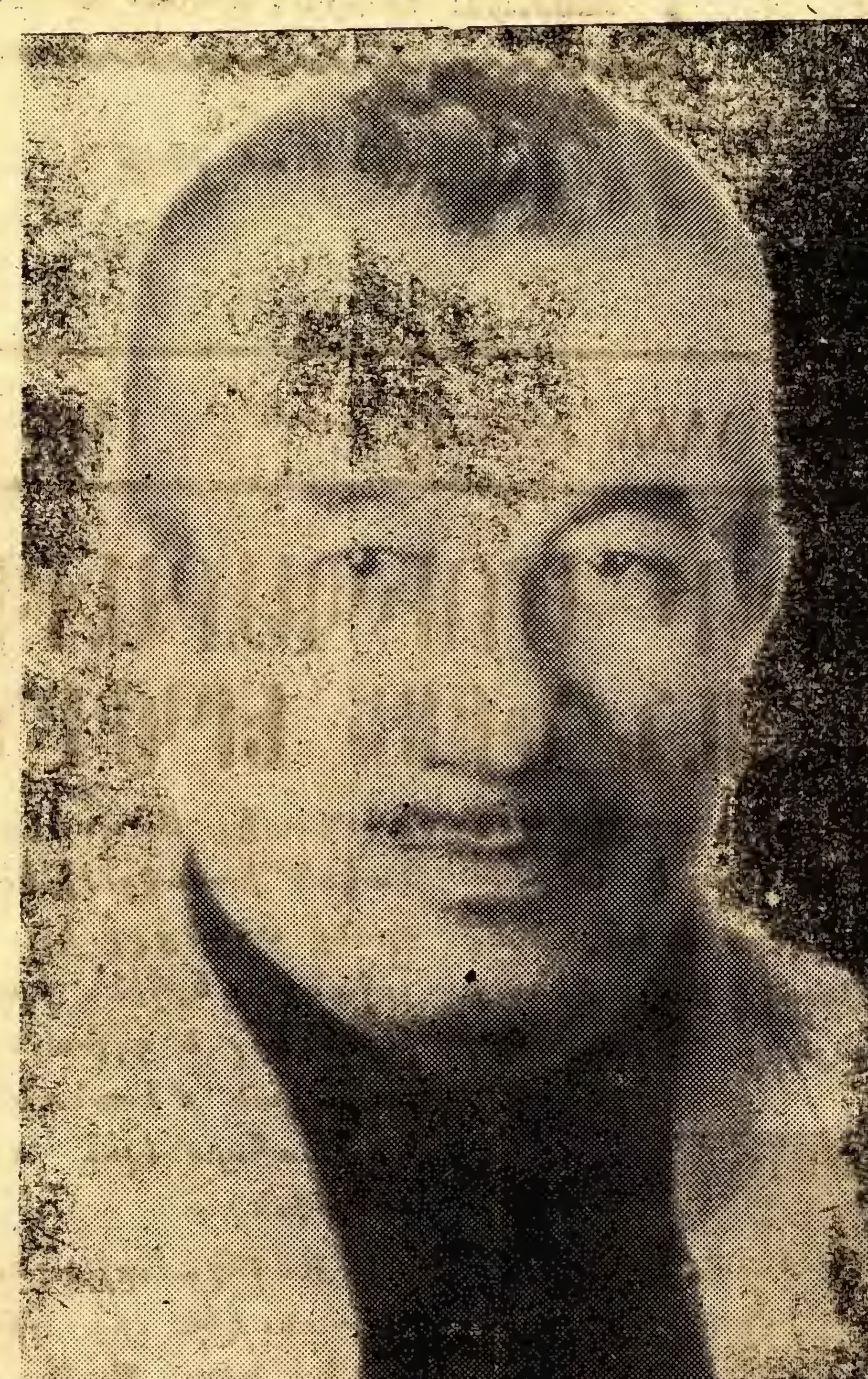

Հանդիսութիւնը կը հովանաւորէր Թեմիս Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեան։ Ներկայ էին մասնաւորապէս հիւրաբար քաղաքս գտնուող Հոգշ. Տ. Աբէլ արքյ. Օղլուգեանը, Արժ. Տ. Նարեկ Խաչակիր քհնյ. Ճրճեանը եւ երէցկինը, Թեմական ժողովի ատենապետ պր. Փօլ Քիլիտճեանն ու տիկինը, Քաղաքական ժողովի ատենապետ պր. Նուպար Սիմոնեանը եւ տիկինը, Հայ Աւետ. համայնքի նախագահ պր. Աւետիս Զագրճեանը, մշակութային, մարզական եւ բարեսիրական միութեանց նախագահներն ու ատենապետները, մամուլի ներկայացուցիչներ եւ հոծ բազմութիւն մը։

Երբ ճաշկերոյթը աւարտած է, բացման խօսքով հանդէս եկաւ Միութեան ատենապետ պր. Եդուարդ Զարդարեան, վեր առնելով պր. Գրիգոր Փարթամեանի կիսադարեան ազգանուէր բեմական բեղուն գործունէութիւնը, եւ իր շնորհաւորութիւններն ու բարեմաղթութիւնները ներկայացուց Յոբելեարին։ Ապա, կարդաց այս առթիւ ղրկուած շնորհաւորական գիրեր ղրկողներուն անունները։

Թեմիս Առաջնորդ Սրբազան Հայրը քաղաքէս բացակայ ըլլալով, ղրկած էր գնահատանքի օրհնութեան գիր մը, զոր կարդաց Հոգշ. Տ. Աբէլ արքյ. Օղլուգեան։

Ապա, խօսք առաւ օրուան բանախօս պր. Կարպիս Եազըճեան, որ նախ տուաւ Յոբելեարին կենսագրական ամփոփ գիծերը, եւ արտայայտուեցաւ անոր ձեռք բերած բեմական եւ երգարուեստի մարզին մէջ ձեռք բերած նուաճումներուն մասին։ Ան պատիւ ընծայեց Յոբելեարին կողակցին՝ նկարչուհի տիկին Էլիզին, որ միշտ թիկունք կանգնած է իր ամուսնոյն։ Խօսք առաւ նաեւ Հայ Գեղ. Միութեան ցկեանս նախագահ Դր. Վահագն Տէփոյեան, որ շեշտեց, թէ տարիներ առաջ Յոբելեարը մեզ եւ սերունդներ ապրեցուցած է իր դերերով, եւ իր խօսքը աւարտեց Ռուտեարտ Քիփլինկի «Եթէ» քերթուածէն հատուածի մը արտասանութեամբ։

Միութեան կողմէ՝ ատենապետ պր. Եդուարդ Զարդարեան եւ երիտասարդներու կողմէ՝ սոֆթ. Գէորգ Երզնկացեան յանձնեցին արժէքաւոր յուշանուէրներ՝ Յոբելեարին։ Իսկ յանուն Աղեքս.ի Տիգրան Երկաթ Մշակ. Միութեան, ատենապետ պր. Գէորգ Փիլիկեան յանձնեց արծաթեայ ափսէ մը։ Ինչպէս նաեւ ՀԳՄ ի կրծքանշանը յանձնուեցաւ Յոբելեարին դստեր եւ փեսային։

Դր. Գրիգոր Փարթամեան, յուզուած չկրցաւ իր խօսքը արտասանել, եւ բաւականացաւ միայն երախտագիտական արտայայտութիւններով Հայ Գեղ. Միութեան վարչութեան հանդէպ։

Յայտագիրը աւարտեցաւ «Ինքնակոչ դերասաններ» կատակերգութեան ներկայացումով, բեմադրութեամբ եւ խաղարկութեամբ Յոբելեարին (20-րդ անգամն ըլլալով) ու մասնակցութեամբ պպ. Վահէ Բլտեանի, Ճորճ Սիմոնեանի եւ Աւետիս Գույումճեանի, ուրախ մթնոլորտը իր գագաթնակէտին հասցնելով։

Հանդիսութիւնը վերջ գտաւ խմբովին երգուած Տէրունական աղօթքով եւ Արժանապատիւ Տէր Հօր Պահպանիչով։

Այս ուրախ առթիւ, ջերմօրէն կը շնորհաւորենք Յոբելեարը՝ պր. Գրիգոր Փարթամեանը եւ կը մաղթենք իրեն եւ իր ընտանիքի անդամներուն առողջութիւն եւ արեւշատութիւն։

ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ՀԵՏ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

մնայ համեմատական բարձրութեան վրայ։

* * *

Յաւարտ եկեղեցական արարողութեանց պաշտօնական հիւրերը՝ եւ մաս մը ժողովուրդ՝ հաւաքուեցան Ազգ. Առաջնորդարանի մեծ դահլիճին մէջ՝ լստաւանդութեան։ Շնորհաւորանքի գործողութեան հետ՝ կատարուեցաւ ընդունելութիւն։ Եւ հիւրերու մեկնումէն ետք, ներկայացուեցաւ համեստ հանդէս՝ ի փառս օրուան մեծ տօնին եւ ի Յիսուս Քրիստոս։

Յուզումով եւ հիացումով ունկնդրեցինք Գալուստեան - Նուպարեան Ազգ. վարժարաններու աւանդական ուղերձները։ Նկատելի էին սովորական, քաղաքավարական քիչէ խօսքերու նուազութիւնը եւ հայ լեզուի ու ազգային նախանձախնդրութեանց հանդէպ ջերմ կեցուածքները։ Տեղի ունեցան արտասանութիւններ՝ հայրենի բանաստեղծներու գործերէն՝ միշտ ազգ. վրժ.ներու աշակերտուհիներուն կողմէ։

Սրբազան Հայրը խօսեցաւ Օրուան Տօնի Խորհուրդին շուրջ, ապա ներկայացուց հիւրերը, ազգ. իշխանութեան անդամները եւ արտասահմանեան հայ գաղութներէն մեզի այցելող հայրենակիցները։ Շնորհակալութիւն յայտնեց պատնէշին վրայ կեցող երաժշտապետ Եղ. Յակոբեանին, ազգ. վրժ.երու տնօրէնին եւ ուսուցիչներուն, ազգ. զանազան ժողովականներուն եւ ժողովուրդին, Նոր Տարւոյ մաղթանքներ ուղղելով բոլորին, Մայր-Հայրենիքին, Ս. Էջմիածնին, Եգիպ. Արաբ Հանրապետութեան ժողովուրդին, կառավարութեան եւ Նախագահին։ Խօսք առաւ նաեւ Գալուստեան վրժ.ի փոխ - տեսուչ՝ հայագէտ - մանկավարժ Յակոբ Համբիկեանը։ Ան այս անգամ շեշտը դրաւ մեր ունեցած եւ կատարելիք պարտականութեանց վրայ, որոնք փոխանցուած են մեզի այս դահլիճին պատերը զարդարող նկարներու տէրերէն ժամանակակիցներէն եւ այս դահլիճէն անցած (բազմամեայ ռահվիրաներ) մեծ անձնաւորութիւններէն՝ որպէս կտակ, որպէս աւանդ։ «Մենք այսօր կ՚անտեսենք մեր երիտասարդութիւնը. հարկ եղած ուշադրութիւնը չենք ընծայեր անոր» ըսաւ Համբիկեան, զայն իբրեւ Նոր տարւոյ մեր պարտականութիւնը հռչակելով։

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՓԱՌԱՏՕՆ

Ս. Ծննդեան տօնի (6 Յունուար) երեկոյեան՝ Կամհուրիէ Թատերասրահին մէջ՝ Առաջնորդ Զինչինեան Սրբազանի հովանաւորութեամբ եւ տէր եւ տիկին Լեւոն Դաղթացեանի նախագահութեամբ տեղի ունեցած այս Փառատօնը՝ տարւոյն լաւագոյն եւ յաջողագոյն ձեռնարկը եղած է։

Գէորգ Երզնկացեանը յոյժ անպաճոյճ ու սեղմ (եւ ողջունելի) բացման խօսք մը ըրաւ՝ շեշտելով այս փառատօնին (28րդ տարի) կարեւորութիւնը՝ սփիւռքահայ միասնականութեան տեսակէտէն՝ Ս. Էջմիածնի, սիրեցեալ մայր - հայրենիքի, անոր եւ սփիւռքի ժողովուրդին եւ երիտասարդութեան շուրջ։ Պահպանել ազգային եւ մարդկային գիտակցութիւնն ու արժէքները եւ զարգացնել զանոնք իրաւունքի եւ արդարութեան ճամբով։

Ձեռնարկը կազմակերպուած էր Հայ Գեղարուեստասիրաց Միութեան Երիտասարդաց Յանձնախումբին կողմէ։ Կը մասնակցէին՝ Գահիրէի, Հելիոպոլսոյ եւ Աղեքսանդրիոյ Մշակութային ու Մարզական Միութեանց Երիտասարդական մարմիններ։

Հայկական կեանքի (պատմութիւն, հայրենիք եւ սփիւռք) տիպիկ նկարներու (սլայտ) ցուցադրումին հետ՝ պատկերազարդ, ամփոփ, ընտրովի եւ միաժամանակ ամբողջական քաղուածք մը — Հայ Դատի Ծնունդն ու Զարգացումը — ներկայացուեցաւ։ Մեկնաբանող՝ Աւետիս Մովսէսեան որուն անունը, համեստօրէն, չէր ուզուած ծանուցուիլ, մնալով Հայկ. Ընթերցասրահի Նոր Սերունդ Մշակ. Միութեան պիտակին ներքեւ։

Դաշնամուրի վրայ՝ Արփի Ճանիկեանի Ռափսոտի 11 (Լիսթէն) յետոյ մենք ունկնդրեցինք Մարի Սէֆէրեանի արտասանութիւն՝ «Կտակը» (Յ. Շիրազէն)։ Ալին Պըլըքաշեանի ղեկավարութեամբ «Արդիական Պար»ը, իր ինքնատպութեամբ եւ լրջութեամբ՝ համակեց հանդիսատեսը։

Ինձ համար յայտնութիւն մը եղաւ տիկին Վիվիան Սիմոնեանը՝ իր բովանդակալից բանախօսութեամբը։ Տիկինը հայ լեզուին գեղեցիկ դարձուածքներուն տիրացած՝ գրական տաղանդի ալ շնորհը կը վայելէ։ Իր մտքի համակարգումն ու տրամաբանութիւնը նուաճեց մեզ եւ իր ազգային մտածողութեանց պաշարը հարուստ գտանք։ Եւ սակայն՝ կուգայ իր հայեցի զօրաւոր դաստիարակութենէն (Նուպարեան վրժ. եւ իր անգլիական կարգապահական ուսումներէն։ Տիկին Սիմոնեան լրիւ կ՚արդարացնէ մտաւորականի իր հանգամանքը։

Հայաստանի պտուղ երիտասարդ խմբավար Հայկ Սարգիսեանի ղեկավարութեամբ՝ ՀԲԸՄ-ի «Կռունկ» երգչախումբի 21 անդամները երգեցին կոմիտասեան եւ հայաստանեան քանի մը երգեր՝ ակնբախ քնարականութեամբ, որ կը թուի խումբին գլխաւոր յատկանիշը ըլլալ։

Գեղարուեստական բաժնի գլու-ն Յակոբ Գույումճեանն էր (մտաւորական եւ ասմունքող՝ յատկապէս հրաւիրուած Լիբանանէն)։ Դարձեալ Հայաստանի պտուղ Գույումճեան, Արեւելահայ եւ արեւ. բանաստեղծներէ ընտրեալ բազմաթիւ կտորներով (տրամալար եւ խանդավառող) ելեկտրականացուց մթնոլորտը։ Գույումճեանի առոգանութեան ժողովրդային դրոշմը, առաւել՝ անոր լեզուագիտական - տառադարձական ճշգրտութիւնը եւ ոգեկան ու գեղարուեստական տուեալներով հարուստ դրսեւորումները՝ ապրեցուցին մեզ։ Կրկնում պահանջուեցաւ՝ երկարատեւ ծափահարութիւններով։

Հայաստանէն հրաւիրուած պարուսոյց Լեւոն Կասոյեանի պատրաստած Հ.Գ.Մ.եան - Կոկանեանի «Զանգեզուր» պարախումբը (ինքնատիպ շքեղ զգեստաւորումով) ունեցաւ շարք մը բարձր մակարդակի խմբապարեր եւ մենապար։ Պարուսոյցը մեկնած է արդէն հայրենիք, բայց մակարդակը պիտի շարունակէ իր արուեստի երթը՝ անընդհատ։

Մենք պարտինք հաստատել եւ ողջունել, որ այս Փառատօնով (որպէս բովանդակութիւն եւ որպէս կազմակերպչութիւն) իրական յեղաշրջում մը կ՚աւետուի մեզի (մաղթենք տեւական ըլլալ) ազգային եւ գեղարուեստական ելոյթներու աշխարհին մէջ։ Որակաւոր նիւթեր, որակաւոր գործողներ, կարգապահ եւ կոկիկ կազմակերպում, բաւական յաջող թեքնիք, — ինչ որ կ՚ուզէի Արեւմուտքի մեր գաղութներու կազմակերպիչներու ուշադրութեանը յանձնել։ Մանաւանդ՝ բացակայութիւնը ինքնացուցադրումի եւ անտեղի փրոփականտի արարքներուն։ Կը շնորհաւորենք Հ.Գ.Մ.ը եւ անոր գործող մարմինները։

Ատենապետ Ե. Զարդարեանի շնորհակալական զեկոյցէն ետք, բեմ հրաւիրուեցաւ Ս. Առաջնորդ Տ. Զինչինեան արք.ը, փակման խօսքն ընելու։ Հմտաբան Սրբազանը՝ «Ինչպիսի՞ խօսք պէտք է ընեմ մեր Երիտասարդութեան» հարցումով սկսաւ իր ճառը, որ՝ յաջորդող ազգային պատմարժէք վերլուծումներով՝ վերածուեցաւ ազգային մեծ հարցականներու դասախօսութեան մը։ Տեսնուեցաւ որ՝ ծանր է պարտականութիւնը գործող երէց սերունդին հանդէպ երիտասարդութեան, ապա եւ ծանր են յանձնառութիւնները հասնող սերունդին հանդէպ Ազգին եւ Հայրենիքին։

ՀԱՅԿ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ

[illegible]

ՎԵՀ. ՎԱԶԳԷՆ Ա.
ԱՐՔՈՒԹԵԱՆ ՏԻՏՂՈՍ ՇՆՈՐՀԵՑ
ԳԵՐՇ. Տ. ՎԱԶԳԷՆ ԵՊՍ. ՔԷՇԻՇԵԱՆԻ

17 Նոյեմբեր 1987-ին, Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը, Մոնրէալ իր այցելութեան ընթացքին, առ ի գնահատանք Գանատահայոց Առաջնորդ Տ. Վազգէն եպիսկոպոսի արձանագրած յաջողութիւններուն, Արքութեան տիտղոս շնորհած է անոր։

Այս ուրախ առթիւ, «Ջահակիր» կը շնորհաւորէ Գերշ. Տ. Վազգէն արքեպիսկոպոս Քէշիշեանը, մաղթելով անոր արեւշատութիւն ու նորանոր յաջողութիւններ։

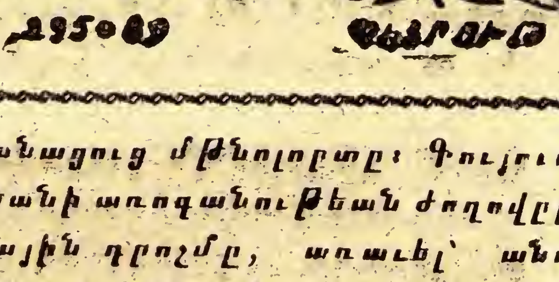

ԳԱՆԱՏԱՀԱՅ ԿԵԱՆՔ

ԱՆՄՈՌԱՆԱԼԻ ՄԵԾ ՕՐԸ

(ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ — 22 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1987)

ԴԱՒԻԹ Յ. ԷՎԵՐԵԿԼԵԱՆ

Մինչ Նոյեմբերեան ցուրտ հովը, կը սառեցնէ ծառ ու ծաղիկ, այդ գիշեր, գունդ առ գունդ, հայեր ամէն դասակարգէ կը դիմեն դէպի «Փրեպէօֆ» թատրոնը, ուր պիտի տօնուի հարիւրամեակը հայ ժողովուրդի Անդրանիկ Կուսակցութեան։

Խանդավառութեան անօրինակ ալիք մը կը կլանէ բոլորի հոգիները։

Կը բացուին սրահի դռները։

«ՎԱՆԻԿ» Քսաններու կրտսերագոյնին անունը կրող միութեան երիտասարդները կը հսկեն կարգապահութեան, կը ցրուեն օրուան գողտրիկ Յայտագիր-Գրքոյկը և «ԿԱՅԾ» ամսօրեայի այդ առթիւ լոյս տեսած առաջին թիւէն օրինակներ:

Հետզհետէ կը հասնին՝ Գերշ. Տէր Վազգէն արք. Քէշիշեան, Գանատահայոց Առաջնորդին գլխաւորութեամբ Լոնտոնէ, Լոս Անճելըսէ, Թորոնթոյէ և Պէյրութէ յատկապէս եկած յարգարժան հիւրեր՝ տեարք Միհրան Աւագեան (օրուան Նախագահը), Նշարէթ Աւագեան իրենց համեստափայլ տիկիններով, տեարք Հերի Տրամբեան, Ճերի Կետերեան, իրաւաբան Պարգեւ Դաւիթեան, տեարք Պետրոս Մուշեան, Տիգրան Սարաֆեան ինչպէս նաեւ քաղաքիս քոյր կազմակերպութեանց պատուիրակներ։

Կը տրուի ազդանշանը։

Կը բացուի վարագոյրը...

Բեմի կեդրոնէն կը շողա՜յ, կը տիրապետէ մեծղի դրօշը Ս.Դ.Հ.Կ.ի որու առջեւ տեղ գրաւած է Նուագախումբը:

Եւ ահա՛, ծափերու մէջ, ժպտադէմ մուտք կը գործեն Յովիկ Գրիգորեան — Յարօ Բուրեան — Ատիս Հարմանտեան — Լեւոն Գաթըրճեան — Ժագ Գոճեան երաժիշտները մէ՛կ, միաբերան երգելու զոյգ քայլերգները, որոնց՝ յոտնկայս կ'ունկնդրեն ելեքտրականացած հանդիսականներն համայն։

Հանդիսավար՝ Յակոբ Դ. Էվերեկլեանի հրաւէրով խօսք կ'առնէ Վարդան Երեւանեան, ատենապե՛տը շրջանիս մասնաճիւղի վարչութեան։ Ան կ'ընդգծէ բոլորի հետ սիրալիր գործակցութեան ոգին։

Ու ծայր կու տայ շարքը երեք տասնեակ ազգային, յեղափոխական երգերուն, մեկնաբանուած համակ ապրումով, խոր հասկացողութեամբ։

Անոնք մեզի կը բերեն, դարերն ի վեր բռնատիրութեան տակ հիւծող հայ ժողովուրդի ճիչերը...

Ահա՛, Սասնոյ լեռներէն կը լսուի հայ ժողովուրդը արթնցնող հայ յեղափոխականին կա՛նչը.-

«... Սուլթան կ'ուզէ ջնջել մեզի
Զարթի՛ր Լեւոն, մոռցիր քեզի..»

Ահա՛ հայ շինական մը, հարստահարուած, անվերջ կեղեքուա՜ծ կ'որոշէ մղել իր մինուճար որդին ինքնապաշտպանութեան.-

«... Զոյգ եզ ունեմ, կ'ուզեմ ծախել,
թիւֆենք առնեմ իմ Կիկոյին.
Ի՞նչ էր պակաս զիմ Կիկոյին որ չեն գրեր
ֆետայի...
Օտարը մեզ ֆայտա չունի, ելիր կապեմ
քո ֆիշեկ,
Ո՛վ Տէր Աստուած հոգիս չառած ես իմ
Կիկոն տեսնէ՛ի
Թուրքին թիւֆենք... Ա՛խ այն օրը մեռնէի։»

Ահա՛ ուրիշ կսկծահար մայր մ'ալ որ կ'աղերսէ.-

«... Ձեզ հետ տարէ՛ք իմ տղեն.
Ձեզ հետ ապրի՛, Ձեզ հե՛տ մեռնի իմ
տղեն...»

Եւ ահա կը հասնի՛, հայ մարդու աշխարհ ուրիշ ողբ մը սրտաճմլիկ.-

«... Նպատակիս հասնիմ միա՛ն, թող զիս
հանեն կախաղան
Կախաղանէ՛ն խեղդուկ ձայնով պիտի
գոչե՛մ, Ա՛խ Հայաստան»

Ու այսպէս, ձայնե՛ր ամէն կողմ է, կանչե՛ր աղաղակներ.-

«... Ագուլիսցի քաջ պատանի՛
Դո՛ւք էք յոյսը, Հայաստանի..»

Եւ ահա՛, հայ հոգիներէն ելող ի՛ղձը մեծագոյն, կը բարձրանա՜յ հիւծած կուրծքերէն.-

«Երբ որ մեռնիմ, կ'ուզեմ թաղուիլ հայ
հողի մէջ, հայօրէն..»

Հուսկ բարկացա՛յտ, Նենգ արդարութեան երեսն ի վեր կ'արձակուի, մեծ բողո՛քը, կը գոռա՜յ աղաղակը համայն հայութեան.-

«... ԱՐԱՐ ԱՇԽԱՐՀ ԹՈ՛Ղ ԻՄԱՆԱՅ
ՀԱՅԸ ՄԻՇՏ ԿԱՅ ՈՒ ԿԸ ՄՆԱ՛Յ...»

Ու այսպէս, ոգեւորութեան, յուզումի, ցասումի և վրէժխնդրութեան զգացումներ՝ յաջորդաբար կ'ալեկոծե՜ն, կը ճմլեն հոգիները իրենց վերջին քաղաքներէն իսկ պոկուած, հայրենակարօտ, օտար ու սառուցեալ այս աշխարհներու մէջ տուայտող հանդիսականներուն...

Շատեր կ'արտասուե՛ն...

Ջերմ խօսքերը, աւագ ղեկավարներ՝ Մանուէլ Ադամեանի, Հերի Տրամբեանի, կը սփոփեն արդարութեան ծարաւով տոչորուն սրտերը ու մարդիկ կը մեկնին սրահէն, բացառիկ և անմոռանալի երեկոյ մը ապրած ըլլալու խոր գոհունակութեամբ:

(Մոնրէալ)

ԵՐԱԿԱՅԻՆ ՃՆՇՈՒՄԸ

Հասկնալի է թէ արեան ճնշումը երբ շատ բարձր ըլլայ, շուտով կը յոգնի սիրտը։ Հետզհետէ երեւան կ'ելլեն անհանգստութիւնները։

Նախ ըսենք թէ ժողովուրդը կը սխալի, երբ կարմիր երեսներով մարդոց բարձր արեան ճնշում կը վերագրէ անպայման, կարելի է տժգոյն ըլլալ և սակայն բարձր արեան ճնշում ունենալ։

Երեք կէտեր պէտք է ուշադրութիւն գրաւեն։

Աչքի խորքը, զոր մասնագէտ մը պէտք է քննէ և ճշդէ հիւանդին կացութիւնը։

Երիկամները, որոնց գործունէութիւնը կը ճշդեն զանազան ձեւերով գիտաշխատանոցի մէջ, կը չափեն ալպիւմինը արեան մէջի իւրէն եւայլն։

Սիրտը պէտք է քննել եւ փնտռել յոգնութեան նշանները։

Յիսունութ տարեկան մէկը բարձր արեան ճնշում ունի, նշանները անպակաս են, գլխու պտոյտ, գլխացաւ և օր մըն ալ նուաղում մը։ Յետոյ ուշքի կու գայ և ամէն ինչ բնականոն կը դառնայ բժիշկը կը բացատրէ թէ հաւանաբար ուղեղի երակներու սփազմն է։ Այս կերպով կրնան առաջ գալ կարգ մը անդամալուծութիւններ, որոնք շուտով կ'աններեւան առանց նշան ձգելու։ Աւելի վտանգաւոր է օրինակի համար աչքի ներքին արիւնահոսութիւնը՝ որ տեսողութեան կը վնասէ։

Ուղեղային արիւնահոսութիւնը, - երբ տարիքէն մաշած երակ մը կը պայթի-, կրնայ մահ իսկ պատճառել։ Այս է գլխաւոր սպառնալիքը երակային ճնշումին, որուն դէմ անզէն ենք։ Արեան ճնշումին ծանրութեան աստիճանը կը փոխուի անձին համաձայն. ոմանք կը դիմագրաւեն զայն, ուրիշներու մօտ բարդութիւններ առաջ կու գան։

Առաջին պայման է հանգիստը. քանի մը օր անկողին մնալէ ետք, երակային ճնշումը կ'իջնէ որոշ չափով։ Լաւ շունչ առնել, լաւ քնանալ, անհոգ ըլլալ, չյոգնիլ կը յանձնարարէ բժիշկը, բայց քանի՞ հոգի կրնան գործադրել։

Սննդականոնը առաջուան պէս կարեւոր չի նկատուիր այլեւս։ Սակայն հսկելու է որ թեթեւ ըլլան ուտելիքները և մարմնին մէջ թոյներ չչինեն։ Լաւ է քիչ աղ գործածել։ Պարագային համաձայն բժիշկը կու տայ հարկ եղած դեղերը, որոնց մէջ շատ ազդեցիկներ կան, պայմանաւ որ երկար ատեն գործածուին։

Ներկայիս առաջուան չափ վտանգաւոր չէ բարձր երակային ճնշումը, սակայն հարկ է կանուխ ախտաճանաչում ընել և կանոնաւոր ու յարատեւօրէն դարմանել։

ՃԱՅՆԱՒՈՐ ՎԱՐԴԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆԻ ՏՐՈՒՉՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ Հոկտեմբեր 2 ին, ուրբաթ օրը, հոգեւոր ճեմարանի հանդիսութիւնների դահլիճում, նախագահութեամբ Գերագոյն Հոգեւոր Խորհրդի ատենապետ Գերշ. Տ. Սիոն արքեպս. Մանուկեանի, տեղի ունեցաւ վարդապետական թէզի պաշտպանութիւն:

Ս. Էջմիածնի միաբան Տ. Զատիկ աբղ. Աւետիքեանը նախօրօք իր պատրաստած վարդապետական թէզը ներկայացրել էր Վեհափառ Հայրապետին։ Նորին Սրբութեան կարգադրութեամբ կազմուել էր քննիչ յանձնախումբ, որի կազմում էին Եգիպտոսի հայոց թեմի առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն արքեպս. Չինչինեանը (նախագահ), Ս. Հռիփսիմէ վանքի վանահայր աստուածաբանական գիտութիւնների թեկնածու Տ. Պարգեւ վրդ. Մարտիրոսեանը եւ Մայր Աթոռ Միջեկեղեցական յարաբերութիւնների բաժնի ընդհանուր քարտուղար, հոգեւոր ճեմարանի բազմամեայ դասախօս պրն. Պարգեւ Շահբազեանը: Քննիչ յանձնախումբը իր կարծիքը ներկայացրել էր Վեհափառ Հայրապետին։

Վարդապետական թէզի բանաւոր պաշտպանութիւնը ըսկսուեց ժամը 11-ին։ Նախ Տ. Զաւէն արքեպս. Չինչինեանը ներկայացրեց յանձնաժողովի կարծիքը՝ ներկայացուած աշխատանքի վերաբերեալ, ապա Տ. Զատիկ աբեղան հանդէս եկաւ իր կատարած աշխատանքի բանաւոր պաշտպանութեամբ եւ պատասխանեց տրուած հարցերին։

Տ. Զատիկ աբղ. Աւետիքեանի աշխատանքը նուիրուած էր Նոր Կտակարանի Համառօտ Աւետարանների առակների մեկնութեանը՝ «Քրիստոսի պատգամները Համառօտ Աւետարանների առակներում» վերնագրով։ Աշխատանքը բաժանուած էր ինը գլուխների եւ երկու յաւելուածների: Կազմում էր 86 մեքենագիր էջ։

Բանաւոր պաշտպանութիւնից յետոյ յանձնաժողովը Տ. Զատիկ աբղ. Աւետիքեանի աշխատանքը գնահատեց «փայլուն»։

Հոկտեմբերի 3 ին, շաբաթ օրը, Օշականի Ս. Մեսրոպ Մաշտոց եկեղեցում սկսուեց վարդապետական աստիճանի տուչութեան արարողութիւնը։ Վեհափառ Հայրապետի բարձր կարգադրութեամբ Գերշ. Տ. Զաւէն արքեպս. Չինչինեանը կատարեց Տ. Զատիկ աբղ. Աւետիքեանին վարդապետական մասնաւոր աստիճանի տուչութեան արարողութիւնը:

Արարողութեան աւարտից յետոյ Սրբազան Հայրը բովանդակալից խօսք մը ուղղեց նորընծայ վարդապետին:

«ԷՋՄԻԱԾԻՆ» ամսագիր Թ. Ժ. 1987 (Յապաւումներով)

«Ջահակիր» շաբաթաթերթի խմբագրութիւնը կը շնորհաւորէ Հոգշ. Տ. Զատիկ վրդ. Աւետիքեանը՝ Հայ եկեղեցիի վարդապետի բարձր աստիճանին արժանանալուն համար։

Տ. ԶԱՏԻԿ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ

Ծնած է 1957 Օգոստոսի 7ին Երեւանի մէջ։ Աւազանի անունն է Վաչական։

1974ին աւարտած է Երեւանի Դերենիկ Դեմիրճեանի անուան միջնակարգ դպրոցը եւ նոյն տարին ընդունուած է Ս. Էջմիածնի հոգեւոր ճեմարան ու զայն աւարտած է 1979 Մայիսին։

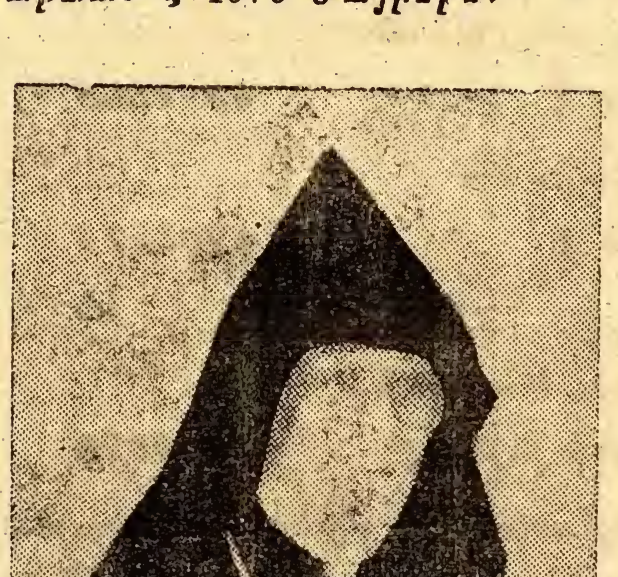

1978 Մայիսի 27-ին Մայր տաճարի մէջ ձեռնադրուած է սարկաւագ։

Հոգեւոր ճեմարանն աւարտելէն ետք, Տ. Զատիկ վարդապետ Աւետիքեանի դիպլոմային աշխատանքի թեման եղած է «Ստեփաննոս արքեպիսկոպոս Օրբելեանի «Հակաճառութիւն ընդդէմ երկաբնակաց» ժողովածուն եւ անոր Նորագիւտ հատուածները»։ 1980 Ապրիլ 23ին, հոգեւոր ճեմարանի մէջ կայացած հանդիսութեան ժամանակ, Տ. Զատիկ վրդ. Աւետիքեանը հանդէս է եկած իր վերոյիշեալ աւարտաճառի բանաւոր պաշտպանութեամբ։

1980 Յունիսի 8ին, Ս. Էջմիածնի Կաթուղիկէի տօնին, ձեռնադրուած է կուսակրօն քահանայ Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի ձեռքով։

1979 - 1982 թթ. աշխատած է «Էջմիածին» ամսագրի խմբագրութեան մէջ որպէս քարտուղար:

1980 - 1982 թթ: կատարած է Վեհափառ Հայրապետի գաւազանակիրի պաշտօնը, կրօնագիտական առարկաներ դասաւանդած է հոգեւոր ճեմարանի մէջ, միեւնոյն ժամանակ որպէս ազատ ունկնդիր մասնակցած է Երեւանի պետական համալսարանի բանասիրական ֆակուլթէի դասընթացքներուն։

1982 Նոյեմբերին, Վեհափառ Հայրապետի բարձր կարգադրութեամբ, Հայր Զատիկը մեկնած է Լիոն՝ (Ֆրանսա) ուսումը շարունակելու համար տեղւոյն Համալսարանի Աստուածաբանութեան ֆակուլթէի մէջ։ Հայր Զատիկը նաեւ իր ծառայութիւնը կը բերէ Լիոնի, Սէնթ Էթիէնի և Վիէնի հայկական եկեղեցիներուն մէջ։

ՋԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

14 ՅՆՎՐ. 1988

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ Կիրակի, 10 Յունուար 1988, երեկոյեան ժամը 6ին, Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, տեղի ունեցաւ պսակադրութիւնը՝ տիկին Աննա Ասատուրեանի որդւոյն՝

ՊՐ. ԱՐԹԻՆ-ՊԵՐՃ ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆԻ
ԸՆԴ
ՕՐ. ԱՆԻ ԼԻՅԼՈՂԵԱՆԻ

դուստր՝ տիկին Քնար Լիյլոզեանի։

Կնքահայրութիւնը ստանձնած էր փեսային մօրեղբայրը՝ պր. Արթին Սէֆէրեանը։

Հրաւիրեալներու հոծ բազմութիւն մը՝ հայ թէ օտար ներկայ գտնուեցաւ արարողութեանց, որոնց նախագահեց Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեան, շրջապատուած հոգշ. Տ. Զաւէն վրդ. Աւետիքեանէ, Արժ. Տ. Նարեկ Խաչակիր քհնյ. Յրընճեանէ և աւագ սարկաւագներ Բրշն. Յարութիւն Լեւոնեանէ և Օննիկ Պօղոսեանէ։

Երգեցողութիւնները կատարուեցան «Շնորհալի» երգչախումբին կողմէ, ղեկավարութեամբ Սօ. Եդուարդ Յակոբեանի։

Այս բարեբաստիկ առիթով, խմբագրութիւնս իր ջերմ շնորհաւորութեանց կը միացնէ երջանիկ կեանքի մաղթանքներ՝ նորապսակ ամոլին, իրենց ծնողաց եւ ընտանեկան բոլոր պարագաներուն:

«ՊԸԼԸՔՏԱՆԵԱՆ» ՀԱՆԴԻՍԱՍՐԱՀ - ՀԵԼԻՈՊՈԼԻՍ

Կիրակի, 13 Մարտ 1988, երեկոյեան ժամը 7-ին

ԳՆԱՀԱՏԱՆՔԻ ԵՒ ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

ԺԱԳ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ

50-ԱՄԵԱՅ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ ՎԱՍՏԱԿԻՆ

Բարձր Հովանաւորութեամբ

Եգիպտահայոց Բարեխնամ Առաջնորդ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

Նախաձեռնութեամբ

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ և ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

Երբեմնի Սաներուն

(Մանրամասնութիւնները յաջորդիւ)

ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ
ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ ԺԱԳ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ
ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ

ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ՆՈՐ ԹԻՒԵՐ

«ՋԱՀԱԿԻՐ» Շաբաթաթերթի խմբագրատան հեռաձայնի նոր թիւն է — 3914908

Ընկեր ՆՈՒՊԱՐ ԿԻՐԻԿԵԱՆի բնակարանի նոր հեռաձայնի թիւն է — 3903574

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Արժ. Տ. Գրիգոր Խաչակիր քհնյ. Օհանեանի բնակարանի հեռաձայնի թիւն է — 5953628

ԾԱՆՕԹ.- Այն ազգայինները որոնց հեռաձայնի թիւերը փոփոխութեան ենթարկուեցան վերջերս, կրնան հեռաձայնել խմբագրութեանս (3914908),ամեն օր կէսօրէ ետք, եւ սիրով կը հրատարակենք իրենց նոր թիւը:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հայկական Ընթերցասրահի Հ.Մ.Մ.-ի վարչութիւնը կը տեղեկացնէ, թէ յետ այսու փինկ-փոնկի փորձերը կանոնաւորապէս պիտի կատարուին ամէն Երեքշաբթի, Հինգշաբթի եւ Շաբաթ օրերը, երեկոյեան ժամը 6էն 8ը, «Անլի» մարզարանի պատասխանատու-մարզիչ պր. Անմէս Արամայի կողմէ:

Այս առթիւ, բոլոր անոնք որոնք կը փափաքին մարզուիլ, պատանի կամ սկսնակ (առանց սեռի խտրութեան) կրնան արձանագրուիլ Հ.Մ.Մ.-ի վարչութեան մօտ, մինչեւ 30 Յունուար 1988:

Հ.Մ.Մ.-Ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Այրի Տիկին Լուիզ Մանճըլըքեան, տէր և տիկին Սարգիս Մանճըլըքեան (Գանատա), տէր և տիկին Անդրանիկ Թերզեան եւ զաւակունք (Գանատա), տէր և տիկին Պերճ Քաֆէսճեան եւ զաւակունք (Գանատա), իրենց սիրելի ամուսնոյն, հօր եւ մեծ հօր՝ ողբ. Թովմաս Մանճըլըքեանի մահուան քառասունքին առթիւ անոր քաղցր յիշատակին կը նուիրեն.

Ս. Պօղոս-Պետրոս Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	50
Պօղոսեան Ազգ. Վարժարանին	50
Նիւբր Իսթ Հայկ. Ակումբին	50
Կամք Մարզ. Ակումբին	25
Յառաջդիմասէր Մշակ. Ընկ.	25
«Յուսաբեր»ին	20
«Արեւ»ին	20
«Ջահակիր»ին	20

(Ստանալ Աղեքսանդրիոյ Ազգային Առաջնորդարանէն)

Իր սիրեցեալ ամուսնոյն՝ ողբ. տոքթ. Զարեհ Նուպար Փափազեանի և եղբօր՝ ողբ. տոքթ. Հրանդ Թերզեանի քաղցր և անմոռանալի յիշատակին տիկին տոքթ. Աստղիկ Փափազեան կ'ընէ հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Եկեղեցւոյ Պայծառութեան Հելիոպոլսոյ	10
Ս. Թերեզա Եկեղեցիին	10
Նուպարեանի ճաշի սեղանին	10
Գալուստեանի ճաշի սեղանին	10
Գահիրէի Աղքատախնամին	10
Հայ Կարիքի Խաչին	10
Այծեմնիկի Հանգստեան Տան	10
Փօլ Բիլիտճեան Հրատարակչական Ֆոնտին	10
Հ.Բ.Ը.Մ.-ի	10
Հայկական Ընթերցասրահին	10
Հայ Գեղ. Միութեան	10
Կոկանեան Սրահին	10
«Յուսաբեր» Ակումբին (Հել.)	10
Նիւբր Իսթ Հայկ. Ակումբին	10
Հայ Մշակոյթի Բարեկամներու Միութեան	10
«Կռունկ» Երգչախումբին	10
«Շնորհալի» Երգչախումբին	10
«Արեւ»ին	10
«Յուսաբեր»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

(Ստանալ «Ջահակիր»էն)

Պր. Արթին-Պերճ Ասատուրեանի ընդ օր. Անի Լիյլոզեանի բարեբաստիկ ամուսնութեան առթիւ, փոխան շնորհաւորութեան տէր և տիկին Զաւէն Պալաեան կը նուիրեն.

Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	10
«Յուսաբեր»ին	10

(Ստանալ Գահիրէի Ազգային Առաջնորդարանէն)

Ողբացեալ հնչակեան Աւետիս Տէմիրճեանի քաղցր յիշատակին, տիկին Ալիս Գալայճեան կը նուիրէ.

Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	5
Հայկական Ընթերցասրահին	5

(Ստանալ Գահիրէի Ազգային Առաջնորդարանէն)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ

Խանդավառուած Նոր Տարւոյ և Ս. Ծննդեան մանուկներու հանդէսի յաջողութենէն, առ ի գոհունակութիւն կը նուիրեն.

Տէր և տիկին Գեղամ Թրայեան	40
Տէր և տիկին Լեւոն Հեղինեան	30
Տէր և տիկին Բենիամին Բերլոշեան	20
Տէր և տիկին Ժորժ Աւագեան	20
Տք. և տիկ. Էտուար Գասապեան	10
Տիկին Նաթալի Սրապեան	10
Ոմն (ընկ թիւ 334)	10

ՓՕԼ ԲԻԼԻՏՃԵԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

Տիկին Զարուհի Ֆերմանեանի Վեհափառին Սրբատառ կոնդակին արժանանալուն ուրախ առթիւ, իր երկարամեայ հայ մօր բարեմասնութիւններն ու արժանիքները ցուցաբերած վարժարանի բախտագուրկ աշակերտներուն հոգածութեան համար առ ի գնահատութիւն տէր և տիկին Փօլ Բիլիտճեան կը նուիրեն 20 եգ. ոսկի։

Մեր շատ սիրելի հարազատներուն Ժանօ-Գոհար Վարդուկեաններուն (Տուպայ) առջինեկ աղջիկ զաւակով մը բազդաւորուած ըլլալնուն համար փոխան սրտագին շնորհաւորութեան տէր և տիկին Փօլ Բիլիտճեան կը նուիրեն 20 եգ. ոսկի։

Պրն. Թովմաս Կորկիսեանի ընդ Օր. Էլիզապէթ Բեֆֆըրլի ամուսնութեան ուրախ առթիւ փոխան շնորհաւորութեան տէր և տիկին Փօլ Բիլիտճեան կը նուիրեն 20 եգ. ոսկի։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Հայկական Ընթերցասրահի վարչութիւնը ներկայիս կուգայ իր խորին շնորհակալութիւնները յայտնել Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեանի, տէր և տիկին ընկ. Նազարէթ և Անն Աւագեաններու, (Լոնտոն), տէր և տիկին Միհրան Աւագեաններու (Լոնտոն), ընկ. տոքթ. Եղիկ Ճէրէճեանի (Պէյրութ), ինչպէս նաեւ բոլոր անոնց, որոնք իրենց ներկայութեամբ, ողջոյնի գրութիւններով, ծաղիկներով ուղարկելով, նուիրատուութեամբ և նուիրեալ աշխատանքով մեծապէս սատարեցին իր կազմակերպած Ս.Դ.Հ.Կ.-ի 100-ամեակի հանդիսութեանց յաջողութեանը։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀ ԳԱՀԻՐԷ

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Հայկական Ընթերցասրահի տարեկան անդամական ընդհ. ժողովը տեղի պիտի ունենայ Հինգշաբթի, 14 Յունուար 1988, երեկոյեան ժամը 8-ին, սրահիս մէջ:

ՕՐԱԿԱՐԳ.-

1.- Ընթերցում եւ վաւերացում նախորդ ընդհ. ժողովի ատենագրութեան:

2.- Ընթերցում վարչութեան տարեկան (1-7-86էն 30-6-87) բարոյական համարատուութիւն:

3.- Ընթերցում եւ վաւերացում տարեկան (1-7-86էն 30-6-87) նիւթական հաշուեկշիռին:

4.- Ընթերցում հաշուեքննիչի տեղեկագրին:

5.- Ընտրութիւն հաշուեքննիչի:

6.- 1987-1988 տարեշրջանի պիւտճէի վաւերացում:

7.- Առաջարկներ եւ թելադրութիւններ:

ԾԱՆՕԹ.- Վերոյիշեալ ժամուն մեծամասնութիւն չգոյանալու պարագային, ժողովը կը յետաձգուի մէկ ժամով, որմէ ետք ժողովը օրինաւոր կը նկատուի:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵԼԱՒ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻ
1988 ՏԱՐՈՒՈՅ «ԵՐԵՒԱՆ» ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑԸ
(45ՐԴ ՏԱՐԻ)

ՆԿԱՐԱԶԱՐԴՈՒԱԾ ՍԱՍՈՒՆՑԻ ԴԱՒԻԹԻ ԱՐՁԱՆԻ ԳՈՒՆԱՒՈՐ ԳԵՂԵՑԻԿ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՈՎ

(Գործ՝ Ե. Քոչարի — Լուսանկար՝ Հայկ Ասատուրեանի)

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՆՈՒՊԱՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱՏԱՆ
Ն. ԵՒ Հ. ՍԻՄՈՆԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒ

Ունենալու համար դիմել Սրահ՝ ամէն երեկոյ կամ հեռ. 3914908։
Աղեքսանդրիոյ մէջ դիմել պր. Մինաս Պանտոյեանի, հեռ. 4822199։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Պարզ փոստ	Օդային փոստ
Եգիպտոսի բաժանորդներուն	500 ղ.Ե.	—
Արաբական երկիրներ	—	5 տոլար
Եւրոպայի, Ամերիկայի, Գանատայի, Աւստրալիոյ եւ այլ երկիրներու բաժանորդներէն	15 տոլար կամ 10 Սթերլին	30 տոլար

ՍՏԱՑԱՆՔ

Շնորհակալութեամբ ստացած ենք.

«ՊՏՂՈՒՆՑ ՄԸ ՍԷՐ», Թադէոս Եսայեանի բանաստեղծութիւններու գիրքը։ (Նուէր՝ Տիկնոջը Լենային)։ Այս գրքոյկէն տպագրուած է 800 օրինակ, որոնք կը բաժնուին նուէր հեղինակին կողմէ։ Կողք Սեպուհ Աբգարեանի։ Հրատարակութիւն «Նոր Աշխարհ» Շաբաթաթերթի, Աթէնք 1985։

Հեղինակին հասցէն՝

TATIOS YESSAYAN
P. O. Box 926017
AMMAN - JORDAN

ՉԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م. ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز : السيدة عايدة سيروبيان (بالايان)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique : TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef : SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՅՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԱԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1124 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 21 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1988 | ՀԱՏԸ ԶԵՌՔԷ 10 Եգ. Դհկ. | عدد رقم ١١٢٤ — الخميس ٢١ يناير ١٩٨٨

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԻՏԷԱԼՆԵՐԸ

Հեռու մեզմէ կուսակցական հիմնաւոր կամ անհիմն յոխորտանքը՝ նաեւ ՍԴՀԿ Մայր Կազմակերպութեան Հարիւրամեակի փառաշուք այս օրերուն։

Սակայն, արդարօրէն եւ իրաւացիօրէն շահուած հպարտանք մը կայ այն իրողութեան մէջ, թէ հարիւր տարի առաջ բանաձեւուած մարդկային եւ ազգային Իտէալները, Ս.Դ.Հ. Կուսակցութեան վերջին 14րդ Համագումարէն ետ վերահաստատուած, — կու գան վերաշխարհացուելու համայն ազգին կողմէ, Սովետական Հայրենիքէն մինչեւ Հայ Սփիւռքի համայնքային բոլոր կեդրոններուն մէջ, ազգը կազմող բոլոր Յարանուանութեանց եւ քաղաքական-մշակութային բոլոր կազմակերպութեանց ցուցաբերած լայն մասնակցութեամբը՝ առ ՍԴՀԿ Հարիւրամեակի Յոբելեանը..։

Այնինչ՝ հարիւր տարի առաջ բանաձեւուած Իտէալները, որոնց հետապնդումը կատարուած է անձնուրաց ու նուիրեալ մաքառումով, կեանքի եւ արեան մաքառումով, ի խնդիր այդ Իտէալներուն իրականացման, հազարաւոր Նահատակներու կողմէ։

Համազգային այդ Իտէալներուն մէկ մասը միայն իրականացած է՝ ուժերու անհաւասարութեան եւ սոսկի զօրութեան բերումով, զօրութիւն՝ որ հայթայթուած էր՝ բարեկամ եւ դաշնակից մնալու կոչուած Արեւմուտքէն։ Արեւելքը եղաւ մեզի հաւատարիմ նեցուկ՝ մեր սրբազան պայքարին եւ յաջողութիւններուն մէջ։

Այո՛, փոքր հպարտանք չէ՛ գիտել, որ ժամանակի եւ միջոցի ժանգն ու մանգաղը չեն յաջողած հնձել Հայոց Իտէալներուն հասկերը։ Եւ ասոնք, այս հասկերը, այսօր, պատմութեան ատեանին կը ներկայանան որպէս տիեզերական եւ յաւերժական գերագոյն ճշմարտութիւններ, որոնք, որպէս փարոս, ուղի պիտի լուսաւորեն գալիք հայ երիտասարդութեան, գալիք հայ զանգուածներուն առաջքը։

Ուրեմն, համազգային այս գրկախառնումին զօրոյթովն իսկ, մենք կրնանք անվարան յայտարարել, որ Հնչակեանութեան Իտէալները, սկիզբէն իսկ, եղած են, եւ այժմ ալ են՝ գերազանցօրէն մարդկայնական եւ գերգերազանցօրէն ազգային՝ ի հաշիւ համընդհանուր Հայութեան։ Ազատ եւ միացեալ ժողովուրդ եւ Ընկերվարական ամբողջական Հայրենիք։

Հնչակեան կուսակցութիւնը հպարտ է որ՝ այսօր եւս, իր անկորնչելի Իտէալները կը մնան համայն Հայութենէն սեփականեցուած, ընդունուած, որդեգրուած, վաւերացուած եւ իւրացուած։ Ու պիտի հետապնդուին՝ համայն Հայութենէն՝ ի գին ամէն զոհողութեան։

Փա՜ռք այս Իտէալները կերտողներուն։

Պատի՜ւ պայքարող հայ ժողովուրդին։

ՄՈՆԹՐԷԱԼ

ԳԼՈՒԽ ԳԼԽԻ՝ ՄՏԵՐՄԻԿ ՍԵՂԱՆՆԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋ

Ս.Դ.Հ. Կուսակցութեան հարիւրամեակի շքեղ տօնակատարութենէն անմիջապէս յետոյ 22 Նոյեմբեր 1987ի գիշերը, կարգադիր յանձնախումբը գովելի գաղափարն էր ունեցած, Հ.Բ.Ը.Մ.ի կեդրոնին մէջ, մտերմիկ սեղաններու շուրջ, գլուխ գլխի ի մի հաւաքելու զանազան քաղաքներէ հասած հիւր պատուիրակներն ու օրուան հինգ ելոյթողները՝ շրջապատուած շրջանիս գործօն անդամ-անդամուհիներով։

Սա՝ հանդիպման երեկոյ մըն էր յուզիչ ուր հին ընկերներ զիրար ողջագուրելու, նորեր՝ զիրար ճանչնալու պատեհութիւնը կ'ունէին այն։

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 2)

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ՍՐԲԱՏԱՌ ԿՈՆԴԱԿԸ ՏԻԿԻՆ ԶԱՐՈՒՀԻ ՓԵՐՄԱՆԵԱՆԻ

ՎԱԶԳԷՆ ԾԱՌԱՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՈՂՈՐՄՈՒԹԵԱՄԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԵՒ ԿԱՄՕՔՆ ԱԶԳԻ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՊԵՏ ԵՒ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՄԱԶԳԱԿԱՆ ՆԱԽԱՄԵԾԱՐ ԱԹՈՌՈՅ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՍՐԲՈՅ ԷՋՄԻԱԾՆԻ

Ազնուափայլ Տիկին Զարուհի Փերմանեանին,
Հարազատ Դստեր Մայր Աթոռոյ Սրբոյ Էջմիածնի
Ողջոյն Հայրական եւ Օրհնութիւն Հայրապետական
Աղեքսանդրիա

Գոհութիւն Աստուծոյ Ամենակալին, որ մեր Մայր Եկեղեցին իր Հոգեւոր առաքելութիւնը կը շարունակէ նաեւ մեր օրերուն, թէ ի Մայր Հայրենիս եւ թէ ի սփիւռս աշխարհի, ի խոր մխիթարութիւն մեր հաւատացեալ ժողովրդի։

Յոյժ ուրախ եղանք տեղեկանալով, որ Դուք աւելի քան երեսունհինգ տարիներէ ի վեր խնամատարական մեծ գործ կը կատարէք տեղւոյդ ազգային վարժարանի եւ մանկապարտէզի մէջ, յօգուտ մեր ազգի զաւակներուն հայեցի դաստիարակութեան։

Աստուածահաճոյ Ձեր բարեսիրական երկարամեայ այս գործունէութեան առթիւ ուրախութեամբ կ'ընդառաջենք Եգիպտահայոց Թեմի Բարեխնամ Առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Զաւէն Արքեպիսկոպոս Չինչինեանի միջնորդութեան եւ սոյն Կոնդակով Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնէն Ձեզի կը յղենք Մեր Հայրապետական Օրհնութիւնը, աղօթելով, որ Տէրը պարգեւէ Ձեզի երկար տարիներու կեանք, քաջառողջութիւն եւ ընտանեկան երջանկութիւն։

«Ողջ լերուք զօրացեալ Սուրբ Հոգւով եւ յաւէտ օրհնեալ ի Տեառնէ եւ ի մէնջ» ամէն։

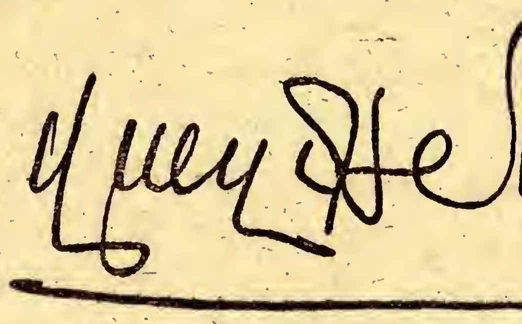

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Տուաւ կոնդակս ի 26 Սեպտեմբերի
1987 Փրկչական ամի,
եւ ի տումարիս Հայոց ՌՆԼԶ
ի մայրավանս Սրբոյ Էջմիածնի։

ՍՈՒՆԴՈՒԿԵԱՆԻ ԱՆՈՒԱՆ ԹԱՏՐՈՆԸ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԱՐՄԷՆ ՏԻԳՐԱՆԵԱՆԻ ՅՈՒՇԱՐՁԱՆԸ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

«Էրեբունի-Երեւան» աւանդական քաղաքային տօնի նախօրեակին մայրաքաղաք Երեւանի մէջ կատարուած է բացումը՝ հայ մշակոյթի նշանաւոր գործիչ, հիանալի օփերային երաժշտութեան, իւրօրինակ երգերու եւ ռոմանսներու հեղինակ Արմէն Տիգրանեանի յուշարձանին։

Յուշարձանի հեղինակը Խ. Հայաստանի վաստակաւոր նկարիչ քանդակագործ Արտաշէս Յովսէփեանն է։

Հանդիսաւոր արարողութեան բացումը կատարած է Խ. Հայաստանի Նախարարաց Խորհուրդի Նախագահ-տեղակալ Եու. Խոջամիրեան, ապա ելոյթ ունեցած են ժողովրդական արուեստագիտուհի Գ. Գասպարեան, Երեւանի Կոմիտասի անուան պետական երաժշտանոցի ուսանողուհի Ն. Մելքոնեան, արուեստագիտութեան թեկնածու Ա. Սարեան, երգահանի որդին՝ վաստակաւոր ճարտարապետ Է. Տիգրանեան։

Հայաստանի Երգահաններու Միութեան վարչութեան նախագահ Է. Միրզոյեան իր խօսքին մէջ նշած է, որ «Արմէն Տիգրանեանի ստեղծագործութիւնը սնուում է հայ բանահիւսութեան խորախորհուրդ աղբիւրից, դարձել է ժողովրդի աշխատասիրութեան եւ իմաստասիրութեան փառաբանում, մաքուր սիրոյ եւ գեղեցկութեան երգ։ Արմէն Տիգրանեանի ստեղծագործութիւնը, որը ազգային օփերային արուեստի ռէալիստական հիմքն է դրել, հայրենիքին ծառայելու իսկական օրինակ է։ Կոմպոզիտորը ուժ եւ ներշնչանք էր առնում հարազատ ժողովրդից, խորամուխ լինելով նրա կեանքի եւ մշակոյթի մէջ»։

Ներկաները ծափահարութիւններով ողջունած են օփերային թատրոնի եւ երգչախմբային ընկերութեան միացեալ ելոյթը, որ հատուածներ կատարած է «Անուշ» օփերայէն։

ԹՈՐՈՆԹՕ - ԳԱՆԱՏԱ

ՅԻՇԱՏԱԿԵԼԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՄԱՅՐ-ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ 67Դ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ

Կոմիտաս Երաժշտական Միութեան կողմէ կազմակերպուող ելոյթները յաջող կ'անցնին լեցնաւորապէս։

Դեկտ. 13, Կիրակի կ.ե. մենք ներկայ եղանք գեղեցիկ յայտագրով պատրաստուած գեղարուեստական երեկոյթի մը, որ նուիրուած էր Հայաստանի 67րդ տարեդարձին՝ Նոյեմբեր 29ին, «Ֆէրվիւ Թէատր»ի համերգասրահին մէջ։ Կը նախագահէր Հոգեշնորհ Տէր Յովնան Վրդ. Տէրտէրեան՝ Հոգեւոր Հովիւ Թորոնթոյի Ս. Երրորդութիւն Հայց. Եկեղեցւոյ։

Օրուան խօսնակ Տիկ. Ալիս Տէօվմէճեան հանդիսականներուն բարի գալուստ մաղթելէ յետոյ՝ բեմ հրաւիրեց Կոմիտաս Երաժշտական Միութեան հիմնադիր ատենապետ Մաէսթրօ Դաւիթ Վարժապետեանը, որ իր զեկոյցին մէջ նշեց հետեւեալները։

Հայոց պատմութեան առաջին մեծագոյն թուականը՝ Հայկի - Բէլի պատերազմին թուականը չէ՛։ Ոչ ալ Մեծն Տիգրանի աշխարհակալական պետութեան կազմաւորման թուականը։

Հայոց Պատմութեան *առաջին* մեծագոյն թուականը, մեզի համար, 301 թուականն է։ Այս թուականին է որ Հայերը, Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի գլխաւորութեամբ, դրսեւորեցին իրենց էութեան խորը բնակութիւն հաստատած՝ դարուն յառաջդիմական հաւատքը, այսինքն՝ դարձան քրիստոնէութեան, հրաժարելով յեթանոսական կռապաշտութենէ։

Հայոց Պատմութեան *երկրորդ* մեծագոյն թուականն է 406ը, ուր Մեսրոպ Մաշտոց Սահակ Պարթեւ եւ Վռամշապուհ Արքայ՝ կերտեցին Հայ Այբուբենը եւ իրականացուցին Հայ Մշակոյթի Ոսկեդարին։

Հայոց Պատմութեան երրորդ մեծագոյն թուականն է 451ը, ուր, Աւարայրի դաշտին մէջ, Վարդանանք եւ Ղեւոնդեանք պատերազմն էր։

Հայրենակիցնե՛ր, թոյլ տուէք ձեզի յիշեցնեմ Հայոց Պատմութեան չորրորդ մեծագոյն տօնը, որ է Ապրիլ 24-ը Մեծ Եղեռնը։ Ապրիլ 24-ը մեզի համար Յաղթանակի տօն մըն է այսօր այլեւս։

Մեր Պատմութեան հինգերորդ մեծագոյն տօնը Սարդարապատն է՝ մեծահռչակ Սարդարապատը, ուր, անհաւատալի միասնականութեամբ մը, վերապրող հայութեան Հայրենաբնակ զանգուածը, մէկ մարդու նման ծառացաւ անկոչ թշնամիին դէմ, եւ շահեցաւ վերջնական ազատութեան դափնին։

Եւ ահ՛ա, այս մեծագոյն տօներու *վերջինը*, 1920 Նոյեմբեր 29ի յեղաշրջման տօնը, որ Հայ Հայրենիքի Վերածնութեան եւ Հայ Պետականութեան վերականգնման ափ-ի տօնն է։

Նշեց նաեւ որ՝ մեզի համար Նոյ.29ի յեղաշրջումը, տնտեսական նոր դրութեան մը հաստատումը ըլլալէ աւելի, հիմնապէս եւ խորապէս՝ Փոքրիկ Հայաստանի փրկութեան գործն է, սպառնացող եաթաղանի նախճիրներու հաւանականութենէն։

Խորհրդայնացումով է միայն, որ երկու տարուան անկախ գոյութիւն մը դժուարաւ պահող մինուճար Հայաստանը՝ միանգամընդմիշտ հեռացաւ գերեզմանի սահմաններէն։ Գերեզման, զոր փորած էին իրեն ոսոխ կամ դաշնակից տէրութիւնները։

Գեղարուեստական յայտագիրը սկսաւ Գրիգոր Մարգարեանի «Երեւան» մեներգով (Աւօս Սաթեան), աքորտէոնի նուագակցութեամբ Վահէ Մինէթեանի։ Ապա, սրինգով մեզի նուագեց Պերճ Փանոսեան՝ Կոմիտասի «Կաքաւիկը», դաշնամուրի ընկերակցութեամբ Լինա Զէմէլմանի։ Արսա Համանսայեան արտասանեց Ս. Կապուտիկեանի «Լինել Թէ Չլինել» քերթուածը։

Կոմիտաս Երգչախումբը ելոյթ ունեցաւ՝ ղեկավարութեամբ Մօ. Վարժապետեանի է. Յովհաննէսեանի «Երեւան-Էրեբունի»ն։

Լեւոն Գրիգորեանի «Բըլկիդ Մարջան Դաղդուլ»ը եւ Բերդիցը գուրս Եկայ» խմբերգները առաջին անգամ ըլլալով երգուեցան Երգչախումբին կողմէ։ Մեներգիչներ՝ Գէորգ Ձգնաւորեան եւ Լիւսի Քէօշկէրեան։

Յաջորդաբար երգուեցան Թ. Ալթունեանի «Հոյ Նազան»ը (Կարա Մուրզայի), «Սիրունիկս»ը՝ առաջին անգամ ըլլալով մեներգի բաժինը երգուեցաւ Գրիգոր Մարգարեանի կողմէ։ Ա. Սաթեանի «Արարատեան Հովտի Երգը» մեներգիչներն էին Ժոզէֆին Գանգուրեան, Հիլտա Զաքարեան, Աւետիս եւ Պերճ Վարժապետեաններ։

Բ. բաժինը սկսաւ Վ. Կոստեանի «Իմ Երեւան» երգով, մեներգողն էր Սօսի Մարտիրոսեան։ Պերճ Փանոսեան, սրինգով նուագեց է. Ժիլլէթի «Լուէն Տը Պալլ»ը եւ Ա. Խաչատուրեանի «Օրօրը (Գայանէ Պալէթէն)։ Թաթուլ Ալթունեանի «Երկու Քոյր Էինք» քառեակը, Սօսի Մարտիրոսեանի, Հիլտա Զաքարեանի, Մելինէ, Աւետիս, եւ Պերճ Վարժապետեաններու կատարմամբ, արժանացաւ հանդիսատեսի գնահատանքին։

Օրուան բանախօսն էր մտաւորական Ալպէռ Նորատունկեանը, որ՝ իրապաշտօրէն ներկայացուց Նոյ. 29-ի յաղթանակի օրուան խորհուրդը եւ տուաւ պատմութեան նըշգրիտ պատկերը մանրամասնութեամբ։

Բեմին վրայ դարձեալ՝ Կոմիտաս Երգչախումբը իր ղեկավարով, որ յայտարարեց թէ երգչախումբը պիտի ներկայացնէ երկու շարական՝ ծընընդեան տօնին առթիւ, առաջինը Կոմիտասի «Ով Զարմանալի»ն, իսկ երկրորդը Պ. Չէրնիօ-յի «Վէնի թէ Ֆէտլի»։ Սոլիստն էր Ժիրայր Սաղսէօզեանը։

Երգչախումբը, շարունակաբար երգեց, է. Յովհաննէսեանի «Սարդարապատ»ը, ապա Ա. Յարութիւնեանի «Հայրենիքիս Հետ» խմբերգը. սոլիստներն էին Ժոզէֆին Գանգուրեան եւ Թագոր Իվրէկեան. ունկնդիրներուն փափաքին ընդառաջելով՝ անիկա կրկնեցին։ Ալիս Տէօվմէճեանի ձայնը՝ աղօթքի կը հրաւիրէր Հոգեշ. Տ. Յովնան Վրդ. Տէրտէրեանը։ Հայր Սուրբը, իր քաջալերանքի խօսքը ըրաւ Կոմիտաս Երաժշ. Միութեան գոյատեւման եւ գործունէութեան, ողջունեց Մայր-Հայրենիքի Տարեդարձը, եւ Պահպանիչով հանդիսութիւնը իր աւարտին հասցուց։

Այս յայտագրին իրենց մասնակցութիւնը բերին, Վահէ Մինէթեան «աքորտէոն», Պերճ Փանոսեան «սրինգ», դաշնակահար Լինա Զէմէլման, որ իր փորձառու նուագակցութեամբ մեծապէս նպաստեց համերգին։

Հայ հասարակութիւնը ուրախ ուղղուեցաւ դէպի հիւրասիրութիւն, որ պատրաստուած էր Կոմիտաս Երաժշ. Միութեան վարչութեան կողմէ։

ԱՊԱՔԻՆՈՒՄԻ ՄԱՂԹԱՆՔ

Կը տեղեկանանք, թէ Գանատայի Ազգային Առաջնորդարանի արկղակալ եւ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ աւագ սարկաւագներէն Բրշն. Արամ Ամիրեան, անցեալ Երկուշաբթի 18 Յունուարին, ենթարկուած է վիրաբուժական գործողութեան մը։

Ուրախ ենք, որ գործողութիւնը անցած է յաջող եւ կը յուսանք՝ որ ան մօտ ատենէն կը վերադառնայ իր բընակարանը, ապաքինումի շրջան մը բոլորելու համար։

Խմբագրութիւնս կատարեալ եւ շուտափոյթ ապաքինում կը մաղթէ իրեն։

«Ջահակիր»ի Աղեքսանդրիոյ պատուակալ ներկայացուցիչն ու թղթակիցն է՝
Պր. ՄԻՆԱՍ ՊԱՆՏՈՅԵԱՆ
33 Սաաս Զաղլուլ պող.
Հեռ. թիւ 4822199

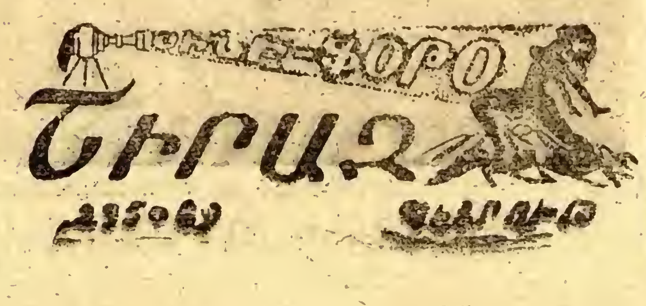

ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ ՆԵՐՍ

Ամանորի եւ Ս. Ծնունդի Հանդէսը

Հինգշաբթի, 7 Յունուար 1988, երեկոյեան ժամը 8.30էն սկսեալ, «Նոր Սերունդ Մշակ. Միութեան կազմակերպութեամբ, Հայկական Ընթերցասրահի մէջ տեղի ունեցաւ Ամանորի եւ Ս. Ծնունդի աւանդական հանդէսը։

Ընկ. հի Լուսին Կէրիկեանի բացման խօսքէն ետք, գործադրուեցաւ յայտագիր մը մանուկներու և պատանիներու կողմէ։ Արտասանեցին եւ երգեցին Լուսիկ Գասապեան, Ալէն Էմիրզեան, Ճեսիքա Երամեան, Նաթալի Ասլանեան, Թալին Բնըլոշեան, Էտնա Թորայեան, Մարի Գասապեան, Այգ Զաքարեան, Մարկրիթ Պէնեան, Ժագօ Աւագեան, Վարդան Թապագեան, Արմէն Վարժապետեան, Նայիրի Հեզինեան, Թալին Արթինեան, Վաչէ Արթինեան, Աշոտ Նագաշեան և Ալին Նագաշեան։ Ապա, տօքթ. Ֆուատ Էլ Մասրի իր աճպարարական խաղերով զբաղեցուց եւ խանդավառութիւն ստեղծեց թէ փոքրերուն եւ թէ անոնց ծնողներուն։

Փոքր դադարէ մը ետք, տեղի ունեցաւ թրամախօսութիւն մը «Ո՞վ է բարին» գրուած ընկեր Աւետիս Մովսէսեանի կողմէ եւ որուն մասնակցեցան Արմէն Վարժապետեան, Ալին Նագաշեան եւ Աշոտ Նագաշեան, իսկ մօր դերը կատարեց ընկ. հի Լուսին Կէրիկեան։

Յայտագրին վերջաւորութեան, սրահէն ներս մուտք գործեց Կաղանդ Պապան բեռնաւորուած այլազան նուէրներով եւ Ս.Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան 100-ամեակին առթիւ ներկայ բոլոր փոքրիկներուն սիրայօժար բաշխեց գեղեցիկ խաղալիքներ։

Տօնական առթիւ սրահը գեղեցկօրէն զարդարուած էր։ Այս աշխատանքները կատարած էին Հ.Մ.Մ.-ի վարչականներէն՝ Արա Կէրիկեան, Սիմոն Զամքերթճեան, Յակոբ Գասմաճեան և Սերժ Սագայեան։ Մանուկներուն համար պլպլուն զարդերով և գոյնզգոյն ելեկտրական լամբերով զարդարուած Կաղանդի Ծառը՝ շատ գեղեցիկ և ճոխ էր։

Կը շնորհաւորենք բոլոր անոնք, որոնք այս ամանորեան հանդէսը կազմակերպեցին և աշխատեցան անոր յաջողութեան համար։

ԳԼՈՒԽ ԳԼԽԻ՝ ՄՏԵՐՄԻԿ ՍԵՂԱՆՆԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

Իրերայաջորդ սրտագեղ խօսքերով ելոյթներ կ'ունենային ներկաներէն շատեր, գլխաւորութեամբ՝ Առաջնորդ Սրբազան Հօր, որ կը գոչէր - «... Ինչ հոյակապ պատկեր ու մտածում, 100-ամեակը տօնելու ... կու գամ տալու իմ յարգանքի բաժինս... երիտասարդ է ա՛ն, որ գիտէ իր դրօշակը տալ երիտասարդներուն ...»

Վաստակաշատ վեթերան ընկեր Սարգիս Պալաեան կ'ըսէր.- «... բաց մը, պարապութիւն մը եկա՛ւ գոցելու, այս կազմակերպութիւնը Մոնրէալի մէջ...»

Մասնաճիւղիս ատենապետը ընկ. Արգամ Երեւանեան կը յայտարարէր. «... Շնորհակալութիւնս կը յայտնեմ մանաւորաբար մեր հոյակապ երիտասարդութեան։ Անոնց ջանքովն ու նուիրումով՝ կրցանք հանել այստեղ ու վայելել 100-ամեակի հանդիսութիւնը որ հպարտութեամբ կը լեցնէ բոլորիս սրտերը...»

Խօսք առնելու կը հրաւիրուէր օրուան նախագահը՝ ընկ. Միհրան Աւագեան որ կուտար իր պատգամն ու կը վերահաստատէր իր նուիրատուութիւնները։ (25 հազար առաւել կեդրոնի գնման արժէքին՝ 10 առ հարիւրը)։

Ընկ. Հերի Տրամերեան կը բացատրէր՝ հարիւրամեակը յեղափոխական երգերով տօնակատարելու, Լոս Անճելըսի մէջ իրենց ունեցած ծրագրին յաջողութիւնը ու ինք ալ իր կողմէն կը խոստանար, Մոնրէալի մասնաճիւղի կեդրոնի գնման ծախսերուն 10 առ հարիւրը։

Հ.Մ.Մ.ի կեդրոնական վարչութեան ատենապետ ընկ. Տիգրան Սարաֆեան կը պատմէր հին ու նոր օրերէն, ուրախութեամբ մեծարանքի խօսքեր կ'ուղղէր իր հին ընկերներուն որոնց հանդիպեր էր Մոնրէալի մէջ։

Անակնկալ հաճելի ելոյթներ կ'ունենային, անդադրում ծափերու մէջ, Ցոլիկ Գրիգորեան և Լեւոն Գաթըրճեան։

Երեկոն մեծ յաջողութեամբ կը հանդիսավարէր, մասնաճիւղիս վաստակաւոր ղեկավարներէն՝ ընկ. Ժագ Սերայտարեան, հարիւրամեակի կարկանդակի մոմավառութիւնը հասցնելով խանդավառութեան գագաթնակէտին։

Ներկաներ, դժուար կը բաժնուէին սրահէն, մինչ «Վահէի նուագախումբը» անընդհատ լսելի կ'ընէր հաճելի երգեր ու նուագներ։

ՆԵՐԿԱՅ ՄԸ

ՄԱՄՈՒԼԸ ԴՊՐՈՑ Է

ՄԵԾԱՐԵԱԼ ՏԻԿԻՆ ՋԱՐՈՒՀԻ ՑԵՐՄԱՆԵԱՆԻ ԽՕՍՔԸ

(ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ 1 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1988ԻՆ. ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ ՊՕՂՈՍԵԱՆ ԱԶԳ. ՎՐԺ.Ի ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ)

Գերաշնորհ Սրբազան Հայր
Արժանապատիւ Տէր Հայր
Թեմական եւ Քաղաքական Ժողովներու
յարգելի ատենապետներ եւ անդամներ
եւ շատ սիրելի ներկաներ,

Քիչ առաջ, Ս. Պօղոս Պետրոս եկեղեցիին մէջ կարդացուեցաւ Սրբատառ կոնդակը, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Վեհափառ Կաթողիկոսին կողմէ շնորհուած, իմ շատ համեստ անձիս:

Յուզուած եմ սա պահուս այս բացառիկ պատիւին արժանացած ըլլալուս համար:

Յաճախ կը յիշեմ եւ կը վերյիշեմ անցնող տարիները երեկուան պէս: Ես պիտի ջանամ կարճ խօսիլ, Ձեզ չի ձանձրացնելու համար:

Ուրեմն 1940 թուականին, օր մը այցելութիւնը կ՚ընդունիմ մեր տան մէջ Աղեքսանդրիա, երեք Տիկիններու, գլխաւորութեամբ Պրն. Յակոբ Թօփալեանի, այն ատեն Ատենապետ Քաղաքական Ժողովի. իրենց այցելութեան նպատակը յայտնեցին եւ խնդրեցին որ մաս կազմեմ Պօղոսեան վարժարանի Տիկնանց Խնամակալութեան կէսօրուան ճաշի Յանձնախումբին: Սիրով ընդունեցի իրենց առաջարկը, որովհետեւ սրտիս շատ մօտ էր արդէն սկսուած գործը: Մեր նոր Յանձնախումբը ժողով գումարեց եւ Ատենապետութիւնը վիճակուեցաւ ինծի: Այդ կէսօրուան ճաշը կը տրուէր ամէն օր, վարժարանին կարիքաւոր աշակերտներուն:

Այդ շրջանին մեր գաղութին տնտեսական վիճակը շատ փայլուն չէր, ինչպէս որ է ներկայիս, Փառք Տիրոջը. ամէն կողմ պատերազմ, անապահովութիւն, անստուգութիւն, տեղահանութիւն, եւ ատոնց հետեւանք, գաղթականութիւն:

Անշուշտ Ձեզմէ շատերուն ծանօթ է Մուսա-տաղի 40 օրերը:

Ժողովուրդ մը որ 40 օրեր դիմադրեց, պատնէշազինեցաւ լերան վրայ, դժուարին պայմաններու մէջ, եւ վերջապէս այլեւս յոգնած եւ ամէն տեսակէտէ իրենց դիմադրական ուժը բոլորովին սպառած, օր մը շոգենաւ մը կը տեսնեն եւ կ՚սկսին նշաններ ընել, այդ նաւը Ֆրանսական նաւ մըն էր, որ հասկնալով այդ ժողովուրդին յուսահատ վիճակը, իրենք ալ նշաններ կուտան որպէսզի դէպի շոգենաւ գան եւ այսպէսով բոլորն ալ 4500 հոգի կ՚ազատին ստոյգ մահէ:

Նաւը այդ գաղթական ժողովուրդը կը տանի Բորթ Սայիտ եւ հոն ապաստան կը գտնեն Անգլիական վրաններու տակ: Մինչ այդ Գահիրէի մէջ անմիջապէս կազմուեցաւ մասնաւոր Յանձնախումբ մը, Հայ Կարմիր Խաչ անուան տակ, եւ սկսան դրամ հաւաքել, նաեւ կերպաս մանաւանդ, ինչու որ 40 օրուան պատերազմէն վերջ, իրենց հագած հագուստները, անգործածելի վիճակի մէջ էին:

Հայ Կարմիր Խաչի Յանձնախումբը որուն ես ալ մաս կը կազմէի, որոշեց որ քանի մը Տիկիններ երթան Բորթ Սայիտ մօտէն տեղեակ ըլլալու գաղթականներուն կացութեան, ուստի որոշուեցաւ Տիկին Աննա Պութրոս Ղալի Ատենապետուհի Հայ Կարմիր Խաչին, Տիկին Նետուրեան եւ ես, գացինք Բորթ Սայիտ: Անգլիական վրաններու տակ տեղաւորուած էին 4500 հոգի. ամէն բան կանոնաւոր, ամէն բան մտածուած. փողոցները թիւերով, անշուշտ վրաններն ալ թիւերով. ունէին եկեղեցի ուր ամէն Կիրակի Ս. Պատարագ տեղի կ՚ունենար. հիւանդանոց, բուժքլինիք. ամէն առաւօտ ժամը 10.-ին բոլոր տղայոց կը տրուէր կաթ. ունէին նաեւ երկու բժիշկ. Տոքթ. Արշարունի եւ իր կինը Տիկին Արշարունի երիտասարդ, կարող, որ պահապան հրեշտակի մը նման կը հասնէր ամէնուն առաւօտուընէ մինչեւ իրիկուն: Շատ գնահատելի աշխատանք տարած է Տիկին Վիքթորիա Արշարունի, Մուսատաղի գաղթականներուն. սակայն ժողովուրդին վիճակը խղճալի էր եւ աննկարագրելի. կը բաժնէինք կերպաս, կօշիկ, կորսնցուցած էին ամէն բան սակայն վէրքը դեռ շատ թարմ էր: Մենք տիկիններս, Տիկին Աննա Պութրոս Ղալի, Տիկին Նետուրեան եւ ես մէկ շաբաթ մնալէ վերջ վերադարձանք Գահիրէ. իսկ ես եւ ընտանիքս քիչ ժամանակ յետոյ փոխադրուեցանք Աղեքսանդրիա, ուր մնացինք երկար տարիներ:

Ուրեմն սիրելի ներկաներ, այս պատահարներէն վերջն է որ ես մաս կազմեցի Պօղոսեան վարժարանին կէսօրուան ճաշի Յանձնախումբին: Իսկ ժամանակի ընթացքին Բորթ Սայիտի գաղթականներուն մէջ հետզհետէ երեւան ելան արհեստաւորներ որոնք արտօնուեցան ձգել Բորթ Սայիտի գէմփը, եւ հաստատուեցան ոմանք Գահիրէ, նաեւ շատեր ալ Աղեքսանդրիա. եւ այս իսկ պատճառաւ Պօղոսեան վարժարանի մեր կէսօրուան կարիքաւոր աշակերտներուն թիւը, յանկարծ բարձրացաւ 200-ի: Նուաճեցանք 200 հոգիի ամէն կէսօր ճաշ տալ, շատ ալ դիւրին բան չէր. մանաւանդ որ մեր գանձանակը պարապ էր բոլորովին. սակայն ժամանակ չի կար կորսնցնելու եւ առանց յուսահատելու, իմ սիրելի գործակիցներս որոնց շատ բան կը պարտիմ, եւ ես սկսանք աշխատիլ քաջաբար. կարելի չէր չցաւիլ այդ խեղճ տղոցը վիճակը տեսնելով. եւ պէտք է ըսեմ թէ տարիներով, այդ տղոցը ծնողները ապրեցան շատ նեղ պայմաններու մէջ:

Պէտք է նաեւ հոս յիշեմ մեր Տիկին Եպրոսը որ ճաշը պատրաստելու պաշտօնը ունէր. միշտ սիրով եւ հաճոյքով կը պատրաստէր ամէն օր 200 հոգիի ճաշ եւ սննդարար եւ համով, որ մեր տղաքը ախորժակով կ՚ուտէին եւ մենք կ՚ուրախանայինք:

Պէտք է անկեղծ շնորհակալութիւններս յայտնեմ մեր գաղութին եւ անոր ազգային իշխանութեան, մեր գործին հանդէպ ցոյց տուած գուրգուրանքին համար: Ամէն անգամ որ առիթը կը ներկայանար եւ իրենց կը դիմէինք, սիրայօժար եւ հաճոյքով կը բանային իրենց քսակները: Օր մը կը յիշեմ գացի Պրն. Պերճ Դանիէլեանին գրասենեակը. գրեթէ քաշուելով ներս մտայ. ուրախութեամբ զիս ընդունեց, հասկցաւ անշուշտ այցելութեանս նպատակը եւ իր առջեւի դարակը բանալով, դուրս հանեց իր չէքին տետրակը եւ դէպի ինծ երկարելով ըսաւ — խնդրեմ դուք գրեցէք գումարը: — ես կարծեմ քիչ մը վրդովուեցայ. բայց ըսի իրեն. «Պրն. Դանիէլեան, այդ դժուար բան է»: Լաւ ըսաւ ժպտելով եւ ինք գումարը գրելով, թերթը տուաւ ինծի. Ի՞նչ տեսնեմ 100 ոսկի: Ինչ ըսէի, շնորհակալ եմ բառը կարծէք շատ քիչ էր, ինչու որ այն ատեն բոլորս ալ գիտենք թէ 100 ոսկին կարեւոր գումար մը կը ներկայացնէր. պատուական անձ մըն էր, Աստուած հոգին լուսաւորէ:

Բայց սիրելի ներկաներ, մոռնանք այժմ այդ տխուր եւ դժուար տարիները, որոնք անցեալին կը պատկանին. անկէ ի վեր երեք սերունդ անցաւ. մեր վարժարանին պզտիկները մեծցան, ամուսնացան, ընտանիք կազմեցին. շատեր ալ հեռացան այս լաւ երկրէն: Անոնցմէ քանիներ որ կը գտնուին Հայաստան եւ Ամերիկա թղթակցած եմ շատ տարիներ, լաւատես նամակներ կ՚ստանայի: Անմոռանալի մօրաքոյրս կը գրէին, իրենց լուրերը տալով եւ նաեւ ընտանիքին եւ երախաներու լուսանկարները կը ղրկէին:

Իսկ այս երկրին մէջ մնացողները, Փառք Տիրոջը տարիներու ընթացքին բարելաւեցին իրենց կեանքը: Հայը այլեւս որբեր չունի: Հայը ունի հիմա հայրենիք, մայր հայրենիք, ծաղկեալ, բարգաւաճ ամէն մարզի մէջ, գիտական, թատերական, երաժշտական: Հոն հասակ կ՚առնեն ամէն օր հազարաւոր տղաք, կ՚ըլլան պատանիներ. անոնցմէ ոմանք կ՚ըլլան գիտուններ, մեծ համբաւի տիրացած երաժիշտներ, մարզական ախոյեաններ եւյլն, եւյլն. ի տես այս բոլորին, մեր սրտերը կը լեցուին արդար ուրախութեամբ:

Փառք ու պատիւ մեր չքնաղ հայրենիքին որ կը կոչուի Հայաստան, որուն կ՚ուղղենք մեր անկեղծ հայու սրտէն բխած լաւագոյն մաղթանքները:

Թող ապրի յաւիտեան մեր Մայր Հայրենիքը որպէսզի մեծնայ, զօրանայ, հազար բարւոյ տիրանայ:

Այսօր Նոր Տարւոյ առաջին օրն է. սովորութիւն ունինք իրարու մաղթանքներ ընելու թէեւ եկեղեցիին մէջ հայրապետական մաղթանք կատարուեցաւ, Ամենայն Հայոց Վեհափառ եւ Սիրեցեալ Կաթողիկոսին, սակայն ես ալ կ՚ուզեմ իմ սրտագին մաղթանքներս ընել, առողջութեան, երկար կեանքի եւ իր ազգօգուտ եւ եկեղեցաշէն գործերուն նորանոր յաջողութիւններու:

Նաեւ խորունկ շնորհակալութիւններս Սրբատառ կոնդակով ինծի հանդէպ յայտնած գնահատանքին համար:

Պիտի փափաքէի որ այս պարագան երիտասարդներուն համար օրինակելի ըլլայ որպէսզի իրենք ալ իրենց կարգին ազգին ծառայած ըլլալու հաճոյքը եւ գոհունակութիւնը ունենան որը իմ կարծիքովս գրեթէ երջանկութիւն մըն է:

Շնորհակալութիւններս նաեւ իմ սիրելի գործակիցներուս, Տիկին Շաքէ Եղուշեան Բ. ատենապետուհի, Տիկին Նուրիկ Ջամպազճեան, Տիկին Շաքէ Աւագօֆ, Տիկին Արթինեան, Տիկին Տիանա Աբրահամեան, Օր. Ճէյիրճեան, եւ Օր. Ովսաննա Վարժապետ, ինչպէս նաեւ Տիկին Կալինիկ Թուղլաճեան, որոնք տարիներով նուիրուեցան եւ սիրով տարին մեր գործին պահանջած աշխատանքները:

Շնորհակալութիւններ նաեւ Ազգային Իշխանութեան եւ Տիկնանց Խնամակալութեան, որոնք ազնիւ գաղափարը ունեցած էին հրաւիրելու ժողովուրդը, Ս. Պատարագէն վերջ, Մելգոնեան սրա-

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 4)

ԳԵՂՕՆ ԱՌ ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱԿ ՍԴՀԿ-Ի

Երանութիւնն իբրեւ անկոխ հըպարտալք.
Խորունկներէն, խորունկներէն կը ձայնէ
Քու լլկըւած էութեան մէջ ցարդ տնանկ...

Հաւատարիմ իր բնազդին ածուքէ՝
Հայկն այդ ըմբոստ՝ կայծակնասուր կը ճախրէ
Ընդդէմ Բէլին եսաբոյշ, ամբարիշտ...

Կը հասնի քեզ հըպարտանքը տարօրէն
Իբրեւ խարիսխ, իբրեւ նեցուկ, իբրեւ լոյս՝
Իր Նուարդին մէջ բանտուած Արայէն...

Արշակին բոց զայրոյթն ու նենգ Շապուհին,
Շիջումն անոր հերոսական եւ անյոյս՝
Արգամորդու քու պարծանքը կը վառեն...

Սասմայ Ծուռին սուինը քեզ կը սրի,
Ժամանակի, բուք միջոցի ժանգին դէմ...
Ու հանճարեղ Հացեկացի երէցին

Հրաշքն արդէն քու ցուրտ հոգին կ՚ազատէ...

Ահա՛ վըսեմ արեւց ծիրայրն սըրբատիպ,
Ահա՛ պեխը վրիժաբիբ Անդրանիկին,
Որոնք փառք բարձունքներուն կը տանին...

Ինչո՞ւ, ինչէ՞ն ամէն ինչ հոս կը խայտայ
Փարամազի եղեմավառ երազէն...
Ինչո՞ւ, ի՞նչպէս բռնաւորքի քու հոգին

Ա՛յդքան ուժեղ, ա՛յդքան ահեղ կը թնդայ...

Կարմրալանջ Քանաքեռի ազատզեն
Խրոխտ, խրոխտ գլխի երկինք սլացող
Բոսորագեղ Բժշկեաններն արդ դո՛ւն տես...

Եւ անվեհեր, դուն պոռա՛ որ հպա՛րտ ես...,

ՀԱՅԿ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ

Թորոնթօ, 27-11-87

ՇԱԽՄԱՏ

Ինչպէս ենթադրում էին մասնագէտները, աշխարհի չեմպիոնը Գարի Կասպարովը վերջին 24րդ պարտիայում պէտք է վճռական գրոհի անցնէր, բաց ճակատամարտ մղեր, քանի որ նախավերջին 23րդ պարտիայում երբ հաշիւը հաւասար էր 11 11, իսկ խաղատախտակի վրայ առաջացած դիրքը, աշխարհի չեմպիոնին առնուազն ոչ ոքի էր խոստանում, Կասպարովը կոպիտ վրիպում թոյլ տուեց, դա միայն մէկ քայլ էր, մէկը այն մօտ 5000-ից, որ Գարիին կատարել էր Կարպովի հետ անցկացրած չորս մրցախաղերի ընթացքում, իսկ այս դէպքում սարսափելի սըխալը Կասպարովի համար կարող էր հաւասարազօր լինել չախմատային գահի կորուստին: Վրիպումը առաւել եւս դրամատիկական եղաւ, երբ պարզուեց որ վճռական դիրքը չեմպիոնը խաղից առաջ տանը վերլուծել էր եւ գիտէր որ նուանի զոհաբերութիւնը այդ պահին բացառում է: Իրաւի անհաւատալի վրիպում, որը բերեւ պայքարի անսովոր լարուածութեամբ պիտի բացատրել:

24րդ պարտիայում խաղը սկսեց շատ հանգիստ, ազատ ու անկաշկանդ զարգացնելով զինուորները, նման խաղաոճը անշուշտ անսպասելի էր Կարպովի համար, եւ նա ջանաց Ֆիգուրների փոխանակութեան միջոցներ որոնել, բայց սկզբնախաղային ցանկը փոխան Կասպարովը խոյս տուեց հակառակորդի այդ տհանութիւններով լի պլանից: Ունենալով դիրքային որոշակի առաւելութիւն, խաղատախտակի վրայ ծաւալուեց լարուած անզիջում մրցակցութիւն որ եւ ուղեկցուեց ապշեցուցիչ տեսական նորութիւններով. Ծանր դրութիւնում իրեն հանալի դրսեւորեց Կասպարովը որ եւ հանդէս բերեց յաղթանակի հասնելու անկոտրում կամք եւ նախանձելի յամառութիւն, նրան յաջողուեց մի քանի անսովոր ուժեղ քայլերով խարխլել հակառակորդի պաշտպանական ամրութիւնները. ի վերջոյ հանդիպումը յետաձգելու պահին աշխարհի չեմպիոնն ունէր ոչ միայն դիրքային այլեւ մէկ զինուորի առաւելութիւն:

Վերախաղարկման ժամանակ Անատոլի Կարպովը ապաւինեց մեծամարտին ներդնելով իր ողջ կարողութիւնը, բայց չյաջողուեց նրան հասնել բաղձալի արդիւնքի, հաշուենկատ հաւաք ու սթափ գործող Կասպարովը չէզոքացնելով սեւերի սպառնալիքները Կարպովին ստիպեց պարտուած հեռանալ իսպանական Սեւիլիա քաղաքից:

(Շար. տես էջ 4)

ՋԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

21 ՅՆՎՐ. 1988

ՊՐ. ՎԱԶԳԷՆ Վ. ԲՐՈՒՏԵԱՆ
ԸՆԴ
ՕՐ. ՍԻԼՎԻԱ Ն. ՊՈՅԱՃԵԱՆ

Ամուսնացեալք

17 Յունուար 1988 Գահիրէ

Այս բարեբաստիկ առիթով, խմբագրութիւնս իր ջերմ շնորհաւորութեանց կը միացնէ երջանիկ կեանքի մաղթանքներ՝ նորապսակ ամոլին, իրենց ծնողաց եւ ընտանեկան բոլոր պարագաներուն:

ԾՆՈՒՆԴ

Ուրախութեամբ կը տեղեկանանք, թէ տէր և տիկին Կարապետ և Անժէլ Պէնտանըներ, անցեալ Շաբաթ, 16 Յունուար 1988-ին, բախտաւորուած են երկրորդ մանչ զաւակով մը, զոր անուանակոչած են Անդրանիկ:

Այս բարեբաստիկ առիթով, «Ջահակիր» ջերմօրէն կը շնորհաւորէ նորածինին ծնողքը, մեծ հայրերը և ընտանեկան բոլոր պարագաները, և կը մաղթէ երկար և երջանիկ կեանք նորածինին:

ՇԱԽՄԱՏ

(Շարունակութիւն Գ. էջէն)

Այդ ընթացքում տեղին նշենք կենտրոնական հեռուստատեսութեան մեկնաբանի այն խօսքը որ «Մենք մինչեւ այժմ դեռ չգիտենք Կասպարովի իրական ուժն ու հնարաւորութիւնները»։

Այսպէսով մեր ժամանակակից աշխարհի ախոյեան Գարի Կասպարովը դժուարագոյն պայմաններում յաղթահարելով յոգնածութիւնը, յուզմունքը եւ ամենակարեւորը Կարպովի նման շախմատային հսկայի կորցրածը յետ բերելու անսահման ձգտումը, նա իր բացառիկ տաղանդի ու զարմանալի աշխատասիրութեան շնորհիւ լուծել բարդագոյն խնդիրը: Եւ այսպէս Գարի Կասպարովը 3րդ անգամ հռչակուեց երկրագնդի ուժեղագոյն շախմատիստը։ Այդ տիտղոսը նա կը կրի առնուազն մինչեւ 1990 թուականը։

Տարբեր տեղերից հաւաքեց՝
ՅԱԿՈԲ ԻՐԱՏԵԱՆ

Երեւան, 13 1 1988

Տեսարան մը՝ Երեւանի նորակառոյց թաղամասէն

«ՋԱՀԱԿԻՐ»ԻՆ

Տէր և տիկին Նուպար Անդրանիկեան իրենց շատ սիրելի մօր՝ տիկին Զարուհի Ֆերմանեան Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Վազգէն Ա. Վեհափառ Սրբատառ կոնդակին արժանանալուն ուրախ առթիւ կը նուիրեն 30 եգ. ոսկի։

Պր. Վազգէն Բրուտեանի ընդ օր. Սիլվիա Պոյաճեանի ամուսնութեան ուրախ առթիւ, վասն շնորհաւորութեան պր. Համբարձում Եալընըզեան կը նուիրէ 5 եգ. ոսկի։

Պր. Վազգէն Բրուտեանի ընդ օր. Սիլվիա Պոյաճեանի բարեբաստիկ ամուսնութեան առթիւ, վասն շնորհաւորութեան օր. Նուարդ Ֆարաքեան կը նուիրէ 5 եգ. ոսկի։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Այրի տիկին Էլմոն Քէչեան (ծնեալ Էքմէքճեան) իր սիրելի քրոջ Վեհանուշ Գասպարեանի, ծնեալ Էքմէքճեան, կսկծալի մահուան տարելիցին եւ բոլոր ննջեցեալներուն քաղցր յիշատակին կը նուիրէ.

Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	10
Գահիրէի Աղքատախնամին	10
Այծեմնիկի Հանգստեան Տան	10
Հայ Կարմիր Խաչին	10
Գալուստեանի Տիկնանց Խնամակալութեան	10
«Արեւ»ին	10
«Յուսաբեր»ին	10
«Ջահակիր»ին	10
Փոլ Քրլիտճեան Հրատարակչական Ֆոնտին	20

(Ստանալ Գահիրէի Ազգային Առաջնորդարանէն)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ

Ս. Դ. Հ. Կ.-ի 100-ամեակի տօնակատարութեան առթիւ, տիար Ռուբէն Նալպանտեան կը նուիրէ 20 եգ. ոսկի։

ՍՏԱՑԱՆՔ

Շնորհակալութեամբ ստացած ենք.

Գահիրէի Հ.Բ.Ը.Մ.-ի 1988 տարուան պատի օրացոյցը, օրական թերթիկներով եւ զարդարուած Հայկ Աստուրեանի «Սարտարապատ» գունաւոր լուսանկարով։

Գինն է 7 եգ. ոսկի։ Ունենալ փափաքողները կրնան դիմել Հ.Բ.Ը.Մ.-ի գրասենեակը հեռաձայն 919636 կամ Տպարան «Ոսկետառ», հեռաձայն 741461։

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրենք արտասահմանի մեր այն բաժանորդներէն, որոնք ցարդ չեն ղրկած իրենց բաժնեգինը, բարի ըլլան մեզի փութացնելու զայն, դիւրացնելու համար մեր գործը: Չէք կամ մանտա-փոստ ղրկել «ZAVEN BALAYAN»ի անունին եւ ուղարկել փոստարկղ թիւ 2111, Գահիրէ (11511), Եգիպտոս։

ՏԻԿԻՆ ԶԱՐՈՒՀԻ ՖԵՐՄԱՆԵԱՆԻ ԽՕՍՔԸ

(Շարունակութիւն Գ. էջէն)

հին մէջ, ճոխ և նուրբ ճաշակով պատրաստուած մեծարանքի սեղանի մը շուրջը։

Շնորհակալութիւններ նաեւ Պրն. Վրէժ Մէֆերեանին ինծի հանդէպ արտայայտած գնահատանքի խօսքերուն համար։

Այսօր, ինչպէս քիչ առաջ ըսինք, Նոր Տարուայ առաջին օրն է։ Կը վերջացնեմ իմ խօսքը, շատ սիրելի ներկաներ և կը մաղթեմ Ձեզ բոլորիդ համար լուսաւոր տարի մը, որպէսզի ուրախ ըլլաք, երջանիկ ըլլաք և երկար ապրիք. նաեւ երկար ապրի մեր սիրելի Պօղոսեան Ազգային Վարժարանը։

Շնորհակալութիւն։

ԶԱՐՈՒՀԻ ՖԵՐՄԱՆԵԱՆ

«ՊԸԼԸՔՏԱՆԵԱՆ» ՀԱՆԴԻՍԱՍՐԱՀ - ՀԵԼԻՈՊՈԼԻՍ

Կիրակի, 13 Մարտ 1988, երեկոյեան ժամը 7-ին

ԳՆԱՀԱՏԱՆՔԻ ԵՒ ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

ԺԱԳ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ

50-ԱՄԵԱՅ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ ՎԱՍՏԱԿԻՆ

Բարձր Հովանաւորութեամբ

Եգիպտահայոց Բարեխնամ Առաջնորդ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

Նախաձեռնութեամբ

ՊԷՐՊէՐԵԱՆ և ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

Երբեմնի Սաներուն

(Մանրամասնութիւնները յաջորդիւ)

ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ
ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ ԺԱԳ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ
ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀ

ԳԱՀԻՐԷ

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ԹՈՒԱԿԱՆՆԵՐ

Հ. Մ. Մ.

Հինգշաբթի, 25 Փետրուարէն Շաբաթ 27 Փետրուար 1988

ՓԻՆԿ-ՓՈՆԿԻ ՄԻՋ-ԱԿՈՒՄԲԱՅԻՆ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

«ՆՈՒՊԱՐ ՊԱԼԱԵԱՆ»

Գ. ԶԱԼԵՆՃ ԲԱԺԱԿԻՆ ՇՈՒՐՋ (ԺԳ. ՏԱՐԻ)

Ն. Ս. Մ. Մ.

Հինգշաբթի, 17 Մարտ 1988, կ. ե. ժամը 8.30-ին

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊԱՏԻՒ
ՀԱՅ ՄԱՅՐԵՐՈՒՆ

ԿԻՐԱԿԻ, 3 ԱՊՐԻԼ 1988

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՂԿԱՏՕՆ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Կը խնդրուի նկատի ունենալ:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հայկական Ընթերցասրահի Հ. Մ. Մ.-ի վարչութիւնը կը տեղեկացնէ, թէ յետ այսու փինկ-փոնկի փորձերը կանոնաւորապէս պիտի կատարուին ամէն Երեքշաբթի, Հինգշաբթի եւ Շաբաթ օրերը, երեկոյեան ժամը 6էն 8ը, «Ակիլի» մարզարանի պատասխանատու-մարզիչ պր. Անմէս Ասմայի կողմէ:

Այս առթիւ, բոլոր անոնք որոնք կը փափաքին մարզուիլ, պատանի կամ սկսնակ (առանց տարիքի խտրութեան) կրնան արձանագրուիլ Հ. Մ. Մ.-ի վարչութեան մօտ, մինչեւ 30 Յունուար 1988:

Հ. Մ. Մ.-Ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ՆՈՐ ԹԻՒԵՐ

«ՋԱՀԱԿԻՐ» Շաբաթաթերթի խմբագրատան հեռաձայնի նոր թիւն է	*3914908*
Ընկեր ՆՈՒՊԱՐ ԿԷՐԻԿԵԱՆի բնակարանի նոր հեռաձայնի թիւն է	*3903574*
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ	
Արժ. Տ. Գրիգոր Խաչակիր Քհնյ. Օհանեանի բնակարանի հեռաձայնի թիւն է	*5953628*

ԾԱՆՕԹ.- Այն ազգայինները որոնց հեռաձայնի թիւերը փոփոխութեան ենթարկուեցան վերջերս, կրնան հեռաձայնել խմբագրութեանս (3914908), ամէն օր կէսօրէ ետք, եւ սիրով կը հրատարակենք իրենց նոր թիւը:

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Պարզ փոստ	Օդային փոստ
Եգիպտոսի բաժանորդներէն	500 ղ.Ե.Գ.	—
Արաբական երկիրներ	—	5 տոլար
Եւրոպայի, Ամերիկայի,	15 տոլար կամ	
Գանատայի, Աւստրալիոյ եւ այլ 10 Սթերլին		30 տոլար
երկիրներու բաժանորդներէն		

ՀԱՅ ԹԵՐԹԸ
ԸՆԿԵՐՆ Է ՀԱՅ ՏԱՆ

ՉԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م . ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز : السيدة عايدة سيرديان (بالإنابة)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՅՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1125 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 28 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1988 | ՀԱՏԸ ՁԵՌՔԷ 10 Եգ. Դհկ. | عدد رقم ١١٢٥ – الخميس ٢٨ يناير ١٩٨٨

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ
ՔԱՐՈԶԸ ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ - 6 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1988

Յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

«Փառք ի բարձունս Աստուծոյ, եւ յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն»:

Հարազատ զաւակներ մայր Եկեղեցւոյ ի Հայաստան և ի սփիւռս աշխարհի,

Այս առաւօտ Սուրբ Էջմիածնի բարձունքից Մայր Տաճարի զանգերը վերստին ղօղանջում են ազատ ու յաղթական, աւետելով մեր ժողովրդին Քրիստոսի հրաշալի ծնունդը և նրա յայտնութիւնը երկրի վրայ իբրեւ Որդին Աստուծոյ, որ իջաւ երկնքից մարդկային աշխարհը փրկելու մեղքի ու մահուան կապանքներից: Քրիստոսի սուրբ ծննդեան առաջին իսկ պահին, երկնքի հրեշտակները աւետեցին մեծ հրաշքը՝ «Խաղաղութեան և ի մարդիկ հաճութեան» պատգամով: Դա պատահական պատգամ չէր, այլ բացայայտում էր Յիսուսի մարդեղութեան իմաստը և առաքելութիւնը, այն է՝ փրկել մարդկութեանը մեղքի և մահուան ճիրաններից «Խաղաղութեան և ի մարդիկ հաճութեան» իրագործումովը մարդկային աշխարհում:

Յետագայում, Յիսուս իր քարոզութեան ողջ ընթացքում մարդկանց միջեւ սէր, համերաշխութիւն, խաղաղութիւն պատգամեց և նոյնիսկ խաչափայտի վրայ իր Թեւերը տարածած վերջին մի անգամ բացականչեց՝ «Խաղաղութիւն իմ թողնում եմ, իմ խաղաղութիւնն եմ տալիս ձեզ»:

Մարդկանց միջեւ սիրոյ և խաղաղութեան քրիստոնէական պատգամը հանգիստեալ մի պայծառ լուսոյ առաւօտ աշխարհին բոլոր խոնարհ մարդկանց համար, որոնք ծարաւի էին դարեր ու դարեր չարիքների, այդ լոյսին, այդ հրաշքին: Մեղքի ու մահուան, անարդարութեանց եւ չարիքների կապանքների մէջ տառապող բազմութիւնների երազանքն էր, որ արդ Քրիստոսի ծննդեամբ իրականանում էր երկնքից:

Երկու հազար տարիների պատմութեան հորիզոնի վրայ, մինչ նոյն հզօրութեամբ, նոյն քաղցրութեամբ հնչեց Քրիստոսի ծննդեան պատգամը մահախուճապ սերունդների յուսալից սրտերում:

Լսենք յուզիչ հրաւէրը Սուրբ Օգոստինոսի՝ «Խաղաղութիւնը Աստուծոյ կտակն է, որ բոլոր ազգերը, որոնք ապրում են երկրի վրայ, կոչուած են իրագործելու, լինեն նրանք քրիստոնեաներ կամ ոչ քրիստոնեաներ վասնզի խաղաղութիւնը ճանկ է բոլորին հասարակաց»:

Նաեւ մեր օրերին, մարդիկ և ազգութիւններ աշխարհի, Քրիստոսի սուրբ ծննդեան աւետիսը դիմաւորում են նոյն յոյզերով, նոյն սպասումներով, նոյն երազանքով, այն է՝ վերջնականապէս տեսնել իրագործումը սիրոյ և համերաշխ յարաբերութիւնների մարդկանց ու ազգութիւնների միջեւ, իրագործումը խաղաղ մի կեանքի համայն երկրի վրայ, ուր պատերազմները, ցեղասպանութիւնները, աւերումները գործէին մահուան և համաճարակները բոլոր չարիքների, բոլոր մեղքերի:

Սուրբ Յովհաննէս Ոսկեբերանը գոչում է՝ «Խաղաղութիւնը մայրն է ամենայն բարեաց»:

Քրիստոս իջաւ երկնքից և ծնուեց իբրեւ մարդ, քարոզեց ու տառապեց, մահը ճաշակեց խաչափայտի վրայ, փրկելու համար մարդկութեանը մեղքերից ու մահուան գործերից:

Այսպէս է, որ այսօր էլ, մեզ բոլորիս և համայն մարդկութեան համար զուգէ աւելի քան երբեք այժմէական է և հրամայական, սուրբ ծննդեան պատգամը:

Հայաստանեայց մեր Առաքելական Եկեղեցին ու ազգը մեր Հայկազեան, որ պատմութեան ընթացքում բազում դարեր

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 2)

ՆԱԽԱԳԱՀ ՀՈՍՆԻ ՄՈՒՊԱՐԱՔԻ
ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒՐՈՊԱ, ՄԻԱՑ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ, ՄԱՐՈՔ

Արաբական վեց երկիրներ տուած իր հրջագայութենէն ետք, Նախագահ Հոսնի Մուպարաք, ընկերակցութեամբ իր տիկնոջ և կարեւոր պատուիրակութեան մը, անցեալ Երկուշաբթի, 25 Յունուար 1988, Գահիրէէն Պոն մեկնեցաւ, յաջորդաբար այցելելու Դաշնակցային Գերմանիա, Մեծն Բրիտանիա, Միաց. Նահանգներ, Ֆրանսա, Իտալիա և Մարոք, քաղաքական կարեւոր խօսակցութիւններ ունենալու Միջին Արեւելքի մէջ խաղաղութեան հաստատման, Իրան-Իրաք պատերազմին ելք մը գտնելու և երկկողմանի յարաբերութիւններուն շուրջ։

Նախագահ Հոսնի Մուպարաք Գերմանիոյ մայրաքաղաքը ժամանելէ անմիջապէս ետք խօսակցութիւններ ունեցաւ Նախագահ Ռիչըրտ Ֆոն Վայցէքըրի և վարչապետ Հելմութ Քոհլի հետ։

Նոյն օրը, կէսօրէ ետք Լոնտոն ժամանելով, նախագահը իր իջեւանած Գլարիճ պանդոկին մէջ յաջորդաբար տեսակցեցաւ Մեծն Բրիտանիոյ խորհրդարանի նախագահ Պերնարտ Տիվըրի, Աշխատաւորական կուսակցութեան ղեկավար Նիլ Քինոքի, ապա Սոցեալ Դեմոկրատ կուսակցութեան պետ Ռոպըրթ Քլինանի հետ։

Երեքշաբթի առաւօտեան, նախագահը տեսակցեցաւ նաեւ Ազատական կուսակցութեան ղեկավար Տէյվիտ Սթիլի հետ, եւ կէսօրին ուղղուեցաւ Տաւը Տաունին Սթրիթի վարչապետարանը եւ տեսակցեցաւ վարչապետ Մարկրէթ Թաչըրի ու գանձային նախարարին հետ։

Երէկ, Չորեքշաբթի նախագահ Մուպարաք եւ տիկինը հասան Միաց. Նահանգներ, ուր Ուաշինկթընի Անտրուզ օդանաւային խարիսխին մէջ ընդունուեցաւ պաշտօնական անձնաւորութիւններու կողմէ, որոնց կարգին ԱՄՆի արտաքին գործոց նախարար՝ Ժորժ Շուլց և տիկինը:

Այսօր, Նախագահ Ռոնալտ Ռեկըն պաշտօնապէս պիտի ընդունի իր հիւրը՝ Նախագահ Մուպարաք որմէ ետք պիտի սկսին պաշտօնական խօսակցութիւնները։

Եգիպտոսի Նախագահը իր վերադարձի ճամբուն վրայ պիտի այցելէ Ֆրանսա, Իտալիա եւ Մարոք։

ՀԱՐՑԱԴՐՈՒՄՆԵՐ
ՀԱՅԱՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ՇՈՒՐՋ

Մխիթարեան վարդապետ, Վենետիկի համալսարանի հայագիտական ամպիոնի վարիչ՝ Փրոֆ. Հայր ԼԵՒՈՆ ԶԷՔԻԵԱՆ, հիւսիսային Ամերիկայի կարգ մը հայ գաղօճախներ Հայագիտական դասախօսութիւններով լուսաւորելէ ետք, Գահիրէի Հայ Մշակոյթի Բարեկամներու Մարմինի հրաւէրով եկած էր Եգիպտոս, նոյն ազգօգուտ առաքելութեամբ:

Մենք Հայր Զէքիեանը ողջունեցինք «Ջահակիր»ի խմբագրատան մէջ՝ Շաբաթ 9 Յունուար 1988 կ.ե., ընկերակցութեամբ Ս. Էջմիածնական միաբան Տ. Զասիկ վրդ. Աւետիքեանի։ Նախորդ օրը, Ուրբաթ 8 Յունուար երեկոյեան, Հ.Գ.Մ. Թէքէեան սրահին մէջ, ի ներկայութեան Առաջնորդ Սրբ. Տ. Զաւէն արք. Չինչինեանի, Տ. Զասիկ վրդ. Աւետիքեանի, պատշաճական անձնաւորութեանց եւ հոծ ունկնդրութեան մը՝ Հայր Զէքիեան դասախօսեց «Հայերէն Լեզուի կարեւորութիւնը ըՍ-Սփիւռքի մէջ» նիւթին շուրջ։

Հ.Գ.Մ. ցկեանս նախագահ պր. Վ. Տեփոյեանի բացման խօսքէն եւ կենսագրական տեղեկութիւններէն ետք, Հայր Զէքիեան՝ շնորհակալական խօսքերով սկսաւ իր դասախօսութեան։ Ապա, նշելով որ Սփիւռքի Արեւմտեան երկիրներու հին ու նոր գաղթօճախներու առաջնահերթ մտահոգութիւնն է Հայապահպանման հարցը եւ անոր մէջ՝ մայրենի լեզուին ունեցած տեղատուութիւնը: Լեզուն, հայ լեզուն՝ ազգագրական եւ ազգային դիմագիծի պահպանման մէջ ունեցած ներգործութիւնը թուելէ ետք, զերյարգելի դասախօսը ներկայացուց արդի ժամանակներու հայ սփիւռքի ունեցած եւ ունենալիք դիմագրական միջոցներ՝ ներկայ պայմաններուն ու միջավայրերուն ներհիւս ազդեցութեանց դիմաց:

Զօրաւոր է հայ լեզուն՝ իր կատարելամերձ կազմարուածով՝ իր երկու թեւերուն — Արեւելահայ եւ Արեւմտահայ — վրայ։ Հայ լեզուն մէկ է՝ երկու գլխաւոր բարբառներով։ Այս տարբերակները կ'ապացուցանեն մեր լեզուին

(Շար. տես էջ 2)

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԿԵՐ ԺԻՐԱՅՐ ՆԱՅԻՐԻԻ
Հ.Ս.Ս.Հ. ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԿՈՂՄԷ
ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Գահիրէի Հայկական Ընթերցասրահի Հիմնադիրներու Խորհուրդը, Վարչութիւնը, Ն Ս.Մ.Մ.ի, Հ.Մ.Մ.ի երիտասարդական կազմերը եւ «Մարօ» Տիկնանց Յանձնախումբը կը շնորհաւորեն Պէյրութի «Արարատ» օրաթերթի բազմամեայ խմբագրապետ, հասարակական գործիչ ընկեր ԺԻՐԱՅՐ ՆԱՅԻՐԻՆ, Խ. Հայաստանի Գերագոյն Խորհուրդի Նախագահութեան որոշումով «Խաղաղութեան և Մայր Հայրենիքի հետ կապերի ամրապնդման օգտին ակտիւ գործունէութեան համար» մրցանակով պարգեւատրումին առթիւ:

Այս ուրախ առթիւ, կը մաղթենք իրեն քաջառողջութիւն եւ արեւշատութիւն, ինչպէս նաեւ ուժ եւ կորով շարունակելու եւ հասարակական նուիրեալ գործիչի ծառայութիւնները՝ ի սպաս Սփիւռքահայութեան ազգային եւ հայրենասիրական նշմարիտ առաջնորդութեան, Հայրենիքի հետ կապերու ամրապնդման եւ Հայկական Դատի հետապնդման պայքարին:

ԷՋՄԻԱԾԻՆ

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԾՆՆԴԵԱՆ ՔԱՐՈԶԸ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

տեւապէս տառապել ու յաճախ նահատակուել են մեր հայրենի երկիրը հրով եւ սրով ներխուժած բռնակալների ձեռքով, և ապրել են մանաւանդ պատմութեան մեծագոյն ողբերգութիւնը՝ 1915 թուականի ցեղասպանութիւնը, այսօր աւելի մեծ իղձ ու սպասում չունեն, քան վերջնական հաստատումը խաղաղ մի աշխարհի, ամրապնդումը համերաշխ գործակցութեան ազգութիւնների միջև և ընդմիշտ հեռացումը պատերազմների ուրուականի, ընդհանուր զինաթափումովը բոլոր պետութիւնների։

Մեր օրերին այս է մանաւանդ այժմէական իմաստը մեր Փրկչի Յիսուս Քրիստոսի սուրբ ծննդեան։

Մենք՝ հայերս, ի Հայաստան և ի սփիւռս աշխարհի, այս օրերին, այս սպասումներով ոգեւորւում ենք, հրճւում և առաւել լաւատես դառնում դէպի մեր Եկեղեցու ու դէպի մեր ազգի ապագան, ոգեւորւում մեր մայր երկրի, մեր մայր Հայաստանի ներկայ կեանքով, որ խաղաղ ու անվտանգ պայմաններում քայլ առ քայլ աճում է և զարգանում, քայլ առ քայլ կառուցւում է ու ծաղկում, քայլ առ քայլ ընթանում է դէպի իրագործումը իր արդար երազանքների։

Մենք՝ Հայրապետս Ամենայն Հայոց և առաջին սպասաւորը մեր մայր Եկեղեցու, սուրբ ծննդեան այս առաւօտեան աղօթում ենք առ Փրկիչն մեր Քրիստոս, որ խաղաղութիւն բերող իր շնորհները առատապէս բաշխի նաեւ մեր մայր Եկեղեցուն, մեր հաւատացեալ զաւակներին բոլոր, բաշխի մեր վերածնուած մայր Հայրենիքին, որ գերագոյն ստուգութիւնն ու ապաւէնն է համայն մեր ազգի։

Այո, բոլոր հայերի սեպուհ պարտքն է իրենց հայրենանուէր նպաստը ընծայաբերել, որ մեր մայր երկիրը հետզհետէ աւելի բարգաւաճի և զօրանայ, ու աճի նաեւ նրա բնակչութեան թիւը, վասնզի հայ ազգի ապագան այստեղ, միայն այստեղ, Արարատի ստորոտին է կերտւում։

Արդի ապրող ու շնչող և օրէ օր վերաշինուող մեր երկիրը՝ Սովետական Հայաստանը, արդասիքն է աւելի քան հարիւր տարիների ազատագրական հերոսական մաքառումների, արդասիքն է Սարդարապատի քաջարի մարտիկների յաղթանակի, արդասիքն է մօտ եօթանասուն տարիների հայրենաշէն իրագործումների։

Ահա թէ ինչու դժուար է Մեզ համար հաշտուել արտագաղթի գաղափարի հետ։ Դժուար է հաշտուել, որ հայեր լքեն իրենց հայրենի տունը, հայեր, որ հրաժարուեն իրենց քաղաքացիական ինքնութիւնից, հայեր, որ մերժեն իրենց աշխատանքի ու զոհաբերութեան բաժինը բերել մեր վերածնուած Հայրենիքի առաւել լուսաւոր ապագայի կերտման։

Մայր հողի վրայ հայ ժողովրդի համախմբման ու գոյատեւման հրամայականը, գերագոյն մարդկային ու ազգային իրաւունքն է ամէն հայ մարդու։

Սիրելիներ Մեր, այս հաւատամքով, այս սպասումներով դիմաւորենք աւետիսը Քրիստոսի սուրբ ծննդեան և երկնառաք պատգամը խաղաղութեան և ի մարդիկ հաճութեան։

Մեր այսօրուայ քարոզը կամենում ենք վերջացնել այն աղօթքով, որ արտասանեցինք անցեալ տարի Հոկտեմբերին Նիւ Եորքում, Միացեալ Ազգերի Կազմակերպութեան բեմից՝ Աստուած մարդասէր, Աստուած ստեղծիչ տիեզերաց, Աստուած արդար դատաւոր, տուր աշխարհիս խաղաղութիւն և բարի կամեցողութիւն մարդկանց։

Շնորհք սէր և խաղաղութիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, եղիցին ընդ ձեզ, այժմ և յաւիտեան։ Ամէն։

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ՊԱՐՈՅՐ Զ. ՄԱՍԻԿԵԱՆԻ ԳԻՐՔԸ

ԹՌԻՉՔՆԵՐ

ՁՕՆՈՒԱԾ ՄԵԹՐ ՍՏԵՓԱՆ ՇԱՀՊԱԶԻ

ԳԻՐՔԵՐԸ ՉԵՆ ԾԱԽՈՒԻՐ

ՈՉ ԱԼ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ Կ'ԸՆԴՈՒՆՈՒԻ

ՍԻՐԱՅՕԺԱՐ ԿԸ ՏՐՈՒԻՆ ՓԱՓԱՔՈՂՆԵՐՈՒՆ

ՀԱՐՑԱԴՐՈՒՄՆԵՐ
ՀԱՅԱՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ՇՈՒՐՋ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

հարստութիւնը եւ երբեք չէր ծառայեր մեր ժողովուրդը երկուքի բաժնելու անբաղձալի հաւանականութեան։ Լեզուին ու ազգին միութիւնը պահպանելու առաջին ազդակը՝ անոր ուղղագրութիւնն է։ Մեր պարագային՝ դիւրին ապահովութեան կրնանք հասնիլ՝ պահելով դասական համակարգը՝ թէ՛ լեզուաբանական եւ թէ՛ տառադարձական մարզերու մէջ։ Ռամկօրէնի ճամբով՝ Արեւմտահայերէնը կորսնցուցած է հնչական իր հարազատութիւնը, բայց, ներկայիս, մեծ ճիգ ի գործ կը դրուի՝ վերադառնալու համար իսկական համակարգին։

Հայր Չէքիճեանի այս առաջին հարցադրումը — վերադարձ ու պահպանում Մայրենիի հարազատութեան — հրատապ խնդիր է թէ՛ Միջին Արեւելքի եւ թէ՛ Արեւմտեան երկիրներու (Եւրոպայի եւ Ամերիկայի) հայութեան համար։ Ձգուեցան՝ դաստիարակչական ղեկավարութեան պարտականութեանց սահմանները։ Հայր Չէքիճեան հանգամանօրէն պատասխանեց իրեն ուղղուած հարցումներուն։

Աւարտին, Հայր Չէքիճեան Հ.Գ.Մ.-ի ցկեանս նախագահին յանձնեց Վենետիկեան յուշանուէր մը։ Առաջնորդ Սրբազան Հօր փակման խօսքէն ետք, ներկաները հիւրասիրուեցան թէյով եւ քաղցրաւենիներով՝ շարունակելով կարծիքներու փոխանակումը։

* * *

Շաբաթ, 9 Յունուար 1988, Հելիոպոլսոյ «Յուսաբեր» ակումբի Սէօթէսէտեան սրահին մէջ ունկնդրեցինք Փրոֆ. Հայր Լեւոն Չէքիճեանի երկրորդ դասախօսութիւնը՝ *«Սփիւռքի ներկայ կացութիւնը Միջին Արեւելքի մէջ»* նիւթին շուրջ։ Տիկին Սոնա Պայրամեան Փրոֆեսորը ներկայացուց ներկայ հոծ ունկնդիրներուն, տալով անոր կենսագրական գիծերը եւ աշխատասիրութիւնները՝ հայկական ուսումնասիրութեանց ճամբով։

Հայր Չէքիճեան նախ խօսեցաւ Սփիւռք կոչուած անբնական իրականութեան մասին։ Հայ Սփիւռքը պարտադրուած վիճակ մըն էր՝ մարդկային անարդարութեանց եւ անիրաւութեանց հետեւանքով։ Եւ ունէր, ու դեռ ունի, մանաւանդ ընկերային եւ հոգեբանական տուեալներ, որոնք, միջավայրի եւ ժամանակներու հետ դէմ յանդիման գալով՝ կը ցուցաբերեն, յաճախ, ներքին եւ արտաքին հակադրութիւններ, հակասութիւններ ու ցուցաբերումներ։

Արեւմտեան եւ արեւելեան սփիւռք — իրականութեան մէջ կան մէկէ աւելի կենսական հարցադրումներ, մտահոգութիւններ եւ առաջադրանքներ։ Հայր Չէքիճեան ձեռնհասօրէն կարկառուն դարձուց զանոնք մեր միտքերուն եւ աչքերուն առջեւ, անոնց պատասխանները, լուծումն ու դարմանը թողլով ունկնդիրին դատողութեան եւ խորհրդածութեան։ Երեւան եկաւ, որ Հայ Սփիւռք կոչուած իրականութիւնը բնաւ ալ մակերեսային հարց մը չէր. ունէր խորունկ ընդերք եւ դժնդակ դրսեւորումներ։

Կանգ առնելով հայ գաղթօճախներու կեանքին ու գործունէութեանց վրայ, Հայր Չէքիճեան ուրուագծեց ուղին, որուն մէջէն յինքնանալով՝ մենք կրնայինք աւելի հեշտօրէն դառնալ ողջ ազգակ եւ գործի կռուան։ Ինքնամեկուսացումը յառաջդիմութիւն չ'ենթադրուիր։ Հայութիւնը պարտի իր շրջապատին կեանքը եւ ոգին իւրացնել՝ իր դարաւոր մշակոյթին վրայ, ապա իր մշակոյթը փոխանցել այդ միջավայրին՝ զայն տիեզերականացնելէ յետոյ։

Մայր Հայրենիքին հեռու մնալով, ապա Եղեռնի եւ այլ իրադարձութեանց բերումով, մեր մէջ գոյացած բարդոյթներէն ձերբազատուելէ ետք, մենք պարտինք աւելի ինքնավստահ քայլերով դիմել դէպի Հայ Դատի լուծման հարցը։

Հայ լեզու, մշակոյթ եւ այլ ժառանգութիւններ, անոնց իւրացումն ու կենսագործումը մեզ կը դարձնեն զօրաւոր։ Յետոյ, մեր գաղափարական տարբեր ձգտումներն ալ *համադրելով* (ոչ թէ իրարու մէջ միաձուլելով) դէպի մէկ ու միակ նպատակ մը, — մենք իրապէս կրնանք դառնալ ուժական տուեալ եւ կեդրոնաձիգ կռուան։

Փրոֆ. Հայր Լ. Չաքիճեանի մտորումները անհուն խորհրդածութեանց առարկայ եւ նիւթ դարձան մեզի համար։

Աւարտին, «Յուսաբեր» Մշակ. Ընկ.-ի նախագահ պր. Աւետիս Չազրճեան յուշանուէր պնակ մը յանձնեց դասախօսին, որ, իր կարգին՝ քանի մը գրքոյկներ եւ մետալ մը նուիրեց։

Սրբազան Հօր պահպանիչէն ետք տեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն։

* * *

Չորեքշաբթի, 13 Յունուար 1988, Հելիոպոլսոյ Սրբուհի Թերեզա հայ կաթողիկէ եկեղեցւոյ սրահին մէջ, Հայ կաթողիկէ համայնքը ընդունելութիւն սարքեց Փրոֆ. Հայր Լեւոն Չէքիճեանի ի պատիւ։

Երեկոյթը կը հովանաւորէր Վիճակաւոր Գեր. Ռափայէլ Եպսկ. Պայեանէ։ Հիւրերը կը դիմաւորուէին համայնքի ատենապետ պր. Պ. Պետիկեանէ եւ Հայր Պ. Ծ.վրդ. Թարմունիի։ Ներկայ էին Առաջնորդ Սրբազան Զ. Չինչինեան Արք.ը, թեմական անձնաւորութիւններ եւ հիւրեր։

Հայր Թարմունի Ֆրանսերէն բացման խօսքով ներկայացուց հայագէտ Փրոֆ.ը։ Ապա, Հայր Չէքիճեան, միշտ իր ընտիր հայերէնովը խօսեցաւ պատշաճ ճառ։ Յետոյ, Ֆրանսերէնով, արտայայտուեցաւ Եգիպտոսի ասպնջականութեան, կաթողիկէ եկեղեցիի ընդհանրականութեան, հայ կաթողիկէներու ինքնուրոյնութեան մասին։ Յիշեց Մեսրոպ Մաշտոցը եւ իր հրաշալի գիւտը, յիշեց Ներսէս Շնորհալին, Գր. Նարեկացին եւ անոնց վաստակը եւ ազդեցութիւնը օտարներուն վրայ։ Խօսեցաւ Պատր.-Կաթ. Գասպարեանի Հռոմի Պատարագին ձայնագրուած պատգամին մասին, թէ՝ հայ կաթողիկէները պիտի մնան կապուած իրենց ազգային արմատներուն։

Ատենապետ պր. Պետիկեան յարգելի հիւրին յանձնեց հայկական փորագրութեան (փայտի վրայ) արուեստի մասին հատոր մը։ Ընդունելութենէն ետք, տէրունական աղօթքով (հայերէն երգուած) վերջ գտաւ հաւաքոյթը։

Հայր Չէքիճեան Վենետիկ վերադարձաւ Յունուար 14-ի առաւօտեան թռիչքով։ Հայ Մշակոյթի եւ Հայագիտութեան մարզին մէջ ծառայի մնացող եգիպտահայութիւնը՝ շնորհակալ է իրեն եւ զինք հոս հրաւիրող Հայ Մշակոյթի Բարեկամներու Մարմինին։

Տեսարան մը Երեւանէն

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՐԵՐԱՐ ՏԻԱՐ՝ ՍԱՐԳԻՍ ՍՈՂԱՆԱԼԵԱՆԻ ՀԵՏ

Ազգային բարերար՝ Տիար Սարգիս Սողանալեան վերջերս տեսակցութիւն մը ունեցած է Փասատենայի (Գալիֆ. ԱՄՆ) մեր պաշտօնակից «ՄԱՍԻՍ» շաբաթաթերթին հետ և լուսաբանած է իրեն դէմ եղած ամբաստանութիւնները։

Իր շահեկանութեանը համար, ստորեւ կը հրատարակենք սոյն տեսակցութիւնը ամբողջութեամբ։

ԽՄԲ.

ՀԱՐՑ.– Պրն. Սողանալեան, վերջերս ամերիկեան լրատու գործակալութիւնները հաղորդեցին, թէ դուք ու ձեր որդին՝ Կարօն դատական հետապնդումի ենթարկուած էք: Պիտի խնդրէինք որ մանրամասնօրէն լուսաբանէք հայ հասարակութիւնը:

ՊԱՏ.– Նախ յստակացնեմ, թէ հարցը որուն մասին կը խօսուի ներկայիս, եւ որուն համար ամբաստանուած եմ, նոր չէ։ Ուրեմն, միշտ ըստ ամբաստանութեան, 1984-85-ին ես պատերազմական օդանաւեր ծախած եմ Իրաքին։

Եթէ այդպէս է, ամերիկեան կառավարութիւնը, երեք տարի պէտք ունէ՞ր այդ սխալը տեսնելու։ Ամերիկացիները, մանաւանդ ամերիկեան մամուլը, ամէն ինչ կը մեծցնեն ու կը չափազանցեն, շատ անգամ իրենց ընթերցողներն ու ունկնդիրները ապուշցնելու աստիճան։ Այդ իսկ պատճառով, յաճախ կը հանդիպինք մարդոց, որբեմն նոյնիսկ պատասխանատու մարդոց, որոնց մօտ տրամաբանութեան պակասը բացայայտ է, կամ նուազագոյնը՝ մեկնաբանութեան տրամաբանութեան, սխալներու ու անախորժ կացութիւններու մէջ կ'իյնան։

Ես վաճառական եմ, ինչպէս ուրիշ վաճառական, ես ալ ընկերութիւններու ներկայացուցիչ եմ, եւ անոնց արտադրութիւնները կը ծախեմ, որոց օրէնքներու ու համաձայնութիւններու հիման վրայ։

Հաստատութեամբ լիբանանցի եմ – միջոցած եմ ամերիկեան հպատակութիւնը, եւ որպէս օտարահպատակ առեւտրական ենթակայ եմ նոյնպէս այս երկրին առեւտրական օրէնքներուն։ Անոնց տակ է մեր ընկերութեան արտօնութիւնը կը վերանորոգուի։ Մենք կը գործենք համաձայն ամերիկեան կառավարութեան սկզբունքներուն։ Եթէ սխալ մը գործենք նախ ամերիկեան կառավարութիւնը անմիջապէս կրնայ նկատել եւ մեր արտօնութիւնը կը կեցնէ։

Անցնող երեք տարիներուն, կառավարութեան կողմէ, մեզի ոչ մէկ դիտողութիւն չէ եղած եւ այդ հիման վրայ մեր ընկերութեան արտօնութիւնը միշտ վերանորոգուած է։ Բիչ թէ շատ բանիմաց մարդիկ կրնան հարց տալ, թէ ինչո՞ւ հիմա այս հարցը մէջտեղ կը նետուի։ Պատասխանը շատ պարզ է։

Ռէկընի վարչութիւնը, Իրան-Քոնթրայով արձանագրեց իր իշխանութեան շրջանին ամէնէն տխուր ու ամէնէն սխալ աքտը։ Այդ դատավարութիւնները, որ տեղի ունեցան ճշմարտութիւններէն շատ հեռու էին, ու ժողովուրդը մոլորեցնելու կը միտէին։ Ներկայիս Ռէկընի վարչութիւնը չէզոքութիւն կ'ուզէ պահել Իրան-Իրաք պատերազմին մէջ։ Բայց Իրան-Քոնթրայի հարցը կը շարունակուի ներքնապէս։ Բնականաբար, կառավարութեան մէջ տարբեր բաժանմունքներ գոյութիւն ունին, եւ այդ բաժանմունքները, շատ յաճախ, հաշտ ու ներդաշնակ քաղաքականութիւն ու գործունէութիւն չեն ունենար։ Այնպէս որ այս բաժանմունքները ներքին հակամարտութեանց հետեւանքով, մէկն ու միւսը կը փորձեն քաւութեան նոխազներ գտնել, իրենց զանազան սխալները պարտկելու համար: Բայց ես, գիտակցութեամբ քաւութեան նոխազ եղողը չեմ։

Եթէ սխալներ գործուած են, որ բնաւ չեմ ընդունիր, այդ իմ յանցանքս չէ, այլ կառավարութեան, որ չէ կրցած հակակշռել Հիւզ եւ Պէլ ընկերութիւնները։

Մտահոգուելու ոչինչ կայ, իսկ ինչ կը վերաբերի մէկ միլիոն երաշխաւորագրի, այդ ձեւական է, եւ ոչինչ կը հաստատէ կամ կը փաստէ, ինչպէս կը փորձեն մեկնաբանել շատերը։ Երաշխաւորագիրը իմաստ մը կ'ունենայ այն պարագային, երբ դրամատան մը կամ այլ անձի մը կողմէ կը տրուի։ Եղածը պարզապէս իմ կողմէս ստորագրուած թուղթ մըն է, որ աւելի դատական ձեւակերպութիւն մըն է, ըստ որուն, եթէ դատարանը հաստատէ իմ յանցաւոր ըլլալս ես պատրաստ եմ ենթարկուելու օրէնքին։

Այնպէս որ եղածը կը նկատեմ տեղեկատուութեան կողմէ ստեղծուած աղմուկ մը, որը թելադրուած է կառավարութեան կարգ մը բաժանմունքներու կողմէ։

ՀԱՐՑ.– Սփիւռքահայութեան, ամէն առիթներով, ձեր բարերարութիւններով հասնող անձնաւորութիւն մըն էք: Ամենայն Հայոց Հայրապետի Վազգէն Ա.-ի ամերիկեան թեմերու տուած այցելութիւններուն առիթով, ձեր նուիրատուութիւններու ցանկին վրայ նաեւ աւելցաւ Հայաստանի մէջ, պատմական Տաթեւի վանքին նորոգութեան-վերաշինութեան համար ձեր նուիրատուութիւնը: Յառաջիկայ ինչպիսի՞ ծրագիրներ ունիք։

ՊԱՏ.– Գաղտնի բան մը չկայ։ Ամէն ինչ արդէն մամուլի մէջ լոյս կը տեսնէ։ Ճիշդ է, Տաթեւի վանքին վերանորոգման ամբողջական ծախսերը մեր կողմէ տրամադրուիլը, առաջինը եղաւ, մեր պարագային, Հայաստանի մէջ։

Յառաջիկայ ծրագիրնե՞ր: Ներկայիս աշխատանքները կը շարունակուին Մայամիի մէջ Սուրբ Կարապետ վանքը վերջացնելու համար։ Միշտ պատրաստ ենք օգտակար ըլլալու մեր ազգին հայութեան։ Որքան կրնամ, պիտի ուզեմ օգնել։ Պիտի խնդրեմ, որ իւրաքանչիւր հայ ինծի պէս մտածէ, օգտակար ըլլալ ազգին, ով որքան որ կրնայ եւ ինչ որ կրնայ տալ, պարտաւոր է տալ։ Մեր մէջ պարտաւորութեան գիտակցութիւնն է, որ կը պակսի։

Ներկայիս, ունինք լիբանանահայութիւնը, որուն մասին ոչ թէ պէտք է մտածենք, – մտածելու համար ուշ ենք արդէն – այլ գործնական միջոցներով օգնութեան պէտք է հասնինք։ Այժմ իմ գլխաւոր մտածումս լիբանանահայութիւնն է։

ՀԱՐՑ.– Դիտենք, որ դուք ձեր լիբանանեան քաղաքացիութիւնը կը պահէք եւ մօտէն կը հետեւիք լիբանանեան ու Միջին Արեւելեան հարցերուն։ Ինչպէ՞ս կը սահմանէք լիբանանեան հարցի լուծումը։

ՊԱՏ.– Լիբանանեան հարցը, սերտօրէն կապուած է Միջին Արեւելքի հարցին։ Անոր մէկ օղակն է։ Անշուշտ լիբանանցիները չունեցան այս պատերազմը, անոնք գործիք եղան միջազգային ծրագիրներու եւ Լիբանանը այն հողն է, ուր կ'երթան Միջին Արեւելքի խնդիրը լուծելու եւ սակարկութեան մէջ անոնց։ Բայց, ծրագիրը, որ նախապէս գծուած էր ու որոշակի փոփոխութիւններ կ'առաջարկէր, փոփոխութիւններ աշխարհագրական, վարչական ու նաեւ ընկերութեան, ներկայիս, դժուար իրագործելի ծրագիր մըն է։ Որքան որ երկարի լիբանանեան այս տագնապը և լիբանանեան բոլոր կողմերն ալ, որքան ատեն որ կառչած մնան Լիբանանի ամբողջութեան այդքան ուրիշներուն հաշիւները սխալ դուրս կու գան։ Լիբանանցիներուն այս կառչիլը հողին, պահանջել ու աշխատիլ պաշտպանել ամբողջական Լիբանան մը, խանգարեց մեծ պետութիւններու հաշիւները։

Լիբանանեան տագնապը, ինչպէս ըսի, մէկ օղակն է արաբ-իսրայէլեան հարցին։ Սակայն, լիբանանցիներէն շատ բան կախեալ է, իրենց հարցը լուծելու եւ անջատելու արաբ-իսրայէլեան հարցէն։ Օրինակով խօսինք, տոլարի այս ահռելի բարձրացումը լիբանանցիները չըրին։ Ուրիշներ ըրին, որ պարտադրեն լիբանանցիներուն իրենց տեսակէտները եւ քաղաքական ծրագիրները։ Բայց լիբանանցին տոկաց։ Սուղ վճարեց, բայց տոկաց ու խանգարեց այլոց հաշիւները։ Լիբանանի քաղաքական հոսանքները պէտք է հասարակաց յայտարար մը գտնեն վերջ տալու այս տագնապին։ Կը կարծեմ, կրնան այդ ընել։ Յաջորդ նախագահական ընտրութենէն շատ բան կախեալ է։ Նախագահ մը, որ կարենայ բոլոր կողմերը սիրաշահիլ, կարենայ զինեալներու հարցը կարգադրել եւ կարգ ու կանոն հաստատէ երկրին ամբողջ տարածքին վրայ։

ՀԱՐՑ.– Արդէն անդրադարձայ լիբանանահայ գաղութը մեր բոլորին մտահոգութիւնն է: Ի՞նչ է ձեր խօսքը այս մասին:

ՊԱՏ.– Լիբանանահայ գաղութը մեր ամէնէն կարեւոր գաղութն է։ Ամէն օր, որ կ'անցնի, այդ գաղութէն բան մը կը պակսի։ Լիբանանի հայութեան նիւթական օգնութիւնը այլեւս սակարկութեան հարց չի կրնար ըլլալ։ Արտասահմանի մէջ ապրող, իւրաքանչիւր հայուն պարտականութիւնն է տալ Լիբանանի մէջ ապրող հայերուն համար։ Թող չմտածեն, թէ քիչ է, շատ է։ Ով որքան կրնայ թող տայ։ Ամէն հայ պէ՛տք է տայ։ Կողմի, հոսանքի, մտածելակերպի, գաղափարի հարց գոյութիւն պիտի չունենայ։ Օրական մէկ տոլար, շատշատեր աւելորդ տեղ կը ծախսեն, այդ մէկական տոլարները հաւաքուելով շատ մեծ գործ կրնան ընել Լիբանանի մեր հայրենակիցներուն համար։ Հանգանակութիւնը պէտք է համահայկական ըլլայ եւ իւրաքանչիւր հայ պէտք է մասնակցի լիբա-

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 4)

ԺԱԳ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Պէրպէրեան և Գալուստեան վարժարաններու երբեմնի սաներուն նախաձեռնութեամբ և Թեմիս լարեխն Առաջնորդ Տ. Զաւէն Արք. Չինչինեանի բարձր հովանաւորութեամբ՝ Կիրակի, 13 Մարտ 1988, երեկոյեան ժամը 7 ին, Հելիոպոլսոյ «Գիւլպէնկեան» Հանդիսասրահին մէջ տեղի պիտի ունենայ գնահատանքի և մեծարանքի հանդիսութիւն՝ նուիրուած բանաստեղծ ԺԱԳ ՅԱԿՈԲԵԱՆի բանաստեղծական յիսնամեայ վաստակին։

Մեծարանքի հանդիսութեան յաջողութեան համար Պէրպէրեանի և Գալուստեանի երբեմնի սաներէն կազմուած է պատուոյ յանձնախումբ մը բաղկացած հետեւեալ յարգարժան անձնաւորութիւններէն (այբբենական կարգով).

Տիար Տիգրան Գէորգեան	Տիար Հրազդան Գալեան
Տիար Նուպար Դաւիթեան	Տոքթ. Սուրէն Գայլամեան
Տիար Կարպիս Եսզընճեան	Տիար Արթօյ Գիլըքտանեան
Դոկտ. Աւետիս Եափուճեան	Տիար Հրաչ Սիմոնեան
Տիար Զաւէն Լիպլոզեան	Տիար Նշան Վարդեան
Մեթր Պարոյր Մասիկեան	Տիար Վահագն Տէփոյեան
Տիար Զաւէն Պալաեան	Տիար Ալպէր Քրէաեան

Հանդիսութեան կազմակերպութեան համար ալ կազմուած է գործադիր յանձնախումբ մը բաղկացած հետեւեալ ազգայիններէն.

Տիկին Զարուհի Մագլումեան
Օրիորդ Անայիս Ճիզմէճեան
Օրիորդ Մարօյ Սագայեան
Տիար Ալպէր Քրէտեան (Ատենապետ)
Տիար Տիգրան Գէորգեան (Ատենադպիր)
Տիար Հրաչ Սիմոնեան
Տիար Մարտիրոս Գալաեան

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ ԺԱԳ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ
ԳՆԱՀԱՏԱՆՔԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ
ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ՄԱՐԴԸ ԵՒ ՆՐԱ ՄԱՐԴԿԱՅՆՕՐԷՆ ԱՊՐԵԼՈՒ ԻՐԱՒՈՒՆՔԸ

(Ա Ռ Ա Կ)

Ծնուեց մարդը իբրեւ հրաշք տիեզերքի իմաստութեան,
Մոլորակում յոյժ եզակի օժտուածութեամբ.
Նա ժառանգեց հզօր ուղեղ ունակութեամբ ստեղծելեան,
Մեծ գիւտերի ստեղծումի իմաստութեամբ:
Աշխատանքի կարող ձեռքեր նա ստացաւ,
Որ կառուցի տուն աշխարհում իր տեսակի.
Արուեստների, արհեստների նա տիրացաւ,
Մշակոյթի գանձեր երկնեց բազմապիսի:
Ուսումնական եւ գիտական օջախ հիմնեց,
Որ մարդ դառնայ եւ՛ զարգացած, եւ՛ իմաստուն.
Ապագայի հզօրացման եւ վերելքի հիմքեր դնեց,
Որ դրախտի պատճէն դառնայ մարդկային տունը:
Բայց ծնուեցին հրէշաւոր, բռնոտ մարդիկ,
Ձեռնարկեցին աշխարհաւեր արարքներ.
Աշխարհ բերին տնաքանդիչ ժանտ արհաւիրք
Ու դիմեցին՝ կոտորածի, պատերազմի:
Մարդը դարձաւ տէր եւ՛ կեանքի, եւ՛ տանջանքի,
Դարձաւ գործիք ու խաղալիք տիրողների դաժան կամքի.
Նա չմնաց մեծամասամբ տէր իր կեանքի, իրաւունքի,
Եւ երբեմն էլ խելակորոյս՝ դաւաճանեց ինքն իր կեանքին:

Կարգն աշխարհի պիտի փոխել ամբողջովին,
Վերջ տալ կռուին, պատերազմին, սովորոյթին՝ տիրել իշխել.
Վերջ տալ նաեւ իրարու դէմ դաւ լարելու աւանդոյթին,
Ամէն դէպքում բռնութեան, ո՛չ, չդիմել:
Ժամանակն է, որ մարդն ուղղի կեանքի ճամբան,
Հրաժարուի բարբարոսի օձազալար մղումներից.
Եւ չդիմի թոյնառաքիչ ժանտ դահճութեան,
Հրաժարուի վարկաբեկող արարքներից:
Պէտք է մարդուն տալ իրաւունք ազատ կեանքի,
Որ նա ապրի մարդկայնօրէն, խաղաղութեամբ.
Եւ տիրանայ աշխարհազօր իրաւունքի,
Գործի միայն ազնութեամբ ու բարութեամբ:
Ահա պայման ազնիւ կեանքի, մարդկայնութեան,
Միշտ երազուած լուսապարգեւ երջանկութեան:

ՄԻՆԱՍ ՀԻԽՍԵԱՆ

Երեւան

ՀԱՅ ԹԵՐԹԸ
ԸՆԿԵՐՆ Է ՀԱՅ ՏԱՆ

ԶԱՀԱԿԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
28 ՅՆՎ. 1988

ՏԻՐՈՒՆԻ

Այրի տիկին Վիկտորիա Օհանեան, տէր եւ տիկին Յակոբ Ժամկոչեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Արթին Շահինեան եւ զաւակունք (Դամասկոս), այրի տիկին Շաքէ Գույումճեան եւ զաւակունք (Հայաստան), այրի տիկին Սիլվա Վարդուկեան, տէր եւ տիկին Արթօ Վարդուկեան եւ զաւակը (Ա.Մ.Ն.), տէր եւ տիկին Ժանօ Վարդուկեան եւ զաւակը (Տուպայ), տիար Արտաշէս Վարդուկեան, տէր եւ տիկին Փօլ Քիլիսճեան, տէր եւ տիկին Արթին Վարդուկեան, տէր եւ տիկին Բենիամին Վարդուկեան, տէր եւ տիկին Նազարէթ Վարդուկեան (Աւստրալիա), տէր եւ տիկին Կարօ Վարդուկեան (Աւստրալիա), տէր եւ տիկին Արա Վարդուկեան (Աւստրալիա), տէր եւ տիկին Զաւէն Վարդուկեան եւ զաւակունք (Գանատա), տէր եւ տիկին Հրաչ Վարդուկեան (Գանատա), տէր եւ տիկին Միհրան Թիւյսուզեան եւ զաւակը՝ Տիգրան (Զակազիկ), տէր եւ տիկին Հմայեակ Թուֆայեան եւ զաւակը (Գանատա), տէր եւ տիկին Մաժան Սարուճեան (Աւստրալիա), այրի տիկին Անահիտ Սարուճեան, տէր եւ տիկին Միլաս Նեսիմ, տէր եւ տիկին Ժոզէֆ Նեսիմ, տիար Մակսի Նեսիմ, նաեւ Քիլիսճեան, Շահինեան եւ Պօյաճեան ընտանիքները ներկայիւս սրտի անհուն կսկիծով կը ծանուցանեն դառնակսկիծ մահը իրենց սիրելի դստեր, զարմուհիին եւ ազգականին՝

ԱՆԱՀԻՏ ՕՀԱՆԵԱՆԻ

որ տեղի ունեցաւ Շաբաթ, 23 Յունուար 1988, իր բնակարանին մէջ, յետ կարճատեւ հիւանդութեան։

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը տեղի ունեցաւ նոյն օրը, յետմիջօրէի ժամը 1-ին, Հելիոպոլսոյ Ամենայն Սրբոց մատրան մէջ, եւ ապա հանգուցեալին մարմինը ամփոփուեցաւ ընտանեկան դամբանին մէջ։

Այս կսկծալի առթիւ, «Զահակիր» իր զգածուած ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալին սգակիր բոլոր պարագաներուն։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տիկին Արշալոյս Վուզուճեան եւ զաւակները՝ Շուշան եւ Պերճ, տիար Սարգիս Վուզուճեան, տէր եւ տիկին Կարապետ Վուզուճեան եւ զաւակունք (Աւստրալիա), տէր եւ տիկին Թորոս Գասապեան (Աւստրալիա) եւ համայն սգակիր պարագաները կը ծանուցանեն, թէ Կիրակի 7 Փետրուար 1988, առաւօտեան, յետ արարողութեան Ս. Պատարագի, Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց սիրեցեալ ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ ազգականին՝

ՈՂԲ. ԽԱՉԻԿ ՎՈՒԶՈՒՃԵԱՆԻ

մահուան քառասունքին առթիւ։

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Տեարք Ալպէր և Տիգրան-Հայկ Գութնունեան եղբայրք իրենց շատ սիրելի եղբօր՝ ողբացեալ Էտուար Գութնունեանի մահուան երրորդ տարելիցին առթիւ, ինչպէս նաեւ իրենց սիրեցեալ ողբացեալ ծնողաց քաղցր յիշատակին կը նուիրեն.

Ս. Պօղոս-Պետրոս Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	25
Աղեքսանդրիոյ Հայ Ազգատախնամին	25
Տիգրան Երկաթ Մշակ. Միութեան	25
Յառաջդիմասէր Մշակ. Ընկ.	25
Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարին (Աղեքս.)	25
«Յուսաբեր»ին	25
«Արեւ»ին	25
«Զահակիր»ին	25

(Ստանալ Աղեքսանդրիոյ Ազգային Առաջնորդարանէն)

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրենք արտասահմանի մեր այն բաժանորդներէն, որոնք ցարդ չեն ղրկած իրենց բաժնեգինը, բարի ըլլան մեզի փութացնելու զայն, դիւրացնելու համար մեր գործը։ Չէք կամ մանտա-փոստ ղրկել «ZAVEN BALAYAN»ի անունին եւ ուղարկել փոստարկղ թիւ 2111, Գահիրէ (11511), Եգիպտոս։

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՎՐԴ. ԿՌԱՆԵԱՆ
ԲԱՅԵՐԷՆԻ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ
• ԱՄԷՆԷՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑԸ ՀԱՅԵՐԷՆ ԲԱՌԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ
• ԱՄԷՆԷՆ ՏՈՀԿՈՒՆԸ ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ՏԱՍՆԱՄԵԱԿՆԵՐՈՒՆ
768 էջ — 50 Լիբ. Ոսկի
ՓՆՏՌԵԼ ԳՐԱՎԱՃԱՌՆԵՐՈՒՆ ՄՕՏ

«Զահակիր»ի Աղեքսանդրիոյ պատուակալ ներկայացուցիչն ու թղթակիցն է՝
Պր. ՄԻՆԱՍ ՊԱՆՏՈՅԵԱՆ
33 Սաատ Զաղլուլ պող.
Հեռ. թիւ 4822199

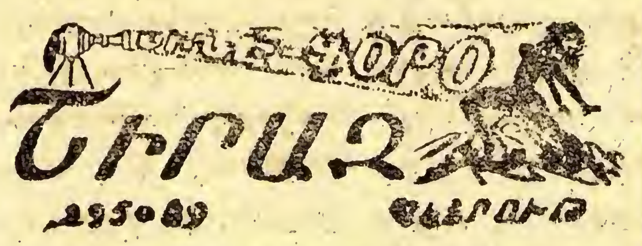

ԾՆՈՒՆԴ

Ուրախութեամբ կը տեղեկանանք, որ տէր եւ տիկին Յարութիւն եւ Ալին Գազանճեաններ, Շաբաթ 16 Յունուար 1988ին, բախտաւորուած են առջինեկ աղջիկ զաւակով մը, զոր անուանակոչած են Լորի։

Սրտագին կը շնորհաւորենք նորածինին ծնողները՝ մեծ ծնողները՝ տէր եւ տիկին Վարուժան Վ. Գազանճեանը եւ տէր եւ տիկին Արամ Գութնունեանը ու ընտանեկան պարագաները, եւ երջանիկ ու երկար կեանք կը մաղթենք նորածինին։

ՀԱՅ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱՍԻՐԱՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀ — ԿՈԿԱՆԵԱՆ ՍՐԱՀ
Հինգշաբթի, 11 Փետրուար 1988, կ.ե. ժամը 9ին
Հ.Գ.Մ.-Ի ԹԷՔԷԵԱՆ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

Վարդանանց Տօնակատարութիւն

ՕՐՈՒԱՆ ՊԱՏԳԱՄԱԽՕՍ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆ
Բարեխնամ Առաջնորդ Եգիպտահայոց
ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՊԱՏՇԱՃ ՅԱՅՏԱԳԻՐ
ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ ՔԷՇԿԷՔԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ
Սիրալիր հրաւէր բոլորին

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀ ԳԱՀԻՐԷ

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ԹՈՒԱԿԱՆՆԵՐ

Հ.Մ.Մ.
Հինգշաբթի, 25 Փետրուարէն Կիրակի 28 Փետրուար 1988
ՓԻՆԿ-ՓՈՆԿԻ ՄԻՋ-ԱԿՈՒՄԲԱՅԻՆ ՄՐՑԱՇԱՐՔ
«ՆՈՒՊԱՐ ՊԱԼԱԵԱՆ»
Գ. ՉԱԼԵՆՃ ԲԱԺԱԿԻՆ ՇՈՒՐՋ (ԺԳ. ՏԱՐԻ)

Ն.Ս.Մ.Մ.
Հինգշաբթի, 17 Մարտ 1988, կ.ե. ժամը 8.30ին
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊԱՏԻՒ
ՀԱՅ ՄԱՅՐԵՐՈՒՆ

ԿԻՐԱԿԻ, 3 ԱՊՐԻԼ 1988
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՂԿԱՏՕՆ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
Կը խնդրուի նկատի ունենալ։

Հ.Մ.Ը.Մ.ՆՈՒՊԱՐ - ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Կիրակի, 31 Յունուար 1988, առաւօտ ժամը 11-էն սկսեալ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՀԱՒԱՔՈՅԹ
Կէսօրին՝ Ճաշի Սպասարկութիւն
(Պատրաստուած Միութեան Տիկիններուն կողմէ)
Ճաշացուցակ: Մանթը, աղցան եւ պտուղ

ԿԱՐԵՒՈՐ.– Կէսօրուայ ճաշի սպասարկութեան կանոնաւորութեան համար կը խնդրուի նախապէս ապահովել ճաշերը մինչեւ Ուրբաթ, 29 Յունուար 1988։ Ուրբաթ օրուընէ ետք եղած դիմումները նկատի պիտի չ'առնուին։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հայկական Ընթերցասրահի Հ.Մ.Մ.-ի վարչութիւնը կը տեղեկացնէ, թէ յետ այսու փինկ-փոնկի փորձերը կանոնաւորապէս պիտի կատարուին ամէն Երեքշաբթի, Հինգշաբթի եւ Շաբաթ օրերը, երեկոյեան ժամը 6էն 8ը, «Անի» մարզարանի պատասխանատու-մարզիչ պր. Սեմէտ Արսաժայի կողմէ։

Այս առթիւ, բոլոր անոնք որոնք կը փափաքին մարզուիլ, պատանի կամ սկսնակ (առանց տարիքի խտրութեան) կրնան արձանագրուիլ Հ.Մ.Մ.-ի վարչութեան մօտ, մինչեւ 30 Յունուար 1988։

Հ.Մ.Մ.-Ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՄՈՒԼԸ ԴՊՐՈՑ Է

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՐԵՐԱՐ ՏԻԱՐ ՍԱՐԳԻՍ ՍՈՂԱՆԱԼԵԱՆԻ ՀԵՏ

(Շարունակութիւն Գ. էջէն)

նանահայութեան օգնութեան ֆոնտին։ Շատեր կրնան մտածել, թէ իրենց տալիքը քիչ կրնայ ըլլալ, կ'ըսեմ նոյնիսկ մէկ տոլար։ Մեր ժողովուրդը պէտք է տայ, առանց խտրութեան եւ առանց սակարկութեան։

ՀԱՐՑ.– Նոր տարուայ եւ Ս. Ծնունդեան զոյգ տօներու առիթով, ի՞նչ բարեմաղթութիւններ ունիք հայութեան։

ՊԱՏ.– Նոր տարուայ եւ Ս. Ծնունդի առիթներով, Տիկինս ու ես, նախ կը շնորհաւորենք «Մասիս»ի շրջանակը, խմբագրական եւ վարչական կազմերու անդամները եւ անոր ընթերցողները։ «Մասիս»ի միջոցաւ, կը շնորհաւորենք նաեւ համայն հայութիւնը, մաղթելով, որ 1988 տարին ըլլայ հայութեան երազներու իրականացման ճամբուն վրայ կարեւոր անկիւնադարձ-հանգրուան մը։

Իսկ, ի մասնաւորի, ամերիկահայութեան, մեր մաղթանքներուն հետ կ'ուզենք յիշեցնել իրենց, որ պարտաւորութիւն մը նկատեն օժանդակութեան ձեռք երկարել լիբանանահայութեան։ Լիբանանի հայութիւնը զօրաւոր կարիք ունի մեր՝ ամերիկահայութեան օգնութեան։ Մեզի հասած տեղեկութիւնները, Լիբանանի մեր ազգակիցներու տնտեսական կացութեան մասին բնաւ յուսատու չեն։ Լիբանանի մէջ, մեր բոլոր հաստատութիւնները եւ հայ ընտանիքները կարիքը ունին օգնութեան։

Իմ առաջարկութիւնս շատ պարզ է։ Չեմ ըսեր մեծ գումարներ նուիրեցէք, եթէ նուիրող ըլլայ աւելի լաւ, այլ միշտ մտածեցէք Լիբանանի մեր հարազատներուն մասին։ Պարզ թուաբանական հաշիւ մը կը մեկնիմ. ըսենք՝ Ամերիկայի մէջ 300 հազար հայեր կան, շաբաթական մէկ փարքինկի խնայողութիւն, այսինքն՝ մէկ տոլար, ահա ամսական՝ մէկ միլիոն երկու հարիւր հազար տոլար։

Մեր փափաքն է, որ հայեր մտածեն այս մասին, ու անմիջապէս գործնականի անցնին։

Կրկին անգամ կը շնորհաւորենք բոլորը, մաղթելով իրենց՝ փափաքներու իրականացում։

«ՄԱՍԻՍ»

ՉԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م. ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز . السيدة عايدة سيرديان (بالايان)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱԵՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԱԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1126 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 4 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1988 | ՀԱՏԸ ՉԵՐՈՒԷ 10 Եգ. Դհկ. | عدد رقم ١١٢٦ – الخميس ٤ فبراير ١٩٨٨

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

ՍՓԻՒՌՔԻ ՀԵՏ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԱՊԻ ԿՈՄԻՏԷԻ ՆԱԽԱԳԱՀ ԿԱՐԼԷՆ ԴԱԼԼԱՔԵԱՆԻ ՄԱՄՈՒԼԻ ԱՍՈՒԼԻՍԸ

Անցեալ Դեկտեմբերին, Սփիւռքի հետ Մշակութային Կապի Կոմիտէի նախագահ Դր. Կարլէն Դալլաքեան մէկ շաբաթով Պէյրութ գտնուեցաւ եւ հանդիպումներ ունեցաւ ազգային, մշակութային եւ կրթական շրջանակներու հետ: Հայրենի պետական հիւրը ընդունելով Հայ Մամուլի ներկայացուցիչները, տուաւ իր մամուլի ասուլիսը:

Իր շահեկանութեանը համար, ստորեւ կը հրատարակենք ամբողջական կերպով մամուլի ասուլիսը: ԽՄԲ.

Նախքան մեր ասուլիսը, ձեր ուշադրութիւնը կ'ուզեմ կեդրոնացնել երկու կէտերու շուրջ:

Կապի Կոմիտէն ծրագրել է այսուհետեւ խոշոր փոփոխութիւններ մտցնել իր աշխատանքին մէջ: Բնական է, 64 թուականից ի վեր այս 23 տարիների ընթացքում, Մշակութային Կապի Կոմիտէն բաւականին գործ է կատարել, գրեթէ զերոյից կառուցել է կապի մի ամբողջական կառոյց եւ այդ եթէ այս համեմատութեան մէջ, եթէ վերցնենք, աւելի ճիշդ հոլովոյթի մէջ, եթէ վերցնենք միանգամայն դրական արժանի գործ, բայց եթէ վերցնենք բացարձակ իր մեծութեամբ, թէ ի՞նչ է այսօր ներկայացնում կապերի աստիճանը, եւ արդեօ՞ք բաւարարում է մեզ, պիտի առանց որեւէ վարանման ըսեմ, թէ չի բաւարարում: Եւ ահա, թէ ինչո՞ւ կը մտածենք, թէ պէտք է բարելաւենք, ընդլայնենք, խորացնենք մեր գործունէութիւնը:

ԴՐ. ԿԱՐԼԷՆ ԴԱԼԼԱՔԵԱՆ

Շատ կարճ մի ձեւակերպումով, հետեւեալ միտքը նկատի պիտի ունենալ: Ընդլայնել ըս փիւռքի ներկայութիւնը Հայաստանում, եւ Խորհրդային Հայաստանի ներկայութիւնը սփիւռքում: Ահա մեր գործունէութեան իմաստը: Իսկ աւելի մանրամասնելու համար, կարող եմ շեշտել, որ այսուհետեւ, հիմնական ուշադրութիւնը պիտի դարձնենք երիտասարդութեան սփիւռքի եւ առհասարակ մեր բոլորիս հայ ժողովուրդի վաղուայ օրը մեր երիտասարդութիւնն է, ուրեմն երիտասարդութեան վրայ անհրաժեշտ է կեդրոնացնել մեր ուշադրութիւնը:

Երկրորդ, այդ աւելի որակական նորութիւններ գործերի կազմակերպման իմաստով, յատկապէս մշակոյթը սփիւռքի տրամադրելու առումով, եւ այս կէտը շատ կարեւոր է: Մենք հաւատում ենք, որ մշակոյթը հիմնական պահպանիչն է ազգային–հոգեբանութեան կերտիչը եւ պահպանիչը եւ հաւատում ենք, որ առանց հայրենիքի Խորհրդային Հայաստանի ծաղկող մշակոյթի չի կարող երկար գոյատեւել սփիւռքը: Ուրեմն մշակոյթի աւելի լայն տարածում սփիւռքի զանազան օճախներին:

Այնուհետեւ, մեր կոմիտէի համար սկզբունքային է, ունենալ ամենալայն գործակցութիւն, գործունէութեան դաշտ, բոլոր կարգի ուժերի հետ, որոնք իրենք ցանկանում են գործակցել մեզ հետ, ընդունում են մեր հիմնական գաղափարը, որին մենք հաւատում ենք: Առանց հայրենիքի հետ կապուելու, առանց հայրենական մշակոյթի հետ կապուելու, անհնարին է ազգային գոյութիւն:

Այստեղ կը մտնեն բնականաբար քաղաքային, եւ մշակութային այլ կարգի միութիւններ, հայրենակցականներ, բարեսիրական միութիւններ եւ ամբողջ չէզոք զանգուածը, որը գերակշռող մեծամասնութիւն է կազմում բոլոր գաղթօճախներում, մանաւանդ նորերը աշխուժացող գաղթօճախները:

Մի ուրիշ կէտի վրայ ձեր ուշադրութիւնը ուզում եմ կեդրոնացնել, որ ինձ համար հաստատ համոզմունք է, վերջին տարիներս Լիբանանի կացութիւնը բոլորիդ յայտնի է, ես չէ, որ ձեզի պիտի ըսեմ բայց այդ կացութիւնից ելնելով, դժբախտաբար, այլազան մարդկանց ու խմբաւորումների մէջ սկսում է բոյն հիւսել այն հո-

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 2)

ՆԱԽԱԳԱՀ ՀՈՍՆԻ ՄՈՒՊԱՐԱՔ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ԻՐ ՇՐՋԱԳԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Անցեալ Հինգշաբթի, Սպիտակ Տան մէջ, Նախագահ Հոսնի Մուպարաք ԱՄՆի Նախագահին հետ քննեց Արեւմտեան Ափի ու Կազզայի կացութիւնը, իր յայտարարած խաղաղարար նախաձեռնութեան սկզբունքներուն լուսարձակին տակ, ինչպէս նաեւ Նախագահ Ռ. Ռեկընի ներկայացուցած մտածումներուն հիման վրայ, որոնք կը ցոլացնեն Ուաշինկթընի մտահոգութիւնը, Մ. Արեւելքի վատթար կացութեան նկատմամբ ու շրջանին մէջ խռովայոյզ վիճակին վերջ տալու անհրաժեշտութիւնը կ'ընդգծեն, առաջադրելով խաղաղութեան ձգտող աշխատանքները շարունակել ու բանակցութիւններու նպաստաւոր մթնոլորտ մը ստեղծել: Գերաստիճան տեսակցութեան աւարտին, Նախագահ Մուպարաք ուղղուած է դէպի Քափիթօլ, ուր Ծերակոյտի արտաքին յարաբերութեանց յանձնախումբի անդամները աշխատանքային ճաշկերոյթ մը սարքած են ի պատիւ իրեն ու խօսակցութիւններու առանցքը կազմած են Մ. Արեւելքի խնդիրները, քաղաքական, տնտեսական եւ զինուորական երեսներով: Նախագահ ապա տեսակցութիւն մը ունեցած է Ներկայացուցչական Տան արտաքին յարաբերութեանց յանձնախումբի անդամներուն հետ:

Երեկոյեան, Նախագահ Մուպարաքի ու իր կողակցին ի պատիւ, Նախագահ Ռէկըն ճաշկերոյթ մը սարքած է Սպիտակ Տան մէջ:

ԱՄՆ իր չորսօրեայ այցելութենէն ետք, Նախագահ Հոսնի Մուպարաք մեկնեցաւ Փարիզ եւ ընդունուեցաւ մեծ պատիւներով:

Երկուշաբթի, Նախագահներ Ֆրանսուա Միթերան եւ Հոսնի Մուպարաք գերաստիճան տեսակցութիւն մը ունեցան աւելի քան երկու ժամ, եւ քննարկեցին Մ. Արեւելքի մէջ խաղաղութեան հաստատման, Իրան–Իրաք պատերազմին ելք մը գտնելու եւ երկկողմանի յարաբերութիւնները: Երեքշաբթի առաւօտ, Նախագահ Մուպարաք տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ֆրանսայի վարչապետ պր. Ժագ Շիրաքի հետ:

Երեքշաբթի կէսօրէ ետք, Եգիպտոսի Նախագահը մեկնեցաւ Փարիզէն եւ հասաւ Մարոք երեք օրուայ այցելութեամբ: Նախագահը օդանաւակայանին մէջ մեծ պատիւներով ընդունուեցաւ Հասան Բ. Թագաւորի կողմէ:

Նախագահ Հոսնի Մուպարաք ժամանելէ անմիջապէս ետք, գերաստիճան խօսակցութիւն մը ունեցաւ Մարոքի Թագաւորին հետ, որուն առանցքը կը կազմէր արաբական, ափրիկեան եւ միջազգային հարցերը ինչպէս նաեւ երկկողմանի յարաբերութիւնները:

Այսօր, Նախագահ Հոսնի

(Շար. տես էջ 2)

ՓԱՍԱՏԵՆԱ

Հ.Մ.Մ.-Ի ՏԻԿՆԱՆՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՆՇԷ Ս.Դ. ՀՆՉ. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ 100-ԱՄԵԱԿԸ

Ս.Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան 100-ամեակի տօնակատարութիւններուն իր մասնակցութիւնը բերելով, Հ.Մ.Մ.-ի Տիկնանց Միութիւնը կազմակերպած էր դասախօսական երեկոյ մը, որ տեղի ունեցաւ Ուրբաթ, Դեկտեմբեր 18ին, Միութեան կեդրոնի «Կարօ Սողանալեան» սրահին մէջ:

Հանդիսավար ընկերուհի Վերա Կէտէլեան ողջոյնի խօսքով հանդէս գալէ ետք, հրաւիրեց օրուայ բանախօսը:

«Հայ Կնոջ Դերը Ազգային Ազատագրական Պայքարին Մէջ» նիւթին շուրջ դասախօսելու հրաւիրուած՝ ծանօթ մտաւորականուհի Տիկ. Շուշան Վարդանեան-Մոլոյեան, իր բանախօսութեան առանցք առած էր Հնչակեան Կուսակցութեան հիմնադիր տիտաններէն Մարօ Վարդանեանի տիպարը, որպէս կին լաւագոյն ներկայացուցիչը, թրքական տիրապետութեան դէմ մեր ժողովուրդի մղած պայքարին, 19րդ դարու վերջին եւ 20րդ դարու առաջին տասնամեակներուն:

Տիկին Վարդանեան իր ելոյթը սկսաւ անդրադառնալով նախաքրիստոնէական շրջանէն մինչեւ քրիստոնէական շրջան եւ ապա անկէ ետք, հայոց պատմութեան մէջ յիշուած իգական սեռի ներկայացուցիչներուն յայտնեց, թէ անոնք մեծ դեր խաղացած են մեր ժողովուրդի նկարագրային կազմաւորման եւ մղած գոյամարտերուն մէջ:

«Հայ ժողովուրդի ամբողջ պատմութիւնը եղած է ազգային ազատագրական պայքար մը եւ չի սահմանափակուիր

(Շար. տես էջ 2)

ԿԱՐԼԷՆ ԴԱԼԼԱՔԵԱՆԻ ՄԱՄՈՒԼԻ ԱՍՈՒԼԻՍԸ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

գերանութիւնը, թէ այլեւս Լիբանանի վերջը եկել է, որպէս հայկական գաղթօճախ եւ պէտք է փնտռել նոր երկիրներ այլազան ափերու վրայ։ Մենք այդ կարծիքի չենք, մենք կարծում ենք եւ վստահ ենք որ Լիբանանի հայկական գաղթօճախը եղել է կայ եւ պիտի մնայ Հայ Սփիւռքի կեդրոնը, Հայ Սփիւռքի, մտաւոր կեանքի վառարանը, նոյնիսկ այս դըժուարին կացութեան մէջ մնաց այդպիսին, եւ պիտի մնայ եւ պիտի բոլոր մեր ունեցած հնարաւորութիւններով, ուժերով, միջոցներով սատարենք այս գործը։

Անհրաժեշտը որպէս կարճ հաղորդում։

Հարց.— Խոստացուեցաւ, որ հայկական ձայնասփռումները պիտի զօրացուէին։ Այդ ծրագիրը արդեօք ծրագի՞ր է, թէ ոչ որոշ քայլեր առնուած են այդ ուղղութեամբ։

Պատ.— Այդ ծրագիրը ծրագիր է տակաւին, մշակման պրոցեսում։ Գիտէք, թէ այդ զօրացումը այնպիսի դիւրին գործ չէ, որ մէկ պտուտակ պտտել եւ զօրանայ։ Պէտք է մի ամբողջ կայան կառուցել։ Ծրագիրը կայ, պետութիւնը զայն նկատի ունի եւ պիտի լինի։

Ե՞րբ, շատ դժուար է, որ ես հիմա պատասխանեմ։ Այդ աշխատանքը կապի նախարարութեան ծրագիրն է։

Հարց.— Սփիւռքահայ Մշակութային Կապի Կոմիտէն ընդհանրապէս նկատի ունի մեր սփիւռքը։ Այլ խօսքով Ներքին սփիւռքի հարց մը եւս կայ եւ նաեւ Արեւելեան Եւրոպայի ընկերվարական երկիրներուն մէջ կան հայ գաղութներ։ Սփիւռքահայութեան Կապի Կոմիտէն այդ Ներքին սփիւռքի եւ Եւրոպայի գաղութներուն համար ի՞նչ կարգի աշխատանքներ կը տանի։

Պատ.— Ես կ'ուզէի ճշդում մը ընել քանի մը մէջ։ Քանիոր մինչ եւ պատճառը են որպէսզի երեւակայել կարողանամ հասկնալ։ Ներքին սփիւռք բառը չէր ընդունիր, քանի նոյն պետութեան բոլոր կարգի օրէնքներէն ներքեւ, նոյն կարգի օրէնքներէն օգտուող, հաւասար չափով, եւ եթէ պետութեան քաղաքացին ապրում է պատմական ոչ իր հողին վրայ, այլ մի քիչ անդին կամ ուրիշ տեղ, դժբախտաբար սփիւռք անուն չի կարելի։ Սփիւռքը, որ բոլորովին ուրիշ առումով է, ունի իր մէջ քաղաքական, ընկերային բովանդակութիւն եւ ես չեմ կարող համաձայնիլ այդ բառի օգտագործման։

Այնուամենայնիւ, երբ այդ հարցը տրուած է եւ հասկնալի է թէ ինչի մասին է խօսքը, ուստի կը պատասխանեմ. Մեր Կոմիտէն այդ հարցերով չի զբաղուիր։ Բայց Երեւանում կան հանրապետութեան մէջ կան համապատասխան մարմիններ։

Ըստ էութեան, ըստ այդ մարմիններու խնդրանքին մենք պատրաստում ենք ամէն ինչ այդ հայկական օճախներու համար։ Դասագրքեր, ուսուցիչներ, մեթոդականներ, թէ՛ երգեր եւ երկրաչափ։ Վրաստանում այսօր կայ միայն 154 հայկական դպրոց։ Թանկագին մի քանի տասնեակ դպրոցներ որոնք հայերէն դասաւանդեն կ'ունենան։ Վրաստանում կան հայերէնով լոյս տեսնող մի քանի թերթեր։ Կայ Գրողների Միութեան հայկական մասնաճիւղ, կայ Թատրոն - հայորդիներ, թատրոն։ Թիֆլիսի հայոց թատրոնը նշեց իր հիմնադրութեան 120-ամեակը։ Ներկայումս, որ ձեզ յայտնի է հիմա, այն ժամանակ լինելով Վրաստանի թէ՛ մէկ մարզը, ինչ կարեւոր ճամ մը ըսաւ Թիֆլիսի հայոց թատրոնին համար եւ անմիջապէս յատկացուեցան միլիոնաւոր ռուբլիներ թատրոնի շէնքին վերանորոգման համար։

Աստրախանում 107 հայկական դպրոցներ կան, մամուլ, ռադիօ - հեռուստացոյց հաղորդումներ։ Հիւսիսային Կովկասում ունինք նոյն քանի հայկական դպրոց։

Մշակոյթի տեսակէտից խիստ կարեւոր է Մոսկուայի Լազարեան ճեմարանի շէնքին վերանորոգումը։ Այդ շէնքը պիտի ծառայէ որպէս մշակոյթի կեդրոն, որուն գլխաւոր նպատակն է հայոց լեզուի եւ մշակոյթի տարածումը Մոսկուայի եւ Մոսկուայի շրջակայքը։

Արեւմտեան Եւրոպայի երկիրներու պարագային, խօսքը կը վերաբերուի հիմնական երկու պետութիւններու մասին։ Ուսումնական այդ թիւը չի կարող անցնիլ հինգ հազար, Պուլկարիայում ... հազար չունի կարելի է խօսիլ։ Զոյգ երկիրներու մէջ, պետական օրէնքի համաձայն զուտ հայկական դպրոցներ գոյութիւն չունին, սակայն կայ հնարաւորութիւն հայերէն լեզու դասաւանդելու։ Մենք գիրքեր կ'ուղարկենք շատ յաճախ։

Հարց.— Կոմիտէն որեւէ ծրագիր ունի՞ Լիբանանահայ գաղութին մասին։

Պատ.— Լիբանանահայ գաղութը մեր ուշադրութեան կեդրոնում է։ Անշուշտ այս տարիներու ընթացքում խօսք բացեր եղան եւ Լիբանանի մէջ ... է ստեղծուել, եւ ես չեմ կարող այդ մարզերը մեղադրել, թէ հայրենիքը եւս մեղաւոր է եւ ...

Ոչ մի պահ այդ մոռացումի խնդիրը չի եղել։ Ուրիշ հարց է, որ հայրենիքում մինչեւ կարողացել ենք մեր ուժերի ներած չափով օգնութեան լինել։ Դա գիտէք, որ հայրենիքում եղած պահեր, երբ ուժեր կիրարկ ազատել ինչ, որ չափով նպաստել, որ այսօր այդ դպրոցներն իրենց աշխատանքներ ու գործեր։

Թերթերը պէտք է վերագտնել եւ յետադարձ մեր աշխատանքները համար պէտք է ունենանք յստակ պատկերացում։

Լիբանանը գոնէ յառաջիկայ տարիներին մեր կողմէ պիտի ... Լիբանանի ... ... Լիբանանի անհրաժեշտ է։

Եռամեայ երեք ամիսներու մէջ կը յաջողուի Լիբանանի բոլոր դպրոցներին, ... մեր դասագրքերն ... բոլոր ... խնդիրներ ... նուիրել։

Մեր ծրագիրներու մէջ կան հայրենի խումբերու այցելութիւնը Լիբանան։ Սակայն, կ'ուզեմ մէկ անգամ ընդմիշտ յայտարարել, որ այդ խումբերու այցելութիւնը անհնարին է կազմակերպել, որովհետեւ, հնարաւորութիւն չունինք ոչ միայն այդ խումբերու երթեւեկը վճարելու, այլեւ՝ խումբերու այստեղ կեցութիւնը ապահովելու, այլապէս այդ ալ պիտի ընէինք։ Պիտի փափաքէինք, որ երթեւեկը մենք վճարէինք իսկ հրաւիրող կողմը իր վրայ վերցնէր այդ խումբերի կեցութիւնը։

(Վերջը յաջորդով)

Հ. Մ. Մ.-Ի ՏԻԿՆԱՆՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՆՇԷ

(Շար. Ա. էջէն)

մի միայն 19րդ եւ 20րդ դարերուն հայութեան մղած պայքարով, ձերբազատուելու համար թրքական լուծէն» *ըսաւ բանախօսը իր ելոյթին մէջ։*

Հնչակեան Կուսակցութեան 100-ամեայ պատմութեան արժեւորումը կատարելով, Տիկ. Վարդանեան յայտնեց, որ ժամանակները միշտ ալ եկած են ցոյց տալու, թէ Հնչակեան կեցուածքը եւ Հնչակեան թէզերը եղած են ճիշդ եւ ազգային շահերու տեսանկիւնէն ամենէն առողջը։ «Լաւագոյն օրինակը այսօրուայ վերածնուած Հայրենիքի պայծառ իրականութիւնն է, ուր մեր պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով հայ կինը կու տայ զրաւելու իր համահաւասար եւ արժանի տեղը, տալով մեծ թիւով գրողներ, մտաւորականներ, գիտաշխատողներ եւ այլ բնագաւառներու մէջ յաջողութիւններ արձանագրողներ», *ըսաւ յարգելի բանախօսը։*

Տիկ. Վարդանեանի հետաքրքրական ելոյթը ընդունուեցաւ ծափողջոյններով։

Երեկոյի գեղարուեստական բաժինին իր մասնակցութիւնը բերաւ շնորհալի ասմունքող՝ Օր. Արաքսի Շնորհաւորեան, որ մեծ ապրումով հերթաբար արտասանեց Պարոյր Սեւակի «Քիչ ենք Բայց Հայ ենք», յատուկ այս առթիւ իր կողմէ գրուած՝ «Մայրը» եւ 100 ամեակին նուիրուած՝ Գեղամ Ցակոբեանի «Երգ Գալիքի» բանաստեղծութիւնները։

Ներկաներուն համար յայտնութիւն եղան Տիկ. Վիքթորիա Սեւտայեանի մեներգները, դաշնակի վրայ ընկերակցութեամբ ամուսնոյն՝ Հրանդ Սեւտայեանի։ Տաղանդաշատ արուեստագէտները ներկայացուցին երեք երգեր՝ «Պճինկօ», «Արի Իմ Սոխակ» եւ «Ցայգերգ»։

Ընկերուհի Կէտէլեանի շնորհակալական փակման խօսքով վերջ գտաւ Մայր Կուսակցութեան Հարիւրամեակի տօնակատարութեանց ծիրէն ներս, հերթական այս տպաւորիչ ձեռնարկը։

***

Ս.Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի Հարիւրամեակի Եզրափակիչ Հանդիսութիւնը հովանաւորութեամբ՝ Ս.Դ.Հ.Կ.ի Կեդրոնական վարչութեան, տեղի ունեցաւ անցեալ Կիրակի, 31 Յունուար 1988, երեկոյեան ժամը 7 ին, GLENDALE HIGH SCHOOL AUDITORIUM*ի մէջ, շատ ճոխ յայտագրով։*

ԹՂԹԱԿԻՑ

100 ԱՄԵԱԿԻ ՆՇՈՒՄԸ ԳԱՂՈՒԹԷ - ԳԱՂՈՒԹ

Ս. Դ. Հ. Կ.-Ի 100-ԱՄԵԱԿԸ ՀԱԼԷՊԻ ՄԷՋ

Հալէպի մէջ, անցեալ Նոյեմբեր 22ին, ճոխ բազմութեան մը ներկայութեան, միանգամայն նշուած է Սուրիոյ ազգային Վերանորոգման շարժման 16րդ տարեդարձն ու Ս.Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան 100-ամեակը, կազմակերպութեամբ Կիլիկեան Մշակ. Միութեան։

Հայերէն եւ արաբերէն լեզուներով տօնախմբութեան բացումը կատարած է ընկերուհի Անի Արսլանեան։ Հայ եւ արաբ ժողովուրդներու մղած ազատագրական պայքարի մասին բանախօսած են Հալէպի արաբ մտաւորականներէն Ապտէլ Քատէր Անտանի եւ Ընկեր Աւետիս Տէմիրճեան (Լիբանանէն)։ Գործադրուած է գրական գեղարուեստական ճոխ յայտագիր մը, որու ընթացքին ելոյթ ունեցած են Տիկ. Աստղիկ Նազարեան, Տիկ. Սիլվա Գանգրունի-Մուրատեան (ասմունք), Օրդ. Ռոզէթ Ուստազարայեան (մեներգ), ինչպէս նաեւ Նոր Սերունդ Մշակ. Միութեան երկսեռ պարախումբը, ղեկավարութեամբ Աբրահամ Կոստանեանի։

Հանդէսի երկրորդ բաժնին, «Դառնի» նուագախումբի ընկերակցութեամբ հանդէս եկած են երգիչներ Կարօ Պէրէճիգլեան (Հալէպէն) եւ Սահակ Խաչատուրեան (Պէյրութէն), մեկնաբանելով ազգային, հայրենասիրական եւ յեղափոխական երգեր։

ՄՈՆՐԷԱԼԱՀԱՅ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ՏԻԳՐԱՆ ՍԱՐԱՖԵԱՆԻ ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ

Իբրեւ Պէյրութի Հ.Մ.Մ.ի կեդրոնական վարչութեան պատուիրակ, Հարիւրամեակի տօնակատարութիւններուն մասնակցելու համար Մոնրէալ գտնուող ընկ. Տիգրան Սարաֆեան, ընդառաջելով իրեն ուղղուած հրաւէրին, 2 Դեկտ. 1987ին, շրջանիս կեդրոնին մէջ կը կատարէր օգտաշատ բանախօսութիւն մը նուիրուած՝ Հ.Մ.Մ.ի եւ Ն.Ս.Մ.Մ.ի գործունէութեանց այդ առթիւ պարզելով նաեւ ընդհանուր Ուղեգիծը Ս.Դ.Հ. Կուսակցութեան։

Հաղորդական ու ջերմ խօսքերով յարգելի բանախօսը կը յայտնէր Հ.Մ.Մ.ի հիմնադրութեան պարագաները. 1921էն սկսեալ անոր տարածումն ու բեղուն գործունէութիւնը այլեւայլ գաղութներու մէջ կը թուէր արձանագրած յաղթանակները ու ցարդ մեծ թափով անոր ամենուրեք ծաղկող մասնաճիւղերը։

Հալէպ, Դամասկոս, Պէյրութ, Պաղեստին ունեցան անուանի խումբեր՝ Տալւորիկ, Արարատ - Ատանա։

1945-46ը կը հանդիսանար գագաթնակէտը փառքի - 1500 մարզիկներ - Շեփորախումբ։

Ուրուկուէյի Հ.Մ.Մ.ը 10 տարի չարունակ՝ ախոյեան։

Սիտնէյ կը ծաղկէր Պէյրութէն հասած ուժերով։

Քուէյթը կ'ունենար յատկանշական գործունէութիւն. մեծաղումար նուիրատուութիւններով կ'օժանդակէր շատերու։

Հիւս. Ամերիկայի Տիկնանցը, Պասքէթի խումբը կու գար Ա. կարգի։

Իսկ Լոնտոնը՝ կ'արձանագրէ բացառիկ ծաղկում։ Սկաուտական շարժման հիմնադիր՝ Պատեն Բաուլի հայանպաստ արտայայտութիւնները ժամանակի իր յուշագրութիւններուն մէջ արձանագրուած, պատճառ կը հանդիսանան պետական օժանդակութիւններ ստանալու։ Անգլիոյ մայրաքաղաքին մէջ կը գործեն ամէն տեսակի մարզական խումբեր, բազմահարիւր անդամներով։

Փարիզ եւս անմասն չմնար, հոն եւս կը գործէ Հ.Մ.Մ. իր ֆութպոլի խումբով։

Իսկ Գանատան՝ մաս կը կազմէ նաեւ Մեծ Օղակին։

Ամենուրեք ծաղկեալ շրջան մըն է որ կը բոլորուի։

Եւրոպայի մէջ 1988ին տեղի պիտի ունենայ Հ.Մ.Մ.ի ընդհ. համագումար։

Նոր Սերունդ Մշակութային Միութիւնը Հ.Մ.Մ.ի կողքին ունեցած է իր օգտաշատ գործունէութիւնը եւ ինք ալ իր կարգին՝ տարածած ամէն տեղ թերթ, թատրոն, պարախումբ, երգչախումբ, զանոնք ծաղկած պահելով ի սփիւռս աշխարհի։

Ապա հմուտ բանախօսը, Աթէնքի մեծ համագումարի ո–

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 3)

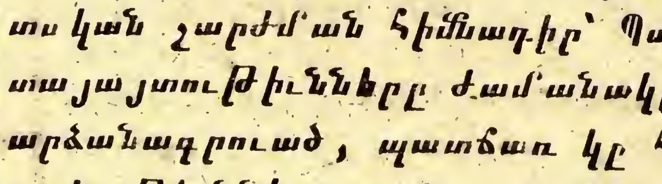

ՆԱԽԱԳԱՀ ՄՈՒՊԱՐԱՔԻ ՇՐՋԱԳԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

(Շար. Ա. էջէն)

Մուպարաք կը մեկնի Իտալիա եւ կարեւոր խօսակցութիւններ պիտի ունենայ Իտալիոյ Նախագահ Ֆրանչեսքօ Քոսիկայի եւ վարչապետ Ճիովաննի Կորիայի հետ։ Իսկ վերը, Ուրբաթ, Վատիկանի մէջ պիտի տեսակցի Յովհաննէս-Պօղոս Բ. Պապին հետ։

ԻԲՐԵՒ ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ

ԵՐԿՈՒ ԳԻՐՔԵՐ Ի ՍՊԱՍ ՀԱՅ ԴԱՏԻՆ

ԴԱՒԻԹ Յ. ԷՎԵՐԵԿԼԵԱՆ

«... Տոքթ. Գէորգ Պաղնեան երեւոյթ մըն է հայ իրականութեան մէջ, որ առանձինն կը գործէ կազմակերպութեան մը չափ:»

ՎԱԶԳԷՆ ԱՐՔ. ՔԷՇԻՇԵԱՆ

Վերջին քանի մը տարիներուն, կոյակն աւազ մեալ եւ հայ դատի անձնուէր մարտիկ՝ Տոքթ. Գէորգ Պաղնեան, լծուած մեղուաջան աշխատանքի, ի լոյս կ՚ընծայէր գաղղիերէն լեզուով հայ դատի ի սպաս երկու կարեւոր հատորներ.-

ա.- Le Probleme Arménien. Du Négativisme turc a l'activisme arménien. Քեպէք նահանգի Արդարութեան նախարար՝ Հերպըրթ Մարքսի յառաջաբանով ուր ան կ՚ըսէ.- «Մեծ պատւով ընդունեցի գրել սոյն յառաջաբանը հեղինակի փափաքին ընդառաջելով. Կարելի է հարցնել թէ ո՞ւրկէ կը բխի համակրութիւնս հայկական հարցին նկատմամբ. Միշտ ալ զգացուած եմ այս ժողովուրդին ողբերգութեամբ. Ու այս զգացումս զօրացած է, Քեպէքի Ազգ. Խորհրդարանին մէջ ուր ամէն տարի, Ապրիլ ամսուն կը յիշատակուի հայկական ցեղասպանութիւնը»:

բ.- La Confiscation par le Gouvernement Turc des biens Arméniens. Բժիշկ, գրող հայ դատի մասնագէտ՝ Իվ Թերնոնի յառաջաբանով:

Առաջինին գտած յաջողութենէն ետք, կրնանք ըսել թէ երկրորդին ձեռնարկումը անհրաժեշտ կը նկատուէր. մին՝ միւսին իբրեւ լրացուցիչ գործ. Ու այսօր խիստ կարեւոր այդ երկու նոր հատորներով կը հարստանայ հայ ժողովուրդի իրաւունքներն ու պահանջատիրութիւնը ապացուցանող փաստերու շարքը:

Իր առաջին գրքով՝ հեղինակը կը ներկայացնէ հայ ժողովուրդի պատմութիւնը որ կը հասնի մինչեւ հայկական հարցին միջազգային ճանաչման դէպքին, 1875 Սան Ստեֆանոյի եւ Պերլինի խորհրդաժողով. Ապա ան կը նկարագրէ թրքական հալածանքները որոնք պատճառ կը հանդիսանան 19րդ դարու հայ ազատագրական շարժման, հուսկ հասնելով մինչեւ 1915ի ցեղասպանութեան. Հոս հեղինակը կը ցուցաբերէ ցեղասպանութեան գործադրութեան այլազան փուլերը, կերպերը ու կը յանգի հայ ժողովուրդի Յարութեան հրաշքին՝ Անկախ Հանրապետութեան կազմութեան, Սեւրի դաշնագրին ապա Հանրապետութեան խորհրդայնացման:

Հեղինակը կը մատնանշէ անպատիժ մնացած հայկական ցեղասպանութեան անժամանցելիութիւնը, յենուելով Մ.Ա.Կ.ի յայտարարութեանց վրայ, կը շեշտէ թրքական ուրացումներն ու մեծ պետութեանց մեղսակցութիւնը որոնք պատճառ կը հանդիսանան 1965-էն սկսեալ միջազգային զանազան մարմիններու մօտ յառաջ տարուող հայ դատի աշխատանքներու հետապնդման եւ 1975էն ի վեր պոռթկում կու տան ահաբեկումներու գործադրման.

Հատորի վերջին բաժնին մէջ հեղինակը միջազգային քաղաքական յարաբերութիւններու լոյսին տակ ցոյց կու տայ հայկական հարցի լուծման կարելիութիւնները հիմնուած՝ օրէնքի եւ իրաւունքի վրայ:

Հմտօրէն կազմուած եւ ջախջախիչ փաստերով լի սոյն գրքին մասին գրախօսած են. Փրոֆ. Անահիտ Տէր Մինասեան, Տոքթ. Արա Գարբիլեան: Գնահատանքի գրերով հանդէս եկած են՝ Գերշ. Վազգէն Արք. Քէշիշեան, Տոքթ. Իվ Թերնոն, Ֆրանսուա Ռիկոյ եւ ուրիշներ:

Հարցազրոյցի մը ընթացքին, սոյն գրքին գտած արձագանգին ու տարածումին մասին մեր իրեն ուղղած հարցումին Տոքթ. Գ. Պաղնեան կը պատասխանէր.- «Ուղարկեցի ՄԱԿի մօտ՝ բոլոր պաշտօնական պատուիրակներուն մէկ մէկ օրինակ, 150 160 հատ, թրքական պատուիրակութիւնն ալ մէջը ըլլալով. Անկէ զատ ղրկեցի նաեւ Ֆրանսայի Նախագահ պր. Միթթրանի, Մարսիլիոյ քաղաքապետ՝ Կասթոն Տըֆերրի, Արժանթինի խորհրդարանի նախագահին, Ֆրանսուա Ռիկոյի, տոքթ. Իվ Թերնոնի, Գանատայի վարչապետ Պրայն Մալրոնիին, Փիէռ Էլիօթ Թրիտոյի, Ըրնէ Լեվեքի եւ այսպէս շատերու եւ գրեթէ բոլորէն ստացայ դրական պատասխան:

Ղրկեցի նաեւ Միացեալ Նահանգներու Նախագահ Րէկընի, նամակ մըն ալ կցելով ուր կը գրէի «Գիտեմ թէ հայկական ցեղասպանութեան մասին ի՞նչ կը մտածէր երբեմնի Գալիֆորնիոյ կառավարիչ Րէկըն. Գիտեմ նաեւ թէ ինչ կը մտածէ այսօրուան նախագահ Րէկընը, սակայն չեմ կարծեր որ ազգերու պատմութեան, ազատութիւններու պաշտպանութեան գլուխը կեցող, ռահվիրայ հանդիսացող Միացեալ Նահանգները կարենան երկար ատեն եւս շարունակել մոռնալ, խուլ ականջ ըլլալ հայկական ցեղասպանութեան եւ բարձր թող ընել հայկական հարցը եւ հայութեան անժամանցելի իրաւունքը»:

Անշուշտ Րէկընէ պատասխան չեմ ստացած, չեմ ալ սպասեր բայց ղրկեցի»:

Իր երկրորդ գրքով, հեղինակը մեծածաւալ էջերու մէջ, ի զին մանրակրկիտ պրպտումներու, արխիւային բազմաթիւ փաստաթուղթերու վրայ յենած, մի առ մի կ՚ապացուցանէ հայ ժողովուրդի ունեցած անհամար կորուստները, որոնք այսօր կը հասնին առասպելական գումարներու:

Այս առթիւ նոյնքան զօրաւոր փաստերով կը դրսեւորէ ու կ՚ապացուցանէ այն բոլոր սադրանքներն ու խարդախութիւնը որ օրէնքի ճամբով ի գործ դրուեցան թուրք յաջորդական կառավարութիւններու կողմէ, հայոց ձեռքէն խլուած հարստութիւնը, լման գոյք–հոյակելով՝ վերջնականապէս իւրացնելու համար եւ այս՝ հակառակ միջազգային օրէնքի տրամադրութիւններուն.

Իր այս երկրորդ գիրքի վերջաւորութեան, Տոքթ. Գ. Պաղնեան կ՚անդրադառնայ նաեւ վերջին անցեալներուն, Եւրոպական Խորհրդարանին վաւերացուցած ցեղասպանութեան ճանաչման առթիւ առած որոշումին, որուն մէջ՝ ինք կը մատնանշէ հայկական հարցին լուծման անզօրացուցիչ ու թերի առաջարկները, զոր անընդունելի գտնելով՝ կը մերժէ, առանց արդար հատուցման, հրաժարիլ մեր անժամանցելի իրաւունքներէն.

Հուսկ հեղինակը ցոյց կու տայ, իբրեւ խլուած հայկական եկեղեցապատկան հարստութիւններու իրաւատէր՝ Կիլիկեան Կաթողիկոսութիւնը որ իրաւասութիւնը ունի, Լահէյի Միջազգային Ատեանին առջեւ տէր կանգնելով պահանջելու իր արդար կորուստներուն հատուցումը.

Բաց աստի կ՚առաջարկէ նաեւ գոյացնել համահայկական խորհուրդ մը, համայն հայութիւնը ներկայացնող որ մասնակցի ՄԱԿ ի ժողովներուն իբրեւ դիտող եւ խօսի այնտեղ հայոց իրաւունքներուն մասին.

Անարդարութիւն պիտի ըլլար, չգնահատել այն յոյժ կարեւոր եւ համբուրելի աշխատանքը որ իրագործած է յաջողութեամբ Տոքթ. Գէորգ Պաղնեան, պատրաստելով եւ հրատարակութեան տալով իր զոյգ գիրքերը որոնք արժանի են անշահախնդիր եւ բարեխիղճ հոգիներու քաջալերանքին:

(Մոնրէալ)

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Հայ Մշակոյթի Բարեկամներու Մարմինը, այսու կու գայ, իր շնորհակալութիւնները յայտնել Վենետիկի Մխիթարեան Միաբանութեան անդամ, Փրոֆ. Հայր Լեւոն Զէքիեանին, որ ընդառաջելով իրեն յղուած հրաւէրին, Եգիպտոս ժամանելով եւ հրապարակային դասախօսութիւններով, ելոյթներ ունեցաւ Գահիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ մէջ:

Շնորհակալութիւն Եգիպտահայ Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Արքեպս. Չինչինեանին, Եգիպտոսի Կաթողիկէ Հայ համայնքի Վիճակաւոր Գերպ. Ռափայէլ Եպս. Պայեանին, Հելիոպոլսոյ Ս. Թէրէզա Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ ժողովրդապետ Գերյարգելի Պետրոս Ծ. Վրդ. Թարմունիին, Գահիրէի Հայ Գեղարուեստասիրաց Միութեան, Հելիոպոլսոյ Յուսաբեր Ակումբի եւ Աղեքսանդրիոյ Յառաջդիմասէր Ակումբի Վարչութեանց, որոնք, իրենց ներկայութեամբ եւ կազմակերպական աշխատանքներուն գործակցութեամբ, մեծապէս սատարեցին Մարմնիս նախաձեռնած դասախօսական ելոյթներուն արձանագրած յաջողութեան:

Շնորհակալութիւն նաեւ, ԱՐԵՒ եւ ՅՈՒՍԱԲԵՐ Օրաթերթերու եւ ՋԱՀԱԿԻՐ Շաբաթաթերթի խմբագրութեանց, որոնք ձեռնարկներու յայտարարութեամբ եւ տեղեկատուութիւններով արձագանգեցին մեր գործունէութեան:

Կրկնակ շնորհակալութիւն եւ յաջողութիւն բոլորին:

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐՈՒ ՄԱՐՄԻՆ

Գահիրէ, 1 Փետրուար 1988

ՄՈՆՐԷԱԼԱՀԱՅ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

(Շարունակութիւնը Բ. էջէն)

բոչումներու լոյսին տակ, կը պարզէր Ս.Դ Հ.Կ.ի ուղեգիծը մանրամասնօրէն բացատրելով Հայրենիքի, հայ եկեղեցւոյ եւ կուսակցութեանց վերաբերեալ որդեգրուած ուղղութիւնները, հուսկ կը թուէր Հարիւրամեակի հանդիսութիւններու շքեղ շարքը որ պիտի փակուէր Երեւանի մէջ կայանալիք եզրափակիչ մեծ հանդիսութեամբ մը.

Հուսկ կը յաւելուր թէ արդէն իսկ ձեռնարկուած է սոյն թուականը պանծացնող Յուշամատեաններու շարքի մը հրատարակութեան եւ կը պատասխանէր ներկաներու հարցումներուն.

Բանախօսն ու անոր խօսքը մեծապէս կը գնահատուէր ներկաներու կողմէ.

Հ. Բ. Ը. Մ.-Ի «ՈՍԿԵԱՅ ՏԱՐԻՔ» ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ԵՐԵԿՈՆ

Պատասխանելով մեզի ուղղուած հրաւէրին, 2 Յունուար 1988ի Կիրակի երեկոյեան, ներկայ կը գտնուէինք, աւանդութիւն դարձած եւ անհամբերութեամբ սպասուող ամանորեան այն երեկոյթին զոր ամէն տարի քաղաքիս Հ.Բ.Ը.Մ.ի վարչութիւնը կը սարքէ ի պատիւ «Ոսկեայ Տարիք Յանձնախումբ»ի անդամներուն որոնք՝ այդ առթիւ իրենց կարգին կը բեմադրեն թատերախաղ մը մասնակցութեամբ մամիկներու եւ պապիկներու.

Այս տարուան նիւթն էր՝ «Բարի բժիշկը» որուն դերակատարներն էին 10 գնահատելի եւ եռանդաշատ անձեր, ղեկավարութեամբ Պր. Ներսէս Տօլմաճեանի.

Բացման խօսքը կը կատարէր ատենապետուհի Տիկին Ազատուհի Կիւլեան ու կը սփռէր շնորհակալութիւններ բոլոր աջակիցներու.

Զաւեշտախառն ասմունքով մը ելոյթ կ՚ունենար 96 գարուններով զարդարուած Տիկին Վ. Գրիգորեան: Կ՚արտասանէին Տիկնայք Պ. Փարթամեան եւ Վ. Վարդանեան իսկ դաշնակի վրայ՝ ի յիշատակ տիկին Լիւսի Քեսթեքեանի կը նուագէր Տիկին Լ. Մուղդանի.

Խօսք առնելու հրաւիրուելով, Տոքթ. Յրթ. Էսէկիւլեան՝ կը ձաղկէր օտարախօսութիւնը, կը գովէր հայ մամիկները որոնք կը ջանային թումբ կանգնիլ այդ չարիքին դէմ.

Յուզիչ էր Հ.Բ.Ը.Մ.ի նախկին ատենապետ Տիար Ժագ Սերայտարեանի ղեկավարած «Նուիրատուութեան Պահը» որուն ընթացքին կը տեսնէինք, տասնեակներով շարքի կանգնած ալեհեր ու կորաքամակ ծերունիներ որոնք կ՚արտորային իրենց լուման հասցնել քարտուղարութեան.

Յանուն Հ.Բ.Ը.Մ.ի վարչութեան եւ ատենապետ Տոքթ. Յովհ. Պալապանեանի, Պր. Վահան Գազանճեան կը կատարէր շնորհաւորութեան ու մաղթանքի խօսքեր:

Հուսկ՝ Արժ. Տէր Բարթող Ա. Քհնյ. Խըքաճեանի օրհնութեամբ եւ բոլորի կողմէ խմբերգուած Տէրունական աղօթքով վերջ կը գտնէր երեկոն:

Շա՛տ ապրիք բարեկամներ, ցտեսութիւն մինչեւ յաջորդ կաղանդ:

ԴԱՒԻԹ Յ. ԷՎԵՐԵԿԼԵԱՆ

(Մոնրէալ)

ՋԱՀԱԿԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
4 ՓԵՏ. 1988

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Ֆիլատելֆիոյ մէջ (Մ.Ն.) իր մահկանացուն կնքած Նախկին Աղեքսանդրաբնակ, Ազգային Նուիրատու, Մէթր Գէորգ Գայարեանի կինը՝ Տիկին Աստղիկ եւ իրենց որդին՝ Ճաք Գայարեան:

Այս Կիրակի, 7 Փետրուար 1988ին առաւօտեան, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի, պիտի կատարուի հոգեհանգստեան պաշտօն Ազգային Նուիրատու՝

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՄԵԹՐ ԳԷՈՐԳ ԵՒ ԱՍՏՂԻԿ ԳԱՅԱՐԵԱՆՆԵՐՈՒ, ԻՐԵՆՑ ՈՐԴԻՈՅՆ՝ ՃԱՔ ԳԱՅԱՐԵԱՆԻ ԵՒ ԱՍԼԱՆԵԱՆ ԳԵՐԴԱՍՏԱՆԻ

ննջեցեալներու հոգիներուն ի հանգիստ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ - ԳԱՀԻՐԷ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տիկին Արշալոյս Վուգուֆեան եւ զաւակները՝ Շուշան եւ Պերճ, Տիար Սարգիս Վուգուֆեան, Տէր եւ Տիկին Կարապետ Վուգուֆեան եւ զաւակունք (Աւստրալիա), Տէր եւ Տիկին Թորոս Գասապեան (Աւստրալիա) եւ համայն ազգակից պարագաները կը ծանուցանեն, թէ Կիրակի 7 Փետրուար 1988, առաւօտեան, յետ աւարտման Ս. Պատարագի, Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց սիրեցեալ ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ ազգականին՝

ՈՂԲ. ԽԱՉԻԿ ՎՈՒԳՈՒՖԵԱՆԻ

մահուան քառասունքին առթիւ:

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ:

«ՊԸԼԸՔՏԱՆԵԱՆ» ՀԱՆԴԻՍԱՍՐԱՀ - ՀԵԼԻՈՊՈԼԻՍ

Կիրակի, 13 Մարտ 1988, երեկոյեան ժամը 7 ին

ԳՆԱՀԱՏԱՆՔԻ ԵՒ ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

ԺԱԳ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ

50-ԱՄԵԱՅ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ ՎԱՍՏԱԿԻՆ

Բարձր Հովանաւորութեամբ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

Նախագահութեամբ

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ և ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

Երբեմնի Սաներուն

ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ 51ՐԴ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒԹ

«ԱՐԱՐԱՏ»Ի ԵՐԹԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐԸ

Խ. Միութեան 1988-ի Բարձրագոյն Լիկայի Ֆութպոլի ախոյեանութեան մրցումները կը սկսին Մարտ 7 ին, մասնակցութեամբ 16 խումբերու:

Ստորեւ մեր ընթերցողներուն կը ներկայացնենք հայրենի «Արարատ»ի երթի մրցումներուն յայտագիրը.

ՄԱՐՏ	7ին	Արարատ	— Տինամօ (Մինսկ)
	12ին	Արարատ	— Ժալգիրիս (Վիլնիւս)
	20ին	Լոկոմոթիւ (Մ.)	— Արարատ
	27ին	Զենիթ	— Արարատ
ԱՊՐԻԼ	9ին	Արարատ	— Նեֆթչի (Պաքու)
	13ին	Արարատ	— Տինամօ (Մոսկուա)
	18ին	Տինամօ (Թիֆ.)	— Արարատ
	30ին	Արարատ	— Տնեպր (Տնեպրոփ.)
ՄԱՅԻՍ	4ին	Արարատ	— Շախտիոր (Տոն.)
	14ին	Չեռնոմորեց	— Արարատ
	27ին	Սպարտակ	— Արարատ
ՅՈՒՆԻՍ	26ին	Արարատ	— Կայրաթ (Ալմա Աթա)
	30ին	Արարատ	— Թորփետօ (Մոսկուա)
ՅՈՒԼԻՍ	8ին	Տինամօ (Քիե.)	— Արարատ
	12ին	Մետալիստ	— Արարատ

«ՋԱՀԱԿԻՐ»ԻՆ

Ողբացեալ Խաչիկ Վուգուֆեանի մահուան քառասունքին առթիւ, տէր և տիկին Մարտիրոս Պօղոսեան կը նուիրեն 10 եգ. ոսկի:

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Իրենց շատ սիրելի ամուսնոյն, հօր, եղբօր և աներձագին՝ ողբ. Խաչիկ Վուգուֆեանի մահուան քառասունքին առթիւ, այրի տիկին Արշալոյս Վուգուֆեան և զաւակները՝ Շուշիկ և Պերճ, տիար Սարգիս Վուգուֆեան, տէր և տիկին Թորոս Գասապեան եւ զաւակունք, տէր և տիկին Կարապետ Վուգուֆեան և զաւակունք կը նուիրեն.

Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	30
Այծեմնիկի Տիկնանց Միութեան	30
Հայ Կարիքի Խաչին	30
Գալուստեան Ազգ. Վարժարանին	30
Նուպարեան Ազգ. Վարժարանին	30
Կոկանեան Սրահին	30
Հելիոպոլսոյ Յուսաբեր Ակումբին	30
«Արեւ»ին	30
«Յուսաբեր»ին	30
«Ջահակիր»ին	30

Տիկին Սոնա Բիւրատեան և զաւակունք (Աւստրալիա) իրենց սիրելի մօրեղբօր՝ ողբ. Խաչիկ Վուգուֆեանի մահուան քառասունքին առթիւ կը նուիրեն.

«Արեւ»ին	10
«Յուսաբեր»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

Իրենց սիրելի մօրեղբօր՝ ողբ. Խաչիկ Վուգուֆեանի մահուան քառասունքին առթիւ, տէր և տիկին Սեդրակ Գասապեան և զաւակունք (Աւստրալիա) կը նուիրեն.

«Արեւ»ին	10
«Յուսաբեր»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

Իրենց սիրելի մօրեղբօր՝ ողբ. Խաչիկ Վուգուֆեանի մահուան քառասունքին առթիւ, տէր և տիկին Ռաֆֆի Գասապեան (Աւստրալիա) կը նուիրեն.

«Արեւ»ին	10
«Յուսաբեր»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

Իր սիրելի քեռայրին՝ ողբ. Խաչիկ Վուգուֆեանի մահուան քառասունքին առթիւ, տիկին Զապէլ Մանասէրեան (Գանատա) կը նուիրէ.

«Արեւ»ին	10
«Յուսաբեր»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

Իրենց սիրելի քեռայրին՝ ողբ. Խաչիկ Վուգուֆեանի մահուան քառասունքին առթիւ, տէր և տիկին Արսէն Թունճեան (Գանատա) կը նուիրեն.

«Արեւ»ին	10
«Յուսաբեր»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

(Այս բոլոր նուիրատուութիւնները ստանալ «Յուսաբեր»էն)

Պր. Պերճ Աստուրեանի ընդ օր. Անի Լիլլոզեանի բարեբաստիկ ամուսնութեան ուրախ առթիւ, վասն շնորհաւորութեան տիար Վրէժ Սէֆէրեան (Աղեքս.) կը նուիրէ.

«Յուսաբեր»ի ֆոնտին	10
«Ջահակիր»ի ֆոնտին	10

Ստանալ («Ջահակիր»էն)

ՀԱՅ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱՍԷՐԱՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀ — ԿՈԿԱՆԵԱՆ ՍՐԱՀ

Հինգշաբթի, 11 Փետրուար 1988, կ.ե. ժամը 9-ին

Հ.Գ.Մ.-Ի ԹԷՔԷԵԱՆ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

Վարդանանց Տօնակատարութիւն

ՕՐՈՒԱՆ ՊԱՏԳԱՄԱԽՕՍ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆ

Բարեխնամ Առաջնորդ Եգիպտահայոց

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՊԱՏՇԱՃ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

ՍԻՐԱՆԴԱԿԱՆ ՔԷՇԿԷԿԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

Սիրալիր հրաւէր բոլորին

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀ ԳԱՀԻՐԷ

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ԹՈՒԱԿԱՆՆԵՐ

Հ.Մ.Մ.

Հինգշաբթի, 25 Փետրուարէն Կիրակի 28 Փետրուար 1988

ՓԻՆԿ-ՓՈՆԿԻ ՄԻՋ-ԱԿՈՒՄԲԱՅԻՆ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

«ՆՈՒՊԱՐ ՊԱԼԱԵԱՆ»

Գ. ԶԱԼԵՆՃ ԲԱԺԱԿԻՆ ՇՈՒՐՋ (ԺԳ. ՏԱՐԻ)

Ն.Ս.Մ.Մ.

Հինգշաբթի, 17 Մարտ 1988, կ.ե. ժամը 8.30ին

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊԱՏԻՒ

ՀԱՅ ՄԱՅՐԵՐՈՒՆ

ԿԻՐԱԿԻ, 3 ԱՊՐԻԼ 1988

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՂԿԱՏՕՆ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Կը խնդրուի նկատի ունենալ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ՆՈՒՊԱՐ - ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Կիրակի, 14 Փետրուար 1988

Կէսօրուայ Ճաշի Սպասարկութիւն

(Պատրաստուած՝ Միութեան Տիկիններուն կողմէ)

Ճաշացուցակ: Ռոզբիֆ, փուռի մաքարոնի, սալաթ, սմբուկ եւ պտուղ

Նոյն օր, կէսօրէ ետք ժամը 3.30-ին

ՓԻՆԿ-ՓՈՆԿԻ ՄԻՋ-ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԲԱՐԵԿԱՄԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄ

Հ. Մ. Մ. (ԳԱՀԻՐԷ) — Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐ (ԱՂԵՔՍ.)

ԿԱՐԵՒՈՐ.- Կէսօրուայ ճաշի սպասարկութեան կանոնաւորութեան համար կը խնդրուի նախապէս ապահովել ճաշերը մինչեւ Ուրբաթ, 12 Փետրուար 1988: Ուրբաթ օրուընէ ետք եղած դիմումները նկատի պիտի չառնուին:

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ԹՈՒԱԿԱՆՆԵՐ

Շաբաթ, 5 Մարտ 1988

ԲԱՑՈՒՄ ՈՂԲ. ՎԱՀՐԱՄ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆ ԺՈՂՈՎԱՍՐԱՀԻՆ

Կիրակի, 6 Մարտ 1988

ՄԻՋ-ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԱՅԻՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՕՐ

Իրենց սիրելի քրոջ՝ ողբ. Արմենիկ Շամլեանի, ծնեալ Եկարեան (Երեւան), մահուան տխուր առթիւ, փոխան հոգեհանգիստի տէր և տիկին Վազգէն Եկարեան կը նուիրեն.

Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	20
Աղքատախնամին	20
Փոլ Բիլիտճեան Հրատարակչական Ֆոնտին	20
Գալուստեանի ճաշի սեղանին	20
Այծեմնիկի Հանգստեան Տան	20
Հայ Կարիքի Խաչին	20
Գերեզմանատան Բարեզարդման	20
«Արեւ»ին	20
«Յուսաբեր»ին	20
«Ջահակիր»ին	20

(Ստանալ «Արեւ»էն)

ՓՕԼ ՔԻԼԻՏՃԵԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

Ողբ. Արմենիկ Շամլեանի, ծնեալ Եկարեան (Երեւան) մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան տէր և տիկին Փոլ Բիլիտճեան կը նուիրեն 20 եգ. ոսկի:

Ողբ. Լինա Մինէթեանի մահուան առաջին տարելիցին առթիւ, տէր եւ տիկին Փոլ Բիլիտճեան կը նուիրեն 20 եգ. ոսկի:

Ողբ. Անահիտ Օհանեանի կսկծալի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան կը նուիրեն.

Տէր և տիկին Փոլ Բիլիտճեան	20
Տիար Արտաշէս Վարդուկեան	20

ՉԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م - ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز السيدة عايدة سيروبيان (بالايان)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Հիմնուած՝ 1948

Արտօնատէր — ԱՅՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԱԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1127 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 11 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1988 — ՀԱՏԸ ՁԵՌՔԷ 10 Եգ. Դհկ. — ١٩٨٨ عدد رقم ١١٢٧ – الخميس ١١ فبراير

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Վարդանանց Յաւերժացեալ Դասը

Որ զմահ ոչ գիտէ՝ երկնչի ի մահուանէ,
Իսկ որ գիտէ զմահ՝ ոչ երկնչի ի մահուանէ:
ԵՂԻՇԷ

Սրբոց Վարդանանց Զօրավարաց փառաւոր տօնն է այսօր: Իւրաքանչիւր հայ տարեց անձ, իւրաքանչիւր հայ չափահաս, իւրաքանչիւր հայ երիտասարդ, իւրաքանչիւր հայ մանուկ, երկրագունդի ո՛ր անկիւնն ալ գտնուի, կը զգայ, կը մտածէ, գիտէ, կը գիտակցի և կը հաւատայ, որ՝

Հայոց պատմութեան հրաշափառ մէկ էջն է Ղեւոնդեանց եւ Վարդանանց պատերազմը՝ ընդդէմ Հաւատքի եւ Հայրենիքի ոսոխ ներխուժողներուն:

Հինգերորդ դարուն. Պարսից Սասանեանց շահնշահները՝ ի զո՜ւր փորձեցին՝ պատերազմներով՝ իրենց հնազանդեցնել հայ Արշակունի արքաները՝ հայերը հեռու պահելու համար անող Յունական ազդեցութիւնէն և մշակոյթէն:

Հինգերորդ դարուն՝ հայութիւնն արդէն տիրացած էր իր ամբողջական ազատութեան և ինքնուրոյնութեան՝ նախ Քրիստոնէական լոյս-կրօնի մուտքով ի հայս (Դ.Դար), ապա՝ Ս. Սահակի, Ս. Մեսրոպի և Վռամշապուհի իրականացուցած հայ Այբուբէնի գիւտով:

Ջուր անցան Յազկերտի տնտեսա-քաղաքական հալածանքները՝ Դենշապուհի ձեռամբ: Միհրներսեհ Նախարարապետը առաջարկեց Յազկերտին, որ Հայաստանը վերջնապէս Արեաց երկրի կողքին ընդմիշտ ունենալու համար՝ պէտք է հրաժարեցնել Քրիստոնէութենէ և մտցնել Զրադաշտականութեան (կրակապաշտութեան) հեթանոսութեան ներքեւ:

«ՈՉ» պատասխանեց Վաղարշապատի հայոց աւագանին (կաթողիկոս և նախարարութիւնք): «Այս հաւատքէն (Քրիստոսէն) մեզ ոչ ոք կրնայ խախտել, ոչ երկինքի հրեշտակները և ոչ ալ երկրի բանակները, ոչ սուրը և ոչ հուրը, ոչ ջուրը և ոչ ալ այլ դառն հարուածներ...»

Այս մեծ «Ոչ»ը կը վերջանար սա խօսքով. «Քու սուրդ և մեր պարանոցը...»:

Հինգերորդ դարու Հայերը այս «Ոչ»ը պաշտպանեցին, այսինքն իրենց Հաւատքն ու Հայրենիքը պաշտպանեցին Ղեւոնդեանց և Վարդանանց կարմիր Արիւնովը՝ Աւարայրի դաշտին մէջ, անհաւասար ճակատամարտի մը ընթացքին...:

Ջախջախուեցաւ սպարապետ Վարդան Մամիկոնեանի բանակը: Մենք տուինք 1036 նահատակ՝ պարսիկ բանակներուն և փիղերուն: Պարտուած էր Հայաստան և յանձնուած էր Յազկերտին:

Իրապէս պարտուա՞ծ էր Աւարայրեան Հայաստանը սակայն:

Ո՛չ, ո՛չ, երբե՛ք...:

Խղճի և գաղափարի, հաւատքի և հայրենիքի ազատութեան համար պայքարի մը մէջ պարտուիլը՝ պարտուիլ չի՛ նշանակեր՝ ո՛չ երկրի վրայ և ո՛չ ալ երկինքի մէջ: Եւ Երկինք, Տղմուտ գետի եզրին թափուած արեան ծաղիկներէն (երեսնամեայ փարթիզանական կռիւներէն) հայոց պարգեւեց Նուարսակի դաշինքին փունջը, որով, ներխուժող և երկիրը զաւթող Պարսիկները ընդունեցին և ստորագրեցին որ՝

Հայաստան պիտի մնայ
իր ժողովուրդի ընտրած
հաւատքին մէջ անփոփոխ:

Այնուհետեւ, դարե՜ր ու դարե՜ր, մարտնչող Դաւիթներով, Փիլարտոսներով, Ռուբէններով, Աշոտ-ակեցիներով, Փիրումեաններով, Փարամազներով և Բաղրամեաններով՝ վերարծուեցաւ և յաւերժացուեցաւ այն դասը, որ կը պատգամէ, թէ՝

ՆԱԽԱԳԱՀ ՀՈՍՆԻ ՄՈՒՊԱՐԱՔ ԵԳԻՊՏՈՍ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱՒ

Անցեալ Ուրբաթ, Վատիկանի մէջ, Յովհաննէս-Պօղոս Բ. Պապը ընդունեց Նախագահ Մուպարաքը, ու քննարկեցին հասարակաց շահագրգռութեան առարկայ միջազգային հարցեր, պաղեստինեան դասը, Նախագահ Մուպարաքի յայտարարած խաղաղասիրական նախաձեռնութիւնը իր եւրոպական և ամերիկեան շրջագայութեան նախօրեակին եւ Սրբազան Պապին ճիգերը, պաղեստինցի ժողովուրդի ցաւերը մեղմելու ու յատկապէս Երուսաղէմի հարցը լուծելու կապակցութեամբ:

Նախագահ Մուպարաք, Իտալիայէն ետք աշխատանքային այցելութեամբ ժամանեց Աթէնք ու ապա Անգարա, եւ խօսակցութիւններ ունեցաւ այս երկիրներուն նախագահներուն և վարչապետներուն հետ:

Նախագահ Հոսնի Մուպարաք իր շրջագայութենէն ետք Գահիրէ վերադարձաւ անցեալ Շաբաթ օր:

Անցեալ Երեքշաբթի, Նախագահ Մուպարաք նախագահեց Նախարարաց Խորհուրդի ժողովը, և պարզեց իր շրջագայութեան և խաղաղութեան հաստատման ճիգերու արդիւնքները, առաջադրելով խաղաղութեան միջազգային համաժողովի կայացումը, լուծելու համար պաղեստինեան դասը և դադրեցնելու Արեւմտեան Ափի և Կազզայի արաբ բնակչութեան դէմ խժդժութիւնները, ինչպէս նաեւ Ծոցի պատերազմը Իրաքի և Իրանի միջեւ:

Նախագահը բացատրեց նաեւ տնտեսական և գանձային հարցերու շուրջ իր խօսակցութիւններու արձանագրած արդիւնքները ու երկկողմանի յարաբերութիւններու ամրապնդման հորիզոնները Եգիպտոսի ու իր այցելած երկիրներուն միջեւ, որոնք են Դաշնակցային Գերմանիա, Մեծն Բրիտանիա, ԱՄՆ, Ֆրանսա, Մարոք, Իտալիա, Վատիկեան, Յունաստան և Թուրքիա:

ՔԱՋՆ ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՍԻԿՈՆԵԱՆ

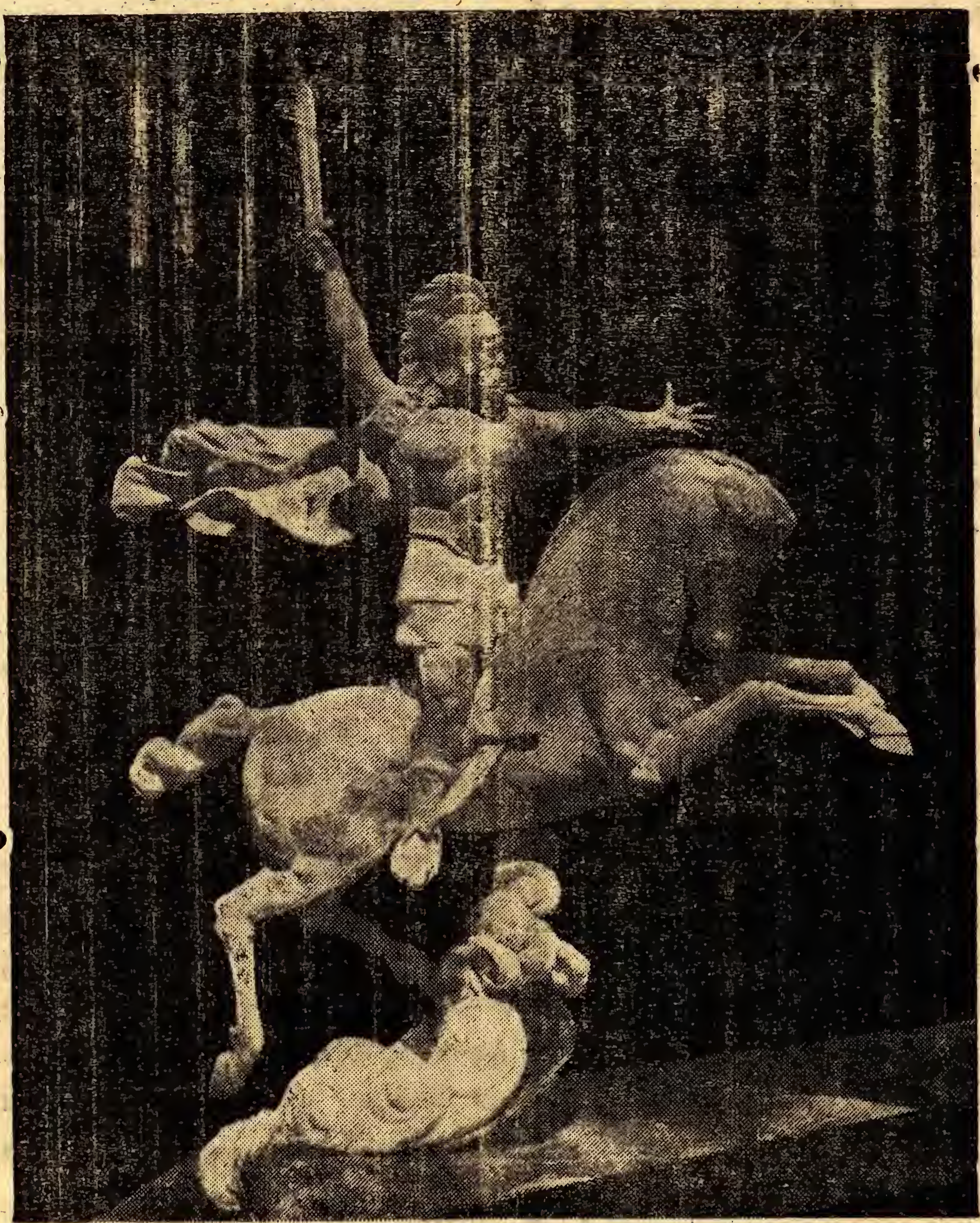

ԳՈՐԾ ԵՐՈՒԱՆԴ ՔՈՉԱՐԻ

Հաւատքի եւ Հայրենիքի
համար մղուած պայքարներուն
մէջ երբեք պարտութիւն
չի՛ տեսնուիր...

Այլ՝ մի՛շտ յաղթանակ, յաղթանա՛կ պանծալի:

Փա՜ռք և Օրհնութիւն անմահ Ղեւոնդեաններուն և Վարդանանց զօրավարներուն:

ՄԵԾՆ ԲՐԻՏԱՆԻԱ

ՆՈՐ ԵՐԿՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ «ԿՈՉՆԱԿ»

Վերջին պահուն, ուրախութեամբ ստացանք Ուրբաթ, 5 Փետրուար 1988ին, Լոնտոնի մէջ սկսած հրատարակուիլ «ԿՈՉՆԱԿ» երկշաբաթաթերթի առաջին թիւը:

«Կոչնակ»ի խմբագրապետըն է հասարակական գործիչ, բանաստեղծ և գրող Մանուէլ Սղամեան:

Յաջողութիւն և յարատեւութիւն կը մաղթենք մեր նոր պաշտօնակից «Կոչնակ»ին: Վստահ ենք, թէ ան օգտակար դեր և երախտաշատ առաքելութիւն պիտի տանի Եւրոպայի ամբողջ հայութեան և մասնաւորաբար անգլիահայ գաղութին ներս:

Թերթին հասցէն է.

GOTCHNAG BIWEEKLY
P. O. Box 1009
LONDON NW2 7DW
(United Kingdom)

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Վարդանանց ոգեկոչ տօնին առթիւ, «Ջահակիր» ջերմօրէն կը շնորհաւորէ իր այն աշխատակիցները, ընթերցող բարեկամները ու բոլոր հայրենակիցները, որոնք կը կոչուին Վարդան, Ղեւոնդ, Վահան, Խորէն, Վազգէն, Ներսէս, Արշակ, Գիւտ, Թաթուլ, Արշաւիր, Շմաւոն, Տաճատ, Աշոտ, Կարէն, Խորէն, Հայկ, Համայեակ, Տիգրան, Ներսէս, Արսէն, Շուշան եւ այլ հայկական անուններով, որոնք մասնաւոր տօնակատարութեան օր չունին մեր օրացոյցին մէջ:

ՄՈՆԹՐԷԱԼ

ՅԻՇԱՏԱԿԵԼԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁ ՄԸ

(ՔՍԱՆԱՄԵԱԿ ԱՐԺ. ԲԱՐԹՈՂ Ա. ՔՀՆՅ. ԽՐՔԱՃԵԱՆԻ)

Գրադարանիս մէջէն՝ քնքուշն կը ժպտի ինծի, զուարթիկ գրքոյկ մը զեղատիպ ու զերթ յուշարա՛ր պատանեաց, կը յիշեցնէ բուրաստան մը գեղեցիկ, անմոռանալի։

Արժ. Տ. Բարթող Ա. Քհնյ. Խրքաճեանի քահանայական ձեռնադրութեան քսանամեակին (1966-1986) ձօնուած արժէքաւոր, պատկերազարդ եւ թանկագին վկայութիւններ պարփակող յուշամատեան մըն է ան, արժանի՝ ո՛չ միայն գրադարաններ զարդարելու այլ նաեւ բնակելու, սրտերու եւ յիշողութեանց մէջ։

Արդարեւ նոյլ մը ոսկեսիրտ Մոնթրէալահայեր, տարի մը առաջ այս օրերուն, 31 Յունուար 1987ի գեղեցիկ երեկոն, սարքեր էին արժանաւոր Հովիւին արժանի՝ տօնակատարութիւն մը զոր հաճած էր հովանաւորել Գանատահայոց Առաջնորդ Գերշ. Տ. Վազգէն Արք. Քէշիշեան։

Յետ շքեղ ճաշկերոյթին, որուն հանդիսավար պր. Վահէ Քէթլիի հրաւէրով կը զարդարուէր ընտիր յայտագիր մը զոր կը մատուցանէին «Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ» Շաբաթօրեայ, «Արմէն Քէպլէ-Ալեք Մանուկեան» վարժարաններու աշակերտներն ու «Կամիտաս» դպրաց դասը եւ այլ արուեստագէտներ:

Ճաշանքի սիրալիր խօսքերով ելոյթ կ'ունենային, [illegible], քաղաքի հայ մեծամեծներ, Ազգ. պատասխանատու անձնաւորութիւններ, բարձրաստիճան եկեղեցականներ, պաշտօնական հրաւիրեալներ որոնք բոլորն ալ վեր կ'առնէին արժանիքն ու ծառայութիւնները օրուան Արժանաւորին Յոբելեարին:

***

Ահա՛, յուզումով կը թերթատեմ Յուշամատեանը որ կը բացուի Վազգէն Ա. Վեհափառ Հօր Հայրապետական Սրբատառ կոնդակով, ուղղուած եկեղեցւոյ անխոնջ ծառային, առ ի գնահատանք անոր երկու տասնեակ տարիներու հոգեշէն գործունէութեան, էջ 4-5։

Կը յաջորդէ, Տ. Վազգէն Արք. Քէշիշեան Առաջնորդ հօր Սիրոյ եւ Ողջոյնի, օրհնութեան գիրը, էջ 6-7։

Յոբելինական կարգադիր յանձնախումբը՝ «Քաջ հովիւ-Խնկական Հայր» իւրայատուկ էջով կը թուէ ծառայութիւնները Յոբելեար Աւագ Քահանայ հօր հրատարակելով նաեւ, անոր նկարը [illegible], գործ՝ արուեստագէտ Մանուկի, էջ 6 9։

Կը ներկայացուի, Պոլսոյ Պատրիարք հօր՝ Շնորհք Արք. Գալուստեանի պաշտօնական հաստատագրին նկար պատճէնը ձեռագիր, ինչպէս նաեւ Ողջոյնի Գրերը Գերշ. Տիրայր Արք. Մարտիկեանի եւ Գերշ. Թորգոմ Արք. Մանուկեանի, էջ 10-11:

Գնահատանքի, Մաղթանքի նամակներ են ուղարկած՝ Հոգշ. Գարեգին վրդ. Պեքնեան (Մարսէյլ), Հոգշ. Խաժակ վրդ. Պարսամեան (Նիւ Եորք), Հոգշ. Նուրհան վրդ. Մանուկեան, Լիլի Գոչ («Ժամանակ» օրաթերթ, Իսթանպուլ), Հրանդ եւ Արփինէ Նազգաշեաններ (Երուսաղէմ) էջ 13-23։

Յաջորդ էջերու մէջ կը տրուին կենսագրական գիծեր որոնց մէջ կ'արտացոլայ անձնազոհութեան, հանրանուէր ծառայութեան, զոհաբերեալ Իրաւ Մարդու ամբասիր նկարագիրը, էջ 23-27:

Աւելի քան քառասուն պատուական նուիրատուներու անուններուն յիշատակութեամբը, կ'աւարտին 28 եւ 29 էջերը։ Բաց աստի Յուշամատեանը զարդարուած է Յոբելեար հօր կեանքէն զանազան դրուագներ ներկայացնող քսան պատկերներով։

***

Արժ. Տէր Բարթող Ա. Քհնյ. Խրքաճեան ծնած է 1924ին, Կոստանդնուպոլսոյ մէջ։ Աւազանի անունն է՝ Վարուժան։ Փոքր տարիքէն սկսած է ծառայել Թօփգաբուի Ս. Նիկողայոս եկեղեցւոյն: Ամեն. Շնորհք Արք. Գալուստեան 1966ին զինք կը ձեռնադրէ Պէյօղլուի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ համար՝ քահանայ։ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Ա. իրեն կը շնորհէ Լանջախաչ, 1969ին։ Նոյն տարին ան կը ստանայ ծաղկեայ փիլոն կրելու իրաւունք եւ Աւագութեան աստիճան։

Բոլորանուէր Տէր Հայրը, Անատոլուի խորերը մնացած հայութեան բեկորներէն հաւաքելով, աւելի քան 200 սաներ բերած է Պոլսոյ Պատրիարքարանի դպրեվանքը կամ ուղարկած Երուսաղէմ՝ ժառանգաւորաց վարժարան:

Հանգանակութիւններով օժանդակած է, Իսկէնտէրունի, Քըրքհանի, Մուսատաղի, Տիգրանակերտի, Կեսարիոյ եկեղեցիներուն։

Կազմակերպած է 20 հայ գաւառացի ընտանիքներու ներգաղթը դէպի Հայաստան, եւ 1980ին Մայր Հայրենիքէ վերադարձին՝ Պոլիս վերադառնալու անկարելիութեան մատնուած: 1981էն նշանակուած է Մոնթրէալի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ՝ ծխական հովիւ։

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 4)

ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՆՈՐ ՀԻՒՐԱՆՈՑ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

Կայարանամերձ հրապարակում, ուր նախկինում գտնւում էր «Սասունցի Դաւիթ» կինոթատրոնի շէնքը՝ շինարարները իրականացնում են Երեւան-Նախագիծ ինստիտուտում նախագծուած նոր հիւրանոցի շինարարական աշխատանքները։ 12 մասնաշէնքից բաղկացած 600 տեղանոց ութ յարկանի հիւրանոցի համալիրը Երեւանի խոշոր կառոյցներից է, որը նախատեսուած է շահագործման յանձնել 1990 թուականին։

ԿՈՄԻՏԱՍԻ ԱՐՁԱՆԸ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԱԾ

Կոմիտասի արձանը տեղափոխուած է Երեւանի Պետական Երաժշտանոցի շէնքին առջեւ, որ կը կրէ մեծ կոմպոզիտորի անունը։ Արձանի հեղինակն է Հայաստանի ժողովրդական նկարիչ Արա Յարութիւնեանը, որու կը պատկանի նաեւ Սայաթ Նովայի, Շիրվանզադէի, Մուրացանի, Սունդուկեանի, գիտութեան ու հասարակական գործիչներու դիմաքանդակներու ամբողջ պատկերասրահ մը։

ԿԱՐԴԱՑԷՔ ԵՒ ՏԱՐԱԾԵՑԷՔ

«ԱՐԱՐԱՏ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Պէյրութ – Լիբանան

«ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»
Նիւ Եորք – Միաց. Նահանգներ

«ՋԱՀԱԿԻՐ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Գահիրէ (Եգիպտոս)

«ՇԱՐԺՈՒՄ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Պուէնոս Այրէս (Արժանթին)

«ՄԱՍԻՍ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Փասատինա (Միաց. Նահանգներ)

«ԿՈՉՆԱԿ» ԵՐԿՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Լոնտոն (Մեծն Բրիտանիա)

«ՑԱՂԹԱՆԱԿ» ԱՄՍԱԹԵՐԹ
Փարիզ (Ֆրանսա)

«ԿԱՅԾ» ԱՄՍՕՐԵԱՅ
Մոնրէալ (Գանատա)

«ԼՈՒՍԱԲԱՑ»
Թորոնթօ (Գանատա)

«ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՁԱՅՆ»
ԵՐԿՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Սիտնի (Աւստրալիա)

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրենք արտասահմանի մեր այն բաժանորդներէն, որոնք ցարդ չեն դրկած իրենց բաժնեգինը, բարի ըլլան մեզի փութացնելու զայն, դիւրացնելու համար մեր գործը: Չէք կամ մանտա-փոստ դրկել «ZAVEN BALAYAN»ի անունին եւ ուղարկել փոստարկղ թիւ 2111, Գահիրէ (11511), Եգիպտոս:

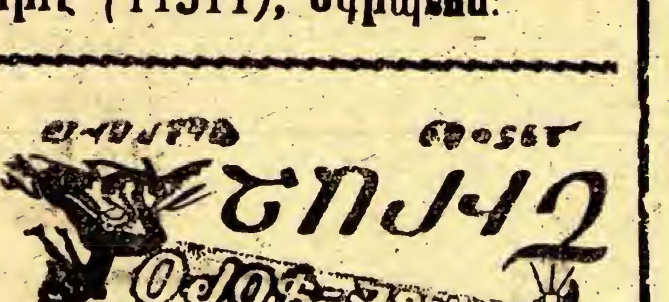

ՅԵԿՈՅՑ

ԳԱԼՈՒՍՏ ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

1988-89 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻ

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԹՈՇԱԿՆԵՐ

1 – Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութիւնը 1988-89 ուսումնական տարեշրջանին համար, վերանորոգելի կրթաթոշակներէն զատ, պիտի յատկացնէ նաեւ՝ որոշ թիւով նոր կրթաթոշակներ արժանաւոր ուսանողներու։

2.– Հիմնարկութեան ներկայ ծրագիրը կը վերաբերի միմիայն ա՛յն ուսանողներուն՝ որոնք համալսարանական լրիւ մակարդակ ունեցող ուսումնական հաստատութեան մը մէջ կը փափաքին կանոնաւորաբար հետեւիլ մասնագիտութեան մը։ Գիշերային, մասնակի կամ ոչ-ակադեմական դասընթացքներ մաս չեն կազմեր ներկայ ծրագրին։

3.– Կրթաթոշակներու յատկացումը կը կատարուի ընտրութեամբ, հայկական ծագում ունեցող ուսանողներու՝ որոնք բարձրագոյն ուսման հետեւելու համար զուրկ են նիւթական անհրաժեշտ միջոցներէն։ Սկզբունքով՝ Հիմնարկութիւնը չի քաջալերեր ուսանողներ որոնք իրենց ուսման կ'ուզեն հետեւիլ իրենց բնակավայրէն դուրս գտնուող համալսարաններու մէջ։

4.– Թեկնածուները պարտին ունենալ ուսումնական բարձր մակարդակ, լրացնել անհրաժեշտ բոլոր պայմանները և ընդունուած ըլլալ նուազագոյն «Սօֆօմօր» դասարանը ամերիկեան համալսարաններու մէջ՝ կամ համապատասխան դասարան մը այլ համալսարաններու պարագային։

5.– Ներկայացող թեկնածուներէն կ'ընտրուին Հիմնարկութեան դատողութեամբ արժանաւորագոյն նկատուածները միայն։ Միեւնոյն ընտանիքին պատկանող երկու անդամներ միաժամանակ չեն կրնար օգտուիլ Հիմնարկութեան ներկայ ծրագրէն։ Նախընտրութիւնը կը տրուի արժանաւոր ա՛յն ուսանողներուն որոնց ընտանեկան անմիջական պարագաներուն մէջ օգտուող չէ եղած անցեալին Հիմնարկութեան համալսարանական կրթաթոշակներէն։

6.– Բոլոր թեկնածուները, ուր ալ բնակին անոնք, իրենց ձեռագիր դիմումնագիրը պէտք է ներկայացուցած ըլլան ստորեւ նշանակուած հասցէին ամենէն ուշ մինչեւ 31 Մայիս 1988 (Հարաւային Ամերիկայի երկիրներուն՝ ինչպէս նաեւ Աւստրալիոյ համար այս թուականը պիտի ըլլայ 15 Դեկտեմբեր, 1988)։

CALOUSTE GULBENKIAN FOUNDATION
Department of Armenian Affairs
Avenida de Berna 45 – A
1093 LISBON CODEX — PORTUCAL

Կարեւոր.—

Ա– Դիմումները պարտադրօրէն պէտք է կատարուին թեկնածուներու կողմէ անձնապէս։

Բ– Իր ուղարկած դիմումնագրի ու պահարանի վրայ՝ թեկնածուները պարտին յստակօրէն նշել իրենց ինքնութիւնն ու հասցէն։

Գ– Դիմումնագրին մէջ նաեւ դիմող ուսանողը պարտի հակիրճ տեղեկութիւններ տալ ուսման ընթացքի ու տեւողութեան մասին։

Վերոյիշեալ կէտերը չյարգող թեկնածուներու դիմումները անպատասխան կը մնան։

Ի պատասխան՝ թեկնածուներուն կը ղրկուին հարկ եղած տեղեկութիւնները, հարցաթերթիկներն ու կանոնագիրը։

7.– Այն ուսումներու պարագային որոնց շրջան կ'ընդգրկէ հինգէն աւելի տարիներ, ուսանող մը Հիմնարկութեան կրթաթոշակներէն կրնայ օգտուիլ առաւելագոյն հինգ տարի միայն։

8.– Շփոթութիւններ կանխելու համար, դիմողները պարտին իրենց անունն ու մականունը թղթակցութեանց եւ հարցաթերթիկներուն մէջ գրել նոյնօրինակ ձեւով, այնպէս ինչպէս կ'երեւին անոնք ենթակային ինքնութեան թուղթին կամ անցագրին մէջ։

9.– Հիմնարկութիւնը շատ սահմանափակ թիւով կրթաթոշակներու համար նկատի պիտի ունենայ նաեւ դիմումներ թեկնածուներէ որոնք արդէն տիրացած են համալսարանական վկայականի մը եւ կը փափաքին կատարելագործել իրենց ուսումը իրենց բնակած երկրին կամ արտասահմանի բարձրագոյն ուսումնական հաստատութիւններէն մէկուն մէջ։ Դիմումնագրերը պէտք է կատարուին վերոյիշեալ ձեւով դարձեալ, նկատի ունենալով նոյն պայմանաժամերը։ Այս ծրագրէն չեն կրնար օգտուիլ ուսանողներ՝ որոնք Հիմնարկութեան կրթաթոշակներէն արդէն նպաստաւորուած են երկու կամ աւելի տարիներ։ Հետազօտական աշխատանքներու համար կրթաթոշակ չի յատկացուիր։

10.– Ներկայացուած բոլոր թղթածրարները ի վերջոյ կը կեդրոնացուին Լիզպոն՝ ուր արժանաւոր թեկնածուներուն ընտրութիւնը կը կատարուի Օգոստոս ամսուան ընթացքին (Հարաւային Ամերիկայի երկիրներուն եւ Աւստրալիոյ պարագային Փետրուարի վերջը)։ Որոշումները թեկնածուներուն կը հաղորդուին ուղղակի Լիզպոնի կեդրոնէն։

11.– Ներկայ ուսումնական տարեշրջանին Հիմնարկութենէն համալսարանական կրթաթոշակ ստացող ուսանողներն իրենց կրթաթոշակները 1988-1989 տարեշրջանին վերանորոգել տալու համար պարտին իրենց դիմումները յղել ուղղակի Հիմնարկութեան կեդրոնին՝ Մարտ 1էն մինչեւ Մայիս 31, 1988 (Հարաւային Ամերիկայի երկիրներուն ինչպէս նաեւ Աւստրալիոյ համար՝ Սեպտեմբեր 15էն մինչեւ 15 Դեկտեմբեր, 1988) ստանալու համար հարկ եղած հարցաթերթիկները։ Նշանակուած պայմանաժամերը չյարգող ուսանողներու դիմումները նկատի չեն առնուիր։

ԳԱԼՈՒՍՏ ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

Լիզպոն, 1 Փետրուար, 1988

Ս. ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԱՌԻԹՈՎ

«ՈՉ ՍՈՒՐ ԵՒ ՈՉ ՀՈՒՐ...»
(ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ)

«Մի թուլութեամբ լքանիցիմք,
այլ պնդութեամբ սրտի եւ հաստատուն
հաւատովք կամավար յարձակեսցուք...»
ԵՂԻՇԷ

Մենք կը տեսնենք, որ՝

Ազատութեան յղացքի եւ Ազատ կեանքի Սիրոյն ամենէն ճշգրիտ ու ճիշդ դրսեւորումը՝ Հաւատքի եւ Գաղափարի գործառնութեամբ կ'իրականացուի միայն կամ առաւելապէս։ Բայց ի՞նչ է Հաւատքը, ի՞նչ է Գաղափարը։

Մարդ էակը, որպէս արքան բանաւորներու, ի պահանջել հարկին դիւրութեամբ եւ մեծ հանդուրժողութեամբ կը տանի ֆիզիքական, նիւթական, զգացական եւ մտաւոր դժուարութիւնները, զրկանքները, պարտադրանքները եւ բռնակալութիւնները: Մարդ էակը՝ դուն կրնաս գերեվարել, ստրկացնել՝ տեսանելի եւ շօշափելի բոլոր մարզերէն ներս:

Սակայն, բնական կամ մարդկային որեւէ ոյժ, մարդը՝ տեսանելիին եւ շօշափելիին մէջ ամբողջապէս ստրկացնելէ ետք, եթէ փորձէ անոր անտեսանելի եւ անշօշափելի ակունքներուն ալ ձեռք զարնել, — արդէն կը ստեղծուի փոթորիկ եւ աղէտ։

Դուն կրնաս՝ մարդուն արգիլել այս կամ այն ճամբայէն, կամ բոլոր ճամբաներէն անցնիլը, այսինքն՝ դուն կրնաս մարդ էակը անշարժութեան դատապարտել, բանտարկութեան առաջնորդել։

Կրնաս նաեւ՝ մարդ էակին պարտադրել, որ չնայի այս կամ այն կողմը. կրնաս ստիպել զինք որ ան իր աչքերը միշտ գոց պահէ...: Ապա կրնաս նաեւ պահանջել, որ չխօսի, չփորձէ երգել, չհամարձակի պոռալ... այլ՝ հլու հնազանդ աշխատիլ, անընդհատ աշխատիլ՝ քեզի՛ համար միայն...

Այս բոլորը կրնաս ի գործ դնել մարդ էակին վրայ՝ քիչ անգամ փոխադարձութեան հանդիպելով, եւ շատ անգամ յաջողութիւն գտնելով։

Սակայն, երբ դուն նկրտիս մարդ էակին անտեսանելի, անշօշափելի, անլսելի եւ անըմբռնելի *ինքնութեան* մօտենալ ու բռնանալ անոր վրայ, — վստա՛հ՝ դուն կը հանդիպիս փոխադարձութեան եւ դիմադարձութեան, որ կրնայ անվնաս չանցնիլ քու վրայէդ....

Եւ մարդ էակին այդ աննիւթեղէն եւ ոգեկան *ինքնութիւնը* ուրիշ բան չէ, եթէ ոչ անոր *Հաւատքը* եւ *Գաղափարը*:

Հաւատքը՝ խիղճ է, իսկ Գաղափարը՝ ընկերականութիւններ: Ու գաղափարական նուիրականութիւններուն մէջ՝ առաջին գծի վրայ կու գայ *Հողը*, *Հայրենիքը*, որպէս ապահովութեան կեանքի, ինչքի, ընտանիքի եւ սերունդներու: Ապահովագրութիւնը՝ ապագային, յաւերժութեան:

Հաւատքը, խիղճ ըլլալէ ետք, է՛ մանաւանդ Սէր Ազատութեան, տենչ՝ ազատ կեանքի: Իսկ Գաղափարը, հայրենիք ըլլալէ յետոյ, Սէ՛րն է աշխատանքի, ստեղծագործութեան, խաղաղութեան եւ եղբայրութեան։

Հաւատքի եւ Գաղափարի շնորհները՝ երկինքէն բաշխուած են զանգուածներուն, դժբախտաբար ոչ - հաւասար չափերով: Ցեղեր կան, որ ատակ են միայն կամ միւսին, եւ կամ ոչ մէկուն։ Վերջինները դատապարտուած են արտաքսուելու պատմութեան թատերաբեմէն:

Հայը, Յաբէթի օրերէն, Հայկի - Բէլի ժամանակէն, Արայով եւ Վահագնով, ապա Սասմայ Ծուռով, Դաւիթ Բեկով եւ Անդրանիկով ծանօթ է որպէս առասպելէն օծուած ցեղ՝ երկնային այդ շնորհներով:

Անոնց մէջտեղ, Վարդանանց պատերազմը հայոց պատմութեան շքեղագոյն, ամենէն խոր եւ խորհրդաւոր դրսեւորումն է՝ *Հաւատքի* եւ *Հայրենիքի* յղացքներուն առընչութեամբ:

Ղեւոնդեանք եւ Վարդանանք, տեսանելի, շօշափելի, լսելի եւ ըմբռնելի բոլոր մարզերուն մէջ *յանձն առին* զերագոյն դժուարութիւններն ու զրկանքները, մեծագոյն անարգարութիւններն ու անիրաւութիւնները՝ վասն Հաւատոյ եւ Հայրենեաց ապահովութեան, վասն Խաղաղութեան:

Սակայն, Սաղայէլի գործակալները երբ ձեռք զարկին այդ գերագերագոյն նուիրականութեանց, երբ ոտնձգութիւն կատարեցին մեր լոյս Հաւատքին եւ Հայրենիքին դէմ, Ղեւոնդեանք եւ Վարդանանք, միակամօրէն եւ միաբազուկ, ծառացան ոսոխին դէմ, աչք առնելով «իմացեալ մահը, որ անմահութիւն է»:

Յիսուս - Քրիստոսի լոյսը շողաց նահատակութեանց դրօշներուն վրայ՝ «վասն Հաւատոյ եւ Հայրենեաց»....

Եւ արքազնագոյն կաթողիկոսի նամակին մէջ գրուեցաւ՝

«Յայսմ հաւատոյ զմեզ ոչ ոք
կարէ խախտել, ոչ հրեշտակք
և ոչ մարդիկ, ոչ սուր և ոչ
հուր, ոչ ջուր, ոչ ամենայն
զինչ և են դառն հարուածք...»

Վարդանանց այս ոգին, Հաւատքի եւ Հայրենիքի այս սէրը, խղճի եւ ազատութեան այս տենչը՝ որպէս երկնային պարգեւներ, *ես կը վկայեմ*՝ որ կենդանի՛ են այսօր ալ, Խորհրդային Հայրենիքի թէ Սփիւռքի մէջ, Արեւելք թէ Արեւմուտք, Հիւսիս եւ Հարաւ...։ Կենդանի՛ են՝ իւրաքանչիւր հայորդիի անկապտելի Հոգիին խոր եւ անխորտակելի բազուկներուն վրայ...։

ՀԱՅԿ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ

LԻԲԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

ՍՓԻՒՌՔԻ ՀԵՏ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԱՊԻ ԿՈՄԻՏԷԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ԿԱՐԼԷՆ ԴԱԼԼԱՔԵԱՆԻ ՄԱՄՈՒԼԻ ԱՍՈՒԼԻՍԸ

(Շարունակութիւն նախորդ թիւէն եւ վերջ)

Հարց.– Մտածա՞ծ էք ներգաղթի դիւրութիւններ տալ, ոչխարային մտածում մը կայ հիմա դէպի ԱՄՆ եւ Աւստրալիա երթալու: Դիւրութիւններու մասին կարելի՞ է խօսիլ:

Պատ.– Շատ լաւ բառ օգտագործեցիք, ես միշտ մտածում էի այդ բառը՝ ոչխարայինը, որովհետեւ ոչխարի հօտ բառը կայ չէ՞, իսկ հօտային հասկացողութիւնը ուրիշ պատկեր է տալիս հայերէն։ Կայ նախիրը ոչխարի իսկ նախրայինը մեծ անասուններն են, ոչխարը չէ։

Մենք վերջերս միայն ունեցանք դիմումներ Սիրիայից ու Լիբանանից։ Իմ մեկնումից առաջ այդ հարցը մեր կառավարութեան բարձր մարմիններում քննարկուել է։ Կառավարութիւնը միանգամայն բարիացակամ վերաբերմունք ունի այս հարցին, եթէ իրօք դիմում տուողների ցանկութիւնն է հայրենադարձուել Հայաստան։ Ներկայ պայմաններում մեծ հնարաւորութիւններ կան ապագայ հայրենադարձներին որպէսզի նրանք օգտուեն պետութեան տուած իրաւունքներից, թէ աշխատելու պետութեան մօտ եւ թէ՞ ունենալու իրենց սեփական գործը։

Առաջիկայում, որովհետեւ մեր մօտ գործում է հայրենադարձութեան կոմիտէն ստացած է յանձնարարութիւն շատ աւելի գործնական զբաղուելու սոյն հարցով։

Ցարդ մեծ թիւով դիմումներ կը կատարուէին Պարսկաստանէն: Վերջերս հարիւր դիմումներ ունեցանք Հալէպից, իսկ ներկայիս մէկ քանի դիմում Լիբանանից։

Հարց.– Ձեռագրատան ապահովութեան համար շինութիւն մը կը կատարուէր։ Աւարտա՞ծ է արդեօք այդ:

Պատ.– Այո, լեռան խորքը մօտաւորապէս հինգ հարիւր մեթրի զանգուած։ Այդ կատարուած է մեծ միջոցներով, որպէսզի հայոց ձեռագրերը մշտապէս ապահով լինեն։ Որեւէ ժամանակ, որեւէ քանդիչ դէպքում ձեռագրերը մնան։ Շինարարութիւնը աւարտած է, իսկ ձեռագրերը տակաւին չեն մէկտեղուած։ Ջերմաստիճանի կարգաւորումը տակաւին աւարտած չէ։ Աշխատանքները կը կատարուին մէկտեղելու հայոց ցեղասպանութեան հետ կապուած «տօսիէն»։

Հայաստանում պիտի սկսինք վերապրողների ձայնային ու ձայնագրութիւններ, վիտէօ երիզներ, յուշեր պատրաստել։

Հարց.– Պիտի ուզէի անդրադառնալ Խորհրդային ուղղագրութեան հարցին, որ սփիւռք - Հայաստան կապերու սերտացման չնպաստող տուեալ մըն է: Հիմա, որ հրապարակայնութեան եւ վերանորոգման հով մը կը փչէ, հայրենի իշխանութիւնները արդեօք այդ ուղղութեամբ կը մտածե՞ն:

Պատ.– 20-ական թուականներու սկզբին երբ բարեփոխումը եղաւ նոր ուղղագրութեան, անշուշտ թէ եթէ այսօր կատարուէր ես պիտի ինքս առաջինը դէմ լինէի։ Բայց 1923 թուականին, Հայաստանի մէջ բնակուող հայութեան 95 առ հարիւրը գրաճանաչ չէր։ Անցել է 60 եւ աւելի տարիներ։ Ամբողջ բնակչութիւնը այսօր բաւականին բարձր զարգացում ունի։ Հրատարակուել է վիթխարի գրականութիւն։ Ամբողջ ժողովուրդ մը գործում են այդ գրաճանաչութեամբ։ Եւ եթէ այդպիսի հարց այսօր երբ բարձրանայ, այս երեք միլիոնը կ'ըլլան անգրաճանաչ։ Թոնաններով հրատարակուած գրականութիւնը պիտի թափել եւ նորը հրատարակել։ Արդեօք պատկերացնում է՞ք, թէ դա ի՞նչ է։ Անշուշտ դիւրին է ասել, որ, այս պէտք է փոխել, մանաւանդ, որ այդ պահանջը առաջարկողները իրենց գրպանից ոչինչ չեն տար։ Շատ դժուար բան է։ Այն ինչ որ ունենք այսօր գոնէ արեւելահայերի համար դարձած է սովորական։

Ո՛չ մեր կառավարութիւնը հնարաւորութիւն չունի անդրադառնալու այդ հարցերին եւ դա ես չեմ կապում «կլասնոսթ»ի հետ։

Հարց.– Կը հաճէի՞ք մեզի տեղեկութիւն տալ Երեւանի օդի մասին:

Պատ.– Կ'ուզէի մնալ սփիւռքահայութեան Կապի Կոմիտէի ծիրէն ներս։

Դրա սրանից մի տասնհինգ տարի առաջ, ոչ ոք ուշադրութիւն չէր դարձնում բնութեան պահպանութեան այս հարցերին։ Մարդկութիւնը գլխի չէր ընկնում, որ շատ շուտով ինքնակործանման տանէր իր արդիւնաբերական գործունէութիւնը եթէ ժամանակին չկարողանայ առջեւը որոշ պատնէշ դնել։

Մեր երկիրը բացառութիւն չէր դժբախտաբար։ Այժմ սկսել են գիտակցել։ Մեր երկրում եթէ սրանից տասնհինգ տարի առաջ հինգ միլիոն ռուպլի դրուեց այդ նպատակների համար, այս հնգամեակում հինգը դարձաւ յիսունհինգ։

Հայաստանը բացառութիւն չէր։ Եօթանասունական թուականներին մեր երկրի Կեդրոնական Կոմիտէն որոշում ընդունեց վերանայելու մեր երկրին արդիւնաբերական կառոյցը։ Մեծ քիմիան վերջ պիտի գտնէր և իր տեղ պիտի զարգանար մեքենաշինութեան տեսակարար կշիռը։

Ալաւերդի՝ Հիւսիսային Հայաստան օդի ապականութիւնը այնպէս էր, որ գիւղացիութիւնը ոչ մի պտուղ երեսուն քմ. շառաւիղով չէր ստանում։ Անա հինգ տարիէ այդտեղի բնակչութիւնը շատ արագ բերք է ստանում։

Կիրովականում, Օգոստոս ամսին փակուեց Կիրովականի գործարանի վերջին թունաւոր արտադրութիւնը։

Կեդրոնական Հայաստան։ Մեր կուսակցութեան 24րդ և 25րդ համագումարներու որոշումներով այստեղ պիտի կառուցուէր քիմիական գործարան։ Կառուցուելու պարագային կորսնցնէինք Մարալիկի ամբողջ հովիտը եւ Հրազդան գետի հոսանքով աւերը պիտի հասնէր Երեւան։

Հայաստանի կառավարութեան աշխատանքով, երբ այս ծրագրին համար ծախսուած էր հարիւր քսան միլիոն ռուպլի, այս որոշումը բեկանուեցաւ։ Կեդրոնական Հայաստանը ազատուեց թունաւորումից։

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 4)

ԶԱՐԹՕՆՔ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

11 ՓԵՏՐ. 1988

ՕՐ. ՄԱՆԷ ՔՐԷՏԵԱՆ
ՊՐ. ՄՀԵՐ ԳԸԼԼԱՃԵԱՆ

Խօսեցեալք

Գահիրէ - Աղեքսանդրիա 21-1-1988

Մեր սրտագին շնորհաւորութիւնները կը յայտնենք խօսեցեալ զոյգին, իրենց ծնողաց եւ ընտանեկան բոլոր պարագաներուն:

ԾՆՈՒՆԴ

Ուրախութեամբ կը տեղեկանանք, թէ տէր եւ տիկին ընկեր Սեդրակ Շամլեաններ (Լոնտոն) բախտաւորուած են երկրորդ մանչ զաւակով մը:

Կը շնորհաւորենք նորածինին ծնողքն ու ընտանեկան պարագաները, եւ երախային կը մաղթենք քաջառողջութիւն:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Ներկայիւս կը փութամ իմ խորին եւ զգացուած շնորհակալութիւններս յայտնել բոլոր անոնց, որոնք նուիրատուութիւններ ըրին ազնուաբար, Ս. Եկեղեցւոյ, Ազգային վարժարաններու եւ բարենպատակ հաստատութիւններու, Ամենայն Հայոց Վեհափառ Կաթողիկոս Տ. Տ. Վազգէն Ա. Հայրապետի Սրբատառ կոնդակով գիս պարգեւատրելուն առիթով:

ԶԱՐՈՒՀԻ ՖԵՐՄԱՆԵԱՆ

ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ-ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՀԵԼԻՈՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ՃԵՌՆԱՐԿ

ԿԻՐԱԿԻ, 10 ԱՊՐԻԼ 1988

(Մանրամասնութիւնները յաջորդով)

ԾՆՈՂՔ-ՈՒՍՈՒՑԻՉ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ԿԱՐԼԷՆ ԴԱԼԼԱՔԵԱՆԻ ՄԱՄՈՒԼԻ ԱՍՈՒԼԻՍԸ

(Շարունակութիւն Գ. էջէն)

Երեւան: Երեսունական թուականներին հիմնուեց սինթեթիկ քաուչուկի գործարան եւ ապա Երեւանի հիւսիսը ալիւմինիոմի գործարան:

Ալիւմինիոմի գործարանի թունաւոր արտադրութեան մասը փակուեց սրանից երկու կամ երեք տարի առաջ: Այսօր մենք պատրաստի ալիւմինիոմը բերում ենք դրսից:

Քաուչուկի քիմիական գործարանը արտադրում էր տարեկան քառասուն հազար թոննա թունաւոր նիւթ մթնոլորտի մէջ: Վերջին տասը տարիների ընթացքում այդ թիւը հասել է երեք հազար թոննայի: Ցաւալիկայում, կառավարութեան որոշումը կայ Երեւանից առհասարակ հանելու այդ գործարանը:

Երեւանի մթնոլորտը կարելի է մաքրուել ոչ թէ այս գործարանի փակումով, այլ «ավթօ-թրանսփորտ»ի պատճառաւ: Երեւանը դժբախտաբար աշխարհագրականօրէն մի ափի (փոս) մէջ է:

Կը ծրագրուի կեդրոնացնել քաղաքի ջեռուցման կեդրոնները: Սա առաւելագոյն երկու տարուց կը լուծուի: Երեւանը յետ այսու եւապատիկ չափով բնական կազ պիտի ստանայ: Կը մնայ «ավթօմեքենաներ»ի խնդիրը, որ այս պահին գրեթէ անլուծելի է:

Իմ կարծիքով անցել է այն պահը, որ ողբերգականօրէն ներկայացնելու անհրաժեշտութիւնը կար: Այսօր, մեծ-մեծ ողբերգութիւն պատկերացնելը փաստօրէն ետին թուով հերոսանալ է դառնում, երբ արդէն հարցերը լուծուած են կամ լուծման ճանապարհի վրայ են:

Հարց.- Սփիւռք այցելող ղեկավարները համախոհութեան կոչ կ'ընեն գիտնալով հանդերձ որ սփիւռքը ունի շերտաւորումներ:

Պատ.- Ես կարծում եմ, թէ շատ մանրամասն յայտնել եմ այդ հարցերին շուրջ երբ ամերիկեան այցելութեան մէջ էի: Մամուլի ժողով եղաւ եւ երկու հարցազրոյցներ, մնում եմ այդ տեսակէտին եւ ոչ մի փոփոխիք չունեմ: Դրա համար նորից չեմ կրկնում:

Ուրախ եղայ ձեզ հանդիպելու: Ցաջողութիւն եւ առողջութիւն:

Հարցազրեց՝ Ա. ՇԻՐՏԼԵԱՆ

ՅԻՇԱՏԱԿԵԼԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁ ՄԸ

(Շարունակութիւնը Բ. էջէն)

Հեզահամբոյր, բոլորէն սիրուած Արժանաւորն Հօր՝ իր յիշատակելի Ցոբելեանի տարեդարձին առթիւ կը մաղթե՛նք, անվամ օրե՛ր, անսպառ ուժ:

ԴԱՒԻԹ Ց. ԷՎԵՐԵԿԼԵԱՆ

(Մոնրէալ)

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Իրենց սիրելի դստեր՝ Օր. Մանէ Քրէտեանի ընդ Պր. Մհեր Գըլլաճեանի նշանախօսութեան բարեբաստիկ առթիւ, տէր եւ տիկին Ալպէր Քրէտեան կը նուիրեն.

Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	100
Արեւ»ին	100
«Յուսաբեր»ին	100
Ջահակիր»ին	50

(Ստանալ Նուիրատուէն)

Իրենց սիրելի քեռայրին՝ ողբ. Խաչիկ Վուզուֆեանի մահուան քառասունքին առթիւ, տէր եւ տիկին Գէորգ Գնաճեան (Գանատա) կը նուիրեն.

«Արեւ»ին	10
«Յուսաբեր»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

(Ստանալ «Յուսաբեր»էն)

Տէր եւ տիկին Մանուկ Մանճըլըքեան, տէր եւ տիկին Գէորգ Մանճըլըքեան եւ դուստրը, իրենց սիրելի եղբօր եւ հօրեղբօր՝ ողբ. Թովմաս Մանճըլըքեանի մահուան քառասունքին առթիւ անոր քաղցր յիշատակին կը նուիրեն.

Ս. Պօղոս-Պետրոս Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	10
Պօղոսեան Ազգ. Վարժարանին	10
Նիւբր Իսթ Հայկ. Ակումբին	10
Այծեմնիկի Հանգստեան Տան	5
«Արեւ»ին	5
«Յուսաբեր»ին	5
«Ջահակիր»ին	5

(Ստանալ Աղեքսանդրիոյ Ազգային Առաջնորդարանէն)

Իր սիրեցեալ եւ անմոռանալի ամուսնոյն՝ ողբ. տոքթ. Հրանդ Թերզեանի մահուան 20րդ տարելիցին առթիւ եւ անոր քաղցր յիշատակին տիկին Թագուհի Հ. Թերզեան կը նուիրէ.

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	10
Գերեզմանատան Բարեզարդման	10
Աղքատախնամին	10
Հայ Կարիքի Խաչին	10
Հայ Գեղ. Միութեան	10
«Արեւ»ին	5
«Յուսաբեր»ին	5
«Ջահակիր»ին	5

(Ստանալ «Արեւ»էն)

Ողբ. Նուարդ Իկիտպաշեանի մահուան Ա. տարելիցին առթիւ, տիկին Մարօ Պասմաճեան եւ զաւակունք կը նուիրեն.

«Արեւ»ին	5
«Ջահակիր»ին	5

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ

Պր. Վազգէն Բրուտեանի ընդ օր. Սիլվիա Պօյաճեանի բարեբաստիկ ամուսնութեան առթիւ, վասն շնորհաւորութեան տիար Նուպար Կէրիկեան եւ զաւակունք կը նուիրեն 10 եգ. ոսկի:

ՓՕԼ ՔԻԼԻՏՃԵԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

Ուրախ առիթով մը, ՈՄՆ (ընկ. թիւ 3614) կը նուիրէ 40 եգ. ոսկի:

ՍՏԱՑԱՆՔ

Շնորհակալութեամբ ստացանք.

«ՈՍՏԱՑՆ 1» (Մենագրոյցներ եւ Ցիշատակի փաթիլներ) Վրէժ-Արմէնի առաջին հաւաքածոն, հրատարակուած Միրայր եւ Անայիս Շիրինեաններու հաստատած «Մեսրոպ-Մաշտոց» հիմնարկութեան կողմէ: Մաքուր տպագրութիւն՝ Տիգրան եւ Մարօ Մանավեաններու, 192 էջ, Մոնթրէալ, 1987:

«ԱՐԱԲԿԻՐԻ ՍԱՂԱԹԷԼԵԱՆ ԳԵՐԴԱՍՏԱՆԸ» կազմեց Նուպար Տէր Միքայէլեան, 210 էջ, պատկերազարդ, տպարան «Զարթօնք», Պէյրութ, 1988:

ՀԱՅ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱՍԻՐԱՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀ ԿՈԿԱՆԵԱՆ ՍՐԱՀ

Հինգշաբթի, 11 Փետրուար 1988, կ. ե. ժամը 9-ին

Հ. Գ. Մ.-ի ԹԷՔԷԵԱՆ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

Վարդանանց Տօնակատարութիւն

ՕՐՈՒԱՆ ՊԱՏԳԱՄԱԽՕՍ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆ

Բանեխնամ Առաջնորդ Եգիպտահայոց

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՊԱՏՇԱՃ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ ՔԷՇԿԷԿԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

Սիրալիր հրաւէր բոլորին

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀ
ԳԱՀԻՐԷ

ՓԻՆԿ-ՓՈՆԿԻ
ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻՋԱԿՈՒՄԲԱՅԻՆ ՄՐՑԱՇԱՐՔ
«ՆՈՒՊԱՐ ՊԱԼԱԵԱՆ»

Գ. ՋԱԼԵՆՃ ԲԱԺԱԿԻՆ ՇՈՒՐՋ (ԺԳ. ՏԱՐԻ)

Հինգշաբթի, 25 Փետրուարէն Կիրակի 28 Փետրուար 1988

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ Հ. Մ. Մ.-Ի

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՀՐԱՉ ՍԻՄՈՆԵԱՆԻ

ԲԱԺԱԿԸ ՆՈՒԻՐԱԾ ԵՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՄԱՐՏԻԿ ՊԱԼԱԵԱՆ

ՄԵՏԱՅԼՆԵՐԸ ՆՈՒԻՐԱԾ ԵՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՎԱՐԴ ԱԼԵՔՍԱՆԵԱՆ

Մասնակցութեամբ՝ Գահիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ մշակութային եւ մարզական միութիւններու

(Մրցումներուն յայտագիրը յաջորդով)

Ն. Ս. Մ. Մ.

Հինգշաբթի, 17 Մարտ 1988, կ. ե. ժամը 8.30-ին

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊԱՏԻՒ
ՀԱՅ ՄԱՅՐԵՐՈՒՆ

ԿԻՐԱԿԻ, 3 ԱՊՐԻԼ 1988

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՂԿԱՏՕՆ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Կը խնդրուի նկատի ունենալ:

Հ.Մ.Ը.Մ. ՆՈՒՊԱՐ - ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Կիրակի, 14 Փետրուար 1988

Կէսօրուայ ճաշի սպասարկութիւն

(Պատրաստուած՝ Միութեանս Տիկիններուն կողմէ)

Ճաշացուցակ: Ռոքի, փուռի մախարնի, աղցան, անուշեղէն եւ պտուղ

Նոյն օրը, կէսօրէ ետք ժամը 3.30-ին

ՓԻՆԿ-ՓՈՆԿԻ ՄԻՋ-ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԲԱՐԵԿԱՄԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄ
Հ. Մ. Մ. (ԳԱՀԻՐԷ) — Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐ (ԱՂԵՔՍ.)

ԿԱՐԵՒՈՐ.- Կէսօրուայ ճաշի սպասարկութեան կանոնաւորութեան համար կը խնդրուի նախապէս ապահովել ճաշերը մինչեւ Ուրբաթ, 12 Փետրուար 1988: Ուրբաթ օրուընէ ետք եղած դիմումները նկատի պիտի չ'առնուին:

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ԹՈՒԱԿԱՆՆԵՐ

Շաբաթ, 5 Մարտ 1988

ԲԱՑՈՒՄ ՈՂԲ. ՎԱՀՐԱՄ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆ
ԺՈՂՈՎԱՍՐԱՀԻՆ

Կիրակի, 6 Մարտ 1988

ՄԻՋ-ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԱՅԻՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՕՐ

ՀԱՅ ԹԵՐԹԸ
ԸՆԿԵՐՆ Է ՀԱՅ ՏԱՆ

ՉԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م. ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز · السيدة عايدة سيروبيان (بالايان)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՅԴԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԱՅԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1128 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 18 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1988 — *ՀԱՏԸ ՋԵՌ.ԹԷ 10 Եգ. Դհկ.* — عدد رقم ١١٢٨ – الخميس ١٨ فبراير ١٩٨٨

ՀԱՒԱՏՔՈՎ ԵՒ ՎՃՌԱԿԱՄՈՒԹԵԱՄԲ

(«ԿՈՉՆԱԿ»Ի ՀՐԱՏԱՐԱԿՄԱՆ ՈՒՐԱԽԱԼԻ ԱՌԻԹՈՎ)

Լոնտոնի մեր ընկերներու նախաձեռնութեամբ, 5 Փետրուար 1988ին սկսած է լոյս տեսնել «ԿՈՉՆԱԿ» երկշաբաթաթերթը։

Ողջունելով «Կոչնակ»ի հրապարակութիւնը, «Ջահակիր» այս շաբթուայ թիւին մէջ կ'արտատպէ անոր առաջին թիւին խմբագրականը։

ԽՄԲ.

Կարեւոր նախաձեռնութեան մը ազդանշան տուինք Լոնտոնի մէջ։ Յաղթահարելէ յետոյ մեզի դէմ ծառացած սկզբնական դժուարութիւնները, լոյս ընծայեցինք մեր տպագիր օրկանը՝ «ԿՈՉՆԱԿ»ը, որպէս գաղափարական խօսնակ, ինչպէս Մեծն Բրիտանիոյ, այնպէս ալ Արեւմտեան Եւրոպայի համար։

Լոնտոնը եւրոպական այն մեծ մայրաքաղաքներէն է, որ 19րդ դարէն մինչեւ 20րդ դարու սկիզբները, կարեւոր դեր խաղցաւ հայ ժողովուրդի անհանգիստ եւ վերիվայրումներով լի կեանքին մէջ։ Յատկապէս հայ Ազատագրական պայքարին նուիրուած բազմաթիւ սիրելի դէմքեր՝ ցարական իշխանակալութեան եւ սուլթանական բռնակալութեան դէմ [illegible] կազմակերպելու համար հանգրուանեցին Լոնտոն։ Ազատութեան երգիչ, յեղափոխական Միքայէլ Նալբանդեանը որոշ ժամանակ ապրեցաւ ու գործեց Լոնտոնի մէջ, շփուեցաւ «Լոնտոնի պրոպականտիստներու» հետ։ Մեծն Բրիտանիոյ մայրաքաղաքին մէջ, ծննդենէն յետոյ, կայք հաստատեց մեծանուն տեսաբան, յեղափոխական, բանաստեղծ Աւետիս Նազարբէկեանը իր գործընկերներով։ Ս.Դ. Հնչակեան կուսակցութիւնը իր ժամանակին, քաղաքական գործունէութեամբ 19րդ դարու վերջաւորութեան եւ 20րդ դարու սկզբնաւորութեան ծառայեց մեր ժողովուրդին, պայքարեցաւ հայկական հարցի լուծման համար։

Վերջին կէս դարու ընթացքին սակայն, եւրոպական ոստանները աստիճանաբար կորսնցուցին իրենց վճռական դերը սփիւռքի ազգային, քաղաքական եւ մշակութային կեանքի ծիրէն ներս։ Նոր սերունդը չկրցաւ շարունակել երէց սերունդի սկսած գործը, ֆրանսական, յունական, ռումանական, անգլիական եւ այլ եւրոպական գաղութներ նահանջեցին, իրենց տեղերը զիջելով վերընթաց զարգացում ապրող Միջին Արեւելքի հայ գաղութներուն։ Լիբանանը իր մշակութային, կրթական, ազգային քաղաքական հետեւողական աշխատանքներու շնորհիւ հռչակուեցաւ սփիւռքի մայրաքաղաքը։

Սփիւռքի մէջ մեր ճակատագիրը վերջին հաշուով կապուած է տեղական եւ շրջանային քաղաքական, ընկերային, տնտեսական ու այլ վերիվայրումներու հետ։ Դժբախտաբար, այդ վերիվայրումներու հետեւանքները յաճախ ժխտական անդրադարձ կ'ունենան հայկական գաղութներու մէջ։ Յիսունական թուականներուն Նեղոսի հովիտին մէջ երեւան եկած քաղաքական ցնցումները, պատճառ եղան որ տուժէ եգիպտահայ հին ու կենսունակ գաղութը։ Յիսունական թուականներուն, Կիպրոսի մէջ եւս ծաւալած անկախութեան կռիւները, ապա ատոնց յաջորդող 60-ական եւ 70-ական թուականներու յոյն-թրքական բախումները ու թրքական բանակի ներխուժումը անկախ Կիպրոսի վրայ, նօսրացուցին կիպրահայ փոքր, սակայն աշխոյժ եւ բարեկեցիկ գաղութը։ 1975-ի Ապրիլի 13ին բռնկեցաւ Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմը, մի քանի տարի յետոյ անոր յաջորդեց Իրան-Իրաք պատերազմը։ Վերոյիշեալ երկու պատերազմներն ալ տակաւին կը շարունակուին։ Պատերազմներու իբր հետեւանք տուժեցին եւ ցնցումներու ենթարկուեցան լիբանանահայ եւ պարսկահայ գաղութները։ Դեռ աւելին, հայկական երկու բազմամարդ, շէն ու կազմակերպուած կեդրոններ տասնամեակի մը ընթացքին ունեցան արիւնաքամում, որը կը բնորոշուի արտագաղթ եզրով։ Բոլո

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 2)

ՀԻՆԳ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿՆՔՈՒԵՑԱՆ

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԻՋԵՒ

Անցեալ Ուրբաթ, 12 Փետրուար 1988, չորսօրեայ այցելութեամբ Գահիրէ ժամանեց Թուրքիոյ վարչապետ Թուրկութ Էօզալ, թրքական պատուիրակութեան մը ընկերակցութեամբ, խօսակցութիւններ ունենալու եգիպտացի պատասխանատուներու հետ։

Էօզալ Կիրակի օր ընդունուեցաւ Նախագահ Մուպարաքի կողմէ։ Երկուքուկէս ժամ տեւած տեսակցութեան աւարտին, Եգիպտոս եւ Թուրքիա հաստատեցին խաղաղութեան գործողութիւնը առաջ մղելու անհրաժեշտութեան շուրջ իրենց համաձայնութիւնը, պաղեստինեան խնդրին արդար լուծում մը գտնելով, ինչպէս նաեւ Ծոցի մէջ պատերազմին վերջ տալու իրենց համամտութիւնը եւ շեշտեցին երկկողմանի յարաբերութիւնները ամրապնդելու կարեւորութիւնը։

Խօսակցութիւններու աւարտին, վարչապետ տոքթ. Աթէֆ Սըտքի երկու կողմերուն միջեւ կնքուած 5 համաձայնութիւնները նկատեց Թուրքիոյ հետ գործակցութեան բիւրեղացում մը։

Կնքուած է ծովային փոխադրութեան համաձայնութիւն մը, որ կը նպատակադրէ տնտեսական եւ առեւտրական փոխանակումներու զարգացումն ու երկու կողմերուն միջեւ ծովային հաղորդակցութեան յաւելումը։

Երկրորդ համաձայնութեան համաձայն, միացեալ բարձրագոյն յանձնախումբ մը պիտի կազմուի արտաքին գործոց նախարարներու մակարդակով, որ պիտի ճշդէ երկու երկիրներուն փոխադարձաբար վարած քաղաքական, տնտեսական եւ մշակութային քաղաքականութիւններուն բնոյթն ու գլխաւոր գիծերը։

ՈՍԿԻ ՄԵՏԱԼ ՀԱՅ ԳԻՏՆԱԿԱՆԻՆ

Խ. Միութեան գիւղատնտեսական գիտութիւններու համամիութենական ակադեմիայի նախագահութեան որոշումով ակադեմիկոս Աշոտ Ռուխկեանին շնորհուած է Մ.Ֆ. Իվանովի անուան ոսկէ մետալ։

Գիտնականը այդ հեղինակաւոր պարգեւին արժանացած է գիւղատնտեսական կենդանիներու բուծման բնագաւառի մէջ տեսական խոշոր հետազօտութիւններու ու մշակումներու եւ ոչխարներու բուծման համար։

Հայրենական անասնաբուծական գիտութեան ականաւոր ներկայացուցիչ Մ.Ֆ. Իվանովի անուան մետալը երեք տարին անգամ մը կը շնորհուի գիտնականի մը, որ խոշոր աւանդ կը մուծէ երկրի այդ ճիւղի զարգացման մէջ։

ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԳԱՀԻՐԷԻ ՄԷՋ

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՂԹԱՆՔ

Անցեալ Հինգշաբթի, 11 Փետրուար 1988, Վարդանանց տօնին առթիւ, Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ կատարուեցաւ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ։

Հաւատացեալներու բազմութիւն մը, ինչպէս նաեւ Ազգային վարժարաններու աշակերտութիւնը, տնօրէնը եւ ուսուցչական կազմը լեցուցած էին եկեղեցին։

Օրուան հանդիսութեանց կը նախագահէր Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեան։ Պատարագիչն էր Արժ. Տ. Նարեկ Խաչակիր քհնյ. Փրլնճեան։

Ս. Պատարագը երգուեցաւ «Շնորհալի» երգչախումբին կողմէ ղեկավարութեամբ՝ Մօ. Եդուարդ Ցակոբեանի եւ երգեհոնի ընկերակցութեամբ տիկին Շամիրամ Դարմանեանի։ Մեր ազգային վարժարաններու աշակերտներէն մաս մը մասնակցեցաւ «Թէ Հայրենեաց Պսակագիր», «Իմ Հայրենեաց Հոգի Վարդան», «Լռեց Ամպերը» եւ «Հայ Արիներ Եղբարք» երգերուն, աւելցնելով օրուան հանդիսութեան փայլը։ Աշակերտ Կիրակոս Սագայեան կարդաց Վարդանի ճառէն հատուած մը, իսկ աշակերտուհի Սօսէ Պայրամեան կարդաց Եղիշէի «Տիկնայք Փափկասունք Հայոց Աշխարհի» հատուածը։

«Հայր Մեր»էն առաջ, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը բովանդակալից քարոզ մը խօսեցաւ, որմէ ետք կատարուեցաւ Հայրապետական մաղթանք Ամենայն Հայոց Վեհափառ Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Վազգէն Ա. Կաթողիկոսի անուանակոչութեան առթիւ։ Յաւարտ Ս. Պատարագի կատարուեցաւ հոգեհանգստեան մասնաւոր պաշտօն ազգիս համօրէն ննջեցեալներու հոգիներուն ի հանգիստ։

ՀԱՅ ԳԵՂ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ «ԹԷՔԷԵԱՆ» ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

Նոյն օրը, երեկոյեան ժամը 9ին, Հայ Գեղարուեստասիրաց, Կոկանեան Սրահի եւ Հայկական Ընթերցասրահի վարչութիւնները, ըստ աւանդութիւն դարձած սովորութեան, Վարդանանց Ղեւոնդեանց՝ մեծ պատերազմին (451) տօնը միասնաբար նշեցին Հ.Գ.Մ.-ի «Թէքէեան» սրահին մէջ։

Ներկայ էին՝ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեան, Թեմական Ժողովի ատենապետ տէր եւ տիկին Փօլ Քիլիմճեան, Քաղաքական Ժողովի ատենապետ տէր եւ տիկին Նուպար Սիմոնեան, ազգային երեսփոխաններ, Մամուլի ներկայացուցիչներ, մշակութային եւ մարզական միութեանց ատենապետներ, վարչականներ, մեր ազգային վարժարաններու տնօրէնը, ուսուցիչներ եւ հոծ ժողովուրդ։

Աւանդական համով քէշկէկին սպասարկութենէն ետք, Հ.Գ.Մ.-ի ատենապետ պր. Եդուարդ Զարդարեան բացման խօսքը կատարեց եւ յանուն կազմակերպիչ երեք միութիւններուն վարչութեանց, շնորհաւորեց բոլոր անոնք որոնց անուանակոչութեան տօնն էր։

Ապա բեմին վարագոյրը բացուեցաւ եւ ներկայացուեցաւ խորհրդաւոր խորհրդապատկեր մը, պատրաստութեամբ օր. Մարալ Տէօվլէթեանի եւ որուն

(Շար. տես էջ 2)

ՀԱՒԱՏՔՈՎ ԵՒ ՎՃՌԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

րին կամքէն անկախ, այսօրուայ դրութեամբ, Միացեալ Նահանգներու, Գանատայի, Աւստրալիոյ, ինչպէս նաեւ եւրոպական որոշ [illegible]ներու հայկական գաղութները կ'ուռճանան ու [illegible] թիւն կ'աճին ի հաշիւ... Միջին Արեւելքի հայ [illegible]:

[illegible] իրարու այս դրութեան մէջ, Անգլիոյ հայկական հին ու փոքր գաղութը վերջին տարիներուն ունեցաւ մակընթացութիւն, երեւան եկան կամ աշխուժացան զանազան կազմակերպութիւններ, մէկօրեայ դպրոցներ: 1985-ի սկզբնաւորութեան Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան եւ Հ.Մ.Մ.-ի հիմնադրումը Լոնտոնի մէջ հանդիսացաւ նոր ու խանդավառող իրադարձութիւն: Գոհացում տալու համար արագ թափով ծաւալ ստացող անգլիահայ գաղութի կարիքներուն, կը շարունակուին կազմակերպչական աշխատանքները: Այսօր լոյս տեսաւ «ԿՈՉՆԱԿ»-ի առաջին թիւը:

«Կոչնակ»-ի հրատարակումը Լոնտոնի մէջ ինքնանպատակ չէ, ոչ ալ կը ձգտի ինքնացուցադրութեան: Կը գիտակցինք թէ այս ափերուն վրայ ունինք առաքելութիւն մը, որու համար պատրաստ ենք ամբողջական նուիրաբերումի: Մենք կրողն ու ժառանգորդն ենք Հայ Ազատագրական Պայքարի 100-ամեայ աւանդութիւններուն:

«Կոչնակ»-ի առաքելութեան հիմնական նպատակներէն մէկը հայապահպանումն է: Հայապահպանում հասկացողութիւնը սակայն մեզի համար ձեւականութիւն, մաշած գաղափարներու կրկնութիւն կամ փարիսեցիութիւն չէ: Հայերէն խօսիլը, հայկական անուն կրելն ու հայ կոչուիլը տակաւին հարցի մէկ երեսն է միայն: Բուն հայապահպանումը՝ հայ մարդու ինքնագիտակցութիւնն է սփիւռքի սպառիչ պայմաններու մէջ: Հայապահպանումը կը յաջողի, եթէ մենք կրցանք հասնիլ քաղաքական մտածողութեան ոլորտը: Սփիւռքահայը պէտք գիտակցի թէ ինք մէկ ժողովուրդ է, ուր որ ալ գտնուի, մէկ է հայուն հայրենիքը: Սփիւռքահայը պէտք գիտակցի՛ թէ ինք բունի, եաթաղանով դուրս նետուած է իր պապենական հողերէն, որուն համար պահանջատէր է եւ կը հաւատայ մէկ ու ամբողջական հայրենիքի: Վերջապէս հայապահպանումը իր ամբողջութեան մէջ կարելի է իրագործել եթէ մենք հաւատա՛նք մայր հայրենիքին՝ Խորհրդային Հայաստանին, ուր մեր ժողովուրդը կ'ապրի ստուար թիւով շուրջ երեք ու կէս միլիոն. այնտե՛ղ է որ հայու տաղանդը կը փայլատակի մշակոյթի, գիտութեան, շինարարութեան, արդիւնաբերութեան եւ այլ բնագաւառներէն ներս: Վերջապէս հայապահպանման մեր ճիգի ժամանակ, մեր հայեացքը պարտաւոր ենք ուղղելու մայր հողին, որովհետեւ այնտե՛ղ կը գտնուի հայու հաւատքի կեդրոնը՝ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը:

«Կոչնակ»-ի գաղափարական ուղղութիւնը, աշխարհահայեացքը պիտի դրսեւորուի իր առաջնորդող յօդուածներու եւ այլ աշխատակցութիւններու միջոցով: Մեր գաղափարները հրապարակելով պիտի աշխատինք համոզել ընթերցողը եւ ոչ թէ պարտադրել:

Կարեւորութեամբ կ'ընդգծենք առաջին թիւի այս խմբագրականով, թէ «Կոչնակ» ներգաղութային համերաշխութիւնը ամրապնդող շաղախ մը պիտի ըլլայ: Ազգային այնպիսի մտահոգութիւններ, ինչպիսիք են՝ հայ դատը, հայապահպանումը, հայութեան ֆիզիքական գոյութեան պաշտպանութիւնը (բոլոր դրական ստորոգելիներով հանդերձ) կարելի չէ գլուխ հանել մասնատուած կամ մասնակի միջոցներով, ներքին հակասութիւններով պառակտուած: Մեզի համար ազգի եւ հայրենիքի շահերը գերիվեր են հատուածական շահերէ: Մենք կոչուած ենք ծառայելու ժողովուրդին, հետեւաբար մեր սեփական շահերը ժողովուրդի շահերէն վեր չենք կրնար դասել, կամ, աւելի ճիշդը՝ ժողովուրդի եւ մեր շահերուն միջեւ հակասութիւններ չենք տեսներ: Այս գիտակցութեամբ ալ անկեղծ համագործակցութեան ձեռք կը մեկնենք բոլորին, յանուն հայ սփիւռքի գերագոյն շահերուն:

«Կոչնակ»-ի էջերը հանդիպման վայրը պիտի հանդիսանան սփիւռքի եւ հայրենիքի մտաւորականութեան: Մշակութային, քաղաքական, ազգային, մարզական, ընկերային, պատմական ու հայագիտական յօդուածներու յատուկ սիւնակները պիտի աշխատին գոհացում տալ ընթերցողին: Որակն է եւ կը մնայ չափանիշ մեր աշխատանքներու՝ ընթացքին: Պատահական, մակերեսային յօդուածները, կամ անձն լրագրութեան բնոյթ կրող լրատուութիւնը պիտի չհիւրընկալուին «Կոչնակ»-ի սիւնակներուն մէջ: Մենք գիրերուն վրայ պիտի մնանք աներեր, մեր կոչումին՝ հաւատարիմ, պիտի չվախնանք ճշմարտութիւններու աչքին ուղիղ նայելէ, պիտի քննադատենք, սակայն պիտի չխուսափինք ինքնաքննադատութենէն: Մեր աշխատանքներու ընթացքին հետեւողական պիտի ըլլանք յատկապէս հայ եւ անգլիական մշակոյթի փոխծանօթացման, բան մը որ տարիներ առաջ սկզբնաւորեց անգլիացի հանճարեղ բանաստեղծ Պայրընը:

Վերջապէս, տրուած է կանաչ լոյսը: Սկսուած գործը պիտի շարունակենք հաւատքով եւ վճռականութեամբ: Մեզի դէմ ծառացող բոլոր դժուարութիւնները պիտի հարթենք Մեծ գործին հանդէպ մեր ունեցած նուիրումով:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ՀԱՅ ՊԱՏԱՆԻԻ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

18-ամեայ լիբանանահայ Արա Մելիքեանը Արեւմտեան Պերլինի երաժշտական ակադեմիայի սրահին մէջ տեղի ունեցած երաժիշտ կատարողներու մրցոյթին արժանացած է ջութակահարներու առաջին՝ Ֆելիքս Մենդելսոն-Բարթոլդի մրցանակին:

Ամէնամեայ այս մրցոյթին կը մասնակցին Գերմանիայի Ֆետերալ Հանրապետութեան երաժշտական ակադեմիաներու աւարտել փայլուն առաջդիմութիւն ունեցող սաները: Անոնցմէ մէկն է Արա Մելիքեանը:

ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

(Շար. Ա. էջէն)

մասնակցեցան քոյր միութեանց երիտասարդները, որոնք կատարեցին Վարդանանց յիշատակին ընթերցումներ: Այս կենդանի պատկերը մեծապէս գնահատուեցաւ ներկաներուն կողմէ:

Հ.Գ.Մ.-ի ցկեանս նախագահ պր. Վահագն Չախոյեան բեմ հրաւիրեց օրուան պատգամախօս Թեմիս Բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեան:

Սրբազան Հայրը նախ ամփոփ գիծերու մէջ ներկայացուց Վարդանանց ժամանակաշրջանի ներքին եւ արտաքին կացութիւնը Հայաստանի, վեր առնելով Բիւզանդիոնի չարամիտ քաղաքականութիւնը հայ ժողովուրդին հանդէպ, ապա տուաւ Վարդանանց պատմական դէպքերը Եղիշէի պատմագրքին հիման վրայ:

Սրբազան Հայրը Վարդանանց հերոսամարտը կապեց հայրենական պատերազմին (1941-45), որուն մէջ դրսեւորուեցաւ հայ ժողովուրդին 1500 տարիներու ռազմագիտական հանճարը: Ան իր խօսքը աւարտեց Վարդանանց գոյամարտը առնելով մեր ներկայ ժամանակներուն, երբ ան կը մղուի տարբեր ձեւերու տակ:

Երեկոն վերջ գտաւ Առաջնորդ Սրբազան Հօր Պահպանիչով, եւ ներկաները հրաժեշտ առին Վարդանանց անմեռ յիշատակը արծարծած ըլլալու գոհունակութեամբ:

«Ջահակիր»-ի Աղեքսանդրիոյ պատուակալ ներկայացուցիչն ու թղթակիցն է՝
Պր. ՄԻՆԱՍ ՊԱՆՏՈՅԵԱՆ
33 Սաաթ Զաղլուլ պող.
Հեռ. թիւ 4822199

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ

22 ՆՈՐԱԳԻՐՆԵՐ ԿԸ ՄԻԱՆԱՆ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ՇԱՐՔԵՐՈՒՆ

Ս.Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան 100-ամեակի եզրափակիչ հանդիսութեան նախօրեակին, քսանըերկու երիտասարդ-երիտասարդուհիներ, կատարելով կուսակցականի իրենց երդումը միացան Մայր Կուսակցութեան շարքերուն:

Փարամազ Մանաճեանի եւ Կայծ Երիտասարդական Միութեան մէջ իրենց դաստիարակչական շրջանը բոլորած նորագիրներու մուտքով, աւելի եւս կը խտանան շարքերը Հնչակեան Կուսակցութեան, որ այսօր ինքնավստահութեամբ կը նայի դէպի իր երկրորդ Հարիւրամեակը, միշտ հաւատարիմ իր հիմնական ծրագիրի Հեռաւոր եւ Մօտաւոր նպատակներուն:

Կիրակի, 13 Մարտ 1988, երեկոյեան ժամը 7-ին
«ՊԸԼԸՔՏԱՆԵԱՆ» ՀԱՆԴԻՍԱՍՐԱՀ - ՀԵԼԻՈՊՈԼԻՍ
Բարձր Հովանաւորութեամբ
Եգիպտոսի Հայոց Բարեխնամ Առաջնորդ
ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ
ԳՆԱՀԱՏԱՆՔԻ ԵՒ ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ
ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ
ԺԱԳ ՅԱԿՈԲԵԱՆ-Ի
ԾՆՆԴԵԱՆ 70-ԱՄԵԱԿԻՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ 50-ԱՄԵԱԿԻՆ
Կազմակերպութեամբ
ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ԵՒ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
Երբեմնի Սաներուն
Բանաստեղծին ստեղծագործական կեանքի ուղին
կը ներկայացնէ
ՄՕ. ԵԴՈՒԱՐԴ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
Անոր քերթուածները կը մեկնաբանեն
Ասմունքողներ՝
ՍԵԴԱ ԳԷՈՐԳԵԱՆ
ԱՐՏԱ ՋՕՀՐԱՊԵԱՆ ԵՒ ՍՕՆԻԱ ՍԱՐԳԻՍ
Ընթերցասացողներ՝
ԱԼԻՍ ՏԵՓՈՅԵԱՆ ԵՒ ՄԱՐԿՐԻԹ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
Ասմունքներով իրենց յարգանքի բաժինը կը բերեն նաեւ
Նուպարեան Ազգ. Վարժարանի աշակերտները
ԼՈՒՍԱՊԱՏԿԵՐՆԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Հանդիսավար՝ ՄԱՐՈՅ ՍԱԳԱՅԵԱՆ
Սիրալիր հրաւէր հասարակութեան
ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հայաստանի կրթական նախարարութիւնը եւ արտասահմանի հայերի հետ Մշակութային Կապի Ընկերակցութիւնը մեր միջոցաւ կը յայտնէ մեր ուսանող երիտասարդներուն եւ երիտասարդուհիներուն, թէ յառաջիկայ 1988-1989 կրթական տարեշրջանին համար Երեւանի Պետական Համալսարանին բանասիրական, մանկավարժական եւ այլ ֆաքիւլթէի մէջ ուսանելու համար քանի մը աշակերտներ կրնան ընդունիլ Եգիպտահայ գաղութէն:

Ուսանող թեկնածուն պարտի ըլլալ երեսուն տարեկանէն վար: Աւարտած ըլլայ երկրորդական վարժարան:

Թեկնածուն պարտի ունենալ ուժի մէջ եղող անցագիր:

Բնակութեան, ուսման, եւ գրպանի ծախսեր կը հայթայթէ Հայաստանի կրթական նախարարութիւնը:

Թեկնածուն պէտք է վիզան ստանալու համար Գահիրէի դեսպանատան դիմէ ոչ աւելի ուշ քան Յունիսի սկիզբը:

Պէտք է ներկայացնէ դիմումնագիր, կրթական վկայական, բժշկական վկայական, 5 անգամ 6 սանթիմեթր 15 նկար եւ հակիրճ ինքնակենսագրութիւն:

ԴԻՒԱՆ ԳԱՀԻՐԷԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ՄԱՄՈՒԼԸ ԴՊՐՈՑ Է

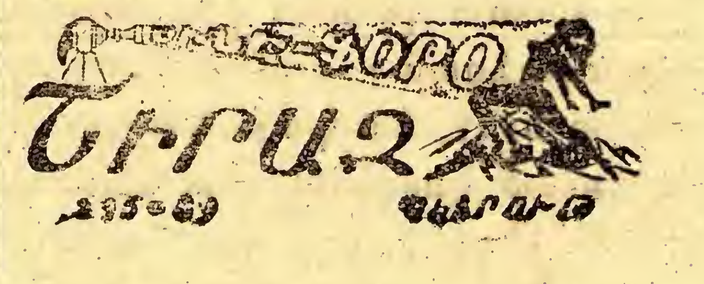

ՄԿՐՏԻՉ ՇԷԼԷՖԵԱՆ

ՄԱՀՈՒԱՆ ՔԱՌԱՍՈՒՆՔԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

1987-ի Դեկտեմբերի 10-ին Ժընեւի մէջ, յետ երկարատեւ հիւանդութեան, իր մահկանացուն կնքեց հայ հանրածանօթ քաղաքական - հասարակական գործիչ Մկրտիչ Շէլէֆեան։ Ողբացեալը քաջածանօթ անուն էր յատկապէս պոլսահայոց մէջ։

Ան ծնած էր 1914ին Ատաբազար։ Առաջին համաշխարհային պատերազմի տարիներուն, Շէլէֆեաններու ընտանիքը մազապուրծ կ'ազատի ջարդէն, ապա՝ բռնագաղթէն դէպի անապատները եւ կ'ապաստանի Պոլիս։ Պատանի Մկրտիչ կը յաճախէ Պէզազեան վարժարանը ու շրջանաւարտ կը դառնայ հայկական այն վարժարանի լիսէի բաժինէն։

Երիտասարդ տարիքէն, Մկրտիչ Շէլէֆեան կը մտնէ առեւտրական ասպարէզ եւ որպէս ձեռներէց մարդ, շուտով կը հասնի յաջողութիւններու։

Ցիսունական թուականներուն, կեանքի մէջ յաջողած խանդավառ երիտասարդը մուտք կը գործէ քաղաքական եւ ազգային կեանքէն ներս։ 1953ին ան կ'ընտրուի Պոլսոյ հայ գաղութի նախագահ, ապա յաման ու հետեւողական ջանքերու շնորհիւ, 1954ին, Շէլէֆեան՝ թրքական կառավարութենէն ձեռք կը ձգէ Պոլսահայոց Ազգային Կեդրոնական Մարմին կազմելու իրաւունքը։ Հայոց՝ անցեալին ունեցած այս իրաւունքը՝ ջնջուած էր Քեմալական Թուրքիոյ վարիչներուն կողմէ։ Շէլէֆեան կը դառնայ այդ Մարմնի Նախագահը միեւնոյն ժամանակ աջ բազուկը Թրքահայոց օրուան Պատրիարք, երանաշնորհ Գարեգին Արքազան Խաչատուրեանին։

Թուրքիոյ մէջ իր ունեցած քաղաքական գործունէութեան սկզբնաւորութեան, Մկրտիչ Շէլէֆեան յարաբերութիւններ կը հաստատէ Պոլսոյ կուսակալին, ապա կը բարեկամանայ Ատնան Մէնտէրէսի հետ։

1953-1960 տարիներուն, Թրքահայոց այս երեւելի դէմքը կը մնայ Կեդրոնական Մարմնի Նախագահ։

Ատնան Մէնտէրէսի պնդումով, Շէլէֆեան կը յօժարի իր թեկնածութիւնը դնել Թուրքիոյ խորհրդարանի երեսփոխանական ընտրութիւններուն. 1957ին, ան մուտք կը գործէ խորհրդարան։

Հայ նորընտիր երեսփոխանը, իր դիրքին ու ծանօթութիւններուն շնորհիւ աստիճանաբար ետ կը խլէ հայ համայնքին կորսուած իրաւունքները՝ եկեղեցական, կրթական եւ ազգային կեանքին բնագաւառներէն ներս։ Կիւլպէնկեան հիմնարկութենէն ձեռք ձգուած կարեւոր գումարով մը Շէլէֆեան կը յաջողի վերաշինել Պոլսոյ Հայոց Հիւանդանոցը, որը կը դառնայ Թուրքիոյ նշանաւոր բուժական կեդրոններէն մէկը։ Այդ տարիներուն, հայ համայնքը առաջին անգամ ըլլալով Պոլսոյ մէջ, հանրապետական Թուրքիոյ վարիչներու մականին տակ կ'ունենայ տանելի կեանք մը, եկեղեցական ու կրթական մարզերէ ներս։

1960ին, Թուրքիոյ մէջ տեղի կ'ունենայ զինուորական պետական հարուած՝ Ատնան Մէնտէրէսի կառավարութեան և անոր գլխաւորած կուսակցութեան դէմ։ Մէնտէրէսի կողմնակից նախարարներու, երեսփոխաններու եւ այլ քաղաքական գործիչներու հետ միատեղ Մկրտիչ Շէլէֆեան կը ձերբակալուի եւ կը բանտարկուի Եասը Ատա կղզին։ Շէլէֆեան արգելափակուած կը մնայ թրքական բանտերու մէջ երկուքկէս տարի։

1964-ին, ազատուելով բանտէն, հայ քաղաքական գործիչը կրկին կը մտնէ պայքարի մէջ՝ յանուն իր համայնքի իրաւունքներուն։

1965-ին, ան կրկին եռուն աշխատանքի կը լծուի Պոլսոյ հայ ազգային կեանքէն ներս, իր նպաստը բերելով մեր ժողովուրդին։

1970-ին, Մկրտիչ Շէլէֆեանի համար Թուրքիոյ կեանքը քաղաքականապէս կը դառնայ անշնչելի։ Կը զգայ, թէ թրքական օղակը կամաց - կամաց կը սեղմուի իր կոկորդին։ Տեսնելով վտանգը, Շէլէֆեան իր տիկնոջ եւ երկու զաւակներուն հետ կը փոխադրուի արտասահման եւ Զուիցերիոյ իշխանութիւններէն կը ստանայ քաղաքական տարագիրի իրաւունք։ Զուիցերիոյ մէջ ազգասէր հայը անմնացորդ կերպով կը նուիրուի համայնքի կազմակերպչական աշխատանքներուն։

Հանգուցեալը անկեղծ ու նուիրեալ բարեկամը հանդիսացաւ Լոնտոնի Նոր Սերունդ Մշակ. Միութեան և Հ.Մ.Մ.-ին։ Այս կազմակերպութիւնները, երբ իրենց առաջին քայլերը կը նետէին բրիտանական մայրաքաղաքին մէջ, ան իր խորհուրդներով, ցուցմունքներով եւ գործնական այլ աշխատանքներով նպաստեց այսօրուան յաջողութիւններուն անոր հայրական կերպարը անջնջելի կը մնայ։ Այդ էր պատճառը, որ թաղման օրը, Լոնտոնէն Նոր Սերունդի եւ Հ.Մ.Մ.-ի բազմանդամ պատուիրակութիւն մը յարգանքով խոնարհեցաւ իր դագաղին առջեւ։

Ազգային - քաղաքական ամբողջ կեանքի ընթացքին Մկրտիչ Շէլէֆեան մնաց հաւատաւոր էջմիածնական, հայեացքը միշտ պահելով Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին։ Միեւնոյն ժամանակ, ան ջերմ հայրենասէր էր։ Սփիւռքի ապագան կը կապէր Խորհրդային Հայաստանին։ Շէլէֆեաններու բնակարանին մթնոլորտը հագեցած է հայրենասիրութեամբ։ Համոզուած ենք, որ իր ազնուափայլ տիկինը եւ երկու զաւակները պիտի շարունակեն ջերմացնել այդ մթնոլորտը։

Մկրտիչ Շէլէֆեան շատ կարեւոր, նոյնիսկ կարելի է ըսել ճակատագրական նշանակութիւն ունեցող ծառայութիւն մատուցած է Պոլսոյ յունաց Պատրիարքութեան։ Յունաց Տիեզերական պատրիարքը գնահատելու համար Շէլէֆեանի ծառայութիւնը, զինք պարգեւատրած է պատրիարքարանի գերագոյն պարգեւով՝ Փ ի թ ա ք ի ո ն Կոնդակով։

Մկրտիչ Շէլէֆեանի մահով կ'անհետանայ պոլսահայութեան ոսկեայ շղթայի վերջին օղակը։ Յարութիւն Ամիրա Պէզճեան, Գաբրիէլ Նորատունկեան, Սերվիչէ Վարդգէս, Համբարձում Պոյաճեան, հասկ ապա... Մկրտիչ Շէլէֆեան։

«ԿՈՉՆԱԿ»

«ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՆՈՒԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Է»

ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅ ՄԱՄՈՒԼԻ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Լրացաւ Սոցիալ-Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան 100-ամեակը։ Սփիւռքահայ մամուլը լայնօրէն անդրադառնում է այս յոբելեանին։

Ինչպէս գրում է Փարիզի «Յ գթանակ» ամսաթերթը՝ կուսակցութեան ծնունդը պատմական անհրաժեշտութիւն էր։ Ազգային ազատագրական պայքարի ելած Պալքանեան ժողովուրդները 19րդ դարի վերջերին, Ռուսաստանի օգնութեամբ, թօթափեցին օսմանեան լուծը եւ քաղաքական անկախութիւն ստացան։ Միաժամանակ կապիտալիզմի զարգացմանը զուգընթաց, աննախադէպ զարթօնք էին ապրում յեղափոխական գաղափարները, սկզբնաւորւում էր սոցիալիստական մտածելակերպը։ Այս խոշոր երեւոյթներն՝ իրենց անմիջական ազդեցութիւնն ունեցան նաեւ հայ մտաւորականութեան շրջանում։ 1887 թուականին եօթ հայ երիտասարդներ՝ Ռուբէն Խանազատը, Գաբրիէլ Կաֆեանը, Պօղոս Աֆրիկեանը, Գէորգ Ղարաջեանը, Մանուէլ Մանուէլեանը, Աւետիս Նազարբէկեանը եւ Մարօ Վարդանեանը որոշում են Գերցենի «Կոլոկոլ» թերթի օրինակով պարբերական հրատարակել։ Շուտով նորաստեղծ «Հնչակ» թերթի համակիրները կազմում են կուսակցութիւն, որն ի վերջոյ վերածւում է սոցիալ-դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան։

1888 թուականին հրապարակւում են կուսակցութեան «Ծրագիր կանոնագիրք»ի հիմնական սկզբունքները, որոնցում շեշտւում են կազմակերպութեան Մօտաւոր եւ Հեռաւոր Նպատակները։

Ինչպէս նշում է Պէյրութի «Արարատ» թերթը, «Որեւէ երկրի կամ ժողովրդի համար, որոնք կը գտնուին օտար նուաճողներու բիրտ իշխանութեան տակ, անկասկած առաջին եւ գլխաւոր նպատակը ազատագրական պայքարն է, այսինքն՝ թօթափել օտար ուժերու լուծը, ձեռք ձգել ազգային անկախութիւն, ազատ պետականութիւն։ Այս իրողութիւնը Հնչակեան Կուսակցութեան ծրագրին մէջ ձեւակերպուած է, որպէս Մօտաւոր նպատակ... Մեծ եղեռնի եւ համընդհանուր աքսորի հետեւանքով կասեցուեցաւ, այսպիսով աղետալի հարուած հասաւ Հնչակեան Կուսակցութեան Մօտաւոր նպատակին, կամ ընդհանրապէս հայ ժողովրդի արեւմտեան հատուածին։ Եղեռնէն հինգ տարի յետոյ Արեւելեան Հայաստանը հռչակուեց ընկերվարական իրաւակարգ, իրականութիւն դարձաւ Հնչակեան Կուսակցութեան Հեռաւոր նպատակը»։

Այս նպատակների իրականացման դժուարին ճանապարհին բազմաթիւ հերոսական էջեր են գրել Հնչակեանները։ Ինչպէս նշում է Ցորեկեանի առթիւ կուսակցութեան կեդրոնական վարչութեան կոչում՝ Սուլթանական Թուրքիայի առաջին քաղաքական ցոյցերին, Զէյթունի, Սասունի ապստամբութիւններին գործուն մասնակցութիւն են ունեցել Հնչակեանները։

«...100-ամեայ պայքարի ընթացքին զոհաբերուեցաւ կարելիութեան սահմաններէն անդին։ Միայն Պոլսոյ Սուլթան Պայազիտի 20 Կախաղանները զոհաբերութեան կիզման կէտ կարելի է համարել, — գրում է «Արարատ»ը, — Ապարդիւն չէին այդ զոհերը, ուժերի վիթխարի լարում պահանջող պայքարը»։

«Մեծ յաղթանակները, — նշում է Միրայր Նայիրին Ցորեկեանի առթիւ տպագրուած իր յօդուածում, — անհաշիւ զոհաբերութեանց, մոլեգին ոգեւորումների եւ գերագոյն անձնուրացութեանց ընդհանուր գումարով կը շահուին»։

Սփիւռքահայ մամուլը գնահատանքով է նշում նաեւ յետեղեռնեան շրջանում, սփիւռքի կազմաւորման մէջ յետոյ Հնչակեան Կուսակցութեան գործադրած արդիւնաւէտ ջանքերը հայապահպանման, հայ դատի հետապնդման, մշակութային եւ հասարակական կեանքի բնագաւառներում։

«Սփիւռքի հայացումը Մայր Հայրենիք Խորհրդային Հայաստանով էր սփիւռքահայ ազգային կառոյցներով՝ եկեղեցի, դպրոց, մամուլ, մշակոյթ՝ իր իրագործած ազգապահպանման վաստակի մէջ կը բովանդակէ նաեւ Հնչակեան Կուսակցութեան ազգային քաղաքականութեան նախաձեռնութիւնները եւ ազգային կառոյցներն ն համար մղուած պայքարը», — ասւում է Կեդրոնական Վարչութեան կոչում։

Պէյրութի «Արարատ» թերթը նշում է, որ Հնչակեան Կուսակցութեան ներկայութիւնը ոչ միայն ցանկալի է սփիւռքի քաղաքական բեմի վրայ, այլ եւ անհրաժեշտութիւն է թէ՛ որպէս ազատագրական պայքարի առաջամարտիկ, թէ՛ որպէս ընկերվարական գաղափարներու տարածող, մարդկային արդարութեան պահանջատէր»։

Հնչակեան Կուսակցութիւնը ամբողջ ձայնով յայտարարեց Նորաստեղծ Խորհրդային Հանրապետութեան իր անվերապահ աջակցութեան մասին, եղաւ նրա կողքին թէ՛ լաւ, թէ՛ վատ օրերին։ Ինչպէս գրում է Եգիպտոսում լոյս տեսնող «Ջահակիր» թերթը, «Հայրենիքը գերագոյն նուիրականութիւն է։ Անոր զարգացումն ու պաշտպանութիւնը կուսակցական հաւատամքով եւ ուխտատուութեամբ երաշխաւորուած է»։

Իսկ «Երիտասարդ Հայաստան» ամսագիրը նշում է. «Խորհրդային սոցիալիստական հանրապետութեամբ օժտուած արդի Հայաստանի պատմական իրականութեան վրայ հիմնուեցաւ հայրենասիրական արեւելումը Ս.-Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան, անոր պետական կեանքի վերականգնումին մէջ. տեսնելով հայ սուեդծագործ մտքի ծաղկումը, հայ ժողովուրդի ազգային վերածնունդը եւ հայութեան քաղաքական ապահովութեան ապագան»։

Այնուհետեւ ամսագիրը նշում է, որ սկսած 1920 թուականէն, որպէս սփիւռքում գործող կազմակերպութիւն, Հնչակեան Կուսակցութիւնը իր մտաւորականութեամբ, գործիչներով, մամուլով, գրականութեամբ, մարզական եւ մշակութային միութիւններով եւ հայրենասիրական նախաձեռնութիւններով՝ սփիւռքահայութեան շրջանում լայնօրէն պրոպագանդել է պատմական ճշմարտութիւնը վերածնուած Հայրենիքի մասին, «Որպէս Հայ Ժողովրդի գոյատեւման անփոխարինելի գրաւական»՝ մեծ եւ կարեւոր նպաստ բերելով Հայրենիք-Սփիւռք յարաբերութիւնների հետագայ զարգացմանը։

Մէկ այլ համարում «Երիտասարդ Հայաստան»ը իր խմբագրականում այսպէս է ձեւակերպել երկրորդ հարիւրամեակի շեմին կանգնած Կուսակցութեան գլխա...

(Շար. տես էջ 4)

ՀԻԱՆԱԼԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

(ԱՌԱԿ)

Երկու ճամբորդներ ծեծեցին մի դուռ,
Ասացին՝ տանտէր, կ'ընդունես մեզ հիւր,
Հոգնած ենք սաստիկ, գալիս ենք հեռուից,
Պիտի ճամբորդենք առաւօտ նորից:
— Խնդրեմ, համեցէ՛ք, հիւր էք իմ յարկին,-
Ասաց տանտէրը ժպիտը դէմքին,-
Հիւրն աստծուն է, մեծերն են ասել.
Մենք էլ նրանց պէս լինենք հիւրասէր:

Մօտիկ էր ժամը իրկնահացի,
Տանտէրը պիտի սեղանը բացի,
Եւ մտահոգուած մտածում է նա,
Թէ նրանց համար ի՞նչ սեղան բանայ:
Եթէ՞ մարդիկ են նրանք պատուարժան,
Վայել չէ նրանց խորտիկներ էժան,
Հենց այդ միջոցին՝ գլուխ բռնած,
Հիւրերից մէկը ելաւ բակ գնաց:
Յարմար առիթից տանտէրն օգտուեց
Բազմոցին նստած հիւրին հարց տուեց.
— Ի՞նչ կ'ասէք դուք ձեր ընկերոջ մասին,
Վաղո՞ւց էք շրջում այդպէս միասին:
— Է՜հ, մի՛ հարցրէք, նա մարդ չէ, այլ շուն,
Դատարկ հաչոցով գլուխ է մաշում.
Իսկ միւս հիւրը՝ պատասխանելով
Միեւնոյն հարցին՝ ասաց ծիծաղով,
Թէ նա մարդ չէ, այլ մի խենթ աւանակ,
Այդ մասին գիտէ աշխարհը համակ,
Տանտէրը լսեց խօսքերն այդ տհաճ,
Սեղան պատրաստեց հիւրերին պատշաճ.
Եւ մէկի առջեւ նա ոսկոր դրեց,
Իսկ միւսի համար առատ խոտ բերեց.
Հիւրերը ապշած նայեցին իրար,
Բայց չհասկացան խաղն այդ անյարմար:
— Յարգելի հիւրեր, - ասաց տանտէրը,-
Սիրում եմ պատուել ես ամէն հիւրը
Ըստ արժանիքի,
Ըստ իրենց դիրքի:
Եւ ամէն մէկից տուի յատուկ հարց,
Ընկերդ քո մասին՝ շան մէկն է ասաց:
Ահա բերել եմ քեզ ոսկոր առատ,
Շան համար միթէ՞ կերակուր է վատ,
Իսկ դու ասացիր՝ սա է աւանակ,
Բերել եմ նրան ես պատշաճ խորակ:

∴

Տանտէրը ճիշտ էր, պատիւը պատշաճ,
Բայց դրութիւնը հիւրերի տհաճ,
Նրանք մեկնեցին սոված, գլխիկոր,
Այդպէս մնում են խռով մինչ այսօր:

ՄԻՆԱՍ ՀԻՍԵԱՆ

Երեւան

ՋԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

18 ՓԵՏՐ. 1988

ՏԽՐՈՒՆԻ

Այրի տիկին Ալիս Պահատրեան եւ զաւակը՝ Մուրատ, տէր եւ տիկին Նուպար Պահատրեան (Անգլիա), տէր եւ տիկին Սամիր եւ Նորա եւ զաւակունք (Ամման), տէր եւ տիկին Գաբրիէլ Պահատրեան եւ զաւակունք (Գանատա), տիկին Մարի Աճբաքի եւ զաւակունք, ինչպէս նաեւ Իսկէնեան, Ալեքսանեան, Փալանճեան, Հաքոյեան, Քէօշկէրեան ընտանիքները եւ համայն սգակիր պարագաները, ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանեն մահը իրենց սիրելի ամուսնոյն, հօր, մեծհօր, եղբօր եւ ազգականին, ողբացեալ

ՄԻՆԱՍ ՊԱՀԱՏՐԵԱՆԻ

որ տեղի ունեցաւ Չորեքշաբթի, 10 Փետրուար 1988, առաւօտեան ժամը 5ին, յետ երկարատեւ հիւանդութեան, իր բնակարանին մէջ։

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը տեղի ունեցաւ նոյն օրը, յետ միջօրէի ժամը 3ին, Հելիոպոլսոյ ազգային գերեզմանատան Ամենայն Սրբոց մատրան մէջ, եւ հանգուցեալին մարմինը ամփոփուեցաւ տեղւոյն ընտանեկան դամբարանին մէջ։

Այս տխուր առթիւ «Ջահակիր» իր զգածուած ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալին սգակիր բոլոր պարագաներուն։

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Իր երկարամեայ անդամ՝ ողբացեալ ՄԻՆԱՍ ՊԱՀԱՏՐԵԱՆի մահուան տխուր առթիւ, Հայկական Ընթերցասրահի վարչութիւնը կու գայ իր զգածուած ցաւակցութիւնները յայտնել անոր այրիին՝ տիկին Ալիս Պահատրեանի, զաւակներուն՝ տէր եւ տիկին Նուպար Պահատրեանի (Լոնտոն), տիար Մուրատ Պահատրեանի (Լոնտոն), տէր եւ տիկին Սամիրի եւ Նորայի (Ամման), ինչպէս նաեւ սգակիր բոլոր պարագաներուն։

Հ.Մ.Ը.Մ.ՆՈՒՊԱՐ - ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Շաբաթ, 5 Մարտ 1988, երեկոյեան ժամը 9ին

Հովանաւորութեամբ

Եգիպտահայոց Բարեխնամ Առաջնորդ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

եւ նախագահութեամբ

ՏԻԱՐ ՎՐԷԺ Լ. ՍԷՖԷՐԵԱՆԻ

ԲԱՑՈՒՄ

ՄԻՈՒԹԵԱՆՍ ԱՆՄՈՌԱՆԱԼԻ ԱՏԵՆԱՊԵՏԻՆ

ՈՂԲ. ՎԱՀՐԱՄ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆԻ

ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԺՈՂՈՎԱՍՐԱՀԻՆ

ՏԵՂԻ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ ՔՈՔԹԷՅԼ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐ – ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Կիրակի, 6 Մարտ 1988ին

ՄԻՋ-ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԱՅԻՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Կէսօրէ ետք ժամը 4ին

Հ.Մ.Ը.Մ.- ՆՈՒՊԱՐ ՀԵԼԻՈՊՈԼԻՍ (ԱՂՋԻԿՆԵՐ)
ԸՆԴԴԷՄ Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ժամը 5.30ին

Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐ ՀԵԼԻՈՊՈԼԻՍ (ՏՂԱՔ)
ԸՆԴԴԷՄ Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Սիրալիր հրաւէր Եգիպտահայութեան

ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ՆՈՐ ԹԻՒԵՐ

Տիար Համբար Եալընըզեանի բնակարանի հեռաձայնի նոր թիւն է **3902955**

Տիկին Գեղանոյշ Ս. Սարգիսեանի գործատեղիի հեռաձայնի նոր թիւն է **3938998**

«ՋԱՀԱԿԻՐ»ԻՆ

Ողբ. Մինաս Պահատրեանի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան տէր եւ տիկին Յարութիւն Լեւոնեան կը նուիրեն 5 եգ. ոսկի։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Զէյթունի ապստամբութեան հերոսներէն Կարապետ Սուքիասեանի անմոռանալի եւ քաղցր յիշատակին, տէր եւ տիկին Վաղինակ Լուսինեան (Պրումօլ ՍՄՆ) Ս.Դ.Հ.Կ.-ի 100-ամեակի օգտին կը նուիրեն 20 տոլար։

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Ողբացեալ Մինաս Պահատրեանի մահուան տխուր առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի Հայկական Ընթերցասրահի վարչութիւնը կը նուիրէ.

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ Պայծառութեան 25

Ողբ. Մինաս Պահատրեանի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան տէր եւ տիկին Զաւէն Պալեան կը նուիրեն.

Եկեղեցւոյ Պայծառութեան 10
Հայկական Ընթերցասրահին 10
(Ստանալ «Ջահակիր»էն)

Իր սիրելի ամուսնոյն՝ ողբ. Խաչիկ Մխիթարեանի մահուան 4րդ տարելիցին առթիւ, եւ անոր քաղցր յիշատակին տիկին Թագուհի Մխիթարեան կը նուիրէ.

Այծեմնիկին 10
Եկեղեցւոյ Պայծառութեան 5
«Արեւ»ին 5
«Ջահակիր»ին 5
(Ստանալ «Արեւ»էն)

Իրենց սիրելի հօր եւ մեծհօր՝ ողբ. Խաչիկ Մխիթարեանի մահուան 4րդ տարելիցին առթիւ, եւ անոր քաղցր յիշատակին տիկին Մարօ Պասմաճեան եւ զաւակունք՝ Սիմա եւ Յակոբ կը նուիրեն.

Գալուստեան Ազգ. Վարժարանին 5
«Արեւ»ին 5
«Ջահակիր»ին 5
(Ստանալ «Արեւ»էն)

ՍՏԱՑՈՒԱԾ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ *(Լիզպոն - Փորթուկալ) կը նորոգէ իր 1988ի բաժանորդագրութիւնը (օդային փոստով) ուղարկելով 30 տոլար։*

Տէր եւ տիկին ՎԱՂԻՆԱԿ ԼՈՒՍԻՆԵԱՆԷ *(Պրումօլ-Ա.Մ.Ն.) շնորհակալութեամբ ստացած ենք իրենց 1988-ի բաժանորդագրութիւնը՝ 30 տոլար։*

«ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՆՈՒԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Է»

(Շար. Դ. էջէն)

ւոր նշանաբանը. «Հայապահպանում, Հայկական Դատի Պահանջատիրութիւն, Հայրենիք - Սփիւռք կապերի ամրապնդում եւ Հայրենիքի սէր՝ առանց պայմանի եւ ակնկալութեան»։

«ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՁԱՅՆ»

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՎՐԴ. ԿՌԱՆԵԱՆ

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

● ԱՄԵՆԷՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑԸ ՀԱՅԵՐԷՆ ԲԱՌԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ
● ԱՄԵՆԷՆ ՏՈԿՈՒՆԸ ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ՏԱՍՆԱՄԵԱԿՆԵՐՈՒՆ

768 էջ — 50 Լիբ. Ոսկի

SHIRAK PRESS

ՓՆՏՌԵՑԷՔ ԳԷՄԱՐՔԻ ԵՒ ՀԱԼԷՊԻ ԳՐԱՎԱՃԱՌՆԵՐՈՒՆ ՄՕՏ

ԾՆՈՒՆԴ

Ուրախութեամբ կը տեղեկանանք, որ Չորեքշաբթի 10 Փետրուար 1988ին, Թորոնթոյի մէջ տէր եւ տիկին Ստեփան եւ Մարկրիթ Օհաննէսեաններ բախտաւորուած են մանչ զաւակով մը։

Սրտագին կը շնորհաւորենք նորածինին ծնողքը, մեծ մայրը՝ տիկին Անժէլ Օհաննէսեանը, ինչպէս նաեւ ընտանեկան բոլոր պարագաները, եւ երախային կը մաղթենք քաջառողջութիւն։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀ ԳԱՀԻՐԷ

ՓԻՆԿ - ՓՈՆԿԻ

ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻՋԱԿՈՒՄԲԱՅԻՆ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

«ՆՈՒՊԱՐ ՊԱԼԱԵԱՆ»

Գ. ՋԱԼԵՆՃ ԲԱԺԱԿԻՆ ՇՈՒՐՋ (ԺԳ. ՏԱՐԻ)

Հինգշաբթի, 25 Փետրուարէն Կիրակի 28 Փետրուար 1988

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ Հ.Մ.Մ.-Ի

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՀՐԱՉ ՍԻՄՈՆԵԱՆԻ

ԲԱԺԱԿԸ ՆՈՒԻՐԱԾ ԵՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՄԱՐՏԻԿ ՊԱԼԱԵԱՆ

ՄԵՏԱՅԼՆԵՐԸ ՆՈՒԻՐԱԾ ԵՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՎԱՐԴ ԱԼԵՔՍԱՆԵԱՆ

Մասնակցութեամբ՝ Գահիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ մշակութային եւ մարզական միութիւններու

Ա. ԽՄԲԱԿ.- Հ.Գ.Մ., ԿՈԿԱՆԵԱՆ ՍՐԱՀ, ՆԻԸՐ ԻՍԹ, Ս. ԹԵՐԵԶԱ։
Բ. ԽՄԲԱԿ.- ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ (ԱՂԵՔՍ.), ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ (ՀԵԼ.), ՀՄՄ (Հ.Ը.)։

ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐԸ

Հինգշաբթի, 25 Փետրուար 1988, կ.ե. ժամը 7-ին
ՀԱՅ ԳԵՂ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ — ՆԻԸՐ ԻՍԹ
Կէսօրէ ետք ժամը 8-ին
ԿՈԿԱՆԵԱՆ ՍՐԱՀ — Ս. ԹԵՐԵԶԱ
Կէսօրէ ետք ժամը 9ին
ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ (ԱՂԵՔՍ.) — ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ (ՀԵԼ.)

Ուրբաթ, 26 Փետրուար 1988, առաւօտեան ժամը 10.30ին
ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ (ԱՂԵՔՍ.) — Հ.Մ.Մ. (Հ.Ը.)
Կէսօրէ ետք ժամը 8ին
Ս. ԹԵՐԵԶԱ — ՀԱՅ ԳԵՂ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ
Կէսօրէ ետք ժամը 9-ին
ՆԻԸՐ ԻՍԹ — ԿՈԿԱՆԵԱՆ ՍՐԱՀ

Շաբաթ, 27 Փետրուար 1988, կ.ե. ժամը 7-ին
ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ (ՀԵԼ.) — Հ.Մ.Մ. (Հ.Ը.)
Կէսօրէ ետք ժամը 8ին
Ս. ԹԵՐԵԶԱ — ՆԻԸՐ ԻՍԹ
Կէսօրէ ետք ժամը 9ին
ՀԱՅ ԳԵՂ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ — ԿՈԿԱՆԵԱՆ ՍՐԱՀ

Կիրակի, 28 Փետրուար 1988, կ.ե. ժամը 8-ին

ԱՒԱՐՏԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄ

Ա. ԵՒ Բ. ԽՄԲԱԿՆԵՐՈՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆԴԻՍԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵՒ
ՑԱՆՑՆՈՒՄ ԲԱԺԱԿԻՆ ԵՒ ՄԵՏԱՅԼՆԵՐՈՒՆ
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊԱՏԻՒ
ՄԱՐԶԻԿՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐՈՒՆ

Սիրալիր հրաւէր բոլորին

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ԹՈՒԱԿԱՆՆԵՐ

Ն.Ս.Մ.Մ.

Հինգշաբթի, 17 Մարտ 1988, կ.ե. ժամը 8.30ին
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊԱՏԻՒ
ՀԱՅ ՄԱՅՐԵՐՈՒՆ

ԿԻՐԱԿԻ, 3 ԱՊՐԻԼ 1988

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՂԿԱՏՕՆ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Կը խնդրուի նկատի ունենալ։

ՀԱՅ ԹԵՐԹԸ ԸՆԿԵՐՆ Է ՀԱՅ ՏԱՆ

ՉԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز السيدة عايدة سيروبيان

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Արտօնատէր — ԱՅՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԱԵԱՆ

Հիմնուած 1948

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1129 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 25 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1988 — ՀԱՏԸ ԶՆՈՒԲ. 10 Եգ. Դհկ. — عدد رقم ١١٢٩ - الخميس ٢٥ فبراير ١٩٨٨

ՈՂՋՈՅՆ

Ս. Դ. ՀՆՉ. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԲՈԼՈՐ ՈՒԽՏԵԱԼՆԵՐՈՒՆ

Ս.Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան Կեդրոնական Վարչութիւնը ջերմագին կ'ողջունէ Ձեզ մեր փառապանծ կուսակցութեան նոյնքան պանծալի հարիւրամեակին առթիւ:

Պատիւն ունինք ըլլալու ուխտեալները հայ ժողովուրդի անդրանիկ յեղափոխական ընկերվարական կուսակցութեան, որ նոր էջ բացաւ հայ պատմութեան մէջ։ Փշրեց իր պետականութիւնը կորսնցուցած մեր ժողովուրդին վեցդարեայ ստրկական շղթաները: Ազատատենչ հոգի հաղորդեց անոր։ Բռնութեան չհանդուրժող կամք ներշնչեց: Իր ճակատագրին տէր դառնալով կողմնորոշուելու եւ ազգային ինքնիշխան կեանք կերտելու վճռակամութեամբ տոգորեց Հայութիւնը: Անոր ամենէն կենսունակ եւ ստեղծագործ ուժերը՝ յատկապէս։

Ուրախ ենք, որ իր ծննդեան եւ պատմական առաքելութեան կոչման առաջին մէկ օրէն մինչեւ այսօր, Մայր Կուսակցութիւնը եղաւ ու կը մնայ հաւատարիմ իր կոչումին։ Ո՛չ մեր հիմնադիր ռահվիրաները, ո՛չ իրենց յաջորդ եւ արժանի սերունդը եւ ո՛չ ալ մենք, իրենց համեստ շառաւիղները չենք դրժած մեր պատմական յանձնառութիւնը զոր վերցուած է Ազգին ու Հայրենիքին առջեւ։ Ամբողջական եւ բոլորանուէր եղած է մեր նուիրումը հայ ժողովուրդին եւ իր բռնագրաւեալ Հայրենիքին ազատագրութեան ու ամբողջական Հայաստանի հողին վրայ զերիշխան, ազատ ու ընկերվարական պետութեան մը կերտման իտէալին հանդէպ

Մեր հարիւրամեայ պատմութիւնը, որ լեցուն է սխրալի մարտնչումներով, արիւնի, քրտինքի ու շունչի անսպառ տուրքով, բարոյական, նիւթական ու ֆիզիքական զոհողութիւններու ընծայումով մեծղի, կը կազմէ պերճախօս վկայութիւն մեր հաւատարմութեան, հաւատքին եւ դէպի Ժողովուրդ, Հայրենիք ու Արդարութիւն տածած սիրոյն։

Խոր է մեր կուսակցութեան զգացած ինքնագոհութիւնը այսօր, որ իր գաղափարախօսութիւնը եղած է ճիշդ, պայքարը, արդար ու օգտաբեր, իր վարած քաղաքականութիւնն ու արեւելումը՝ իրապաշտ ու փրկարար: Զուր չէ եղած մեր քաղաքական լուսամիտ ղեկավար-գործիչներուն նախատեսութիւնը, զոհաբերութիւնը մեր քսան հազարէ աւելի Ֆետայիներուն, ինքնաբուխ ծառայութիւնը մեր հարիւր հազարաւոր շարքայիններուն: «Հնչակ»ի ցանած սերմերը հասունցան արագ։ Հոգեփոխուեցաւ հայութիւնը։ Ան ձեռք առաւ իր ճակատագրին ղեկը։ Նետուեցաւ օրհասական մարտի։ Դէպի կիսով իրականացան Ս.Դ. Հ.Կ.ի հիմնական ծրագրին զոյգ նպատակները հայութեան միաձոյլ կամքով: Կերտուեցաւ ազգային ընկերվար պետութիւն պատմական Հայաստանի մէկ կտորին վրայ: Քանիներու պայծառ կանխատեսութենէն եւ նախատեսութենէն ընդամէնը մէկ քանի տարի ետք:

Պայքարի, արիւնի, զրկանքի ու տառապանքի շղթայ կազմող Ս.Դ. Հնչակեան հարիւրամեայ պատմութեան եւ իր բեղուն վաստակին դիմաց, որ Հնչակեան ուխտեալներու միաձոյլ, հաւաքական զոհաբերութեամբ է կերտուած, մենք, բախտաւոր ուխտակիցները ու գործի շարունակողները մեր վեթերաններուն, խորին ակնածանքով կը խոնարհինք անոնց անթառամ յիշատակին առջեւ, անոնց ձեռակերտ մեծ գործին առջեւ որ հայ ժողովուրդի ազգային վերածնութիւնն է Ներկայ Հայաստանը որ ամուր հիմք է Ամբողջական Հայաստանի գոյացման, եւ այժմ կ'ըսենք, յեղափոխականի ու ընկերվարականի փիլիսոփայական ըմբռնումով՝ Դուք մեռաք, բայց չկորաք, այլ՝ կ'ապրիք վերանորոգ հայութեամբ եւ Հայաստանով:

Հարիւրամեայ Յոբելինական այս հպարտառիթ պատեհութեամբ, մեր ընկերական սէրն ու յարգանքը, գնահատանքի անկեղծ զգացումները կ'ուղղենք անխտիր մեր բոլոր ուխտեալներուն, վեթերան եւ նորագիր շարքայիններուն, Ս.Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան համակիր զանգուածներուն ի սփիւռս աշխարհի։ Կ'ողջունենք զիրենք ուր որ ալ իրենք գտնուած ըլլան, Արեւմտեան կիսագունդի մէջ թէ Միջին Արեւելքի, Նեղոսի ափերուն, Ալպեաններու եւ Ոլիմպոսի ստորոտը թէ Ս.տնիի տափաստաններուն վրայ, կամ Մայր Հայրենիքի մէջ, մայրաքաղաք թէ գաւառ, գործօն շարքայնութիւն թէ օժանդակ դեր բերած ըլլան։ Կը շնորհաւորենք զիրենք ու կ'ըսենք՝ Ազգն ու Հայրենիքը հպարտ են ձեզմով։ Դուք եղաք, կը մնաք, հակառակ տարագայման դժուարութիւններուն, արժանի յաջորդները հերոսական սերունդներուն, անոնց պէս հաւատաւոր, նոյն իրաբերող ու հաստատակամ։ Բարձր պահեցիք անցեալէն ձեզի փոխանցուած դրօշը: Մայր Կուսակցութեան Մեծ Գործին հաւատարիմ քուրմեր եղաք: Պատուով մուծեցիք եւ կը ներդնէք ձեր պարտքը մեր ազգային տեսիլքի իրականացման զուպարին, Հայկական Դատի իրականացման որ կը շարունակուի յաջողութեամբ, հայապահպանումի վսեմ նպատակին եւ այն դժուարին ու ամենի մարտնչումին որ մեզ, քայլ առ քայլ եւ խումբ առ խումբ, կը մօտեցնէ Ս.Դ.Հ.Կ.ի հիմնական Ծրագրի ամբողջական յաղթանակին որ հայութեան ազգային, հողային ու հայրենական իրաւունքներու լրիւ ձեռքբերումն է։

Թանկագին Ընկերներ, Բարեկամներ ու Ազգակիցներ՝

Ս.Դ.Հ.Կ.ի հարիւրամեակի Յոբելինական այս օրերուն մեր զգացած բերկրանքը, որ կը բխի ազգային-հայրենասիրական ու ընկերային գետնի վրայ կերտած մեր վաստակէն եւ

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 3)

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ

Ս. Դ. ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ 100ԱՄԵԱԿԻ ՓԱԿՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՄԱԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ

«Հարիւր Տարի Ազգի Ու Ժողովուրդի Ծառայութեան Մէջ» նշանաբանով, հայ անդրանիկ քաղաքական ու յեղափոխական կուսակցութեան՝ Սոցեալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Հարիւրամեակի տարին, Լոս Անճելըսահայ գաղութէն ներս, հաւասար իր լրումին, եզրափակիչ հանդիսութեամբ մը, որուն իրենց մասնակցութիւնը բերին պաշտօնապէս, ազգային միւս երկու կուսակցութիւնները՝ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը եւ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը և ամբողջ հայ ժողովուրդը, ձեռնարկին տալով համագաղութային բնոյթ։

Կիրակի, Յունուար 31-ին, կլէնտէյլ հայ Սլրոյի 1700 աթոռ ունեցող սրահը նեղ եկաւ ընդգրկելու հայ ժողովուրդի խուռներամ բազմութիւնը որ փութացած էր ներկայ գտնուելու եւ մասնակից դառնալու ի՛ր Կուսակցութեան Հարիւրամեակի տօնախմբութեան։ Ինչպէս տարի մը առաջ բացման հանդիսութեան, այս անգամ եւս դժբախտաբար հարիւրաւորներ, տեղի չգոյութեան պատճառով վերադարձան իրենց տուները։

Հանդիսութեան ներկայ եղող պաշտօնական հիւրերու շարքին կը գտնուէին Արեւմտեան Ամերիկայի Թեմի Առաջնորդ՝ Գերշ. Վաչէ Արք. Յովսէփեան, Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան եւ Յեղափոխական Դաշնակցութեան ներկայացուցիչները, Թորոնթոյի մեր ղեկավար-ընկերներէն Մեթր Պարգեւ Դուիթեան, Մոնթրէալի ղեկավարներէն Ընկ. Վարդան Երեւանեան, Ընկ. Նուպար Սուքիասեան, Կարօ Գոճաւագեան, ինչպէս նաեւ հայ խօսուն եւ գրաւոր մամուլի ներկայացուցիչներ։

Ս.Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան Կեդրոնական Վարչութեան հովանաւորութիւնը վայելող այս եզրափակիչ հանդիսութիւնը սկսաւ Մայր Կուսակցութեան քայլերգ՝ «Հեռաւոր Երկիրէ» տոնկայս ունկնդրութեամբ։ Քայլերգը կատարեցին ծանօթ երգիչներ՝ Լեւոն Գաթրճեան, Յովիկ Գրիգորեան եւ Յարօ Բաւրեան, ընկերակցութեամբ նուագախումբին, որուն գեղարուեստական ղեկավարն էր տաղանդաւոր դաշնակահար Ժագ Գոճեան։

Օրուայ հանդիսավար Ընկ. Վարդան Եաղսըզեան նախ հրաւիրեց ներկաները մէկ վայրկեան յոտնկայս լռութեամբ յարգելու

(Շար. տես էջ 2)

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ԴԱՏԸ

Եգիպտոսի ընդհանուր դատախազ խորհրդական Մոհամմէտ Կէնտի անցեալ Հինգշաբթի յայտարարեց «Եգիպտոսի Յեղափոխութիւն» կազմակերպութեան դատին ամբաստանագիրը, որ կ'ընդգրկէ քսան ամբաստանեալներ, գլխաւորութեամբ գործատէր ու Լոնտոնի Եգիպտական դեսպանատան նախկին պաշտօնեայ Մահմուտ Նուրէտտին Սուլէյմանի եւ ճարտ. դոկտ. Խալէտ Ապտէլ Նասըրի։

Ամբաստանեալներու շարքին կը գտնուին ատրճանակաւոր հանգըստեան կոչուած երկու զինուորականներ, երեք բժիշկներ ու հաշուակալ մը։

Դատախազը հրահանգած է գատը փոխանցել պետական ապահովութեան գերագոյն ատեանին (արտակարգ) և պահանջած է մահապատիժի ու տաժանակիր աշխատանքի միջեւ տարուբերող վճիռներ։

Դատախազութիւնը ամբաստանեալներուն ուղղած է ոճրային համաձայնութեան մը մասնակցելու մեղադրանքը դրդումով և վարչութեամբ առաջին երեք ամբաստանեալներուն, որոնք են Մահմուտ Նուրէտտին, Խալէտ Կամալ Ապտէլ Նասըր եւ Ահմէտ Սուլէյման, նպատակ ունենալով ոճրախումբի մը կազմակերպութիւնը, յարձակելու համար քաղաքացիներու համայնքի մը վրայ, ոճրափորձեր կատարելով ու պաշտօնական վաւերագրեր կեղծելով, ինչպէս նաեւ օտար պետութեանց դէմ թշնամական արարքներ կատարել, եգիպտական պետութիւնը մղելով անոնց հետ իր քաղաքական յարաբերութիւնները խզելու։

Ոճրախումբի ղեկավարութիւնը ստանձնած է առաջին ամբաստանեալը, մինչ երկրորդը նիւթապէս օժանդակած է, իսկ երրորդը վարած է հրամանատարութիւնը, իսկ մնացեալները մեղսակցած են։

ՋԱՀԱԿԻՐ

100-ԱՄԵԱԿԻ ՓԱԿՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍԻ ՄԷՋ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

յիշատակը հայ ժողովուրդի անմահ բոլոր հերոսներուն։ Ապա, բացման խօսք կատարելով Ընկ. Եաղուբեան ի միջի այլոց ըսաւ.

— Հպարտ է Հնչակեանն այսօր իր գաղափարախօսութեամբ ու անոր իրագործումով։

— Հպարտ է Հնչակեանն այսօր իր Քսաններու Երազած Հայրենիքով, Սոցիալիստական Հայաստանով.

— Հպարտ է Հնչակեանն այսօր, ամբողջ Հարիւրամեակի ընթացքին, հայ ժողովուրդի ներկամամբ կատարած անսահման նուիրաբերումով։

— Եւ ի վերջոյ հպարտ է Հնչակեանն այսօր իր հարիւրամեայ պատուաբեր անցեալով։

Հարիւրամեայ բեղուն գործունէութեան ժառանգով լիցքաւորուած, Հնչակեանն այսօր կը վերանորոգէ իր ուխտը՝ ծառայելու Հայրենիքին ու ժողովուրդին եւ պայքարելու հայկական բռնաբարուած հողերու եւ ազատագրման ի խնդիր, ինչու չէ համագործակցութեամբը մեր հայրենի ղեկավարութեան և ժողովուրդին, մեր քոյր կուսակցութիւններուն, հայկական բոլոր կազմակերպութիւններուն և բովանդակ սփիւռքահայութեան, միացեալ ջանքերով իրագործելու, մեր ժողովուրդի գլխաւոր առաջադրանքը «Մէկ Ամբողջական Հայրենիք, Մէկ Ժողովուրդ»։

Հանդիսավար Ընկերոջ խօսքէն ետք բեմ հրաւիրուեցաւ միջազգային համբաւ վայելող պատմաբան եւ Եու. Սի. Էլ. Էյ.-ի համալսարանի Արդի Հայոց Պատմութեան Ամպիոնի Վարիչ՝ Փրոֆ. Ռիչըրտ Յովհաննէսեանը։ Փրոֆ. Յովհաննէսեան նախ անգլերէն եւ ապա հայերէն լեզուներով կատարեց պատմական արժեւորումը՝ Հնչակեան Կուսակցութեան հիմնադրութեան եւ գործունէութեան։ Փրոֆ.ը յայտնեց թէ Հնչակեան Կուսակցութիւնը միշտ կարողացած է իր գաղափարախօսական նախընտրութիւններուն եւ հայ ժողովուրդի պետականութեան միջեւ զատորոշում կատարել ու լծուիլ հայ ժողովուրդի ազգային պետականութեան պաշտպանութեան։

Փրոֆ. Յովհաննէսեան իր խօսքին մէջ նաեւ յայտնեց, թէ Հնչակեան Կուսակցութիւնը ցարդ չէ ստացած իրեն արժանի գնահատանքը եւ յոյս յայտնեց, որ այդ անպայմանօրէն կը կատարուի։

Յայտագրին իր մասնակցութիւնը բերաւ շնորհալի ասմունքող՝ Ընկերուհի Արաքսի Շնորհաւորեան։ Ան մեծ ապրումով արտասանեց Ընկ. Մանուէլ Ազատեանի 100 ամեակին նուիրուած «Հայոց Կաղնին» եւ Եղիշէ Չարենցի «Ես Իմ Անուշ Հայաստանի» բանաստեղծութիւնները։ Օրդ. Շնորհաւորեանի ելոյթը ներկաներուն կողմէ արժանացաւ խանդավառ ընդունելութեան։

Յանուն հայ Յեղափոխական դաշնակցութեան ելոյթ ունենալու հրաւիրուեցաւ Պրն. Վազգէն Մատէնճեան։

Ողջոյնի խօսքով ելոյթ ունեցաւ նաեւ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան ներկայացուցիչ Պրն. Երուանդ Ակիշեան։

Գեղարուեստական յայտագրին իրենց մասնակցութիւնը բերին, հայ դասական երաժշտութեան մեր լաւագոյն մեկնաբաններէն, մայր եւ դուստր Արփինէ եւ Լեւի Փեհլիվանեաններ, որոնց «Կիլիկիա» եւ «Երեւան» զուգերգները արժանացան ջերմ ընդունելութեան։

Օրուայ գլխաւոր բանախօս Ընկ. Տիրան Ճէրէճեան բովանդակալից ելոյթ մը ունենալով, համառօտ պատմական ակնարկով մը անդրադարձաւ Հնչակեան Կուսակցութեան ստեղծման պարագաներուն եւ հրամայական դարձած պահանջքին։ Նորաստեղծ կուսակցութեան հիմնական նպատակները եւ առաջին շրջանի յեղափոխական գործունէութիւնը ամփոփ գիծերու մէջ ներկայացնելէ ետք, Ընկ. Ճէրէճեան պարզաբանեց Հնչակեան Կուսակցութեան թէզերը Խորհրդային Հայաստանի, Հայ դատի հետապնդման, հայ եկեղեցւոյ տագնապին, արտագաղթի երեւոյթին, միջ-կուսակցական յարաբերութեանց եւ շարք մը այլ հարցերու շուրջ։

«Այսօր վերածնուած հայրենիքի մէջ կայ ժողովուրդ մը, որ կ'ապրի, մշակոյթ մը, որ կը զարգանայ, ազգ մը, որ կը բարգաւաճի շնորհիւ ստեղծուած խաղաղ ու ապահով պայմաններուն. պարտինք տէր կանգնիլ նուաճուած Հայրենիքին, ժողովուրդին եւ պետականութեան» յայտարարեց բանախօս ընկերը։

Կարճ դադարէ մը ետք ըսկըսաւ հանդիսութեան Բ. բաժինը։ Ազգային — յեղափոխական երգերով հանդէս եկան սփիւռքահայ երգարուեստի լաւագոյն կատարողներ Ցարուբ Փամպուքճեան, Ցարօ Բուրեան, Լեւոն Գաթըրճեան, Յովիկ Գրիգորեան եւ խմբավար Ժագ Դոճեան։ «Ազատութիւն», «Անտառի Ջարդը», «Հնչիր Դու Հնչիր», «Հաճնոյ Երգը», «Նպատակիս Հասնիմ Միայն», «Տուր Ձեռքդ Ընկեր», «Անդրանիկին» եւ այլ երգեր եկան հանդիսականները պահ մը փոխադրելու Հաճնոյ եւ Սասունի լեռները, ֆետայական կռիւներու դաշտերը ու մեր հայրենի բռնագրաւուած հողերը։ Սրահէն ներս ստեղծուած էր յուզիչ, սակայն խանդավառ մթնոլորտ, որուն ընթացքին ժողովուրդը շատ անգամներ իր ձայնը կը միացնէր երգիչներու ձայնին։

Համերգի աւարտին հանդիսավար ընկերոջ կողմէ բեմ հրաւիրուեցաւ Ընկեր Հէրի Տրամէրեանը, կատարելու համար 100-ամեակի տարուայ եզրափակումը եւ այս առթիւ ներկաներուն փոխանցելու Կուսակցութեան պատգամը։

Ընկեր Տրամէրեան իր ելոյթին մէջ յատկապէս ըսաւ.—

— Մեր Կուսակցութեան այս կարեւոր տարեդարձին առիթով, մեր արդար իրաւունքն է, ակընկալել, «պահանջելու պէս խընդրել», որ սրբագրուին անցեալի թիւր հասկացողութիւնները, վերարժեւորուին հայկական արժէքները, վերատեսութեան ենթարկուին հայրենի պետութեան ու մտաւորականութեան գնահատանքի ու քննադատութեան չափանիշները, ոչ միայն Հնչակեան Կուսակցութեան, այլ ամբողջ Սփիւռքը, իր բաղկացուցիչ բոլոր տարրերով, բոլոր մարզերուն մէջ անխտիր։

Ընկ. Տրամէրեանի ելոյթէն անմիջապէս ետք երգիչները անգամ մը եւս բարձրացան բեմ «Հնչակեան Ենք Մենք»ով փակելու համար պատմական այս հանդիսութիւնը։ Ժողովուրդը յոտընկայս միացաւ իրենց, իսկ օրուայ կարգապահութեան հսկող երիտասարդները յառաջանալով՝ «պատուոյ պահակ» կազմեցին բեմին առջեւ։

Լոս Անճելըսի եզրափակիչ այս փայլուն հանդիսութեամբ, Մայր Կուսակցութեան արիւնաներկ պատմութեան մէջ պանծալի էջ մը եւս արձանագրուեցաւ։ Այս առթիւ Հնչակեան Կուսակցութեան բոլոր ուխտեալները արժանի են արդար գնահատանքի։

(Յապաւումներով)

Գ. ԽՈՏԱՆԵԱՆ

ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՎԱՀՐԱՄ ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ ԾՆՆԴԵԱՆ 100-ԱՄԵԱԿԸ

Երեւանի մէջ գումարուած է Վահրամ Փափազեանի ծննդեան 100-ամեակի յոբելենական յանձնախումբին նիստը, նախագահութեամբ վարչապետի տեղակալ Ս. Աւետիսեանի։

Յանձնախումբը քննարկած է մեծ դերասանին յոբելենական միջոցառումներու յայտագիրը։

Որոշուած է յոբելենական նիստը գումարել Մարտին, Երեւան, Գ. Սունդուկեան թատրոնին մէջ։ Մարտի առաջին տասնօրեակին յոբելենական երեկոյթներ կը կազմակերպուին Լենինական, Կիրովական, և Հայաստանի այլ քաղաքներու մէջ։

Հայաստանի գիտութիւններու ակադեմիայի արուեստի հիմնարկը թատերական գործիչներու միութեան հետ Լենինականի մէջ կը կազմակերպեն գիտական նստաշրջան մը նուիրուած Վահրամ Փափազեանի գործին։ Հրատարակութեան կը պատրաստուին Վահրամ Փափազեանի արուեստին նուիրուած գիրքեր։

Լոյս կ'ընծայուի հայերէն և ռուսերէն Վ. Փափազեանի «Ետադարձ հայեացք» երկհատոր յուշագրութիւնը։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՃԱԶԸ ՔԻԵՒԻ ՄԷՋ

Քիեւի «Ուքրանիա» սրահին մէջ հանդէս եկած է Հայաստանի պետական ճազի նուագախումբը ղեկավարութեամբ Կոստանդին Օրբելեանի։

Նուագախումբը ելոյթներ տուած է նաեւ Բելայա Ցերկով, Բորիպոլ, Վասիլկովօ և Օբուխով քաղաքներուն մէջ, արժանանալով ջերմ ընդունելութեան։

ՀԱՅ ԹԵՐԹԸ ԸՆԿԵՐՆ Է ՀԱՅ ՏԱՆ

«Ջահակիր»ի Աղեքսանդրիոյ պատուակալ ներկայացուցիչն ու թղթակիցն է՝
Պր. ՄԻՆԱՍ ՊԱՆՏՈՅԵԱՆ
33 Սաաս Զաղլուլ պող.
Հեռ. թիւ 4822199

Հայ Ազգային Հիմնադրամի Անդամահամակրական Ճաշկերոյթը

Անցեալ Շաբաթ, 20 Փետրուար 1988, երեկոյեան ժամը 9.30ին, Հելիոպոլսոյ Հ.Ա.Հ.ի Կոկանեան սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Հայ Ազգային Հիմնադրամի անդամահամակրական ճաշկերոյթը։

Ներկայ էին Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեան, Արժ. Տ. Նարեկ Խաչակիր քհնյ, Պըրճեան եւ երէցկինը, Գահիրէի Թեմական Ժողովի ատենապետ պր. Փոլ Քիլիմճեան և տիկինը, Քաղաքական Ժողովի ատենապետ պր. Նուպար Սիմոնեան եւ տիկինը, Հայ Աւետ. համայնքի Նախագահ պր. Աւետիս Զաքըճեան, տէր և տիկին Թագւոր Պարծանքեան, տէր եւ տիկին Լեւոն Քաղթացեան, տօքթ. և տիկին Ցարութիւն Խաչերեան (Աղեքսանդրիայէն), տէր եւ տիկին Վարդ Ալեքսանեան, ազգային երեսփոխաններ, մամուլի ներկայացուցիչներ, ազգային մեր զոյգ վարժարաններու տնօրէնը, դաստիարակներ, զանազան կազմակերպութեան ներկայացուցիչներ եւ Հիմնադրամի անդամներ։

Ճաշկերոյթը սկսաւ Հիմնադրամի ատենապետ պր. Սարգիս Փափազեանի ողջոյնի խօսքերով։ Ապա, Առաջնորդ Սրբազան Հօր աղօթքէն ետք, կատարուեցաւ սպասարկութիւնը համեղ ճաշերուն որոնք պատրաստուած էին Միութեան Ժրաջան տիկիններուն կողմէ։

Ճաշկերոյթի աւարտին, Հիմնադրամի ատենադպիր պր. Կարպիս Եազըճեան խօսք առաւ և յիշեց Հայ Ազգային Հիմնադրամի հիմնադրութեան նպատակը և ամփոփ պատմականը ըրաւ անոր գործունէութեան։

Կարճ դադարէ մը ետք, ներկայացուեցաւ թատերագիր պր. Սարգիս Փափազեանի «Խառն ժողով մը» միարար գաւեշտը, որուն իրենց մասնակցութիւնը բերին տիկնայք Ալիս Տեփոյեան, Զապէլ Տեփոյեան, պպ. Սարգիս Փափազեան, Նորայր Տէօվլէթեան, Կարօ Ներսէսեան և պատանի Ռուբէն Սիմոնեան։ Հակառակ իր դերակատարներէն շատերը առաջին անգամ ըլլալով բեմ կ'ելլէին կարողացան զուարճացնել ներկաները շնորհիւ բեմադրիչ տիկին Մանուշ Ջօփուրեանի ցուցմունքներուն։

Պր. Եդուարդ Զարդարեան կարդաց եղած սրտաբուխ նուիրատուութեանց ցանկը։

Առաջնորդ Սրբազան Հայրը իր փակման խօսքին մէջ անդրադարձաւ Հայ Ազգային Հիմնադրամի ազգանուէր գործունէութեան մասին եւ իր խօսքը աւարտեց գնահատանքի արտայայտութիւններով Հիմնադրամի ներկայ ղեկավարներու իր և մասնաւորի ատենապետ պր. Սարգիս Փափազեանի։

Այս յաջող ճաշկերոյթին առթիւ կը շնորհաւորենք Հայ Ազգային Հիմնադրամի վարչութիւնը եւ սրտանց յաջողութիւն կը մաղթենք իր ազգանուէր գործունէութեան։

Կիրակի, 13 Մարտ 1988, երեկոյեան ժամը 7ին
«ՊԸԼԸՔՏԱՆԵԱՆ» ՀԱՆԴԻՍԱՍՐԱՀ - ՀԵԼԻՈՊՈԼԻՍ
Բարձր Հովանաւորութեամբ
Եգիպտոսի Հայոց Բարեխնամ Առաջնորդ
ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ
ԳՆԱՀԱՏԱՆՔԻ ԵՒ ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ
ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ
ԺԱԳ ՅԱԿՈԲԵԱՆ-Ի
ԾՆՆԴԵԱՆ 70 ԱՄԵԱԿԻՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ 50-ԱՄԵԱԿԻՆ
Կազմակերպութեամբ
ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ և ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
Երբեմնի Սաներուն
Բանաստեղծին ստեղծագործական կեանքի ուղին
կը ներկայացնէ
ՄՕ. ԵԴՈՒԱՐԴ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
Անոր քերթուածները կը մեկնաբանեն
Ասմունքողներ՝
ՍԵԴԱ ԳԷՈՐԳԵԱՆ
ԱՐՏԱ ՋՕՀՐԱՊԵԱՆ ԵՒ ՍՕՆԻԱ ՍԱՐԳԻՍ
Ընթերցասաններ՝
ԱԼԻՍ ՏԵՓՈՅԵԱՆ ԵՒ ՄԱՐԿՐԻԹ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
Ասմունքներով իրենց յարգանքի բաժինը կը բերեն նաեւ
Նուպարեան Ազգ. Վարժարանի աշակերտները
ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Հանդիսավար՝ ՄԱՐՈՅ ՍԱԳԱՅԵԱՆ
Սիրալիր հրաւէր հասարակութեան
ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ՆՈՐ ԹԻՒԵՐ

Տիար Համբար Եալընըզեանի բնակարանի հեռաձայնի նոր թիւն է 3902955

Տիկին Գեղանոյշ Ս. Սարգիսեանի գործատեղիի հեռաձայնի նոր թիւն է 3938998

ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՎՆԱՍԱԿԱՐ ՀԱԿԱՌԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ-ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԻՆ ՄԷՋ

Հայ Սփիւռքի կեանքին մէջ, սկիզբէն ի վեր (առնուազն 1896-ի աղէտներէն ասդին), ազգային համերաշխութիւնն ու համագործակցութիւնը երբեք մնայուն կամ տեւական չեն եղած։

Համիտեան խուժդուժութիւններու դէմ, արեւմտահայ եկեղեցական, կրթական, մտաւորական, լրագրական եւ երիտասարդական ուժերը պահ մը միացած են, բայց, հազիւ Օսմանեան կեղծ Սահմանադրութեան «բարիքները» եկած, վարչական, թեմական, միութենական եւ կուսակցական մեր հակամարտութիւնները վերերեւցած են աւելի սանձարձակ կերպով։

Ես կը յիշեմ գեղեցիկ միանականութեան օրինակ մը յետ սահմանադրական շրջանէն է. Ակնունիի ջանքերով իրականացած. Փարամազի ջանքերուն հետ ժամանակակից կարելի է կոչել է. Ակնունիի համերաշխական ձեռնարկը՝ 1911-ին, Եգիպտոսի մէջ։ Այս Թուականին, այնտեղ, օրինակելի եւ սփոփարար, օգտակար համերաշխութիւն մը գոյացաւ մեր մօտ, բայց, դժբախտաբար, չշարունակեցաւ՝ համաշխարհային առաջին պատերազմին հետեւանքով։

Եղեռնէն ետք, 1918-ին, Եգիպտոսի մէջ դարձեալ, Առաջնորդ Թորգոմ Գուշակեան Եպիսկոպոս յաջողեցաւ Ազգային Միութեան կազմութիւնը՝ հայկական կուսակցական, կրթական եւ մշակութային բոլոր կազմակերպութիւններու մասնակցութեամբ։ Այս Ազգային Միութիւնը հրաշալի գործեր տեսաւ՝ ամոքելու համար հայ զինուորի, հայ գաղթականի եւ որբերու ցաւերը (գլխաւորութեամբ Հ.Բ.Ը.Մ.-ի)։

Հաւաքական եւ անհատական հակառակութիւնները ըՍփիւռքի մէջ հրահրուիլ սկսան Իզմիրի (1922) դէպքէն ետք եւ խորհրդայնացած Հայաստանէն դուրս եկած քաղաքական գործիչներու ժամանումով։

Հակամարտութեանց տըխուր պատմութիւնը ծանօթ է ամէնուն։ Սփիւռքի հայութիւնը հրաշքով վերականգնեցաւ նիւթապէս, բայց բարոյական եւ մշակութային տեսակէտէ՝ մենք շատ բան կորսնցուցինք այս հակառակութիւններէն, մինչեւ 1939։

Համաշխարհային Բ. պատերազմը պահ մը բթացուց հակառակութեանց մեր ախորժակները։ Նոյնիսկ, տեղ-տեղ ցնծալի համերաշխութիւններ եւ համագործակցութիւններ իրականացան։ Եգիպտոսի մէջ՝ Մամբրէ Արք. Սիրունեանի օրով, տասը տարի խաղաղ շրջան մը՝ մեծ յառաջդիմութիւն բերաւ գաղութին։ Եւ մենք լիապէս օգնեցինք Հայրենադարձութեան մեծ գործին։

Ներկայիս, գրեթէ բոլոր գաղթօճախներու վրայ ակնարկ մը նետելով (կամ պարբերաբար անոնց այցելելով եւ հոն ապրելով) կը հաստատենք, որ հին օրերու եկեղեցական, միութենական, կուսակցական, խմբային եւ անհատական հակառակութիւնները առաւելագոյն չափի հասած են։

Եկեղեցիներ եկեղեցիներու դէմ (նոյնիսկ նոյն ճակատի պատկանող համայնքներու մէջ). Նոյն կուսակցութեան կողմէ հովանաւորուած մարմիններ մարմիններու դէմ. Նոյն ուղղութիւնը ունեցող մշակութային միութիւններ իրարու դէմ. Նոյնդաւան յարանուանութիւններ մէկը միւսին հակառակ. գրողներ, արուեստագէտներ, ուսուցիչներ, եւ մարզականներ իրարու դէմ նախանձով, անհանդուրժողութեամբ, ինքնահաւանութեամբ, նենգ եւ մանրուք շահերու հետապնդութեան նախանձախնդրութեամբ լեցուն, - սա անհերքօրէն յետադիմական ընթացք է, որ կրնայ մեզ առաջնորդել ինքնակործանման։

Մշակոյթէ չհասկցող վարչութիւն մը՝ կ'անտեսէ, կը հալածէ կամ կը հեռացնէ (կը հարկադրէ հեռանալու) իր մտաւորական գործիչները եւ անդամները կամ պատ կը քաշէ իր խոր հիմնած վարժարանի ուսուցիչներու յառաջդիմութեան առջեւ։ Իրենց տեղը լեցուած ատենապետներ՝ ընդմիշտ պոյքոթ եւ սապոթաժ կը յառաջացնեն իրեն հանդէպ «անհնազանդ» գտնուած մշակոյթի գործիչին դէմ..։ «Մի՛ երթաք այդ արարածի երգահանդէսին, ինչքան ալ յաջող ձեռնարկ ըլլայ ատիկա...»։

Սփիւռքի կարգ մը գաղթօճախներուն մէջ՝ ազգային մթնոլորտը իսկապէս անշնչելի դարձած է։ Ձենք հաներ մեր եպիսկոպոսները, մեր աշխատասէր վարդապետները, եկեղեցւոյ ծառայող մեր կամաւորները։ Մինչեւ վերջը կը նուաստացնենք մեր վարիչները, մեր մտաւորականները, մեր փոքր բարերարները։ Կը հալածենք մեր տնօրէնները, մեր դաստիարակները եւ մարզիչները։

Վնասակարութիւնը պիտի տեսնենք մ՞ին ատեն արդեօք, երբ դպրոց դպրոցի դէմ, վարչութիւն վարչութեան դէմ եւ գրող գրողի դէմ ելլէ...։

ՀԱԵԿ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒՈՅ ԱՌԹԻՒ

ԱՆԱՊԱՏԻ ԵՐԳ

Աշխարհ բռնկած՝
Լոկ կրքոտ մարդոց
Ցանկութեանց դողով,
Աւերակ դարձած՝
Անոնց վէներով...
Այդ աշխարհին մէջ
Մարդիկ կ'աղօթեն
Անհաւատ հոգւով։

* * *

Ի՞նչ կ'արժէ երգել
Սէ՞ր, անկեղծութիւն
Ու մարդկայնութի՞ւն՝
Բիւր եղանակով...
Երբոր կը պակսին
Իրենց հոգւոյն մէջ՝
Սէր, անկեղծութիւն
Ու մարդկայնութիւն...

* * *

Մինչ դժբախտաբար
Այնտեղ տէր է յար
Նախանձ բռնածին,
Եսասիրութիւն,
Եւ ատելութիւն...։

ԿԱՐԱՊԵՏ ԳՈՒՆԱՔ

Մոնթրէալ, 10-12-985

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հայաստանի կրթական Նախարարութիւնը եւ արտասահմանի հայերի հետ Մշակութային Կապի Ընկերակցութիւնը մեր միջոցաւ կը յայտնէ մեր ուսանող երիտասարդներուն եւ երիտասարդուհիներուն, թէ յառաջիկայ 1988-1989 կրթական տարեշրջանին համար Երեւանի Պետական Համալսարանին բանասիրական, մանկավարժական եւ այլ ֆաքիւլթէի մէջ ուսանելու համար քանի մը աշակերտներ կրնան ընդունիլ Եգիպտահայ գաղութէն։

Ուսանող թեկնածուն պարտի ըլլալ երեսուն տարեկանէն վար։ Աւարտած ըլլայ երկրորդական վարժարան։

Թեկնածուն պարտի ունենալ ուժի մէջ եղող անցագիր։

Բնակութեան, ուսման, եւ գրպանի ծախքեր կը հայթայթէ Հայաստանի կրթական Նախարարութիւնը։

Թեկնածուն պէտք է վիզան ստանալու համար Գահիրէի դեսպանատան դիմէ ոչ աւելի ուշ քան Յունիսի սկիզբը։

Պէտք է ներկայացնէ դիմումնագիր, կրթական վկայական, բժշկական վկայական, 5 անգամ 6 սանթիմեթր 15 նկար եւ հակիրճ ինքնակենսագրութիւն։

ԴԻՒԱՆ ԳԱՀԻՐԷԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ՄԱՄՈՒԼԸ ԴՊՐՈՑ Է

ՈՂՋՈՅՆ

Ս. Դ. ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԲՈԼՈՐ ՈՒԽՏԵԱԼՆԵՐՈՒՆ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

Ութսուն հաւասարիմ մնացած ըլլալու գիտակցութեանը, մոռցնել չի տար մեզի որ հարիւրամեակը հանգրուան է միայն։ Մայր Կուսակցութեան առաքելութիւնը կը մնայ կիսատ։ Ուստի՝ կը շարունակուի։ Եւ հարիւրամեակի տօնակատարութիւնը կը բացուի մեր առջեւ նոր հանգրուան աշխատանքի, պայքարի եւ զոհաբերութեան։

Ս.Դ.Հ.Կ.ի հարիւրամեակը պէտք կազմէ հայ ժողովուրդի ամենավառ երազի ամբողջական իրականացման յաղթական հանգրուանը։ Կը հաւատանք ասոր։

Ոգեւորուած ու հպարտ անցեալի յաջողութիւններու եւ իրագործումներու բերքով, իր պատմական յանձնառութիւնը մինչեւ վերջ եւ լրիւ իրագործելու հաստատ վճռակամութեամբ, հպարտ անցեալի յաջողութիւններու իրագործումներու բերքով, Մայր Կուսակցութիւնը կը լծուի իր նոր առաքելութեան։

Կուսակցութիւնը հաւատքով եւ լաւատեսութեամբ կը դիմագրաւէ ապագան, գալիք խոչընդոտները, գործի ու պայքարի դժուարութիւնները, լիայոյս, ինչպէս եղած է ցարդ, նաեւ ասկէ ետք, իրեն գլխաւոր յենակ պիտի ունենայ Ս.Դ.Հ.Կ.ի շարքային կուռ միասնութիւնը, համակիր զանգուածի նեցուկը, մեր ժողովուրդին վստահութիւնն ու ընդառաջումը որոնք չեն դրժուած քանններու կուսակցութեան կողմէ եւ պիտի չներքուին բնաւ։ Ս.Դ.Հ.Կ ի երկարակեցութեան, ուժականութեան եւ առողջութեան աղբիւրը կը մնայ իր գաղափարական ճշդութիւնը, ամէն բանէ առաջ իր սեփական միջոցներուն կռթնիլը, միայն եւ բացառապէս ժողովուրդին ու Հայրենիքին հաւատարիմ ըլլալը։ Այո, թէպէտ ու յաճախ վտիտ ու անբաւարար եղած են իր միջոցները, Կուսակցութիւնը չէ դիմած զարտուղի կերպերու եւ օտար այլասերիչ աղբիւրներու նպաստին իր գործունէութեան անհրաժեշտ նիւթա-բարոյական ազդակներ ապահովելու համար։ Այս պակասը ինք լրացուցած է իր շարքային ու համակիր տարրի զոհաբերութեան կրկնապատկումով։ Մերժած է գաղափար եւ պաշտօն սակարկել իջնալով պատեհապաշտութեան եւ օտարին նպաստող ծառայութիւններու զառիթափին վրայ։ Նախընտրած է մնալ համեստ ու խոնարհ, բայց վաճառքի չհանել խիղճ ու սկզբունք։

Այսօր, իր առաքելութեան նոր հանգրուանի սեմը թեւակոխելով, Ս.Դ.Հ.Կ.ը պիտի շարունակէ չունենալ ուրիշ ներշնչում հայութեան ազգային ու հայրենական շահերէն ուրիշ: Ինքզինք հաւատարիմ եւ պարտական պիտի նկատէ լո՛կ զինք ծնող մեր՝ հայ ժողովուրդին առջեւ։ Եւ իր պայքարն ու աշխատանքը պիտի մղէ ապաւինած հաստատ գաղափարականի ու վեհ բարոյական սկզբունքներու՝ տէր իր անդամներուն եւ համակիր զանգուածին։ Մնալով համոզուած որ ինչպէս ըրած էր զայն մինչեւ այսօր, վաղը եւ գալիքին ալ, պիտի շարունակէ կուռ միասնութիւն պահել կուսակցութեան դրօշին, 14 Համագումարներով նուիրագործուած անոր հիմնական ծրագրին ու որոշումներուն շուրջ, դառնալով մասնակից անոնց կենսագործման, առանց թերանալու տեղական ժողովուրդներու հանդէպ մեր ունեցած պարտաւորութիւններուն եւ համամարդկային սկզբունքներուն նկատմամբ։ Մեր կարգապահ ու գիտակից գործունէութեամբ, բարոյական ու նիւթական ինքնաբուխ զոհողութիւններով պիտի սատար կենանք Ս.Դ.Հ.Կ.-ի Կեդրոնական Վարչութեան եւ Վարիչ Մարմիններու նախաձեռնութեանց, ուժաւորելով մեր պայքարը, կանգուն պահելով մեր մամուլը, մշակութային, մարզական, կրթական ու բարեսիրական հաստատութիւնները, սատար կենալով ամէն ինչի, որ մեր ընդհանուր պայքարի յաջողութեան կը նպաստէ եւ կը փութացնէ Մօտաւոր եւ Հեռաւոր Նպատակներու ամբողջական իրագործումը։

Դէպի Ամբողջական եւ Ընկերվարական Հայաստան, սիրելի ընկերներ, որուն հողին վրայ պիտի կատարուի տարագիր հայութեան համազգային վերամիաւորումը։ Այս է մեր գերագոյն իտէալը։

Կեցցէ՛ Ս.Դ.Հնչակեան Կուսակցութիւնը եւ իր պանծալի Հարիւրամեակը։

Անթառամ փա՛ռք, հայ ազատագրական պայքարի անդրանիկ քաղաքական-յեղափոխական Կուսակցութեան նահատակներուն եւ քաջամարտիկներուն։

Պատի՛ւ անոնց մեծ գործի մերօրեայ գործակիցներուն եւ հետեւորդներուն։

Ս. Դ. ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՋԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

25 ՓԵՏ. 1988

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՏԱՐԵԼԻՑԻ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տիկին Անի Թօսունեան և զաւակները՝ Արթօ և Կարօ, տիկին Սիրվարդ Թօսունեան և համայն ազգակից պարագաները, կը տեղեկացնեն թէ, Կիրակի 6 Մարտ 1988-ին, կէսօրուան ժամը 12-ին, ազգային գերեզմանատան Սուրբ Գէորգ մատրան մէջ, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց սիրելի ամուսնոյն, հօր, որդւոյն և ազգականին,

ՈՂԲԱՑԵԱԼ ՎԱՀՐԱՄ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆԻ

մահուան առաջին տարելիցին առթիւ:

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ:

ՏԱՐԵԼԻՑԻ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Խմբագրութիւն Աղեքսանդրահայ մեր համայքին անդամներուն կը ծանուցանենք թէ, Կիրակի, 6 Մարտ 1988-ին, կէսօրուան ժամը 12-ին, ազգային գերեզմանատան Ս. Գէորգ մատրան մէջ, յաւարտ եկեղեցական արարողութեան, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Քաղաքական ժողովին նախկին ատենապետ և Պօղոսեան Ազգային Վարժարանի Հոգաբարձութեան նախկին ատենապետին, ողբացեալ

ՎԱՀՐԱՄ ԱՐԹԻՆ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆԻ

մահուան առաջին տարելիցին առթիւ:

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ - ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՏԱՐԵԼԻՑԻ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐԻ Վարչութիւնն և Սկաուտական Վերին Մարմինը կը ծանուցանեն թէ, Կիրակի 6 Մարտ 1988-ին, կէսօրուան ժամը 12-ին, ազգային գերեզմանատան Ս. Գէորգ մատրան մէջ յաւարտ եկեղեցական արարողութեան, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց շատ սիրելի ատենապետին, ողբացեալ

ՎԱՀՐԱՄ ԱՐԹԻՆ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆԻ

մահուան առաջին տարելիցին առթիւ:

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ՆՈՒՊԱՐ - ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Շաբաթ, 5 Մարտ 1988, երեկոյեան ժամը 9-ին

Հովանաւորութեամբ

Եգիպտահայոց Բարեխնամ Առաջնորդ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

եւ նախագահութեամբ

ՏԻԱՐ ՎՐԷԺ Լ. ՍԷՖԷՐԵԱՆԻ

ԲԱՑՈՒՄ

ՄԻՈՒԹԵԱՆՍ ԱՆՄՈՌԱՆԱԼԻ ԱՏԵՆԱՊԵՏԻՆ

ՈՂԲ. ՎԱՀՐԱՄ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆԻ

ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԺՈՂՈՎԱՍՐԱՀԻՆ

ՏԵՂԻ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ ՔՈՔԹԷՅԼ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

Միութեանս բոլոր անդամ-անդամուհիները հրաւիրուած են այս հանդիսութեան

Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐ – ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Կիրակի, 6 Մարտ 1988-ին

ՄԻՋ-ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԱՅԻՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Կէսօրէ ետք ժամը 4-ին

Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐ ՀԵԼԻՕՊՈԼԻՍ (ԱՂՋԻԿՆԵՐ)
ԸՆԴԴԷՄ Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ժամը 5.30-ին

Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐ ՀԵԼԻՕՊՈԼԻՍ (ՏՂԱՔ)
ԸՆԴԴԷՄ Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Սիրալիր հրաւէր Եգիպտահայութեան

«ՋԱՀԱԿԻՐ»ԻՆ

Ողբացեալ Մինաս Պահատըրեանի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան տէր և տիկին Դանիէլ Ճաճուեան (Աղեքսանդրիա) կը նուիրեն 10 եգ. ոսկի:

Ողբ. Արթին Պայրամեանի (Մոնթրէալ) մահուան քառասունքին առթիւ, օր. Լիւսի Կէրիկեան կը նուիրէ 10 եգ. ոսկի:

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Իրենց սիրելի մօր՝ ողբ. Էլմաս Ստեփանեանի մահուան Գ. տարելիցին առթիւ և անոր խնկելի յիշատակին, տէր և տիկին Թովմաս Սողոմոն կը նուիրեն.

Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	5
Այծեմնիկին	5
«Արեւ»ին	5
«Յուսաբեր»ին	5
«Ջահակիր»ին	5

(Ստանալ «Արեւ»էն)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ

Ողբացեալ Մինաս Պահատըրեանի մահուան կսկծալի առթիւ, վասն ցաւակցութեան կը նուիրեն.

Ընկեր Նուպար Կէրիկեան և զաւակունք	10
Տէր և տիկ. Մարտիկ Պալաեան	10

Ողբ. Արթին Պայրամեանի (Մոնթրէալ) մահուան քառասունքին առթիւ, տիար Նուպար Կէրիկեան և զաւակունք կը նուիրեն 10 եգ. ոսկի:

ԿԱՐԴԱՑԷՔ ԵՒ ՏԱՐԱԾԵՑԷՔ

«ԱՐԱՐԱՏ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Պէյրութ – Լիբանան

«ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»
Նիւ Եորք – Միաց. Նահանգներ

«ՋԱՀԱԿԻՐ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Գահիրէ (Եգիպտոս)

«ՇԱՐԺՈՒՄ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Պուէնոս Այրէս (Արժանթին)

«ՄԱՍԻՍ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Փասատինա (Միաց. Նահանգներ)

«ԿՈՉՆԱԿ» ԵՐԿՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Լոնտոն (Մեծն Բրիտանիա)

«ՑԱՂԹԱՆԱԿ» ԱՄՍԱԹԵՐԹ
Փարիզ (Ֆրանսա)

«ԿԱՅԾ» ԱՄՍՕՐԵԱՅ
Մոնրէալ (Գանատա)

«ԼՈՒՍԱԲԱՑ»
Թորոնթօ (Գանատա)

«ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՁԱՅՆ» ԵՐԿՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Սիտնի (Աւստրալիա)

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրենք արտասահմանի մեր այն բաժանորդներէն, որոնք ցարդ չեն ղրկած իրենց բաժնեգինը, բարի ըլլան մեզի փութացնելու զայն, դիւրացնելու համար մեր գործը: Չէք կամ մանտա-փոստ ղրկել «ZAVEN BALAYAN»ի անունին եւ ուղարկել փոստարկղ թիւ 2111, Գահիրէ (11511), Եգիպտոս:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀ

ԳԱՀԻՐԷ

ՓԻՆԿ-ՓՈՆԿԻ

ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻՋԱԿՈՒՄԲԱՅԻՆ ՄՐՑԱՇԱՐՔ «ՆՈՒՊԱՐ ՊԱԼԱԵԱՆ»

Գ. ՋԱԼԵՆՃ ԲԱԺԱԿԻՆ ՇՈՒՐՋ (ԺԳ. ՏԱՐԻ)

Հինգշաբթի, 25 Փետրուարէն Կիրակի 28 Փետրուար 1988

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ Հ. Մ. Մ.-Ի

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՀՐԱՉ ՍԻՄՈՆԵԱՆԻ

ԲԱԺԱԿԸ ՆՈՒԻՐԱԾ ԵՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՄԱՐՏԻԿ ՊԱԼԱԵԱՆ

ՄԵՏԱՅԼՆԵՐԸ ՆՈՒԻՐԱԾ ԵՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՎԱՐԴ ԱԼԵՔՍԱՆԵԱՆ

Մասնակցութեամբ՝ Գահիրէի և Աղեքսանդրիոյ մշակութային և մարզական միութիւններու

Ա. ԽՄԲԱԿ.- Հ.Գ.Մ., ԿՈԿԱՆԵԱՆ ՍՐԱՀ, ՆԻԸՐ ԻՍԹ, Ս. ԹԵՐԵԶԱ,
Բ. ԽՄԲԱԿ.- ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ (ԱՂԵՔՍ.), ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ (ՀԵԼ.)
ՀՄՄ (Հ.Ը.):

ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐԸ

Հինգշաբթի, 25 Փետրուար 1988, կ.ե. ժամը 7-ին
ՀԱՅ ԳԵՂ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ — ՆԻԸՐ ԻՍԹ
Կէսօրէ ետք ժամը 8-ին
ԿՈԿԱՆԵԱՆ ՍՐԱՀ — Ս. ԹԵՐԵԶԱ
Կէսօրէ ետք ժամը 9-ին
ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ (ԱՂԵՔՍ.) — ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ (ՀԵԼ.)

Ուրբաթ, 26 Փետրուար 1988, առաւօտեան ժամը 10.30-ին
ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ (ԱՂԵՔՍ.) — Հ.Մ.Մ. (Հ.Ը.)
Կէսօրէ ետք ժամը 8-ին
Ս. ԹԵՐԵԶԱ — ՀԱՅ ԳԵՂ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ
Կէսօրէ ետք ժամը 9-ին
ՆԻԸՐ ԻՍԹ — ԿՈԿԱՆԵԱՆ ՍՐԱՀ

Շաբաթ, 27 Փետրուար 1988, կ.ե. ժամը 7-ին
ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ (ՀԵԼ.) — Հ.Մ.Մ. (Հ.Ը.)
Կէսօրէ ետք ժամը 8-ին
Ս. ԹԵՐԵԶԱ — ՆԻԸՐ ԻՍԹ
Կէսօրէ ետք ժամը 9-ին
ՀԱՅ ԳԵՂ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ — ԿՈԿԱՆԵԱՆ ՍՐԱՀ

Կիրակի, 28 Փետրուար 1988, կ. ե. ժամը 8-ին

ԱՒԱՐՏԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄ

Ա. ԵՒ Բ. ԽՄԲԱԿՆԵՐՈՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆԴԻՍԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵՒ
ՑԱՆՁՆՈՒՄ ԲԱԺԱԿԻՆ ԵՒ ՄԵՏԱՅԼՆԵՐՈՒՆ
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊԱՏԻՒ
ՄԱՐԶԻԿՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐՈՒՆ

Սիրալիր հրաւէր բոլորին

—∗∗—

Հինգշաբթի, 3 Մարտ 1988, կ. ե. ժամը 9-էն սկսեալ

ՆԱՐՏԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ Հ.Մ.Մ.-Ի ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Ա. եւ Բ. հանդիսացողները պիտի ստանան արժէքաւոր նուէրներ

Մասնակցիլ փափաքողներէն կը խնդրուի նախապէս արձանագրուիլ դիմելով ընկ. Արա Կէրիկեանի (հեռ. 3903574) և ընկ. Պետրոս Մովսէսեանի (հեռ. 3540949) կամ Հայկական Ընթերցասրահ ամէն երեկոյ ժամը 6 - 10 (հեռ. 3914908):

ԼԱՀՄԱՋՈՒՆԻ ԵՒ ԹԱՆԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՐԱԼԻՐ ՀՐԱՒԷՐ ԲՈԼՈՐԻՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Պարզ փոստ	Օդային փոստ
Եգիպտոսի բաժանորդներէն	500 Ե.Գ	–
Արաբական երկիրներ	–	5 տոլար
Եւրոպայի, Ամերիկայի, Գանատայի, Աւստրալիոյ եւ այլ 10 Սթերլին երկիրներու բաժանորդներէն	15 տոլար կամ	30 տոլար

ՃԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م. ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز • السيدة عايدة سيرديان (بالايان)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Caire
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՅՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1130 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 3 ՄԱՐՏ 1988 — ՀԱՏԸ ՁԵՌՔԷ 10 Եգ. Դհկ. — عدد رقم ١١٣٠ – الخميس ٣ مارس ١٩٨٨

ԻՆՉ Կ'ԱՆՑԻ ԿԸ ԴԱՌՆԱՅ

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂ ՀԱՅԱՊԱՏԿԱՆ ՇՐՋԱՆԻ ԱՌՆՉՈՒԹԵԱՄԲ

Ս. Միութեան լիտր Միխայիլ Կորպաչովի ծանօթ Հրապարակայնութեան (Կլասնոսթ) եւ Վերակառուցման (Փերեսթրոյքա) առաջադրանքներուն (խմբագիր՝ Ակադեմական Աբէլ Կիզէվիչ Աղանբէկեան) հետեւանքով ամբողջ Ս. Միութեան մէջ՝ վարչական մարմիններուն եւ ժողովուրդին մասնակցութեամբ տեղի կ'ունենան գործերու եւ հարցերու վերանայումներ: Եւ բնական է այս վերաքննութեան ձեռնարկները արձագանք կը գտնեն 15 հանրապետութիւններէն իւրաքանչիւրին մէջ ու նաեւ Ս. Հայաստանէն ներս։

Ուրբաթ, 26 Փետրուար 1988, Մոսկուայի լրատու գործակալութիւնները տեղեկացուցին որ Հայկական Հանրապետութեան Համայնավար կուսակցութեան ղեկավարութիւնը դիմած է Կեդրոնական կառավարութեան (Կրեմլ) կազմելու համար յանձնախումբ մը որ քննէ Ս. Հայաստանի մէջ քանի մը օրէ ի վեր շարունակուող քաղաքացիական ցոյցերուն պարագան։ Ինչպէս յայտնի է միլիոնաւոր անձերու մասնակցութեամբ (գրողներ, ինժիններներ, գիտնականներ եւս հաշուող) այս ցոյցերուն պահանջն է վերաքննութիւնը Լենինի մահէն ետք Սթալինի ձեռքով Ս. Ազրպէյճանի կցուած Հայկական Լեռնային Ղարաբաղի շրջանը Ս. Հայաստանին վերադարձնելու կարիքը։

Այս վերաքննիչ յանձնախումբին կազմութիւնը ուշանալուն հետեւանքով՝ Ս. Հայաստանի Կարէն Տեմիրճեանի պաշտօնավարութիւնը առկախուած է։ Մինչ Մ. Կորպաչով, առաջին անգամ ըլլալով՝ անձնական կոչով դիմած է ժողովուրդին որ զգաստ մնայ, տեղի չտայ ազգամիջեան որեւէ անհասկացողութեան եւ պահպանէ կարգը մինչեւ հարցին քննութիւնը յատուկ Յանձնախումբի կողմէ՝ որը կազմուած պիտի ըլլայ մինչեւ յառաջիկայ Մարտ 26-ը։ Այս Յանձնախումբը պիտի վերաքննէ Ս. Միութեան մօտ հարիւր ազգութիւններու փոխյարաբերութիւնները եւ ի հարկին պիտի սրբագրէ կատարուած անարդարութիւնները, եթէ կան։

Ղարաբաղի մէջ տեղացի ժողովուրդին եւ ոստիկանութեան միջեւ տեղի ունեցած են բախումներ, բայց հերքուեցաւ այն լուրը թէ 70 մեռեալներ կան։ 16 - 18 վիրաւորեալներ միայն կը հաշուին։ Երկու ազրպէյճանցի զինուորի մահն ալ չհաստատուեցաւ։ Երեւանի մէջ ցոյցերը, մինչ 200.000 հոգիէ աւելի ցուցարարներով, կը կատարուին խաղաղ պայմաններու տակ։

Ս. Միութեան եւ արտասահմանեան քաղաքական շրջանակները եւ մամուլը լաւատեսութիւն կը յայտնեն որ այսօրինակ հարցերը վերակառուցման այս բարեբաստիկ ժամանակաշրջանին լուծում պիտի գտնեն առանց որեւէ ազգամիջեան եւ քաղաքացիական գրգռութեան։

Ինչպէս գրած ենք նախապէս, Հայաստանեան ժողովուրդին, մտաւորականութեան եւ ղեկավարութեան այս պահանջը հաւանութեան արժանացած է ամբողջ աշխարհի հայ գաղթօճախներէն։ Ցոյցեր տեղի ունեցած են Փարիզի մէջ։ Եւ բազմաթիւ հայ համայնքներ (Ամերիկա, Եւրոպա եւ Միջերկրական) յուշագիրներ յղած են Մ. Կորպաչովին։

ԹԵՄԻՍ ԲԱՐԵԽՆԱՄ ԱՌԱՋՆՈՐԴ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆ

Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ ՄԵԿՆԵՑԱՒ

Կը տեղեկանանք, թէ անցեալ Երկուշաբթի, 29 Փետրուար 1988ին, Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեան Հայաստան եւ Ս. Էջմիածին մեկնած է, ընդառաջելով Ամենայն Հայոց Հայրապետ Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Վազգէն Ա. Կաթողիկոսի հրաւէրին։

Բարի ճանապարհ, յաջողութիւն եւ բարի վերադարձ կը մաղթենք Առաջնորդ Սրբազան Հօր։

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ

ՍԱՐԳԻՍ ՍՈՂԱՆԱԼԵԱՆ

«ՏԱՐՈՒԱՅ ՄԱՐԴԸ»

Վերջին տարիներուն իր բարերարութիւններով հայ ժողովուրդի բոլոր խաւերուն կողմէ ճանչուած անուն մը դարձաւ Տիար Սարգիս Սողանալեան, եւ իրապէ՛ս արժանացաւ «Ազգային Բարերար» տիտղոսին։

Իր նիւթական օժանդակութիւնները ան բաժնեց բոլոր հայկական հաստատութիւններուն անխտի՛ր, ուր որ կարիքը զգացուեցաւ: Եղաւ հաւասարապէս բոլորին բարերարը, տուաւ առանց սակարկութեան։ Եղաւ բոլորին համար ու բոլորին հետ: Իր հոգիի պարզութեամբ ու սրտի անկեղծութեամբ ընդունեց իրեն կատարուած բոլոր դիմումներն ու անձերը, ու բոլորը տեղ գտան այդ մարդուն մեծ ու անբիծ հոգիին մէջ: Անձ մը, որ կը խուսափի բոլոր պաշտօնականութիւններէն եւ պատիւներէն, իր համեստութեամբ կը գրաւէ բոլոր սրտերը, պէտք էր պատուէր իր ազգային բարձր գիտակցութեան, մարդկային ու հայկական ազնիւ զգացումներուն եւ բազում այլ արժանիքներուն համար:

Եւ ահա, Հայկական Կրթական - Բարեսիրական Միութիւնը, համայն հայութեան զգացումները մեկնաբանելով, Շաբաթ, 20 Փետրուարին «Ռէճընթըրի» պանդոկին մէջ մասնաւոր հանդիսութեամբ մը պատուեց Ազգային Բարերար Տիար Սարգիս Սողանալեանը: Այս հանդիսութեան մասին պիտի անդրադառնանք մեր յաջորդ թիւով։

ՓԻՆԿ - ՓՈՆԿ

ԿՈԿԱՆԵԱՆ ՍՐԱՀԻ ԽՈՒՄԲԸ ՏԻՐԱՑԱՒ «ՆՈՒՊԱՐ ՊԱԼԱԵԱՆ» Գ. ՉԱԼԵՆՃ ԲԱԺԱԿԻՆ

Ողբ. Նուպար Պալաեանի յիշատակին դրուած չալենճ Գ. բաժակին (նուիրուած տէր եւ տիկին Մարտիկ Պալաեանի կողմէ), 13րդ տարուան մրցաշարքը տեղի ունեցաւ 25, 26, 27 եւ 28 Փետրուար 1988, Հայկական Ընթերցասրահին մէջ, կազմակերպութեամբ Հ.Մ.Մ.ի վարչութեան եւ նախագահութեամբ տէր եւ տիկին Հրաչ Սիմոնեանի եւ մասնակցութեամբ Գահիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ եօթ հայկական ակումբներու խումբերուն։

Այս տարին սկսեալ, նոր կանոնագրութեան մը համաձայն, մասնակցող եօթը խումբերը բաժնուեցան երկու խմբակներու, որոնք իրարու դէմ պիտի մրցէին եւ երկու խմբակներուն ա. եւ բ. հանդիսացողները պիտի խաղային աւարտական մրցումը։

Մրցումները սկսելէ առաջ, յանուն Հ.Մ.Մ.ի վարչութեան խօսք առաւ ընկ.հի Լուսին Կէրիկեան եւ տեղեկացուց բաժնուած երկու խմբակներուն անունները եւ բացումը յայտարարեց «Նուպար Պալաեան» 13րդ տարւոյ փինկ-փոնկի մրցաշարքը։

Հինգշաբթի, 25 Փետրուար 1988, Նիքոլ Իսթ յաղթեց Հ.Գ.Մ.ի 3 0 արդիւնքով, Կոկանեան սրահ յաղթեց Ս. Թերե-

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 2)

ԶՕՐԻ ԲԱԼԱՅԵԱՆԻ ԱՅՑԸ ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ

Հայրենի ծանօթ մտաւորական, գրող եւ սովետական «Լիտերաթուրնա Կազեթա» թերթի աշխատակից Զօրի Բալայեան շաբաթավերջին կարճ այցելութիւն մը տուաւ Լոս Անճելըս, ուր շարք մը հանդիպումներ ունեցաւ հայկական կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներուն եւ լրագրողներու հետ, ինչպէս նաեւ՝ հրապարակային հանդիպում մը Կիրակի, Փետրուար 7-ին, Հայ Աւետարանական Եկեղեցւոյ «Այվազեան» սրահին մէջ, շուրջ 800 ունկնդիրներու ներկայութեան։

Շաբաթ, 6 Փետրուարի երեկոյեան, Հալիվուտի Արշակ Տիգրանեան վարժարանի սրահին մէջ, համակրելի մտաւորականը ունեցաւ մամլոյ

(Շար. տես էջ 2)

ՓՐՈՖ. ԱԲԷԼ ԱՂԱՆԲԷԿԵԱՆ

ԵԼՈՅԹ ՈՒՆԵՑԱՒ ԼՈՆՏՈՆԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Սովետական Միութեան գլխաւոր տնտեսագէտ, իր երկրի ժամանակակից տնտեսական վերափոխումներու կերտիչներէն, Փրոֆ. Աբէլ Աղանբէկեան 1987-ի Նոյեմբերին այցելեց Լոնտոն։

Օգտուելով Աբէլ Աղանբէկեանի այս այցելութենէն, Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան վարչութիւնը, Քէնզինկթըն Փլազ պանդոկի սրահներէն մէկուն մէջ կազմակերպեց քոքթէյլ-ընդունելութիւն՝ ի պատիւ հայազգի գիտնականին։ Ընդունելութեան ներկայ եղան Լոնտոնի հայ գաղութի տարբեր հոսանքներու ներկայացուցիչները, ազգային դէմքեր, շուրջ հարիւր հոգի։

Ընդունելութիւնը սկսաւ Լոնտոնի Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան վարչութեան ատենապետ ընկ. Նուրայր Թորիկեանի ելոյթով: Ընկ. Թորիկեան ծանօթացնելէ յետոյ մեծարգոյ հիւրը, անդրադարձաւ իր գլխաւորած միութեան գործունէութեան հիմնական գիծերուն, ապա տուաւ պատմական տեղեկութիւններ Հնչակեան Կուսակցութեան մասին, շեշտը դնելով հայ առաջին քաղաքական կուսակցութեան 100-ամեակին վրայ, որպէս կարեւոր երեւոյթ:

(Շար. տես էջ 2)

ԾՆՈՒՆԴ

Ուրախութեամբ կը տեղեկանանք, թէ տէր եւ տիկին Լիպարիտ եւ Սիւզան Գարգուր, Հինգշաբթի 25 Փետրուար 1988ին, բախտաւորուած են առջինեկ մանչ զաւակով մը, զոր անուանակոչած են Արզէն։

Սրտագին կը շնորհաւորենք նորածինին ծնողները, մեծ ծնողները՝ տէր եւ տիկին Լորիս Գարգուրները եւ տէր եւ տիկին Արթին Յակոբեանները ու ընտանեկան բոլոր պարագաները, եւ երջանիկ ու երկար կեանք կը մաղթենք նորածինին։

Հ. Մ. Մ.-ԻՆ

Գահիրէի Հ.Մ.Մ.ի վարչութեան տարած անխոնջ գործունէութեան եւ փինկ-փոնկի այս մրցաշարքին գտած յաջողութեան համար, Լոնտոնի մեր ղեկավար ընկերներէն Միհրան եւ Նազարէթ Աւագեան եղբայրներ 1.000 եգ ոսկի կը նուիրեն, որուն համար կը յայտնենք մեր շնորհակալութիւնները:

ԿՈԿԱՆԵԱՆ ՍՐԱՀԻ ԽՈՒՄԲԸ ՏԻՐԱՑԱՒ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

զայի բացակայութեան պատճառաւ եւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպար (Աղեքս.) յաղթեց Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի (Գահիրէ) 3-1 արդիւնքով։

Ուրբաթ, 26 Փետրուար 1988, Հ.Մ.Մ. (Հ.Ը.) յաղթեց Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի (Աղեքս.) 3-0 արդիւնքով, Հ.Գ.Մ. յաղթեց Ս. Թերեզայի դարձեալ բացակայութեան պատճառաւ, Կոկանեան սրահ յաղթեց Նիւր Իսքի 3-1 արդիւնքով։

Շաբաթ, 27 Փետրուար 1988, Հ.Մ.Մ. (Հ.Ը.) յաղթեց Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի (Գահիրէ) 3-0 արդիւնքով, Նիւր Իսք յաղթեց Ս. Թերեզայի (բացակայութեան պատճառաւ) եւ Կոկանեան սրահ յաղթեց Հ.Գ.Մ.ի 3-0 արդիւնքով:

Չալենճ բաժակին համար աւարտական մրցումը տեղի ունեցաւ Կիրակի, 28 Փետրուար 1988, կ.ե. ժամը 8.30ին։

Մրցումները սկսելէ առաջ, Հ.Մ.Մ.ի ատենապետ ընկ. Պետրոս Մ. Մովսէսեան շնորհակալութիւն յայտնեց տէր եւ տիկին Հրաչ Սիմոնեաններուն որոնք սիրով ընդունած էին մրցաշարքին նախագահութիւնը։ Ան շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ տէր եւ տիկին Մարտիկ Պալաեաններուն որոնք նուիրած էին Չալենճ բաժակը եւ տէր եւ տիկին Վարդ Ալեքսանեաններուն որոնք նուիրած էին մետալները։ Ան անդրադարձաւ ողբ. Նուպար Պալաեանի կատարած դերին մասին մեր համայնքէն ներս եւ ի մասնաւորի Հայկական Ընթերցասրահին ներս։ Ապա, ան խնդրեց ներկաներէն որպէսզի մէկ վայրկեան յոտընկայս լռութեամբ յարգեն ողբացեալ ընկերոջ յիշատակը։ Եւ ի վերջոյ, ան ներկայացուց երկու խումբերուն մարզիկները, եւ Հ.Մ.Մ.ի խմբապետ Մարտիկ Պալաեան Հ.Մ.Մ.ի յիշատակի դրօշակ մը յանձնեց Կոկանեան սրահի խմբապետ Գէորգ Աւանեանի։

Աւարտական մրցումներուն առաջինը տեղի ունեցաւ Ճօնի Եանըգեանի (Կ.Ս.) եւ Սիմոն Չամքէրթէնեանի (Հ.Մ.Մ.) միջեւ։ Սիմոն յաղթեց Ճօնիին (23-21 եւ 21 16) արդիւնքով։

Յաջորդ մրցումը տեղի ունեցաւ Պերճ Սուլթանեանի (Կ.Ս.) եւ Մարտիկ Պալաեանի (Հ.Մ.Մ.) միջեւ։ Պերճ յաղթեց Մարտիկի (21-11 եւ 21-19) արդիւնքով։

Երրորդ մրցումը տեղի ունեցաւ երկու խումբերէն խաղացող զոյգերու միջեւ։ Կոկանեան սրահէն Պերճ Սուլթանեան եւ Գէորգ Աւանեան իսկ Հ.Մ.Մ.ի խումբէն Սիմոն Չամքէրթէնեան եւ Յակոբ Պասմաճեան։ Կոկանեան Սրահի զոյգը յաղթանակեց (21-18, 14-21 եւ 21-13) արդիւնքով, եւ կէտ մը առաւելութիւն բերաւ իր խումբին։

Չորրորդ մրցումին՝ Գէորգ Աւանեան (Կ.Ս.) յաղթեց Յակոբ Պասմաճեանի (Հ.Մ.Մ.) 21-12 եւ 21-12 արդիւնքով եւ Կոկանեան սրահին ապահովեց յաղթանակը 3-1 արդիւնքով։

Մրցաշարքին նախագահը, ընդհանուր ծափահարութեանց ներքեւ, Կոկանեան սրահի խմբապետ Գէորգ Աւանեանին յանձնեց «Նուպար Պալաեան» Գ. բաժակը։ Ապա յիշատակի մետալներ յանձնուեցան ա. եւ բ. հանդիսացող խումբերու անդամներուն։

Մրցումէն ետք, ընդունելութիւն մը տեղի ունեցաւ ի պատիւ խումբերուն եւ իրենց ղեկավարներուն։ Ճոխ սեղաններու շուրջ, պատրաստուած Սրահին ժրաջան տիկիններուն կողմէ, ներկաները բաժակներ պարպեցին հայ մարզիկներուն կենացը։ Խօսք առին ընկ. Պետրոս Մ. Մովսէսեան, պր. Լեւոն Տէր Յակոբեան, Կարպիս Եազըճեան, Մարտիկ Պալաեան եւ Եգիպտացի իրաւարար Ամին։

Շնորհաւորելի են մրցաշարքը կազմակերպող Հ.Մ.Մ.ի վարչութիւնը, մրցաշարքին մասնակցող բոլոր ակումբներուն խումբերն ու յաղթական՝ Կոկանեան Սրահի փինկ-փոնկի կազմը։

ՔԱՆԱՏԱ

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔՆԵՐ ՔԵՊԷՔԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Քեպէքի համալսարանի Մոնթրէալի մասնաճիւղի (UQAM) պատմութեան բաժանմունքը, 1988-ի ձմրան եռամսեային համար, սկսած է ցեղասպանութեան մասին դասընթացքի մը, որ կը միտի ուսումնասիրել 20-րդ դարու ցեղասպանութիւնները։

Դասընթացքը բաժնուած է չորս մասերու։ Առաջին մասը կը քննարկէ ցեղասպաններու մասին այլազան տեսութիւններ, մօտեցումներ, ՄԱԿ-ի եւ այլ միջազգային ատեաններու կեցուածքները։ Մնացեալ երեք մասերը յատկացուած են ցարդ կատարուած ցեղասպանութիւններէն երեք ականաւոր պարագաներու քննարկման. հայկական ցեղասպանութիւնը, ուկրաինական ցեղասպանութիւնը՝ միջպատերազմեան շրջանին, եւ հրեական ցեղասպանութիւնը։ Դասընթացքի իւրաքանչիւր մասի տեւողութիւնն է երեք շաբաթ, շաբաթը կան երեք ժամով։

ԶՈՐԻ ԲԱԼԱՅԵԱՆ

(Շար. Ա. էջէն)

ասուլիս մը, որու ընթացքին ան զեկուցեց ներկայիս Հայաստանի մէջ տեղի ունեցող իրադարձութիւններու մասին, քաղաքական, ազգային, մշակութային, եւ գրական մարզերէն ներս, նաեւ՝ մթնոլորտի ապականման վերաբերեալ հարցերու շուրջ։ Վերջին հարցի կապակցութեամբ, Բալայեան յայտնեց, թէ անհրաժեշտ բոլոր միջոցառումները ձեռք կ'առնուին Երեւանի եւ շրջակայ այլ քաղաքներու մթնոլորտի պաշտպանութեան եւ Սեւանայ լիճի ջուրի մակարդակը բարձրացնելու եւ զայն թունաւորումէ ձերբազատելու նպատակով։

Կորպաչեւեան վերակառուցման քաղաքականութեան ջահակիրներէն նկատուող՝ Զորի Բալայեան Միացեալ Նահանգներ կը գտնուի 100 հոգիներէ բաղկացած խորհրդային լրագրողներու պատուիրակութեան հետ, որ կ'այցելէ Ամերիկայի արեւելեան նահանգները։ Օգտագործելով այս առիթը Բալայեան ուզած է այցելել նաեւ Լոս Անճելըսի հայահոծ գաղութը։

Մամլոյ ասուլիսի բացման խօսքը կատարելով հիւրը ներկայացուց «Լրաբեր» թերթի խմբագիր՝ Լութֆի Թապագեանը, կը գրէ «Մասիս»։

ԱԲԷԼ ԱՂԱՆԲԷԿԵԱՆ

(Շար. Ա. էջէն)

Ընկ. Նորայր Թորիկեանէն յետոյ, ելոյթ ունեցաւ Փրոֆ. Աբէլ Աղանբէկեան։ Փրոֆէսորը ծանօթութիւններ տուաւ Սովետական Միութեան տնտեսական ժամանակակից քաղաքականութեան մասին՝ ներքին եւ արտաքին մարզերէն ներս, ապա պատասխանեց բրիտանահայ գործի մարդոց հարցումներուն, որոնք հիմնականին մէջ կը վերաբերէին առեւտուրի ու գործի կարելիութեանց մասին, Խորհրդային Հայաստանին հետ:

ՄԱՀ՝ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՏԱՏՈՒՐԵԱՆԻ

(ԵՐԵՒԱՆ)

Ցաւով կը տեղեկանանք, թէ 1987-ի Դեկտեմբեր 30-ին մահացած է Յարութիւն Տատուրեան՝ նախկին եգիպտահայ։

1948-ին մեկնած է հայրենիք իր ծնողքին հետ։ Երեւանի Պետական Համալսարանը աւարտելէ ետք՝ աշխատակցած է Պետ. Ռատիոկայանի արաբական բաժինին, ապա դասախօս նշանակուած՝ Համալսարանի Արեւելագիտութեան բաժինը, արաբերէն լեզուի իբր մասնագէտ։ 1963ին Հայպետհրատը լոյս ընծայած է հայերէն՝ իր թարգմանած «Արաբական Պատմուածքներ» հատընտիրը։ Արաբերէնի թարգմանած է Ռ. Զարեանի «Պետրոս Ադամեան»ը։ Ունի ուսումնասիրութիւններ, որոնցմէ Գիտ. Ակադեմիայի հրատարակած «Ոզկալլա Հասունը՝ Արաբական վերածննդի ականաւոր գործիչ»ը որ իբր յօդուածաշարք ալ լոյս տեսած է «Արեւ»ի մէջ։ Յարութիւն Տատուրեան եղած է Գահիրէի Հայ Ուսանողական Միութեան եռանդուն անդամներէն ու Գալուստեան Ազգ. Վարժարանի արաբերէն լեզուի ուսուցիչ։

Այս տխուր առթիւ «Ջահակիր» իր զգածուած ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալին սգակիր բոլոր պարագաներուն։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՏԽՐՈՒՆԻ

Ցաւով տեղեկացանք, որ անցեալ Կիրակի, 28 Փետրուար 1988, ինքնաշարժի ծանր արկածի մը հետեւանքով, հիւանդանոց փոխադրուած է եւ յաջորդ առաւօտ իր մահկանացուն կնքած է աղեքսանդրահայ ծանօթ ազգայիններէն՝

ՊՐ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՆԱԳԱՇԵԱՆԸ

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը տեղի ունեցած է Երկուշաբթի, 29 Փետրուար 1988, յ.մ. ժամը 4ին, ազգային գերեզմանատան Ս. Գէորգ մատրան մէջ, եւ հանգուցեալին մարմինը ամփոփուած է տոհմային ընտանեկան դամբանին մէջ։

Այս տխուր առթիւ, «Ջահակիր» իր զգածուած ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալին եղբօր՝ պր. Մարտիրոս Նագաշեանի, քեռայրին՝ պր. Բենիամին Մամուրեանի (Թորոնթօ), զարմիկին՝ տէր եւ տիկին Յարութիւն Նագաշեանի (Գահիրէ), եւ սգակիր բոլոր պարագաներուն։

Կիրակի, 13 Մարտ 1988, երեկոյեան ժամը 7ին

«ՊԸԼԸՔՏԱՆԵԱՆ» ՀԱՆԴԻՍԱՍՐԱՀ - ՀԵԼԻՈՊՈԼԻՍ

Բարձր Հովանաւորութեամբ

Եգիպտոսի Հայոց Բարեխնամ Առաջնորդ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

ԳՆԱՀԱՏԱՆՔԻ ԵՒ ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ

ԺԱԳ ՅԱԿՈԲԵԱՆ-Ի

ԾՆՆԴԵԱՆ 70-ԱՄԵԱԿԻՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ 50-ԱՄԵԱԿԻՆ

Կազմակերպութեամբ

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ և ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

Երբեմնի Սաներուն

Բանաստեղծին ստեղծագործական կեանքի ուղին

կը ներկայացնէ

ՄՕ. ԵԴՈՒԱՐԴ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Անոր քերթուածները կը մեկնաբանեն

Ասմունքողներ՝

ՍԵԴԱ ԳԷՈՐԳԵԱՆ

ԱՐՏԱ ՋՕՀՐԱՊԵԱՆ ԵՒ ՍՕՆԻԱ ՍԱՐԳԻՍ

Ընթերցասանողներ՝

ԱԼԻՍ ՏԵՓՕՅԵԱՆ ԵՒ ՄԱՐԳՐԻԹ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Ասմունքներով իրենց յարգանքի բաժինը կը բերեն նաեւ

Նուպարեան Ազգ. Վարժարանի աշակերտները

ԼՈՒՍԱՊԱՏԿԵՐՆԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Հանդիսավար՝ ՄԱՐՕՅ ՍԱԳԱՅԵԱՆ

Սիրալիր հրաւէր հասարակութեան

ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ՂԱՐԱԲԱՂ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Գրեց՝ ԼԵՒՈՆ ԴՈՒՆԱՄԱԼԵԱՆ (ՎԱՆԱՆԴԵԱՆ)

Բոլորովին մի այլ պատկեր է ներկայացնում Արցախը, որին ընդունուած է «Ղարաբաղ» անուանել։

Հայակերտ բոլոր անկիւններում եւ հայաշունչ իր ողջ վեհութեամբ, Արցախը Հայկական բնաշխարհի այն մասն է, առանց որի դժուար է Հայաստան պատկերացնել։

Եւ - արդարացիօրէն թէ ոչ - Ղարաբաղն այսօր առաջնապահ տեղն է գրաւում մեր ներքին ժանացել հարկաւոր ուշադրութեան։ Մի գուցէ պատճառն այն է, որ այդտեղի հայերը գլխովին կտրուած էին ժամանակին։ Ղարաբաղի հարցը հիմնաւորապէս ներկայացնելն անկարելի է առանց չէշտելու նաեւ Սիւնիքի (Զանգեզուրի) զաւթուած այդ մասը։

Կարելի է եզրակացնել ուրեմն, որ Ղարաբաղի խնդիրն իր մէջ է ներառնում ոչ միայն Լեռնային Ղարաբաղի ԻՄ-ը, այլ

Հողային խնդրի երկրամասերի շարքում։ Հիմնական պատճառն, անտարակոյս այն է, որ Ղարաբաղը գերազանցապէս հայերով է բնակեցուած, եւ նրանք ինչ-որ տեղ պատանդների դերում են։

Նախ՝ ի՞նչ է Ղարաբաղը եւ որոնք են մեր պահանջների սահմանները։

«Ղարաբաղ» անունը թրքերէն է եւ նշանակում է «Սեւ այգի»։ Թէ ինչո՞ւ է այդպէս անուանել Արցախի այդ մասը ստոյգ յայտնի չէ, թէեւ մի շարք վարկածներ գոյութիւն ունեն։ Յայտնի է, սակայն, որ այս տեղանունն սկսել է գործածուել դեռ ԺԴ. դարից։

Ժամանակակից նշանակութեամբ «Ղարաբաղ»ը նախ աշխարհագրական հասկացողութիւն է։ Ընդհանուր այդ անունն է կրում Սիւնեաց լեռներից (Զանգեզուրի լեռնաշղթայից) դէպի արեւելք տարածուող երկիրը, ներառեալ Ղարաբաղի բարձրաւանդակը, Արցախի լեռնաշղթան եւ Ղարաբաղի սարահարթը։ Սա լեռնային Ղարաբաղն է։

Ղարաբաղի սարահարթից արեւելք գտնւում է Մուղանի դաշտը, որն ընդարձակւում է մինչեւ Կուր եւ Արաքս գետերի խառնատեղին։ Ցածրադիր տափաստանային այս երկրամասն այլ կերպ յայտնի է Դաշտային Ղարաբաղ անունով։

Ղարաբաղը որպէս հողային պահանջ յարուցելիս, հայութեան ուշադրութեան բեւեռն է հանդիսանում այդ տարածութեան մէկ մասը միայն՝ Լեռնային Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզը։ Այսպիսի մի պահանջք ինքնին թերի է, որովհետեւ տուեալ դէպքում անտեսւում է այն իրողութիւնը, որ Ատրպեճանական ՍՍՀ Լեռնային Ղարաբաղ ԻՄ-ը սահմանակից չէ Հայաստանին։ Մարզի եւ Հայաստանի միջեւ սեպուել է Զանգեզուրի արեւելեան հատուածը, նոյնպէս Ատրպեճանի կազմում։ Ինչեւէ պատճառներով Զանգեզուրի այդ մասը չի արնաեւ Ատրպեճանի արդի Զանգելանի եւ Լաչինի շրջանները։ Այս երկու շրջանները Սիւնիքի վերոյիշեալ հատուած են կազմում։

Պատմականօրէն Լեռնային Ղարաբաղը համընկնում է Հայոց Արցախ աշխարհի կենտրոնական մասի հետ։ Արցախը հազարամեակների ընթացքում արմատապէս կապուած է եղել Հայ Ազգի ճակատագրի հետ։ Որպէս Հայաստանի մաս այն յիշատակւում է մեր պատմութեան ամենահնաւոր անցեալի խորքերից։ Ծագումով Արցախեցիք կապւում են Առան անունով աւանդական դիւցազնի հետ, եւ այդպիսով նրանք Հայկազուն Սիսակեաններ (Սիւնիների) ցեղախմբի մի ճիւղաւորումն են։ Քաջարի Արցախեցիք հնուց ի վեր յայտնի էին իրենց ռազմական անօրինակ ծիրքով, եւ Ղարաբաղցիները մինչեւ այսօր վայելում են այդ համբաւը Արեւելեան Հայաստանում։

Արցախի անմատչելի դիրքը, նրա երկնաձեղուն անտառապատ լեռները միշտ անհիւրընկալ են եղել օտար նուաճողների համար։ Այդ է պատճառը, որ Արցախը, թշնամիների ներխուժումներից պաշտպանուած, դարեր շարունակ մշտական մաս եղաւ հայկական բոլոր պետական կազմաւորումների։ Եւ պատահական չէ, որ Հայաստանի գոյութեան ճգնաժամային միջոցներին անգամ Արցախի իշխանական տները երբեմն յաջողացրել են պահպանել տեղական ինքնավարութիւն եւ նոյնիսկ՝ սահմանափակ անկախութիւն։ Իսկ երբ Հայաստանի իրեսից գրեթէ ամբողջովին վերացաւ իշխանական դասը, Արցախում գոյատեւեցին տեղի իշխանազարմ տոհմերը (մելիքութիւնները) մինչեւ քսաներորդ դարը։

Թուրք-թաթարական ասպատակութիւնները փշրեցին հայկական պետականութեան վերջին բեկորները։ ԺԱ. դարից սկսեալ Արցախն էլ ենթարկուեց այդ վաչկատուն ցեղերի ներխուժմանը։ Հայերը բնազդաբար ետ քշուեցին դէպի լեռները, իսկ Թուրքերն աստիճանաբար տիրապետեցին Ղարաբաղի դաշտային շրջաններին։ Թափառական Թուրք-թաթարներն աւելի յարմարաւորական են տափաստանային վայրերին, մինչդեռ հայը լեռնաբնակ է ժառանգաբար։ Ազգագրական այս պատկերը նոյնութեամբ պահպանուեց մինչեւ վերջերս. Արեւելեան Հայաստանի առաւելագոյն բարձրադիր շրջանները հայերն էին բնակեցնում, իսկ դաշտավայրերն ու գետերի հովիտները՝ Թուրքերը։

Նախքան Ռուսաստանի մաս կազմելը, Ղարաբաղը Պարսկաստանի տիրապետութեան տակ էր։ 1813 թ. ռուս-պարսկական պայմանագրի համաձայն, Արցախն ամբողջովին անցաւ Ռուսաստանին։

1868ին, Ռուսաստանեան Անդրկովկասում պատմական Ուտիք, Արցախ եւ Սիւնիք հայաշխարհների տարածքի վրայ ստեղծուեց Ելիզավետպոլի (Գանձակի) նահանգը։ Ղարաբաղը նոյնացաւ այդ նահանգի Ճեվանշիր, Շուշի եւ Կարիագին գաւառներին։ Սիւնիքի մի մասում կազմուեց Զանգեզուր, իսկ Ուտիքում Ելիզավետպոլ եւ Ղազախ գաւառները։

Ղարաբաղի երեք գաւառներն էլ սահմանային գծագրութեամբ արեւմուտք - արեւելք ուղղութիւն ունէին։ Այդպիսով նրանց արեւմտեան մասերն ընդգրկում էին Լեռնային Ղարաբաղը (հայաբնակ), արեւելեանները՝ Դաշտային Ղարաբաղը (թրքաբնակ)։ Գաւառների այսպիսի անբնական մարմնակազմի գոյութիւնն ամենեւին պատահական չէր. ցարական կառավարութիւնը որոշակի քաղաքականութիւն էր հետապնդում տեղական վարչական սահմանները գծագրելով։ Այդ քաղաքականութեան նպատակն էր՝ կարելւոյն չափով խուսափել որեւէ շրջանում այս կամ այն ազգութեան քանակային բացարձակ գերակշռութիւն հաստատելուց։ Կառավարութեանը ձեռնտու էր ճիշդ հակառակը՝ միայուն վէճեր ու անդուլ լարուածութիւն պահպանել տեղիս այլազան եւ յաճախ հակառակորդ ազգութիւնների միջեւ։ Այս նուրբ վարուեցողութիւնը միշտ արդարացրել է իրեն. ազգերը, միմեանց դէմ հրահրուած, շեղւում էին հիմնական նպատակից՝ ազգային-ազատագրական պայքարից։

Իրօք, Օգոստոսի 22ի համաձայնագիրը Ղարաբաղի պատմութեան սեւէջերի մէջ արձանագրուեց եւ բարոյական ու իրաւական անկրկնակար ծառայեց Ատրպեճանին՝ մինչեւ օրս այդ այդ երկրամասին տիրապետելու համար։

Համեմատութեան համար արժէ յիշատակել, որ յարանման պայմաններում գտնուող զանգեզուրցիները Ատրպեճանի նոյն վերջնագրին պատասխանեցին հրացանների համազարկով։

Ղարաբաղում եւ Սիւնիքում բոլոր պայմաններն առկայ էին ազգամիջեան թէժ ընդհարումների համար, երբ Թիֆլիսում 1918թ. Մայիսին հռչակուեց անդրկովկասեան հանրապետութիւնների անկախութիւնը։ Ամենակարճ ժամանակամիջոցում եւ վատթարագոյն պայմաններում Հայաստանի եւ Ատրպեճանի պարտքն էր ճշդել իրենց ընդհանուր սահմանները։ Անհաւասար վիճակում էին երկու այս երկիրները։ Զորս

ԵԹԷ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ ՈԳԵԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԱՀԱՆՋԸ

Վերջին հաշիւով, մարդկային էակի այլազան իտէալներուն ալֆան և օմեղան է՝ պատառ մը հաց ու գաւաթ մը ջուր՝ հանդարտ խղճով և առողջ արուեստով սպառուած։

Ասիկա կը բացատրուի ոգեկանութեան և բարոյականութեան երկու յղացքներով, որոնք կը պաշտպանուին ժողովուրդներու կառուցողական պատմութիւնովն ու դարաւոր քաղաքակրթութեամբը։

Հայը, երկրագունդի հաւաքականութիւններուն մէջ ամենափոքրներէն, առոյգ և աշխուժացեալ գործօն մըն է՝ շնորհիւ իր երկհազարամեայ մշակոյթին և երկնառաք լոյս-հաւատքին, այսինքն՝ շնորհիւ իր ոգեկանութեան ու բարոյականութեան հարստութիւններուն։ «Հանուրց հիւսիսականաց Վեհագոյնն» հռչակուած ազգ ենք մենք։

Հիմնական յղացքներուն՝ Ոգեկանութեան և բարոյականութեան ածանցուող արդարութեան և իրաւունքի կենսազգացման ու աշխարհաըմբռնման աքսորումին հետեւանքն էր 1915ի համաշխարհային պատերազմը։ Ընչաքաղցութիւնը և իշխանամոլութիւնը աղէտ ու աւեր բերին մարդկութեան։ Եւ կարծուեցաւ, թէ ատիկա վերջնական պարտութիւնն էր աստուածուրացութեան ու մարդատեացութեան։

Ափսո՜ս։ Դեռ ամբողջովին չէին բժշկուած մարդկային սիրտը ու ազգերու խիղճը։ Արդարութիւնն ու իրաւունքը խաչին վրայ մնացին։ Թաղում տեղի չունեցաւ, որպէսզի յարութիւն տեղի ունենար...։

Ու եկաւ 1939ի համաշխարհային երկրորդ պատերազմը՝ որպէս դատաւոր ու բժիշկ...։ Բայց եկաւ՝ առանց զրահուած ըլլալու իրաւունքի և արդարութեան զէնքերով։ Եկաւ առանց սնուած ըլլալու ոգեկանութեան և բարոյականութեան բարիքներով։

Եւ ահաւասիկ, կէս դարը չամբողջացած, մե՛նք — երկրագունդի մակերեսը զարդարող ժողովուրդներս — դարձեալ անձնատուր եղած ըլլալ կը թուինք՝ անիծապարտ ընչաքաղցութեան և իշխանամոլութեան։ Անձնատուր եղած ըլլալ կը կարծուինք՝ դրամատիրութեան և կայսերապաշտութեան։ Այսինքն՝ քափիթալիզմին և իմփերիալիզմին։

Անթաղ և ոչ-յարուցեալ մնացեր էին իրաւունքն ու արդարութիւնը։ Անկուշտութեան և փառասիրութեան ոստիկանները, սուրով և հուրով, յար կը վանէին, կը հալածէին սիրոյ և խիղճի հրեշտակները։ Կ'ուզէին այրել, կրակի տալ, ոգեկանութեան և բարոյականութեան դրօշները։ Եւ դեռ կ'ուզեն այրել ու փճացնել զանոնք...։ Կ'ուզեն վերահաստատել ու յաւերժացնել աստուածուրացութեան և մարդատեացութեան իշխանութիւնը։ Կ'ուզեն վերակենդանացնել ֆաշիզմի և սիոնիզմի ոսկեհորթը։ Կ'ուզեն տարածել ցաւութիւնը, անառակութիւնն ու ոճրագործութիւնը։

Այ՛ո։ Աղէտն ու աւերը կրնան նորէն գալ, եթէ գնդակահարուի Խաղաղութեան աղաւնին... Եւ եթէ ոգեկանութեան ու բարոյականութեան դրօշները այրուին...։

Ըսինք, որ Խաղաղութեան աղաւնին ապահովութեան մէջ կը պահուի տակաւ՝ ժողովուրդներու կառուցողական պատմութիւնովն ու դարաւոր քաղաքակրթութեամբը։ Լուսաւորիչի կանթեղը վառ կը մնայ կարմիր բոցով՝ շնորհիւ հինաւուրց մշակոյթին ու երկնատուր լոյս-հաւատքին...։

Սակայն, մարդկութեան մէջ՝ եթէ շարունակուին իրաւունքի և արդարութեան սկզբունքներուն հալածանքն ու աքսորումը, և հայութեան մէջ՝ եթէ շարունակուին սիրոյ և եղբայրութեան, ոգեկանութեան բարոյականութեան դրօշներուն ստացումն ու մոռացումը, — աղէտը կրնայ աւելի շուտ գալ ի յերկիր...

Ո՛չ — կ'ըսէ սակայն մարդկութեան խղճի խորերէն և սուրբ Արարատի բարձունքէն հասած ձայն մը — Ո՛չ, աղէտը պիտի չգայ, որովհետեւ ուրացում կամ մոռացում տեղի պիտի չունենա՛յ երբեք, երբե՛ք...։

ՀԱՅԿ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ

կողմից թշնամիներով շրջապատուած, իր գոյութիւնը հազիւ պահպանող Հայաստանն ամէն ինչով զիջում էր Թրքական բանակի ծնունդ թաթարական Ատրպեճանին։ Պատմութեան մէջ առաջին անգամ միջազգային քաղաքական քարտէզի վրայ գրուեց «Ատրպեճան» անունը, եւ ահա այն պիտի որոշէր իր պետական սահմանները։

Նորածին հանրապետութիւնների միջեւ ենթադրեալ սահմանները պիտի հետեւէին ռուսաստանեան նախկին վարչա-տերիտորիալ կառոյցի սկզբունքին։ Հայաստանի Հանրապետութիւնն ընդգրկելու էր Երեւանի նահանգը եւ Կարսի մարզը, իսկ Ատրպեճանը Բաքուի եւ Ելիզավետպոլի (Գանձակի) նահանգները։ Դժուար էր մի այլ ելք գտնել հարիւրամեակների ընթացքում ստեղծուած քաոսից։ Օրինակ, ազգագրական առումով հայ եւ թուրք-թաթարական բնակչութիւնն այնպէս էր միախառնուել ամբողջ Անդրկով-

(Շար. տես էջ 4)

ՋԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

3 ՄԱՐՏ 1988

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի Տիկին Վիկտորիա Օհանեան եւ համայն սգակիր պարագաները կը ծանուցանեն, թէ յառաջիկայ Կիրակի, 6 Մարտ 1988, առաւօտեան ժամը 11ին, Հիլիոպոլսոյ Ամենայն Սրբոց մատրան մէջ, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց սիրելի դստեր և ազգականին՝

ՈՂԲ. ԱՆԱՀԻՏ ՕՀԱՆԵԱՆԻ

մահուան քառասունքին առթիւ։

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՏԱՐԵԼԻՑԻ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տիկին Անի Թօսունեան և զաւակները՝ Արթօ և Կարօ, տիկին Սիրվարդ Թօսունեան և համայն սգակիր պարագաները, կը տեղեկացնեն թէ, Կիրակի 6 Մարտ 1988-ին, կէսօրուան ժամը 12-ին, ազգային գերեզմանատան Սուրբ Գէորգ մատրան մէջ, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց սիրելի ամուսնոյն, հօր, որդւոյն և ազգականին,

ՈՂԲԱՑԵԱԼ ՎԱՀՐԱՄ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆԻ

մահուան առաջին տարելիցին առթիւ:

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ:

ՏԱՐԵԼԻՑԻ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Ի գիտութիւն Աղեքսանդրահայ մեր համայքին անդամներուն կը ծանուցանենք թէ, Կիրակի, 6 Մարտ 1988-ին, կէսօրուան ժամը 12-ին, ազգային գերեզմանատան Ս. Գէորգ մատրան մէջ, յաւարտ եկեղեցական արարողութեան, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Քաղաքական Ժողովին նախկին ատենապետ և Պօղոսեան Ազգային Վարժարանի Հոգաբարձութեան նախկին ատենապետին, ողբացեալ

ՎԱՀՐԱՄ ԱՐԹԻՆ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆԻ

մահուան առաջին տարելիցին առթիւ:

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ - ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՂԱՐԱԲԱՂ

(Շարունակութիւն Գ. էջէն)

կասուն, որ կարելի չէր մի պարզորոշ տրոհիչ գիծ սահմանել երկու ժողովուրդների բնակեցման շրջանների միջեւ։

Այդուհանդերձ չէին կարող անտեսել ազգագրական դրութիւնը։ Ատրպեճանը ինքն ըստ ինքեան իրեն համարելով Ելիզավետպոլի նահանգի հայահոծ այնպիսի երկրամասեր, ինչպիսիք էին Ղազախը, Ղարաբաղը և Զանգեզուրը, միաժամանակ չէր ուզում հրաժարուել նաեւ Նախիջեւանի, Շարուր - Դալարագեազի եւ Երեւանի գաւառի որոշ շրջանների նկատմամբ ոտնձգութիւններից։ Աչքի առաջ ունէին նոյնիսկ Սուրմալուն, Կարսի մարզը, Ախալցխան, Ախալքալաքը, Լոռի-Փամբակը եւ ընդհանրապէս ամէն մի շրջան, որտեղ թուրք բնակչութիւն կար. իսկ նրանք ամենուրեք էին։ Հայաստանն իր հերթին չպիտի հանդուրժէր Ելիզավետպոլի նահանգի հայաբնակ շրջանների անցումը Ատրպեճանին։ Լեռնային Ղարաբաղի և Զանգեզուրի հարցն այսպիսով հասած կռուախնձոր հանդիսացաւ Հայաստանի եւ Ատրպեճանի միջեւ։

Ինչպէս նշուել էր, Լեռնային Ղարաբաղը մեծ մասամբ հայաբնակ էր։ 1917 թ. տուեալներով այնտեղի 213,000 բնակչութեան 70.%ը հայեր էին, 27.%՝ թուրքեր։ Դաշտային Ղարաբաղում գերիշխում էր թրքական տարրը։ Արդ՝ Լեռնային Ղարաբաղն իր ազգագրական կազմըւածքով արդէն իսկ բնական հատուածը եւ շարունակութիւնը պիտի լինէր հայկական պետութեան։

Զանգեզուրի ցեղային խմբերի յարաբերութիւնը հետեւեալն է. Թուրք-թաթարներ՝ 53.%, հայեր՝ 42.% , (1916)։

1918 թ. Մայիսի վերջերին օսմանեան բանակը ներխուժեց Գանձակ։ Թուրքերի սուինների զօրութեամբ Գանձակում տեղաւորուեց Թիֆլիսից բերուած մուսավաթական կառավարութիւնը։ Այնուհետեւ թուրք-թաթարական միացեալ ուժերով ուղղուեցին Բաքուն գրաւելու։

(Վերջը յաջորդով)

ՀԱՅ ԹԵՐԹԸ ԸՆԿԵՐՆ Է ՀԱՅ ՏԱՆ

«ՋԱՀԱԿԻՐ»ԻՆ

Ողբացեալ Մինաս Պահատըրեանի կսկծալի մահուան առթիւ, վասն ցաւակցութեան կը նուիրեն.

Տէր և տիկին Ետուար և Լիւսի Սայեան	10
Տէր և տիկին Պետրոս և Գոհար Գազազեան	5

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Իրենց սիրելի զարմիկին՝ ողբ. Յարութիւն Տատուրեանի (Երեւան) մահուան տխուր առթիւ, տէր և տիկին Արմէն Տատուրեան (ԱՄՆ) կը նուիրեն.

«Արեւ»ին	20
«Ջահակիր»ին	20

Ողբ. Յարութիւն Տատուրեանի (Երեւան) մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան տէր և տիկին Յովսէփ Տէյիրմէնճեան կը նուիրեն.

«Արեւ»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

Նոյն տխուր առթիւ, տէր և տիկին Օննիկ Պըլըքտանեան կը նուիրեն.

«Արեւ»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

(Բոլորն ալ ստանալ «Արեւ»էն)

Տիկին Շաքէ Թօսունեան և զաւակները՝ Սարգիս և տոքթ. Կարօ, իրենց սիրելի եղբօր և մօրեղբօր՝ ողբ. Պերճ Զօրլեանի մահուան տխուր առթիւ կը նուիրեն.

Աղեք. Հայ Աւետ. Եկեղեցւոյ	10
Ս. Պօղոս-Պետրոս Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	10
Աղեք. Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարին	10
Տիգրան Երկաթ Մշակ. Միութեան	10
«Արեւ»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

Օր. Թագուհի և պր. Ղազարոս Զօրլեան, իրենց սիրելի եղբօր՝ ողբ. Պերճ Զօրլեանի մահուան տխուր առթիւ կը նուիրեն.

Աղեք. Հայ Աւետ. Եկեղեցւոյ	10
Ս. Պօղոս-Պետրոս Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	10
Աղեք. Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարին	10
Տիգրան Երկաթ Մշակ. Միութեան	10
«Արեւ»ին	10
«Յուսաբեր»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

(Ստանալ Աղեքսանդրիոյ Ազգային Առաջնորդարանէն)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ

Հ.Մ.Մ.ի կազմակերպած «Նուպար Պալաեան» Գ. չալենճ բաժակի՝ փինկ-փոնկի համահայկական մրցաշարքին յաջողութեան առիթով կը նուիրեն.

Տէր և տիկին Հրաչ Սիմոնեան	300
Տէր և տիկին Նուպար Սիմոնեան	100
Ընկեր Վրէժ Սէֆերեան	100
Տէր եւ տիկին Վահէ և Տոքթ. Հերմինէ Վարժապետեան	50
Տէր և տիկին Պերճ Թերզեան	50
Տէր եւ տիկին Կարպիս Եազըճեան	50
Մարգիկ Կարէն Ճուճուեան	50
Տէր և տիկին Լեւոն Տէր Յակոբեան	30
Տէր եւ տիկին Ժիրայր Տրդատեան	20
Տիար Մուշեղ Կէրիկեան	20

ՏՈՔԹ. ԼՈՐԻՍ ՔԷՕՀՆԷԼԵԱՆ

ՎԻՐԱԲՈՅԺ — ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

2, ՌՈՒՇՏԻ ՓՈՂՈՑ, 3-ՐԴ ՅԱՐԿ

ՍԱՖԻՐ ՀՐԱՊԱՐԱԿ (ԽԱՐԻՆՈՍԻ ԿԻՑ)

ՀԵԼԻՈՊՈԼԻՍ

Ամէն օր կէսօրէ ետք ժամը 5-9 — Հեռաձայն 663752

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀ ԳԱՀԻՐԷ

Հինգշաբթի, 3 Մարտ 1988, կ. ե. ժամը 9-էն սկսեալ

ՆԱՐԴԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ Հ.Մ.Մ.-Ի ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Ա. եւ Բ. հանդիսացողները պիտի ստանան արժէքաւոր նուէրներ

Մասնակցիլ փափաքողներէն կը խնդրուի նախապէս արձանագրուիլ դիմելով ընկ. Արա Կէրիկեանի (հեռ. 3903574) և ընկ. Պետրոս Մովսէսեանի (հեռ. 3540949, կամ Հայկական Ընթերցասրահ ամէն երեկոյ ժամը 6 - 10 (հեռ. 3914908)։

ԼԱՀՄԱՃՈՒՆԻ ԵՒ ԹԱՆԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՐԱԼԻՐ ՀՐԱՒԷՐ ԲՈԼՈՐԻՆ

Հինգշաբթի, 17 Մարտ 1988, կ. ե. ժամը 8.30ին

«ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՏՕՆ»ԻՆ ԱՌԹԻՒ

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊԱՏԻՒ ՀԱՅ ՄԱՅՐԵՐՈՒՆ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ

ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻԱՄ ԻՐԱՏԵԱՆԻ

ՕՐՈՒԱՆ ԲԱՆԱԽՕՍ

ՏԻԿԻՆ ԱԼԻՍ ՄԱԶԼՈՒՄԵԱՆ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՊԱՏՇԱՃ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐ... ԵՒ ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԱՄԵՆԱ.. ՄՕՐ

Սիրալիր հրաւէր բոլոր հայ մայրերուն եւ իրենց պարագաներուն անխտիր

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ԹՈՒԱԿԱՆ

Ն.Ս.Մ.Մ.

ԿԻՐԱԿԻ, 3 ԱՊՐԻԼ 1988

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՂԿԱՏՕՆ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Կը խնդրուի նկատի ունենալ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ՆՈՒՊԱՐ - ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Շաբաթ, 5 Մարտ 1988, երեկոյեան ժամը 9ին

Հովանաւորութեամբ

Եգիպտահայոց Բարեխնամ Առաջնորդ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

եւ նախագահութեամբ

ՏԻԱՐ ՎՐԷԺ Լ. ՍԷՖԷՐԵԱՆԻ

ԲԱՑՈՒՄ

ՄԻՈՒԹԵԱՆՍ ԱՆՄՈՌԱՆԱԼԻ ԱՏԵՆԱՊԵՏԻՆ

ՈՂԲ. ՎԱՀՐԱՄ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆԻ

ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԺՈՂՈՎԱՍՐԱՀԻՆ

ՏԵՂԻ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ ՔՈՔԹԷՅԼ-ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

Միութեանս բոլոր անդամ-անդամուհիները հրաւիրուած են այս հանդիսութեան

Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐ – ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Կիրակի, 6 Մարտ 1988ին

ՄԻՋ-ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԱՅԻՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Կէսօրէ ետք ժամը 4ին

Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐ ՀԵԼԻՈՊՈԼԻՍ (ԱՂՋԻԿՆԵՐ)
ԸՆԴԴԷՄ Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ժամը 5.30ին

Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐ ՀԵԼԻՈՊՈԼԻՍ (ՏՂԱՔ)
ԸՆԴԴԷՄ Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Սիրալիր հրաւէր Եգիպտահայութեան

ՉԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص ب ٢١١١ بالقاهرة ج ع م - ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز • السيدة عايدة سيروبيان (بالنيابة)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՅՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1131 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 10 ՄԱՐՏ 1988 | ՀԱՏԸ ԶԵՌՈՒՔԷ 10 Եգ. Դհկ. | عدد رقم ١١٣١ — الخميس ١٠ مارس ١٩٨٨

ՄԵԾԱՐԱՆՔ

(ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ ԺԱԳ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ ՅՈԲԵԼԵԱՆԻՆ ԱՌԹԻՒ)

Յառաջիկայ Կիրակի, Հելիոպոլսոյ «Պըլըքտանեան» հանդիսասրահին մէջ, գնահատանքի և մեծարանքի համաժողովրդային ցոյցով մը, պիտի նշուի սփիւռքահայ անուանի բանաստեղծ Ժագ Յակոբեանի ծննդեան 70-ամեակը և գրական վաստակի 50-ամեակը, նախաձեռնութեամբ Պէրպէրեան և Գալուստեան վարժարաններու երբեմնի սաներուն.

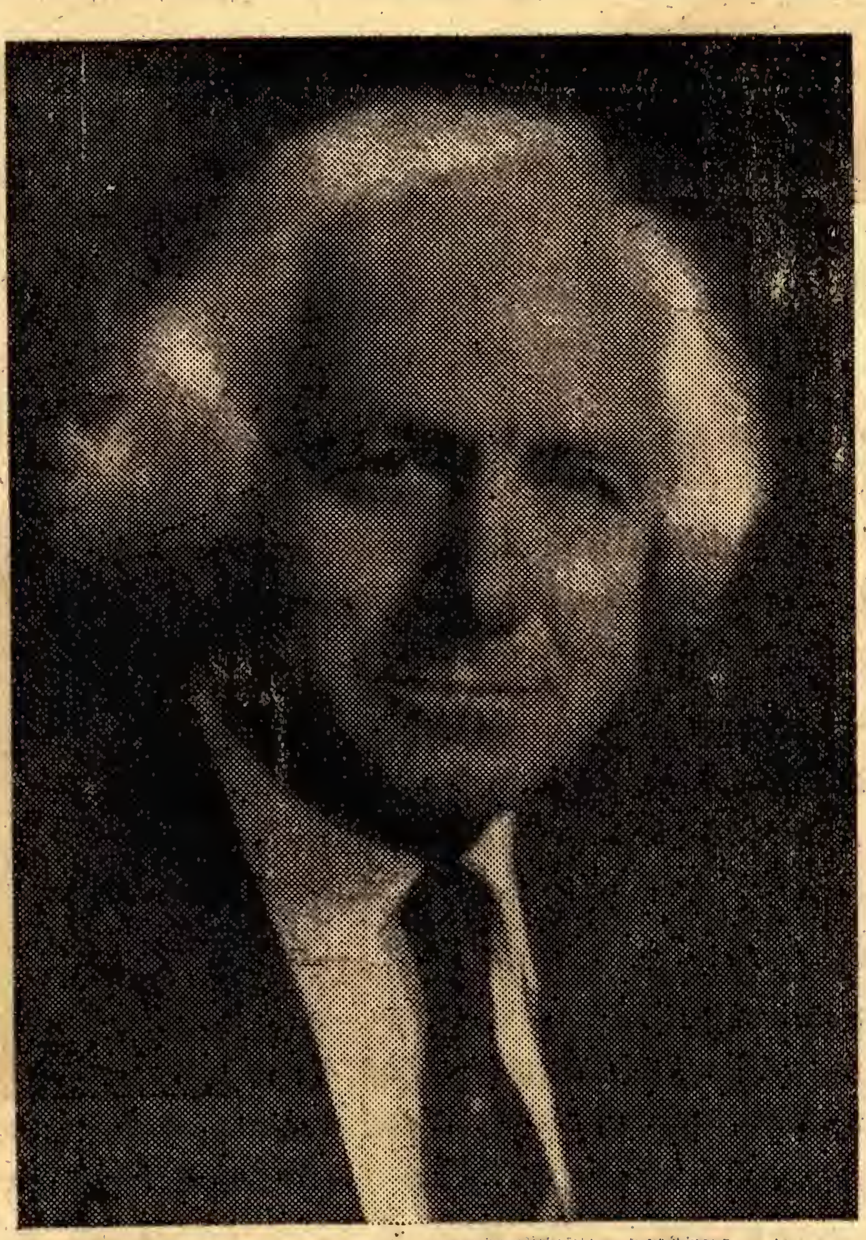

Հայ գրչի վաստակաւոր մշակը, որուն ստեղծագործական աշխատանքը սերտօրէն շաղախուած է սփիւռքահայ կեանքին հետ, աւելի քան հինգ տասնամեակներ՝ իր հայատրոփ ու հայրենատրոփ քերթուածներով, մղում տուած է արտերկրեայ հայ ժողովուրդի հայրենասիրական ապրումներուն, մեծապէս կռանելով հայօրէն գոյատեւելու անոր կամքը։

Հայ ժողովուրդը միշտ ալ ունեցած է իր գրչի մշակները մեծարելու աւանդոյթը։

Մեծարանքը բարոյական անչափելի խորհուրդ է, գնահատանքի ենթակայական վերաբերումը հանդէպ մեծարուողին, միաժամանակ գերագոյն ցուցանիշը ժողովուրդի մը քաղաքակրթութեան աստիճանին։

Հետեւաբար, եգիպտահայութիւնը յարգանքի արժանաւոր պատիւ ընծայելով իր ծոցին մէջ սնած տաղանդաւոր բանաստեղծին իր բարոյական պարտքն է, որ հատուցած կ'ըլլայ։

Ստորեւ կու տանք բանաստեղծին կեանքի հիմնական գիծերը։

ԽՄԲ.

Ժ. Յակոբեան ծնած է Երուսաղէմ, 1917 թուականի Օգոստոս 1ին։ Երկու տարի ետք, ծնողքին հետ տեղափոխուած է Գահիրէ (Եգիպտոս), ուր յաճախած է «Վարժապետեան» վարժարանի մանկապարտէզը եւ 1924 թուականէն սկսեալ՝ Գալուստեան Ազգ. Վարժարանի նախակրթարանը։ 1929 թուականին անցած է Պէրպէրեան գոլէճը, զոր աւարտած է 1934 թուականին։ Երեք տարի վերջ վկայուած է Ֆրանսական «Խոռնֆիշ» գոլէճէն: 1942 թուականին յաջողութեամբ աւարտած է նաեւ Գահիրէի Պետական համալսարանի դեղագործական

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 3)

ԻՄ ԵՐԳԵՐՍ

Երգերս իմ ուրախ են,
Ախ-ու-վախ չեն,
Սիրոյ կարմիր ծիծաղ են:

Երգերս իմ մօրմոք են,
Բայց բողոք չեն,
Խունկ խունկ բուրող աղօթք են:

Երգերս իմ կռունկ են,
Ողբ ու սուգ չեն,
Հայ կարօտի արցունք են:

Իմ երգերս թռիչք են,
Տառ ու գիրք չեն,
Այլ յիսուսեան երկինք են:

Երգերս իմ բալսամ են,
Հովի բան չեն,
Ծովի ձայն չեն,

Յոյս ու լոյսի պատգամ են:

Ժ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՄԱՍԻՆ

Լոնտոնի ամենազդեցիկ թերթերու Թայմզի, Ինտիփենտընթի, Կարտիընի եւ միւս բոլոր թերթերու առաջին էջերը գրաւեցին Հայաստանի եւ Ղարաբաղի մէջ տեղի ունեցող ցոյցերը։ Թերթերը միեւնոյն ժամանակ յօդուածներ գրեցին հայ ժողովուրդի, անոր պատմութեան ու ներկայի մասին։ Բրիտանացի ընթերցողներ այժմ բաւարար պատկերացում ունին հայութեան վերաբերեալ։

Կիրակի 28 Փետրուարի առաւօտեան, Լոնտոնի հեռատեսիլ 4րդ ալիքը կէսժամեայ հաղորդում սփռեց Հայաստանի եւ Ղարաբաղի մասին։ Անգլիացի Քրիստոֆըր Վոքըր, որ մօտէն ծանօթ է հայ ժողովուրդի անցեալին, յատկապէս անոր վերջին մէկդարեայ պատմութեան, 4րդ ալիքէն կատարեց նշեալ վերլուծութիւնները։ Քրիստոֆըր Վոքըրին կ'ընկերանար սովետական ՆՈՎՈՍՏԻ հեռագրական գործակալութեան մէկ լրագրողը։ Հեռատեսիլի հաղորդումէն պարզուեցաւ, որ Հայաստանի մէջ տեղի ունեցող ցոյցերը ոչ թէ հակապետական են, այլ ԳԼԱՍՆՈՍՏի ընձեռած ազատութեան երթեր, իրաւունքներ պահանջելու համար։ Նոյն Կիրակի օր, ժամը 13.15ին B.B.C.ի Ռատիօ 4 ալիքը *ռեփորթաժ* կատարեց Լոնտոնի Ս. Սարգիս եկեղեցիէն, հատուածներ հաղորդելով պատարագէն՝ ուղղակի։ Ապա եկեղեցիէն դուրս եկող ժողովուրդին՝ ռատիօի թղթակիցը հարցումներ կատարեց Ղարաբաղի մասին եւ ստացաւ անհրաժեշտ պատասխաններ։ Թղթակիցի հարցումներուն աւելի երկար եւ հանգամանալից պատասխանեց լոնտոնահայ ազգային դէմքերէն՝ Պր. Ճորճ Քիւրքճեան, ան Ղարաբաղը Հայաստանին միացուիլը գտաւ արդարացի։ Բրիտանահայոց Առաջնորդ Եղիշէ Եպիսկոպոս Կիզիրեան եկեղեցւոյ մէջ աղօթեց հայ ազգին համար եւ խաղաղ ու երջանիկ օրեր մաղթեց Հայաստանին։

«ԿՈՉՆԱԿ»

ՔԱՆԱՏԱ

ՂԱՐԱԲԱՂԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՑԵԼՈՒ ՋՕՐԱԿՑԱԿԱՆ ՀԱՒԱՔ-ՑՈՅՑ

ՀԱԶԱՐԱՒՈՐ ՄՈՆՐԷԱԼԱՀԱՅԵՐ ՕՐԻՆԱԿԱԼԻ ԿԱՐԳԱՊԱՀՈՒԹԵԱՄԲ ՍՈՎԵՏ. ԴԵՍՊԱՆԱՏԱՆ ԱՌՋԵՒ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԵՆ — ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ

28 Փետրուար 1988ի Կիրակին՝ Մոնրէալահայ պատմութեան մէջ, արձանագրեց անմոռանալի էջ մը։

Հայկ. երեք կուսակցութիւններու գործակցութեամբ տեղի ունեցաւ խաղաղ ու կարգապահ հաւաք-ցոյց մը որու ընթացքին, հայ ժողովուրդը՝ միահամուռ պահանջեց դարաւոր հայ Ղարաբաղի վերակցումը Ս. Հայաստանին։

Դեսպանատան առջեւ բարձրախօսներով կարդացուեցան ֆրանսերէն, անգլերէն և հայերէն լեզուներով «Պահանջագիր» տեղի տալով անհատնում ծափերու։

«Պահանջագիրը» յանձնելու համար դեսպանատուն ընդունուեցան՝ (պաշտօնական պատուիրակութեամբ) Գերշ. Տ. Վազգէն արք. Քէչիշեան, Արժ. Տ. Արմէն քհնյ. Իշխանեան, Տեարք Սարգիս Պալաեան, Խաչիկ Յակոբեան և Տոքթ. Արշաւիր Կէօնճեան:

Եղելութեան դէպքը սփռուեցաւ հեռատեսիլի եւ ռատիոյի կայաններէն։

Դ. Յ. Է.

Հալէպի Ն. Ս. Մ. Մ.-ի Պարախումբը Հայաստան Հրաւիրուած

Հանոյքով կը տեղեկանանք, թէ Հալէպի Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան 38 հոգինոց պարախումբը մօտերս կ'այցելէ Մայր Հայրենիք, հրաւէրովը Սփիւռքահայութեան հետ Մշակութային կապի Կոմիտէին, երկու շաբաթով, ելոյթներ ունենալու համար Երեւանի եւ հայրենի տարբեր քաղաքներու մէջ:

Կը շնորհաւորենք Հալէպի Նոր Սերունդին սոյն յաջողութիւնը:

ՄԵԾ ԽԱՆԴԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆ

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐԷՆ ՆԵՐՍ

Անցեալ Շաբաթ և Կիրակի, 5 և 6 Մարտ 1988, մեծ խանդավառութիւն և եռուզեռ կը տիրէր Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի կեդրոնատեղիէն ներս։

Արդարեւ, հովանաւորութեամբ Թեմիս Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն արք. Չինչինեանի և նախագահութեամբ ընկ. Վրէժ Սէֆէրեանի, Շաբաթ երեկոյեան ժամը 10ին, բազմաթիւ հրաւիրեալներ ներկայ գտնուեցան «Վահրամ Թօսունեան» ժողովասրահի պաշտօնական բացման և նոր քոքթէյլ-ընդունելութեան:

Իսկ Կիրակի կէսօրէ ետք, մարզասէր հոծ բազմութիւն մը ներկայ գտնուեցաւ և վայելեց մարզական գեղեցիկ օր մը:

Մանրամասնօրէն պիտի անդրադառնանք յաջորդով:

ՂԱՐԱԲԱՂ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Գրեց՝ ԼԵՒՈՆ ԴՈՒՆԱՄԱԼԵԱՆ (ՎԱՆԱՆԴԵԱՆ)

(Շարունակութիւն նախորդ թիւէն եւ վերջ)

Ղարաբաղի նկատմամբ օսմանցիների եւ թաթարների դիրքորոշումը միանգամայն յստակ էր. այն Ատրպեճանի անվիճելի մասն էր նկատւում եւ պիտի ենթարկուէր այդ երկրի կառավարութեանը: Լեռնային Ղարաբաղի հայ ղեկավարութիւնն այդպէս չէր կարծում եւ թրքական պահանջների դիմաց առաջարկեց պահպանել իրավիճակը մինչեւ կարելի կը լինէր հարցերը լուծել խաղաղ պայմաններում:

Պաքուի անկումից յետոյ թուրքերը թարմ ուժեր տեղափոխեցին Ղարաբաղի կողմը: Ղարաբաղցիք որոշեցին այլեւս չընդդիմանալ, եւ թրքական զօրքերն առանց լուրջ արգելքների մտան Շուշի, ճանապարհին, ըստ սովորութեան, աւերելով մի-քանի հայկական բնակավայրեր: Միաժամանակ թաթարները ոչնչացրին Ղարաբաղը Զանգեզուրի հետ կապող հայկական գիւղերը: Ղարաբաղում հաստատուեց թրքական ինքնակալութիւնը:

Ղարաբաղցիներից ոմանք չհաշտուեցին իրավիճակի հետ եւ բռնեցին զինեալ պայքարի ճամբան: Ինքնապաշտպանութեան խմբերի առաջնորդները դիմեցին Հայաստան՝ օգնութեան համար: Հայոց կառավարութեան ձեռքերը կապուած էին՝ դա անկարելի էր այն ժամանակ: Դիմեցին նաեւ Անդրանիկին, որն այդ օրերին Զանգեզուրում էր գտնւում: Անդրանիկը դէպի Ղարաբաղ ուղղուեց միայն Դեկտեմբերին բաւական ուշացումով, երբ Օսմանեան բանակը հեռացել էր արդէն: Շուշի չհասած, Անդրանիկն ստիպուած եղաւ ետ դառնալ, ընդառաջելով Լեռնային Ղարաբաղի հայ ղեկավարների առաջարկին եւ բրիտանական հրամանատարութեան կտրուկ պահանջին:

Անդրկովկասը վերահսկող անգլիացիների դիրքը, որը միաժամանակ դաշնակիցների դիրքն էր, չէր տարբերւում միւսներից: Նրանք էլ Ղարաբաղն Ատրպեճանին յանձնելու կողմնակիցներ էին: Նրանք գտնում էին, որ առանց Ղարաբաղի բարձրաւանդակի Ատրպեճանը չէր կարող գոյութիւն ունենալ որպէս ամփոփ, կենսունակ եւ ինքնակատար պետութիւն, ճիշդ ինչպէս Հայաստանն առանց Շարուր-Նախիջեւանի:

Եւ ահա 1919 թ. Յունուար 15ին, Ատրպեճանը, Ղարաբաղն ու Զանգեզուրը վարչական մէկ շրջան յայտարարելով, այդտեղի ընդհանուր նահանգապետ է նշանակում յայտնի հայատեաց, աչքառու փանթուրքիստ Խոսրով պէկ Սուլթանովին: Բրիտանական զինուորական իշխանութիւնները հաստատեցին նրան այդ պաշտօնում, իսկ Հայաստանի կառավարութիւնը եւ Ղարաբաղի հայութիւնը բողոքեցին:

Ղարաբաղի ժամանակաւոր Խորհուրդը մերժեց Լեռնային Ղարաբաղը Ատրպեճանին կցելու ծրագիրը: Հայաստանի Հանրապետութիւնն էլ Լեռնային Ղարաբաղն իրենն էր համարում անվիճելիօրէն: Այդ կարծիքի չէին ոչ թաթարների կառավարութիւնը եւ ոչ էլ՝ Անտանտի կամքն արտայայտող անգլիացիները: Սուլթանովը եկաւ Ղարաբաղ եւ պարտադրեց իր իշխանութիւնը — որտեղ կարելի էր՝ համոզելով, որտեղ ոչ՝ ուժով:

Տեղի ունեցան բռնութիւններ եւ կոտորածներ: Ընդհանուր նահանգապետի սպանդարար եղբայրը՝ Սուլթան պէկ Սուլթանովը, շրջակայքի քիւրտ ու թաթար զինուած խուժանի գլուխն անցած, հայի արեամբ ողողեց Շուշիի մերձակայ գիւղերը: Ամբողջ Ղարաբաղով մէկ սփռուեց նորանոր ջարդերի մահաշունչ մթնոլորտը: Նահանգապետ Սուլթանովը պատրաստուեց ռազմական գործողութիւնների, դրսից զինուորական անձնակազմի համալրումներ հասան:

Ղարաբաղի հայութիւնը ապակենտրոնացած էր եւ պառակտուած. մի մասը (գլխաւորապէս՝ քաղաքացիական բնակչութիւնը եւ հոգեւորականութիւնը, Վահան եպիսկոպոսի առաջնորդութեամբ) Ատրպեճանին ենթարկուելու կողմնակից էր, իսկ միւսը (հիմնականում՝ գիւղացիութիւնը եւ զինուած լեռնցիները) աւելի հակուած էր դիմադրութեան: Այսպիսի վիճակի մէջ էր երկիրը, երբ ղարաբաղցիների 7րդ համագումարը պիտի կայացնէր իր վերջնական վճիռը:

Տատանումների մէջ էին համագումարի պատգամաւորները: Միջնորդի դեր կատարող Վահան առաջնորդին ետ ուղարկեցին նահանգապետի մօտ՝ ձեռնունայն: Համագումարը դեռ դիմադրում էր:

Այդ ժամանակ Խոսրով պէկ Սուլթանովը գործադրեց կտրուկ միջոցներ: Նա մի վերջնագիր ներկայացրեց համագումարին, պահանջելով 48 ժամուայ ընթացքում ընդունել իր բոլոր պայմանները: Երկընտրանքի առաջ էին կանգնած համագումարի մասնակիցները՝ կամ ճանաչել Ատրպեճանի գերիշխանութիւնը Ղարաբաղում, կամ էլ դիմել զէնքի:

Նախընտրեցին առաջին միջոցը:

Ղարաբաղի հայոց 7րդ համագումարն ընդունեց Ատրպեճանի կառավարութեան պայմանները եւ 1919 թ. Օգոստոսի 22ին ստորագրուեց համաձայնագիր Սուլթանովի հետ:

Ըստ Օգոստոսի 22ի համաձայնագրի, Լեռնային Ղարաբաղը «ժամանակաւորապէս իրեն համարում էր Ատրպեճանի Հանրապետութեան սահմաններում», մինչեւ որ Ղարաբաղի հարցը լուծուէր Հաշտութեան Վեհաժողովում (յետագայում, ինչպէս գիտենք, Սեւրի պայմանագրի մէջ «Ղարաբաղ» անունը նոյնիսկ չի յիշատակուել), որոշ ինքնավարութիւն էր տրւում Լեռնային Ղարաբաղի հայերին, ճշդւում էր երկրամասի կառավարման ձեւը՝ Ատրպեճանի պետական շրջանակների մէջ:

Չէր սխալւում Սուլթանովը, որը նոյն օրն իր հանդիսաւոր յայտարարութեան մէջ ընդգծեց. «Այսուհետեւ նոր դարագլուխ է բացւում Ղարաբաղի ազգաբնակչութեան կեանքում»: Իսկ Մուսավաթ կուսակցութեան գաղափարական առաջնորդ Ռասուլ-Զադէն, Պաքուում նշեց. «Ղարաբաղը, մեր հայրենիքի այդ սիրուն վայրը ազատուեց մեր յամառ դրացիների ոտնձգութիւններից... Առանց տեղի տալու աւելորդ արիւնահեղութեան հայ ժողովուրդը բռնեց հարցի խաղաղ լուծման ճանապարհը եւ ընդունեց Ատրպեճանի գերիշխանութիւնը»:

Ղարաբաղում կարծես ժամանակաւոր խաղաղութիւն հաստատուեց. Ատրպեճանն իր ուշադրութիւնը սեւեռել էր Զանգեզուրի վրայ: Արի սիւնեցիները դիւրափխրելի չէին: Սուլթանովը ատրպեճանի ասկեարների ու տեղի քիւրտ ու թաթար ցեղերի զինուած աւազախմբերի օգնութեամբ բազմիցս փորձեց նուաճել Զանգեզուրը, յարձակուելով բոլոր ուղղութիւններով: Ամէն անգամ չարաչար պարտութիւններ կրելով եւ զօրքերի զգալի մասը ռազմադաշտում սպաննուած թողնելով, թաթարները վերջապէս ետ քաշուեցին դէպի Ղարաբաղ՝ ուժերը վերակազմելու եւ թարմացնելու: Պատրաստւում էին վերջնական գրոհի: Կասկած չկար այլեւս, թէ ի՞նչ պիտի կատարուէր թաթարների յաջողութեան դէպքում: Վտանգուած էր Ղարաբաղի եւ Զանգեզուրի հայութեան ֆիզիքական գոյութիւնը: Կատաղած Սուլթանովի համար առաջին զոհը պիտի լինէր Ղարաբաղը:

1920 թ. գարնան սկզբին Լեռնային Ղարաբաղում իրադրութիւնը խստիւ լարուեց: Սուլթանովը նոր պահանջներ ներկայացրեց ղարաբաղցիներին. հրաժարուել Օգոստոսի 22ի համաձայնագրից եւ Լեռնային Ղարաբաղը Ատրպեճանի Հանրապետութեան անբաժանելի մաս ճանաչել առանց այլեւայլ պայմանների:

Ղարաբաղցիների երկու հայ քաղաքական հոսանքների ներկայացուցիչներ տարբեր պատասխաններ յղեցին Սուլթանովին. մի համագումարը աներկբայօրէն ընդունեց այս նոր պահանջը, միւսը՝ մերժեց եւ կոչ արեց պահպանել նախկին համաձայնութիւնը: Նահանգապետը չբաւարարուեց: Թալաաթների վարդապետութեան հաւատարիմ աշակերտ Սուլթանովը շատ լաւ գիտէր, որ միայն ղարաբաղցիների բնաջնջումով կարող էր նա լուծել Ղարաբաղի հարցը:

1920 թ. Մարտ ամսուան սկզբից Ղարաբաղում ռազմական դրութիւն էր արդէն: Կուտակւում էին Ատրպեճանի բոլոր կողմերից հասնող թարմ ուժեր, ժամանեց Ատրպեճանի բանակի ղեկավարը, զինւում էր խուժանը, կազմւում՝ «Համիտիէ» տիպի քրտական հեծեալ խմբեր, Օսմանեան տխրահռչակ օրինակով: Աննախընթաց աշխուժութիւն էին ցուցաբերում քեմալական գործակալները: Ապա ցուցակագրուեցին հայազգի սպաները, եւ Սուլթանովը հրաման արձակեց բոլոր հայ ոստիկաններին եւ հեծելազօրին այսինչ օրը ներկայանալ իր մօտ: Իթթիհատական ծանօթ մեթոդներն էին կիրառում թաթար իշխանութիւնները, եւ դժուար չէր գուշակել, թէ ի՞նչ պիտի լինէր այս ամէնի վախճանը:

Ճգնաժամային այս օրերին էր, երբ հայերը վճռեցին դիմել զինուած ապստամբութեան, վճիռ, որ պէտք է կայացուէր աւելի վաղ, դեռ 1919ի սկիզբներին:

1920 թ.ի Մարտի 22ին ամբողջ Ղարաբաղով մէկ թնդաց ապստամբութեան որոտը, մահու եւ կենաց պայքար մղեցին ազա-

(Շար. տես էջ 4)

ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԵՐԵՔ ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԲԺԻՇԿՆԵՐ ՎԿԱՅՈՒԵՑԱՆ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՆԵՐԷՆ

Մեծ հաճոյքով կը տեղեկանանք, թէ մեր բարեկամ, Ազգային Երեսփոխան եւ Գահիրէի Թաղական Ժողովի անդամ, տէր եւ տիկին Գէորգ Մազլումեաններու որդին՝ ԱՐՍԷՆ ՄԱԶԼՈՒՄԵԱՆ յաջողութեամբ աւարտած է «Էյն Շամս» պետական համալսարանի բժշկական ֆաքիւլթէն:

Տոքթ. Արմէն նախնական եւ հայեցի իր ուսումը ստացած է Հէլիոպոլսոյ Նուպարեան Ազգային վարժարանին մէջ, եւ ապա յաճախած է «Սէն Ժորժ» գոլէճը:

Խմբագրութիւնս ջերմօրէն կը շնորհաւորէ տոքթ. Արմէնը եւ իր ծնողքն ու պարագաները, եւ իրեն կը մաղթէ նորանոր յաջողութիւններ, թէ կեանքի եւ թէ ուսման աւելի բարձր աստիճաններու հասնելու:

* * *

Նոյնպէս ուրախութեամբ կը տեղեկանանք, թէ մեր բարեկամ տէր եւ տիկին Յակոբ Կարապետեաններու որդին՝ ԺԻՐԱՅՐ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ յաջողութեամբ աւարտած է «Էյն Շամս» պետական համալսարանի բժշկական ֆաքիւլթէն:

Տոքթ. Ժիրայր հայեցի իր կրթութիւնը ստացած է Հէլիոպոլսոյ Նուպարեան Ազգային վարժարանին մէջ, եւ ապա իր ուսումը շարունակած է «Սէն Ժորժ» գոլէճին մէջ:

«Ջահակիր» ջերմօրէն կը շնորհաւորէ տոքթ. Ժիրայրը եւ իր ծնողքը, եւ իրեն կը մաղթէ նորանոր յաջողութիւններ ու փայլուն ապագայ:

* * *

Դարձեալ ուրախութեամբ կը տեղեկանանք, թէ մեր բարեկամ տէր եւ տիկին Աւետիս Սեֆէրեաններու որդին՝ ՄԻՀՐԱՆ ՍԵՖԷՐԵԱՆ յաջողութեամբ աւարտած է Գահիրէի պետական համալսարանի բժշկական ֆաքիւլթէն:

Տոքթ. Միհրան նախնական իր ուսումը ստացած է Գալուստեան Ազգային վարժարանին մէջ, եւ ապա իր կրթութիւնը շարունակած է «Գոլէժ տը լա Սալ»ի մէջ:

Սրտանց կ'ողջունենք տոքթ. Միհրան Սեֆէրեանը եւ իր ծնողքն ու պարագաները, եւ կը մաղթենք՝ որ իր կեանքի ընթացքին եւս ան ունենայ մեծ յաջողութիւններ ու միաժամանակ ծառայէ իր ազգին:

ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ - ՊՈՒԼԱՔ

ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻՒ

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ ՀԱՆԴԷՍ

Կիրակի, 20 Մարտ 1988, կ. ա. ժամը 11ին

Վարժարանիս հանդիսասրահին մէջ:

ՀՐԱՒԷՐ ԲՈԼՈՐԻՆ

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ԹՈՒԱԿԱՆՆԵՐ

Ուրբաթ, 8 Ապրիլ 1988

ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ

Շաբաթ, 9 Ապրիլ 1988

ՎԿԱՅԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԲԱՇԽՈՒՄ ԵՒ ՀԱՄԵՐԳ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Պարզ փոստ	օդային փոստ
Եգիպտոսի բաժանորդներէն	500 Ե Դ	—
Արաբական երկիրներ	—	5 տոլար
Եւրոպայի, Ամերիկայի, Գանատայի, Աւստրալիոյ եւ այլ երկիրներու բաժանորդներէն	15 տոլար կամ 10 Սթերլին	30 տոլար

ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆ ԹՐԹԻՌՆԵՐ

(Ժ. ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ «ՀՈԳԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ» ԺՈՂՈՎԱԾՈՒՆ)

Գրախօսեց՝ Մ. ՆԱԴՐԵԱՆ

Գահիրէում լոյս է տեսել սփիւռքահայ անուանի բանաստեղծ Ժագ Յակոբեանի «Հոգին Հայկական» քերթուածների ժողովածուն։

Գիրքը կազմել, առաջաբանը գրել և հրատարակութեան է պատրաստել նրա կրտսեր եղբայրը՝ երգահան, խմբավար և երաժշտագէտ Եդուարդ Յակոբեանը, որը երաժշտութիւն է դասաւանդում Գահիրէի Նուպարեան ազգային վարժարանում։

«Հեղինակային համառօտ բառարանը» կազմել է բանասէր, նոյն վարժարանի հայագիտութեան աւագ ուսուցիչ Տիգրան Գէորգեանը։

Ինչպէս նշում է կազմողը, ժողովածուի բանաստեղծութիւններն ընտրելիս նկատի են առնուել հեղինակի «Մեսրոպաշունչ», «Մասիսածին», «Հայաստան», «Հրաշադար», «Ուլունքաշար» գրքերը։

«Հոգին Հայկական» ժողովածուի քերթուածներից մի քանիսը նպատակայարմար է եղել ներկայացնել յապաւումներով։ Հեղինակի հաւանութեամբ մի քանի բանաստեղծութիւնների վերնագրեր փոխարինուել են նորերով, իսկ անվերնագիրներն օժտուել յարմար խորագրերով։

Այս տարի Ժագ Յակոբեանը բոլորեց իր ծննդեան 70 տարին։ Թէեւ անցած տարիները լեցուն են եղել կենսապայքարի առօրեայ մտահոգութիւններով, սակայն Ժագ Յակոբեանն ապրել է ստեղծագործական բուռն կեանքով՝ իրար յետեւից լոյս ընծայելով տասնեակից աւելի ժողովածուներ։

Սկզբնական շրջանում ստեղծագործել է ֆրանսերէն։ Հայերէն գրուած նրա քերթուածների երախայրիքը հանդիսանում է «Գաղտնի ճամբան» հատորը, որը լոյս է տեսել Գահիրէում, 1938ին, իր վրայ հրաւիրելով բանաստեղծ Վահան Թէքէեանի ուշադրութիւնը։ Վերջինս մի գրախօսականով մատնանշում է «երաժշտական զգայնքով օժտուած» երիտասարդ բանաստեղծի «ալտայայտութեան եղանակի նորութիւնը» և «հայերէն լեզուի ճոխ բառացանկի մը և բոլոր դարձուածքներուն ու ճկունութիւններուն տէր» լինելը։

1946ին, մեծ հայրենադարձութեան խանդավառ օրերին, հայրենիքի սիրով ու կարօտով ներշնչուած բանաստեղծը Գահիրէում լոյս է ընծայում «Մեսրոպաշունչ» խորագրով բանաստեղծութիւնների գիրքը։ Սրտի թելադրանքով և երեւակայութեան թեւերով նա երգում է հայրենի աշխարհի գեղեցկութիւններն ու նրա վերածնունդը։

1948ին լոյս է տեսնում Ժ. Յակոբեանի «Վերածնունդ» գիրքը, որպէս բանաստեղծի հոգեւոր վերածննդի և աշխարհայեացքի յեղաշրջման ապացոյց, իսկ 1957ին Հայկական Բարեգործականի 50ամեակի առթիւ նրա «Ոսկէ Թափնի» պոէմը արժանանում է միութեան սահմանած գրական մրցանակին։ 1963ին Պէյրութում հրատարակւում է «Մասիսածին» բանաստեղծութիւնների հատորը, որտեղ բանաստեղծը հայ ժողովուրդի ազատատենչ ձգտումներն է ոգեկոչում, նրա հոգու պոռթկումները փոխանցում օտարութեան մէջ դեգերող սփիւռքահայ երիտասարդութեանը՝ ամրապնդելու համար նրա գոյատեւելու կամքը.

Բիւր բռունցքին դէմ Երկնքի
Հայկեան,
Սուրբ սարն Արայի, դաշտը
Աւարայր,
Եւ Մուսա-Տաղի յաղթ
հաստատութեան՝
Այդ մեր հոգին է — ըմբոստ,
անառիկ,
Հոգին հայկական:
Թուխ ու բուրին զիս լեզուն
Մեսրոպեան,
Զուարթնոցն անճառ, Նարեկի
տաճար,
Սազի ու ճազի պէս Սայաթ-
Նովան՝
Այդ մեր հոգին է — գիտուն,
գեղասլաց
Հոգին Հայկական։

Այնուհետեւ, յաջորդաբար Պէյրութում հրատարակւում են 1964ին «Ջահերթ» քերթողագիրքը, 1967ին՝ բանաստեղծի ծննդեան 50ամեակի առիթով՝ «Ժագափունջ» չափածոյ և արձակ ստեղծագործութիւնների ժողովածուն, 1970ին՝ «Հայաստան» բանաստեղծութիւնների հատորը, որն արժանանում է Հայկաշէն Ուզունեան մրցանակին։ 1976ին արդէն ԱՄՆում տպագրւում են նրա «Հրաշադար», իսկ 1983ին՝ «Ուլունքաշար» խորագրերով բանաստեղծութիւնների գրքերը: Վերջինիս մէջ արձագանգ են գտել բանաստեղծի բնապաշտական և մօր հանդէպ ունեցած սրբազան զգացումները, նրա հոգու հայրենասիրական թրթիռները։

Ընդհանուր յայտարարի բերելով Ժագ Յակոբեանի քերթողական վաստակը՝ գրքի առաջաբանում Եդուարդ Յակոբեանը գրում է. «Հայ դպրութեան անխոնջ սպասարկուն, ոչ միայն հազուագիւտ թափանցումով և արժանի խորութեամբ ցուցադրած է սփիւռքահայ ժողովուրդին ալեկոծ կեանքին խճանկարային պատկերը՝ իր բազմերանգ երեսներով, այլեւ՝ իր անլռելի ոսկեհունչ քնարն ի սպաս դրած է անոր հոգեկան վերելքին, միաժամանակ դառնալով անոր ազգային գոյապայքարի փայլուն չափորահարներէն մէկը, այն հաստատ հաւատքով, որ անմահ է հայ ժողովուրդը, և անոր լինելութեան կենդանի արտայայտութիւնը յաւերժական մայր հայրենիքն է»։

«Հայրենիքի Ձայն»

ՄԵԾԱՐԱՆՔ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

մասնաբաժինը: Զինուորական ծառայութեամբ՝ որպէս դեղագործ, երեք տարի յաջողակաբար գործած է Եգիպտոսի գիւղաքաղաքներու (Սինայ, Թանթա) մայրաքաղաքներուն մէջ։

1947 թուականին արտասանած է մեծ «այո»ն, իր ճակատագիրը կապելով Ազատուհի Սելյոնեանի հետ: Երկու տարի ետք, կնոջ հետ գաղթած է Մելպուրն (Աւստրալիա): 1951 թուականին երջանկացած հայկականով մը, վերադարձած է Գահիրէ, ստանձնելով իր հօր սեփական դեղարանին տնօրէնութիւնը եւ միաժամանակ սիրայօժար կրօնագիտութիւն դասաւանդելով Գահիրէի եւ Հելիոպոլսոյ Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ վարժարաններէն ներս: 1956 թուականի վերջերը՝ ընտանիքով անցած է Պէյրութ (Լիբանան), ուր մասնագիտական իր զբաղումներուն առընթեր, ութ տարի հայերէն լեզու ու գրականութիւն դասաւանդած է տեղւոյն Կեճաց Երկրորդական վարժարանէն ներս։ 1965 թուականի սկիզբները կրկին տեղափոխուած է Մելպուրն: Երկու տարի անց՝ բազմացած չորս հայակներով, վերջնական կայք հաստատած է ԱՄՆ-ի Կալիֆորնիոյ նահանգի Փասատինա քաղաքը, ուր՝ որպէս քիմիագէտ, գործ կը պաշտօնավարէ ամերիկեան ընկերութեան մը տարրալուծարանին մէջ:

Հակառակ կենսապայքարի իր առօրեայ մտահոգութիւններուն եւ անզագրում թափառումներուն, Ժ. Յակոբեան ապրած է ստեղծագործական բուռն կեանքով, հեղինակ նման լոյս ընծայելով աւելի քան տասնեակ մը քերթողագիրքեր։ Ստեղծագործել սկսած է նախ ֆրանսերէն լեզուով։ Մայրենի լեզուով գրուած անոր քերթողութեան երախայրիքը կը հանդիսանայ «Գաղտնի ճամբան» հատորը, որ լոյս կը տեսնէր Գահիրէի մէջ, 1938 թուականին։

Հասարակ յայտարարի վերածելով Ժ. Յակոբեանի քերթողական վաստակի հայաստանի ու հայրենատիպ լարը, այնտեղ մենք կը գտնենք սփիւռքահայութեան պանդուխտ ճակատագրին ճարազատ անդրադարձը:

Ժագ Յակոբեան այսօր կը գտնուի իր ստեղծագործական ուժերուն լրումին մէջ, եւ համոզուած ենք, որ անոր մտատանջող ու անթառամ գրիչը՝ հայ բազմաչարչար ժողովուրդի անկարելի ցանձարանին բերելիք բաժինը ունի տակաւին:

Ո՜Վ ԱՅԲՈՒԲԵՆՔ ՀԱՅՐԵՆԻ

Ո՜վ Այբուբենք հայրենի, արուեստի գործ սրբազան,
Զոր երկրաւոր խոկումի ու երկնառաք ներշնչման
Ցայգ մը լուսեղ, խաւարի դարու մը մէջ, Հայ մը մեծ՝
Մագաղաթի մը վրան՝ սուրբ հանճարովն իր երկնեց...

Լուսաթաթաւ իր գրչով ու ձիրքով ձեզ բեւեռեց
Հայ Պատմութեան սեւ երկինքն, ո՛վ հայ գիրեր երսուն վեց...
Յայնժամ աստղերն եղաք դուք հայ դարերու մութ եռմլուն,
Որ տուին լոյս, գոյն ու գեղ՝ հայ մտածման ու հոգւոյն...

Եղաք տաճարն ու տաճարն Հայ Արուեստին ու Լեզուին,
Լո՛կ որոնցմով կրցան հայ հունչն ու հանճարն ու հոգին՝
Հայելիի մէջ բիւրեղ՝ գտնել պատկերն որ ըլլար
Նման դէմքի՛ն հայութեան եւ հայ ձեռքի՛ն ալ յարմար։

Եւ լո՛կ ձեզմով, հա՛յ նիշեր, Սուրբ Մեսրոպէն մինչ հիմա
Ու մինչ գալիքն ապագայ, լեզո՛ւ, պիտի դեռ կրնա՜յ
Խօսքն հայ խոհին եւ յոյզին հագուիլ՝ բիւրեղ ծիրանի՝
Ձեւն ամենէն նուրբ ու պերճ ու ամենէն սիրելի...

Ժ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ Ժ. ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ ԾՆՆԴԵԱՆ 70-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻՒ

ՏԵԱՌՔ ՆՈՒՊԱՐ ԵՒ ՀՐԱՉ ՍԻՄՈՆԵԱՆՆԵՐՈՒ

ՅՈԲԵԼԵՆԱԿԱՆ ՆՈՒԷՐԸ

Բանաստեղծ Ժագ Յակոբեանի Յոբելեանին առիթով, ազգային երեսփոխաններ Տեառք Նուպար եւ Հրաչ Սիմոնեան եղբայրները գեղեցիկ գաղափարը ունեցած են՝ որպէս զնահատանքի խորհրդանշական լաւագոյն նուէր, իրենց սեփական «Նուպար հրատարակչատուն»-էն լոյս ընծայել բանաստեղծին քերթուածներէն կազմուած զոյգ ժողովածուներ։ Առաջինը՝ «Հոգին հայկական» խորագրով, կազմած եւ յառաջաբանը գրած է հեղինակին կրտսեր եղբայրը՝ Մօ. Եդուարդ Յակոբեան, իսկ «Հեղինակային բառարանը»՝ բանասէր Տիգրան Գէորգեան։ Հրատարակիչ եղբայրներու հատորը ձօնած են անթառամ յիշատակին իրենց ողբացեալ հօր՝ Պօղոս Սիմոնեանին, որ եղած է բանաստեղծին երբեմնի սկաուտապետը Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ.-էն ներս։ Իսկ երկրորդ ժողովածուն՝ նոյնպէս քերթուածներու հատընտիր մը, անգլերէնի թարգմանած է հեղինակին նախկին սանուհիներէն բազմավաստակ արուեստագիտուհի Տիկ. Հռիփ Անէմեան - Դուրեան։

Սիմոնեան եղբայրները, ամբողջ էութեամբ ներթափանցուած իրենց ազգանուէր առաքելութեան նուիրականութեան գիտակցութեամբ, իրենց այս օրինակելի մեկենասութեամբ, կու գան անգամ եւս ապացոյցը տալու իրենց արտի ազնուութեան։

Զոյգ ժողովածուները գրասէր հասարակութեան պիտի ներկայացուին յառաջիկայ Կիրակի, Ժագ Յակոբեանի նուիրուած Մեծարանքի երեկոյթին։

Բանաստեղծ Ժ. Յակոբեանի Մեծարանքի Երեկոյթի
Գործադիր Յանձնախումբ

ԺԱԳ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ ԵՐԿԵՐՈՒՆ ՑԱՆԿԸ

1 – ԳԱՂՏՆԻ ՃԱՄԲԱՆ (Գահիրէ, 1938)
2 – ՄԵՂՐԱԼՈՒՍԻՆ (Գահիրէ, 1943)
3 – ՄԵՍՐՈՊԱՇՈՒՆՉ (Գահիրէ, 1946)
4 – ՄԱՐԴ ՄԸ ՄԵՌԱՒ (Գահիրէ, 1947)
5 – ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԴ (Գահիրէ, 1949)
6 – ՈՍԿԷ ԹԱՓՆԻ (Պէյրութ, 1957)
7 – ՅԻՍՈՒՍ, ԿԻՐԱԿԻ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻ (Պէյրութ, 1959)
8 – ՄԱՍԻՍԱԾԻՆ (Պէյրութ, 1963)
9 – ՋԱՀԵՐԹ (Պէյրութ, 1964)
10 – ՅԻՍՈՒՍԲՈՅՐ (Պէյրութ, 1965)
11 – ԺԱԳԱՓՈՒՆՋ (Պէյրութ, 1969)
12 – ՀԱՅԱՍՏԱՆ (Պէյրութ, 1970)
13 – ՀՐԱՇԱԴԱՐ (ԱՄՆ, 1979)
14 – ՈՒԼՈՒՆՔԱՇԱՐ (ԱՄՆ, 1983)
15 – ԿՌՈՒՆԿԸ ԿԸ ԿԱՆՉԷ (ԱՄՆ, 1986)
16 – ՀՈԳԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ (Գահիրէ, 1987)
17 – ՀԱՏԸՆՏԻՐ ՔԵՐԹՈՒԱԾՆԵՐ – Անգլերէն (Գահիրէ, 1988)

«Ջահակիր»ի Աղեքսանդրիոյ պաշտօնական ներկայացուցիչն ու թղթակիցն է՝
Պր. ՄԻՆԱՍ ՊԱՆՏՈՅԵԱՆ
33 Սաաթ Զաղլուլ պող.
Հեռ. թիւ 4822199

ՋԱՀԱԿԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
10 ՄԱՐՏ 1988

ՂԱՐԱԲԱՂ

(Շարունակութիւն Բ. էջէն)

տասէր արցախցիք ոխերիմ թշնամու դէմ։ Աննաւասար պայքար էր դա։ Հակառակորդն ունէր կանոնաւոր զօրքեր և փորձառու հրամանատարական կազմ։ Նրանց միացած էին շրջակայքի բոլոր մահմեդականները եւ աւարառու քիւրտ հրոսակները։

Կարճատեւ յաջողութիւնից յետոյ ապստամբների ռազմական դիրքերը թուլացան։ Ընդհանուր հակագրոհի անցած ատրպեճանական զօրքերը, ճնշելով հայերի շղթան, մտան Շուշի։ Քաղաքը յանձնեցին թուրք խուժանին։ Շուշիի հայ բնակչութեան կէսը սրի քաշուեց, մնացածներն ապաստան գտան լեռներում։ Երբեմնի գեղեցիկ եւ կենսուրախ այս քաղաքը մոխրի վերածուեց։ Մեծագոյն ջարդերի ենթարկուեց հայ բնակչութիւնը, բազմաթիւ գիւղեր չաղախուեցին հայի արեամբ։ Այսուհետեւ սկսւում էր կանոնաւոր, ծրագրուած եւ վերեւից կազմակերպուած կոտորածը։

Արդէն չէր կարելի յապաղել ծայրայեղ վտանգի մէջ էր Ղարաբաղի հայութիւնը։ Զանգեզուրի հրամանատարութիւնը դիմեց վճռական քայլերի, փրկելու համար ոչնչացման եզրին գտնուող եղբայրներին։ Թողնելով Զանգեզուրը, որը մեծապէս վտանգուած էր ներքին և արտաքին թշնամիների կողմից, գեներալ Դ. Կանայեանի (Դրօ) եւ փոխ-գնդապետ Գ. Տէր Յարութիւնեանի (Նժդեհ) զօրամասերը սրընթաց արշաւեցին դէպի Ղարաբաղ։

Ջախջախիչ հարուածներ հասցնելով թուրքերին, Դրոյի և Նժդեհի գումարտակները կատարեցին իրենց փրկարար դերը։ Կարճ ժամանակում ամբողջ Ղարաբաղն ազատագրուած էր թաթարական լծից։ Ատրպեճանի զօրքերը նահանջեցին։ Վերջ դրուեց արիւնահեղութեանը, իր հունի մէջ սկսեց մտնել խաղաղ կեանքը։ Դրօն զինուորական իշխանութիւն հաստատեց ամբողջ Լեռնային Ղարաբաղում, կատարուեց համընդհանուր զօրահաւաք, կարգաւորուեցին վարչական օրկանները։ Ղարաբաղցիների 9րդ համագումարը հրաժարուեց Ատրպեճանի Հանրապետութեան հետ որեւէ առնչութիւն ունենալուց եւ Լեռնային Ղարաբաղը ճանաչուեց Հայաստանի մաս։

Ամենամեծ զոհողութիւններով, Մայր Հայրենիքի զինուած ուժերի ուղղակի միջամտութեան շնորհիւ Ղարաբաղի հայ ժողովուրդը դէմ առ դէմ կանգնել էր ցնծառիթ իրականութեան՝ Հայաստանին միաւորման հնարաւորութեան առաջ։

Շատ չանցած Պաքուում տեղի ունեցաւ պետական յեղաշրջում։ 1920 թ. Ապրիլի 28ին Ատրպեճանի իշխանութեան գլուխ անցան պոլշեւիկները։ Նոր կառավարութեան դիրքը հայկական հողերի վերաբերեալ մնաց անփոփոխ։ Աւելին՝ իշխանութեանը տիրանալու երկրորդ օրն իսկ, Ապրիլի 29ին Ատրպեճանի պոլշեւիկեան կառավարութիւնը յատուկ վերջնագրով Հայաստանից պահանջեց հեռացնել բոլոր զօրքերը Սովետական Ատրպեճանի երկրամասից՝ Ղարաբաղից եւ Զանգեզուրից։ Հակառակ պարագային, ասւում էր վերջնագրում, պատերազմ պիտի ծագէր Ատրպեճանի և Հայաստանի միջեւ։

Այստեղ պէտք է նշել, որ պոլշեւիկեան ազդեցութիւնը Ղարաբաղում միշտ ուժեղ է եղել, կամ աւելի ուժեղ՝ քան Հայաստանի Հանրապետութեան սահմաններում։ Պաքուից հայազգի պոլշեւիկների կողմից յղած յայտարարութիւնների մէջ շեշտւում էր, որ Ղարաբաղի հարցը արդար լուծում պիտի ստանար, վերջապէս պիտի հաստատուէր բաղձալի խաղաղութիւնը, իսկ Հայաստանից եկած զօրամասերի հետ բախումն անխուսափելի էր։ Դրօն, ելնելով ռազմագիտական նկատումներից (Ղարաբաղը պաշտպանելու պայմանները չկային, նոյնիսկ եթէ Հայաստանի ամբողջ բանակը ներկայ լինէր) եւ Ղարաբաղում չգտնելով այն հողը, որ ունէր Զանգեզուրում, ստիպուած եղաւ հեռանալ Արցախից։ Սիւնիքում օրէցօր սպասւում էր թաթարական յարձակմանը, և հայ մարտիկները դեռ շատ գործ ունէին անելու այնտեղ։

1920 թ. Մայիսի 25ին Շուշի մտաւ 11րդ Կարմիր Բանակի 32րդ հրաձգային տիվիզիան։ Ղարաբաղում սովետական կարգերը հաստատուեցին առանց ընդհարման կամ որեւէ կազմակերպուած դիմադրութեան։ Լեռնային Ղարաբաղի նկատմամբ պոլշեւիկեան իշխանութիւնը կիրառեց Օգոստոսի 22ի համաձայնութեան սկզբունքները, հայերն ստացան սահմանափակ ինքնավարութիւն՝ Ատրպեճանի կազմի մէջ։

Ամրանալով Ղարաբաղում Ատրպեճանի և 121րդ բանակի հայեացքներն ուղղուեցին դէպի արեւմուտք՝ Զանգեզուր և Նախիջեւան։ Սիւնիքը մնում էր պաշարողական դրութեան մէջ։

Անդրկովկասի ամբողջական սովետականացումից յետոյ միայն վերջնականապէս ճշդուեցին միջհանրապետական սահմանները. Ղարաբաղը մնաց Ատրպեճանում, իսկ Հայաստանը տիրացաւ Զանգեզուրին։ Նախիջեւանն ստացաւ յատուկ իրավիճակ Ատրպեճանի հովանաւորութեան տակ։ 1922 թ. Մարտին, Հայաստանի, Ատրպեճանի եւ Վրաստանի սովետական հանրապետութիւնները կազմեցին մէկ պետական միաւոր՝ Անդրկովկասեան Ֆետերացիա՝ Ռուսաստանեան Դաշնակցային Հանրապետութեան օրինակով։ Այս վիճակով Անդրկովկասը նոյն թուականի Դեկտեմբերին մտաւ Սովետական Միութեան կազմի մէջ։

1923 թ. Յուլիսի 7ին, Ատրպեճեանի Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտէի յատուկ որոշմամբ հռչակուեց Լեռնային Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզը՝ Ատրպեճանի կազմում։

Լեռնային Ղարաբաղը Հայաստանին կցելու վերաբերեալ որոշ պաշտօնական եւ անպաշտօնական յայտարարութիւններն ապարդիւն ստացուեցին։ Ալեքսանդր Միասնիկեանի բոլոր ջանքերն էլ արդիւնք ցոյց չտուին։

Նոյնպէս չարդարացան Ատրպեճանի Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի Նախագահ Նարիման Նարիմանովի խոստումները Լեռնային Ղարաբաղի ապագայի վերաբերեալ։

Լեռնային Ղարաբաղի վրայ Ատրպեճանի գերիշխանութիւնը հաստատուեց Ատրպեճանական ՍՍՀ 1936 թ. և 1978 թ. սահմանադրութիւններով։ Սա վերահաստատուած է ՍՍՀ 1936 թ. եւ 1978 թ. սահմանադրութեամբ յօդուած 87)։

Փաստօրէն 1919 թ. Օգոստոսի 22ի համաձայնագիրը - ուղղակիօրէն կամ ոչ - ի զօրու է մինչեւ օրս։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Տիկին Անի Թօսունեան եւ զաւակները՝ Արթօ և Կարօ, իրենց սիրեցեալ ամուսնոյն և հօր՝ ողբացեալ Վահրամ Թօսունեանի մահուան առաջին տարելիցին առթիւ և անոր քաղցր անմոռանալի յիշատակին կը նուիրեն.

Ս. Պօղոս-Պետրոս

Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	100
Պօղոսեան Ազգ. Վարժարանին	100
Աղեքսանդրիոյ Հայ Աղքատախնամին	50
Տիգրան Երկաթ Մշակ. Միութեան	50
Կամք Մարզ. Ակումբին	50
Ցառաջդիմասէր Մշակ. Ընկ.	50
«Արեւ»ին	50
«Յուսաբեր»ին	50
«Ջահակիր»ին	50

(Ստանալ Աղեքսանդրիոյ Ազգային Առաջնորդարանէն)

Տիկին Սիրվարդ Թօսունեան, իր շատ սիրելի և անմոռանալի զաւկին՝ ողբացեալ Վահրամ Թօսունեանի մահուան առաջին տարելիցին առթիւ, ինչպէս նաեւ իր սիրելի ամուսնոյն՝ ողբ. Արթին Թօսունեանի անմեռ յիշատակին կը նուիրէ.

Ս. Պօղոս-Պետրոս

Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	200

Տիկին Ալիս Ճամճեան, իր սիրելի փեսին՝ ողբացեալ Վահրամ Թօսունեանի մահուան առաջին տարելիցին առթիւ անոր անմոռանալի յիշատակին կը նուիրէ.

Ս. Պօղոս-Պետրոս

Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	50
Պօղոսեան Ազգ. Վարժարանին	50

Պր. Մարտիրոս Նազգաշեան, իր շատ սիրելի եղբօր՝ ողբ. Յարութիւն Նազգաշեանի կսկծալի մահուան տխուր առթիւ կը նուիրէ.

Ս. Պօղոս-Պետրոս

Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	20
Աղեքս. Հայ Աղքատախնամին	20
Տիգրան Երկաթ Մշակ. Միութեան	20
Աղեքս. Հ. Բ. Ը. Միութեան	20
Աղեքս. Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարին	20
«Արեւ»ին	20
«Յուսաբեր»ին	20
«Ջահակիր»ին	20

(Ստանալ Աղեքսանդրիոյ Ազգային Առաջնորդարանէն)

Ողբ. Յարութիւն Միհրան Նազգաշեանի (Աղեքս.) մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան տէր և տիկին Յարութիւն Յաբէթ Նազգաշեան կը նուիրեն.

«Արեւ»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

Նոյն տխուր առթիւ տէր և տիկին Հայկ Նազգաշեան կը նուիրեն.

«Արեւ»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

Հ.Մ.Ը.Մ. - ՆՈՒՊԱՐԻՆ (ԱՂԵՔՍ.)

Ողբ. Գերճ Զօրլեանի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան կը նուիրեն.

Տիար Վրէժ Սէֆէրեան	20
Տէր եւ տիկին Եդուարդ Դաւիթեան	20
Տէր և տիկին Դանիէլ Ծռճռեան	20
Տոքթ. և տիկին Արթօ Արթինեան	20
Տէր և տիկին Զաւէն Պալեան	10

Կիրակի, 13 Մարտ 1938, երեկոյեան ժամը 7-ին
«ՊԸԼԸՔՏԱՆԵԱՆ» ՀԱՆԴԻՍԱՍՐԱՀ - ՀԵԼԻՈՊՈԼԻՍ
Բարձր Հովանաւորութեամբ
Եգիպտոսի Հայոց Բարեխնամ Առաջնորդ
ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ
ԳՆԱՀԱՏԱՆՔԻ ԵՒ ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ
ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ
ԺԱԳ ՅԱԿՈԲԵԱՆ-Ի
ԾՆՆԴԵԱՆ 70-ԱՄԵԱԿԻՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ 50 ԱՄԵԱԿԻՆ
Կազմակերպութեամբ
ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ և ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
Երբեմնի Սաներուն
Բանաստեղծին ստեղծագործական կեանքի ուղին
կը ներկայացնէ
ՄՕ. ԵԴՈՒԱՐԴ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
Անոր քերթուածները կը մեկնաբանեն
Ասմունքողներ՝
ՍԵԴԱ ԳԷՈՐԳԵԱՆ
ԱՐՏԱ ԶՕՀՐԱՊԵԱՆ ԵՒ ՍՕՆԻԱ ՍԱՐԳԻՍ
Լնթերցասաողներ՝
ԱԼԻՍ ՏԵՓՈՅԵԱՆ ԵՒ ՄԱՐԿՐԻԹ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
Ասմունքներով իրենց յարգանքի բաժինը կը բերեն նաեւ
Նուպարեան Ազգ. Վարժարանի աշակերտները
ԼՈՒՍԱՊԱՏԿԵՐՆԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Հանդիսավար՝ ՄԱՐՈՅ ՍԱԳԱՅԵԱՆ
Սիրալիր հրաւէր հասարակութեան
ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ՏՈՔԹ. ԼՈՐԻՍ ՔԷՕՀՆԷԼԵԱՆ
ՎԻՐԱԲՈՅԺ — ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
2, ՌՈՒՇՏԻ ՓՈՂՈՑ, 3-ՐԴ ՅԱՐԿ
ՍԱՖԻՐ ՀՐԱՊԱՐԱԿ (ԽԱՐԻՆՈՍԻ ԿԻՑ)
ՀԵԼԻՈՊՈԼԻՍ
Ամէն օր կէսօրէ յետոյ ժամը 5-9 — Հեռաձայն 663752

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ
ԳԱՀԻՐԷ
Հինգշաբթի, 17 Մարտ 1988, կ. ե. ժամը 8.30ին
«ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՏՕՆ»ԻՆ ԱՌԹԻՒ
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊԱՏԻՒ
ՀԱՅ ՄԱՅՐԵՐՈՒՆ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ
ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻԱՄ ԻՐԱՏԵԱՆԻ
ՕՐՈՒԱՆ ԲԱՆԱԽՕՍ
ՏԻԿԻՆ ԱԼԻՍ ՄԱԶԼՈՒՄԵԱՆ
ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՊԱՏՇԱՃ ՅԱՅՏԱԳԻՐ
ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐ… ԵՒ ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԱՄԵՆԱ.. ՄՕՐ
Սիրալիր հրաւէր բոլոր հայ մայրերուն
եւ իրենց պարագաներուն անխտիր

Ն.Ս.Մ.Մ.
ԿԻՐԱԿԻ, 3 ԱՊՐԻԼ 1988
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՂԿԱՏՕՆ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
Կը խնդրուի նկատի ունենալ։

ՀԱՅ ԹԵՐԹԸ
ԸՆԿԵՐՆ Է ՀԱՅ ՏԱՆ

ՃԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م. ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز السيدة عايدة سيروبيان (بالايان)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՅՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԱՅԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1132 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 17 ՄԱՐՏ 1988 | ՀԱՏԸ ՁԵՌՈՒՔԷ 10 Եգ. Դհկ. | عدد رقم ١١٣٢ – الخميس ١٧ مارس ١٩٨٨

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՄԱՅՐԸ ԵՒ ՀԱՅ ՄԱՅՐԸ

Տարին անգամ մը տօնելով «Մայրերու Օր»ը՝ մեր մեծարանքն ու երկիւղած յարգանքը կ'արտայայտենք հանդէպ աշխարհի բոլոր մայրերուն, որովհետեւ գոյութիւն չունի աւելի քաղցրահնչիւն անուն մը՝ քան ՄԱՅՐԸ:

Ոչ մէկ անուն կ'արտասանենք այնքան գորովանքին եւ յուզումով, ինչպէս մայրը։

Ոչ մէկ էակ այնքան նուիրական ու սիրելի է մեզի համար, որքան Մայրը:

Այդ եզեմական անունն է, որ օրօրոցէն սկսեալ շոյած է մեր լսողութիւնը եւ առաջին ժպիտը արթնցուցած՝ մեր մանկական շուրթերուն։

Մօր ժպիտը արեւէն ալ ջերմ է, իսկ արցունքները՝ աղբիւրէն ալ վճիտ:

Մօր մը ժպիտը կ'ազնուացնէ մարդկային հոգին եւ իր արցունքները կը խորհրդանշեն մարդասիրութիւն։

Ա՛ն է որ մեզ կեանք է պարգեւած եւ իր անձը զոհաբերած է մեր երջանկութեան համար:

Մա՛յրն է որ իր զաւակներուն կը պատուաստէ ամէն առաքինութիւն, եւ անոնց կը ներշնչէ վսեմ գաղափարներ։

Մա՛յրն է որ կը կերտէ մարդու նկարագիրը եւ կը բանայ դուռները կեանքի պայքարին։

Մա՛յրն է խորհրդանիշը անսահման նուիրումի, անսահման զոհաբերութեան եւ միակ անկեղծ սիրոյ։

Յարգել Մայրը կը նշանակէ յարգել ու սիրել հայրենիքն ու լեզուն: Զուր տեղ չէ որ կ'ըսենք «մայր հայրենիք», «մայրենի լեզու»։

Մա՛յրն է որ կը բոցավառէ մեր մանկական երեւակայութիւնը, թեւ կու տայ մեր պատանեկան թռիչքներուն եւ կը հրահրէ մեր մէջ՝ բարձունք հասնելու ձգտումը։

Մօր աչքերուն խորքէն կը ցոլայ հաւատք, հայրենասիրութիւն ու պայքարի ոգի:

Եթէ «աստուածային» որեւէ պատկեր գոյութիւն ունի երկրի վրայ՝ ատիկա միայն Մա՛յրը կրնայ ըլլալ:

Բոլոր մայրերն ալ միեւնոյն սէրը, զգացումներն եւ տուայտանքները ունին։ Սակայն տարբեր է հայ մայրը:

Քերթեցէ՛ք բոլոր ազգերու պատմութիւնը եւ դուք չէք գտներ ուրիշ մէկը, որ հայ մօր նման, Գողգոթայի ճամբուն, մահուան հիրաններուն մէջ գալարուած օրերուն, հրաշէկ աւազին վրայ մեռնողեան այրութեանը գրէ, ու անօթութենէ կմախացած իր զաւկին մայրենի լեզուն սորվեցնէ։

Պատմութիւնը կը վկայէ որ մեր ազգը իր գոյութեամբ շատ բան պարտական է հայ մայրերուն: Բաւական է ուսումնասիրել հայ ազատագրական շարժումները եւ յեղափոխական պայքարները, տեսնելու համար թէ անոնց մէջ ի՛նչ մեծ դեր կատարած են հայ մայրերը:

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 3)

ԲԱՆԱԽՕՍԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅ

Հելիոպոլսոյ Նուպարեան Ազգ. Վարժարանի
«Պըլըքճեան» Սրահին մէջ
Շաբաթ, 19 Մարտ 1988, երեկոյեան ժամը ճիշդ 9-ին
ԿԸ ԲԱՆԱԽՕՍԷ
ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆ
«ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԱՅՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԷՆ»
Սիրալիր հրաւէր հայ հասարակութեան

ՔՈՔԹԷՅԼ - ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

«ՎԱՀՐԱՄ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆ» ԺՈՂՈՎԱՍՐԱՀԻՆ ԲԱՑՄԱՆ ԱՌԹԻՒ

Նախանցեալ Շաբաթ, 5 Մարտ 1988, երեկոյեան ժամը 10ին, Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի կեդրոնատեղին հաւաքուած էին բազմաթիւ հրաւիրեալներ, ներկայ գտնուելու համար «Վահրամ Թօսունեան» ժողովասրահի բացման եւ քոքթէյլ-ընդունելութեան, որուն հովանաւորութիւնը ստանձնած էր Թեմիս Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Արք. Չինչինեան, իսկ նախագահութիւնը Քաղաքական Ժողովի եւ միութեան փոխ-ատենապետ ընկեր Վրէժ Սէֆէրեան։

Արդարեւ, վարչութիւնը յաւերժացնելու համար իր նախկին կորովի ատենապետին անունը, որոշած էր իր ժողովասրահը կոչել Վահրամ Թօսունեանի անունով, եւ այն հիմնովին վերանորոգած եւ գեղեցկօրէն զարդարած էր։

Ներկայ էին մասնաւորապէս Աղեքսանդրահայութեան հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Գրիգոր Խաչակիր Քհնյ. Օհանեանը եւ երէցտիկինը, Հայ Աւետ. Քոյր համայնքի հովուապետ Պատուելի եւ տիկին Վահրամ Խունկանեան, Գահիրէի Քաղաքական Ժողովի ատենապետ տէր եւ տիկին Նուպար Սիմոնեան, նախկին ատենապետ տէր եւ տիկին Անդրանիկ Մեսրոպեան, ողբ. Վ. Թօսունեանի հարազատները, Ազգային երեսփոխաններ, Աղեքսանդրիոյ եւ Գահիրէի մարզական, մշակութային եւ բարեսիրական միութեանց ներկայացուցիչներ, մամուլի ներկայացուցիչներ, միութեան անդամներ եւ հիւրեր։

Այս առթիւ ծաղկեկողովներ

(Շար. տես էջ 2)

ԹԵՄԻՍ ԲԱՐԵԽՆԱՄ ԱՌԱՋՆՈՐԴ
ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆ
ՎԵՐԱԴԱՐՁԱՒ Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆԷՆ

Ուրախութեամբ կը տեղեկանանք, թէ անցեալ Երկուշաբթի 14 Մարտ 1988, երեկոյեան ժամը 10ին, Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Արք. Չինչինեան Ս. Էջմիածինէն գալով Գահիրէ վերադարձաւ:

Առաջնորդ Սրբազան Հօր բարի գալուստ մաղթելու համար, օդանաւակայան փութացած էին Պաշտ. Քաղաքական Ժողովի անդամներ՝ գլխաւորութեամբ ատենապետ պր. Նուպար Սիմոնեանի:

Բարի գալուստ կը մաղթենք Առաջնորդ Սրբազան Հօր:

ՓԻՆԿ - ՓՈՆԿ

Հ.Մ.Մ.-Ի ԽՈՒՄԲԸ ՏԻՐԱՑԱՒ
«Երուանդ Տէմիրճեան» Բաժակը

Կոկանեան Սրահի վարչութիւնը գեղեցիկ գաղափարը ունեցած էր փինկ-փոնկի համահայկական միջակումբային մրցաշարք մը կազմակերպել «Երուանդ Տէմիրճեան» բաժակին շուրջ, խանդավառելու համար համայնքիս երիտասարդ մարզիկները:

Սոյն մրցաշարքը տեղի ունեցաւ 9-12 Մարտ 1988ին, Կոկանեան Սրահին մէջ, նախագահութեամբ տէր և տիկին Ժիրայր Տեփոյեաններու: Բաժակը նուիրած էին ԱՄՆէն նախկին եգիպտահայեր տէր և տիկին Երուանդ Տէմիրճեանները, իսկ մետայլները՝ տէր և տիկին Վարդ Ալեքսանեանները: Մրցաշարքին մասնակցեցան Գահիրէի վեց հայկական միութիւններ և Աղեքս.ի Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարը։ Կոկանեան Սրահը կը մասնակցէր երկու խումբերով։

«Ն. Պալաեան» բաժակի վերջին մրցաշարքին նման, ութը խումբերը բաժնուած էին երկու խմբակներու որոնք պիտի մրցէին իրարու դէմ, եւ իւրաքանչիւր խմբակի առաջինները պիտի խաղային աւարտական մրցումը։

Ա. խմբակի մէջ, Կոկանեանի (Ա.) խումբը յաջորդաբար յաղթելով Ս. Թերեզայի (բացակայութեամբ), Աղեքս.ի Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի և Նիլըր Իսթի խումբերուն մնաց աւարտականի։

Բ. խմբակի մէջ, Հ.Մ.Մ.-ի (Հ.Ը.) խումբը յաջորդաբար յաղթելով Հելիոպոլսոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի, Կոկանեանի (Բ.) և Հայ Գեղ. Միութեան խումբերուն, ան եւս մնաց աւարտականի։

Աւարտական մրցումը տեղի ունեցաւ անցեալ Շաբաթ, 12 Մարտ 1988ին, երեկոյեան ժամը 9ին, ի ներկայութեան օրուան նախագահին եւ հոծ բազմութեան մը՝ մեծ մասամբ երիտասարդներ։

Նախքան խաղերը սկսիլը, Կոկանեան Սրահի վարչութեան ատենապետ պր. Կարպիս Եազըճեան ներկայացուց բաժակը տրամադրող նախկին եգիպտահայ լաւագոյն փինկ-փոնկիստներէն պր. Երուանդ Տէմիրճեանը որ այժմ ԱՄՆ հաստատուած է եւ շնորհակալութիւն յայտնեց անոր։ Պր. Եազըճեան շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ օրուան նախագահին, մետայլները տրամադրողին,

(Շար. տես էջ 2)

ՓԱՌԱՀԵՂ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ
ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ
ԺԱԳ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ ԵՒ ՎԱՍՏԱԿԻՆ 50-ԱՄԵԱԿԻՆ

Անցեալ Կիրակի, 13 Մարտին, Հելիոպոլսոյ «Պըլըքճեան» հանդիսասրահին մէջ, հոծ բազմութեան մը ներկայութեան, տեղի ունեցաւ սփիւռքահայ անուանի բանաստեղծ Ժագ Յակոբեանի ծննդեան 70 ամեակին և բանաստեղծական վաստակի 50 ամեակին նուիրուած Մեծարանքի երեկոյթ մը, հովանաւորութեամբ եգիպտահայոց Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Արք. Չինչինեանի և նախաձեռնութեամբ Պէրպէրեան և Գալուստեան վարժարաններու նախկին սաներուն։ Այս առթիւ բանաստեղծին ստեղծագործ կեանքի ուղին ներկայացուց անոր կրտսեր եղբայրը Մօ. Եդուարդ Յակոբեան։ Յայտագրին իրենց մասնակցութիւնը բերող բոլոր ասմունքողները իրենց բարձրարուեստ մեկնաբանութեամբ արժանաւորապէս գնահատուեցան ներկաներէն։

Ինչպէս սպասելի էր, այս ինքնօրինակ երեկոյթը արձանագրեց արտակարգ յաջողութիւն մը։

Մանրամասնութիւնները յաջորդիւ:

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ

ՍԱՐԳԻՍ ՍՈՂԱՆԱԼԵԱՆ «ՏԱՐՈՒԱՑ ՄԱՐԴԸ» ՀՌՉԱԿՈՒԵՑԱՒ

Շաբաթ, 20 Փետրուար 1988-ին Լոս Անճելըսի մէջ, Հայկական Կրթական Բարեսիրական Միութեան կողմէ կազմակերպուած հանդիսութեան մը ընթացքին, ազգային բարերար Սարգիս Սողանալեան հռչակուեցաւ «ՏԱՐՈՒԱՑ ՄԱՐԴԸ»:

Արդարեւ, վերջին տարիներուն, սփիւռքի մէջ, համընդհանուր ճանաչում ունեցաւ նախկին լիբանանահայ, այժմ Միամի բնակիչ Սարգիս Սողանալեան: Ան իր կատարած մեծագումար եւ անշահախնդիր նուիրատուութիւններով, սփիւռքահայութեան սիրոյն ու համակրանքին արժանացաւ: Սողանալեան իր բազմամիլիոն տոլարնոց արժէք նուիրատուութիւնները բաժնեց սփիւռքի տարբեր գաղթօճախներուն մէջ գոյութիւն ունեցող հաստատութիւններուն եւ կազմակերպութիւններուն, առանց խտրութիւն դնելու անոնց միջեւ: Վերջերս բարերարը մեծագումար նուիրատուութիւն մը կատարեց Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին, որպէսզի վերանորոգուի Տաթեւի պատմական վանքը:

Լոս Անճելըսի «Ռեճենթըր» պանդոկի շքեղ սրահին մէջ, աւելի քան հինգ հարիւր հոգիներու ներկայութեան, 20 Փետրուարին կայացած հանդիսութիւնը արժանի գնահատանք էր Սարգիս Սողանալեանին համար: Այնտեղ հաւաքուած էին զանազան տարբեր կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչները, ազգային դէմքեր, յատկապէս Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդ Վաչէ Արք. Յովսէփեան, Հաճէ Արք. Աճէմեան, Տաթեւ Արք. Սարգիսեան, Հիւրեր Լոնտոնէն, Մոնթրէալէն և Թորոնթոյէն: Պատուոյ սեղանին շուրջ տեղ գրաւած էին Սողանալեան ընտանիքի անդամները:

Հանդիսութեան բացման խօսքը կատարեց ընկ. Տոքթ. Յարութիւն Սաղըրեան, իսկ օրուան պատգամը տուաւ Հաճէ Արք. Աճէմեան: Լոնտոնի շրջանի Հայկական Բարեսիրական

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 4)

ԱԲՐԱՀԱՄ ԳՈՒՐԳԷՆԵԱՆԻ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԸ

Սպանական Մշակութային Կեդրոնի վարչութեան նախաձեռնութեամբ՝ ընտիր մանրանկարիչ Աբրահամ Գուրգէնեանի մէկ նոր ցուցահանդէսը բացուեցաւ Գահիրէի մէջ՝ 10 Մարտ 1988ին՝ միջազգային ականաւոր հիւրերու ներկայութեան:

Ցուցադրուած պաստառները ամբողջութեամբ առնուած են ողբ. Ժորժ Միքայէլեանի հաւաքածոյէն: Աշխարհի մեծագոյն մայրաքաղաքներու թանգարաններուն և արուեստի տուներուն մէջ ցրուած են Գուրգէնեանի լաւագոյն գործերը: Մենք գանոնք, մեծ մասամբ, տեսած ենք, եւ, կը յաւակնինք ըսել, որ Աբրահամ Գուրգէնեանի իսկական բոլոր գլուխ-գործոցները (ներշնչուած Հայոց Պատմութենէն եւ Մշակոյթէն) կը գտնուին Ժ. Միքայէլեանի այս հաւաքածոյին մէջ: Կարեւոր է ըսել այստեղ, որ բոլոր նկարներուն տակը գրուած էր «ծախու չէ՛» մակագրութիւնը:

Կարդացինք, յայտագրին մէջ, որ Գուրգէնեան այժմ հանգիստ կ՚ընէ՝ Կիպրոս, Տարէցներու տան մը մէջ: Ցարգ ու պատիւ արուեստագէտին

Ցուցահանդէսը բաց է 10 17 Մարտ:

Հ.

ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ - ՊՈՒԼԱՔ

ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻՒ

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ ՀԱՆԴԷՍ

Կիրակի, 20 Մարտ 1988, կ. ա. ժամը 11 ին

Վարժարանիս հանդիսասրահին մէջ:

ՀՐԱՒԷՐ ԲՈԼՈՐԻՆ

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ԹՈՒԱԿԱՆՆԵՐ

Ուրբաթ, 8 Ապրիլ 1988

ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ

Շաբաթ, 9 Ապրիլ 1988

ՎԿԱՅԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԲԱՇԽՈՒՄ ԵՒ ՀԱՄԵՐԳ

ՄԱՄՈՒԼԸ ԴՊՐՈՑ Է

ՃՇԴՈՒՄ

Մեր անցեալ թիւով տուած էինք «Ուսանողական Յաջողութիւններ» վերնագրին տակ երեք հայ երիտասարդներու յաջողութիւնը պետական համալսարաններու բժշկական փաքիւլթէներէն:

Տոքթ. ՄԻՀՐԱՆ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ անունը սխալմամբ անպուած էր Ժիրայր (իր կրտսեր եղբօր անունը), որուն համար կը կատարենք այս ճշդումը:

Հ. Մ. Մ. ՏԻՐԱՑԱՒ

(Շար. Ա. էջէն)

մասնակցող խումբերու միութեանց եւ յաջողութիւն մաղթեց բոլոր մարզիկներուն:

Առաջին առթիւ մրցեցան Պերճ Սուլթանեան (Կ.Ս.) և Արա Կէրիկեան (Հ.Մ.Մ.): Պերճ յաղթելով Արային 21-15 և 21-19 արդիւնքով, ապահովեց իր խումբին առաջին կէտը:

Յաջորդ խաղը տեղի ունեցաւ Գէորգ Կոտոլոշեանի (Կ.Ս.) և Յակոբ Պասմաճեանի (Հ.Մ.Մ.) միջեւ: Յակոբ ունեցաւ գեղեցիկ խաղարկութիւն մը և դիւրութեամբ յաղթեց Գէորգի 21-14 և 21-16 արդիւնքով, եւ ապահովեց իր խումբին առաջին կէտը:

Երրորդ խաղը տեղի ունեցաւ զոյգ խաղացողներու միջեւ, Կոկանեան Սրահէն Գէորգ Աւանեան և Պերճ Սուլթանեան և Հ.Մ.Մ.էն Սիմոն Զամքէրթէնեան եւ Յակոբ Պասմաճեան: Հ.Մ.Մ.-ի զոյգը յաղթեց 21-19 և 21-17 արդիւնքով և երկրորդ կէտ մը եւս ապահովեց իր խումբին:

Չորրորդ խաղին՝ Գէորգ Աւանեան (Կ.Ս.) յաղթեց Մարտիկ Պալաեանի (Հ.Մ.Մ.) 22-20, 19-21 եւ 21 15 արդիւնքով, եւ երկու խումբերը հաւասարեցան:

Վերջին ճակատագրական խաղը տեղի ունեցաւ Յօ Եանըգեանի (Կ.Ս.) և Սիմոն Զամքէրթէնեանի (Հ.Մ.Մ.) միջեւ: Սիմոն յաղթելով 21-17 և 21-19 արդիւնքով, Հ.Մ.Մ.ին ապահովեց յաղթանակը 3-2 արդիւնքով:

Մրցաշարքին Նախագահը ընդհանուրին ծափահարութեանց ներքեւ, Հ.Մ.Մ.-ի խմբապետ Սիմոն Զամքէրթէնեանի յանձնեց «Երուանդ Ճէմիրճեան» բաժակը: Յիշատակի մետալներ յանձնուեցան ա. և բ. հանդիսացող խումբերու մարզիկներուն:

Մրցումէն ետք, ընդունելութիւն մը տեղի ունեցաւ ի պատիւ մարզիկներուն եւ իրենց ղեկավարներուն: Ծոփ սեղաններու շուրջ, պատրաստուած Սրահին ժրաջան Տիկիններուն կողմէ, ներկաները բաժակներ պարպեցին հայ մարզիկներուն կենացը: Խօսք առին ՊՊ. Կարպիս Եազըճեան, Լեւոն Տէր Յակոբեան եւ Պետրոս Մովսէսեան:

Շնորհաւորելի են մրցաշարքը կազմակերպող Կոկանեան Սրահի վարչութիւնը, մրցաշարքին մասնակցող բոլոր ակումբներուն խումբերը ու յաղթական Հ.Մ.Մ.ի խումբը:

ՆԵՐԿԱՅ ՄԸ

ՀԱՅ ԹԵՐԹԸ ԸՆԿԵՐՆ Է ՀԱՅ ՏԱՆ

Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ 51ՐԴ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳԾՈՎ

«ԱՐԱՐԱՏ» ՅԱՂԹԵՑ «ԺԱԼԳԻՐԻՍ»Ի 1-0

Խ. Միութեան ֆութպոլի ախոյեանութեան եկրորդ շրջանի մրցումներուն գծով, անցեալ Շաբաթ, 12 Մարտ 1988ին, Երեւանի «Արարատ» Հրազդան մարզադաշտին վրայ հիւրընկալելով Վիլնիւսի «Ժալգիրիս»ը, և արձանագրեց իր առաջին յաղթանակը 1-0 արդիւնքով:

Առաջին շաբթուայ մրցումը, որ տեղի պիտի ունենար Մարտ 7 ին, յետաձգուեցաւ Մինսկի «Տինամօ» խումբին երկրէն բացակայութեան պատճառաւ. արդարեւ ան կը մասնակցէր Եւրոպայի բաժակակիր ակումբներու բաժակի մրցումին:

«Վ. ԹՕՍՈՒՆԵԱՆ» ԺՈՂՈՎԱՍՐԱՀԻՆ ԲԱՑՈՒՄԸ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

ղրկած էին Հ Բ.Ը.Մ.ի Շրջանակային Յանձնաժողովը, Գահիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ Մասնաժողովները, Հայկական Ընթերցասրահը, Հայ Գեղ. Միութիւնը, Կոկանեան Սրահը, Տիգրան Երկաթ Մշակ. Միութիւնը, Յուսաբեր Մշակ. Ընկ.ը, Յառաջդիմասէր Մշակ. Ընկ.ը, Հելիոպոլսոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարը, Հ.Մ.Ը.Մ.-Արարատը, Կամք Մարզական Միութիւնը, տէր և տիկին Վահան Ալեքսանեանը եւ տիար Գրիգոր Մարգարեանը:

Երբ հրաւիրեալները հաւաքուած էին, Տիկին Անի Թօսունեան, քակելով դրան կապուած ճերմակ ժապաւէնը, բացումը կատարեց «Վահրամ Թօսունեան ժողովասրահ»ին:

«Ն. Զամպաքեան» լսարանին մէջ Արժ. Տէր Հօր աղօթքէն ետք, ներկաները, հիւրասիրուեցան միութեան ժրաջան անդամուհիներուն պատրաստած ճոխ և առատ համադամներով, գինիով և այլազան զովացուցիչներով:

Յանուն վարչութեան խօսք առաւ փոխ - ատենապետ ընկ. Վրէժ Սէֆէրեան, և անդրադարձաւ ողբ. Վահրամ Թօսունեանի գործունէութեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարէն ներս, երիտասարդ օրերէն մինչեւ ատենապետութեան պաշտօնը, շեշտելով որ անոր յիշատակը, միշտ կենդանի պիտի մնայ մարզարանին կեանքին մէջ, յորինակ նոր երիտասարդութեան, որպէս նուիրումի եւ զոհաբերութեան տիպար:

Առաջնորդ Սրբազան Հայրը Ս. Էջմիածին մեկնած ըլլալով, կարդացուեցաւ անոր ուղարկած ողջոյնի գիրը, որուն մէջ Սրբազան Հայրը վեր կ՚առնէր Վահրամ Թօսունեանի արժանիքները որպէս հասարակական գործիչ և կը շնորհաւորէր միութեան վարչութիւնը այս բարենպատակ որոշումին համար:

Եղան նաեւ սրտաբուխ նուիրատուութիւններ:

Այս գեղեցիկ քոքթէյլ-ընդունելութիւնը վերջ գտաւ կէս գիշերին, երբ հրաւիրեալները սկսան մեկնիլ, շնորհաւորելով Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի վարչականները և իրենց հետ տանելով անմեռ յիշատակը ազնիւ մարդու մը, որ աղեքսանդրահայութեան կեանքին մէջ մեծ եւ օգտակար գործեր տեսաւ:

* * *

Յաջորդ օրը, Կիրակի, 6 Մարտ 1988, կէսօրին ազգային գերեզմանատան Ս Գէորգ մատրան մէջ, հոծ բազմութեան մը ներկայութեան, տեղի ունեցաւ ողբ. Վահրամ Թօսունեանի մահուան առաջին տարելիցին առթիւ հոգեհանգիստ եւ չիրիմի օրհնութիւն: Ներկաները իրենց վշտակցութիւնները յայտնեցին ողբացեալին այրիին՝ տիկին Անի Թօսունեանի եւ զաւակներուն՝ Արթօյի և Կարոյի: Այս արարողութիւններուն, դժբախտաբար չկրցաւ մասնակցիլ ողբացեալին մայրը՝ տիկին Սիրվարդ Թօսունեան, որ Շաբաթ օր անհանգստութեան պատճառաւ հիւանդանոց փոխադրուած էր:

Եկեղեցական արարողութենէն ետք, Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի հաւաքավայրին մէջ, Տիկին Անի Թօսունեան հոգեճաշ տուաւ բոլորին:

Լոյսերու մէջ թող հանգչի բոլորին սիրելի Վահրամին հոգին:

* * *

Կիրակի, 6 Մարտ 1988-ին մարզական խաղերով շարունակուեցաւ Շաբաթ օրուան սկսած հանդիսութիւնը: Մարզասէր հոծ բազմութիւն մը ներկայ գտնուեցաւ եւ վայելեց մարզական գեղեցիկ օր մը:

Հելիոպոլսոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի վարչութիւնը կազմակերպած էր միօրեայ զբօսապտոյտ մը դէպի Աղեքսանդրիա, մասնակցելու համար իր քոյր միութեան մարզական խաղերուն: Մասնաւոր մեծ օթօպիւսը հասաւ Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի հաւաքատեղին իրեն հետ բերելով մարզիկներն ու մասնակցողները:

Կէսօրէ ետք ժամը 4ին, սկսաւ մրցումը Հելիոպոլսոյ եւ Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարներու աղջկանց խումբերուն միջեւ: Գահիրէի խումբին օրիորդները տարիքի և արագաշարժութեան պատճառաւ, յաջողեցան մրցումը աւարտել ի նպաստ իրենց 38-24 արդիւնքով:

Ժամը 5.30ին սկսաւ պասքէթ-պոլի բարեկամական երկրորդ մրցումը Հելիոպոլսոյ եւ Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարներու արական խումբերուն միջեւ: Մրցումին առաջին կիսախաղը ի նպաստ իրեն աւարտելէ ետք (26 - 10), Հելիոպոլսոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի խումբը աւելի արագ խաղարկութեամբ ապահովեց յաղթանակը (58 - 27) արդիւնքով:

Հոս կ՚արժէ յիշել, թէ Աղեքսանդրիոյ տղաքը բոլորն ալ 17 տարեկանէն վար էին եւ չէին կրնար դիմադրել աւելի մեծ եւ փորձառու տղոց:

Կը շնորհաւորենք Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի վարչութիւնը եւ կը մաղթենք որ իր բոլոր ձեռնարկները յաջողութեամբ պսակուին:

«Ջահակիր»ի Աղեքսանդրիոյ պաշտօնական ներկայացուցիչն ու թղթակիցն է՝
Պր. ՄԻՆԱՍ ՊԱՆՏՈՅԵԱՆ
33 Սաաs Զաղլուլ պող.
Հեռ. թիւ 4822199

ՄԱՅՐ ՈՒ ՎԱՐԴ

ԺԱԳ Ս. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Մայրի՛կ, վարդերը եկա՛ն:

Այս տարի նորէն ճերմակ ու կարմիր երանգներով եկան վարդերը եւ թառեցան թուփերուն վրայ, ոստերուն վրայ զորս ձմեռն որբացուցեր էր, ինչպէս զիս։

Վարդերը քեզ նորէն ինծի բերին կանաչ, զուարթ ու հուրհոդուն պողոտայէն: Քեզ բերին ու լեցուցին քեզմով պարտէզները, տուները, սիրտերը։ Վարդերը աւետաբեր նամակի պէս բերին քեզ. եւ ներկայութեանդ ոգումովը երջանկացուցին պարտէզները, տուները, սիրտերը, որոնք սիրոյ քնարներու հրաշափոխութեան շունչիդ տակ։

Վարդերուն հետ կարծես բնութի՛ւնը ամբողջ մայրացաւ անգամ մը եւս այս տարի. եւ մայրութեան հովուերգով ան օրօրեց ամէն սիրտ ու տուն ու պարտէզ: Որովհետեւ վարդե՛րը եկան, Մայրի՛կ, որովհետեւ դո՛ւն եկար, վարդի պէս, մայիսի վարդաստանակ պողոտայէն:

Բարի՛ եկար, Մայրի՛կ։

Այս բազմագոյն, այս բազմաձեւ վարդերը մայիսի պիտի չխօսէին աչքերուս եւ սրտիս, պիտի չարձագանգէին ներքին քնարներուս վրայ, եթէ չըլլայի՛ր դուն, Մայրիկ, դո՛ւն՝ ամենէն գեղեցիկն ու բարբառունը վարդերուն: Անոնց շափրակներուն վրայ կը կարդամ տիպի գիրերուն ամենէն արտառոցը, որ մայրական սէրդ է: Ամէն մէկ վարդ՝ ինծի կը թուի թէ քու ձեռքերովդ հիւսուած եւ գրուած ու քեզմէ դրկուած սիրոյ թուղթ մըն է, աւետիսի պէս ցնծո՛ւն ու պայծա՛ռ։ Ո՜րքան ներում երջանկութիւն է ինծի զայն կարդալ աչքերով ու հոգիով, եւ պարուրուիլ անկէ, անոնցմէ՛ ծաւալող բուրումով, որ քու շունչդ է, Մայրի՛կ:

Մայիսը քու շունչդ է, Մայրի՛կ, սրտիդ վարդերէն արտաբուրող, որոնք անհա՛ շափրակ առ շափրակ սալարկեր են գարնան պողոտաները ու ծեփեր են թուփ ու թաւուտ լոյսի եւ գոյնի օծումներով։

Վարդերը եկա՛ն ճերմակ ու կարմիր թեւերով:

Եւ դուն, բարի՛ եկար, Մայրի՛կ։

Ճերմակ ու կարմիր վարդերուն հետ, եւ անոնց կարմիր ու ճերմակ ձիւներուն մէջէն բարի՛ եկար, դուն ինքդ վա՛րդ մը. Վա՛րդ մը՝ դուն: Բայց ո՜րչափ տարբեր միւսներէն քու կենդանութեամբդ եւ ճառագայթումովդ: Բազմահազարներուն մէջ մէ՛կհատիկ: Անզերազանցելի՛ անցեալ ու ապագայ բոլոր գարուններու ծաղիկներէն: Եւ աշխարհի լո՜յս, բոլո՜ր ծաղիկներով անգամ անփոխարինելի՛: Արդարեւ, անոնք պիտի կարենային ինծի բանալ մէկ - հատիկ ժպիտդ, որ արեւալոյսի չափ կը լուսաւորէ ներաշխարհս. կամ ինծի ուղղել մէկ զո՛յգն նայուածքդ, որ նուագէ աւելի կ'օրօրէ սիրտս։

Վա՛րդ մը՝ դուն, որ կը պարունակէ քաղցրագոյնը աշխարհի նեկտարներուն - սէ՛րը։ Շքեղագոյնը աշխարհի փայլերուն եւ բոյրերուն - նորէ՛ն սէրը:

Եթէ չըլլայիր դուն՝ երկիրը պիտի զրկուէր իր ամենէն թանկագին զարդէն: Եւ առանց քու անուշ անունիդ լեզուները պիտի դառնային թոթով, բուրբառները՝ անկատար եւ բառարանները, թերի։ Ինծի կը թուի, որ եթէ դուն չըլլայիր ամբողջ շունչովս եւ ուժովս ե՛ս պիտի ստեղծէի քեզ ներքնուածի պէս, բայց ներքնուածէ աւելի տաք ու կենդանի, քանի որ քեզի պիտի տայի, կարմի՛րը արիւնիս, խանդը սիրոյս, կեանքը շունչիս։ Պիտի ըստեղծէի քեզ, որովհետեւ սիրտս երկրի խաբուսիկ ու խակ գեղեցկութեանց մէջ կարօտը եւ ծարաւը պիտի ունենար իրաւ ու հասուն վայելքի մը, որ իր սափորին պարունակը յագեցնէր... Եթէ՛ չըլլայիր... Բայց կա՛ս, Մայրի՛կ.. եւ ձայնդ, թէեւ մեղմ ու պզտի՛կ՝ ինչպէս սրինգի մը սիւքը, ինչպէս մանկիկի մը շունչը, բաւարար է սակայն որ համանուագային ներդաշնակութիւնը դարձնէ կատարեա՛լ եւ ամբո՛ղջ՝ ստեղնաշարին վրայ տիեզերական:

Կա՛ս դուն Մայրի՛կ, վարդի պէս։

Եթէ չըլլային վարդենիները՝ դուն պիտի ըլլայիր անլասկած աշխարհի վարդենին վարդացողուն հասակովդ ու վարդափայլ դէմքովդ. եւ դուն, անկասկած՝ անոնցմէ՛ աւելի գրաւիչ, հոգեխօսիդ ու ցանկալի՝ քանի որ առանց փուշի։ Փուշ չունի՛ն քու վարդենիիդ վարդերը, վարդագո՛յն Մայր։

Բայց նոյնիսկ հիմա երբ այս գարնանային թուփերը կ'ողողեն դաշտ ու պարտէզ, եւ մայիսին կու տան ձեւ ու շարժում, խունկ ու կրակ, ձայն ու ճառագայթ, Մայրի՛կ, անոնք կ'անշքանան եւ կը տժգունին քու մայրութեանդ վարդենիին քով, որ բոլոր ամիսներու, տարիներու անթառամ մայիսն է բոլոր տուներէն եւ սրտերէն ներս: Մայրութիւնդ յաւիտենական գարունն է երկրի, որուն դալարիքին մէջ կը խայտայ մանկութիւնը, որուն ովասիսին կը հանգչի տօթահար չափահասութիւնը՝ գորովի վտակներուն քով, եւ որուն օրօրին կը ննջէ խոնջաբեկ ալեւորքը։

Մայրի՛կ, ընտանիքի համբուրելի՛ սեմ, տեսանելի նուա՛գ սիրոյ, Մայրութեան թանձրացեա՜լ գաղափար. ողջո՜յն...

Վարդերը եկա՛ն։ Եւ դո՛ւն, Մայրի՛կ, եկար բարի՛, վարդերու ամիսէն ներս, շէմէն ներս։ Շէմէ՛ս ներս, զոր բացած եմ քեզի. պանդուխտի անհո՛ւն ծարաւով ծովահայեաց կարօտի թեւերու պէս։ Դուռս յուսալի՛ր աչքն է, որ վարդագոյն յայտնութեանդ կը սպասէ։ Հիմա, վարդէ փայլերուդ տակ, սիրտս ի՜նչպէս ծիլ ծիլ կը վարդանայ, կը խնկաւէտուի, եւ ի՛նչպէս կը պայծառանայ քու առաւօտովդ, որ զո՛յգն է հոգիիդ, Մայրի՛կ։

Ա՛հ, չե՛մ ուզեր երբե՛ք, որ վարդերը, այս վարդերը, քու ճերմակ ու կարմիր վարդերդ մեկնին նորէն, երբ սօթակէզ ու չար հովեր գան անոնց շափրակներուն թեւ տալու, որպէսզի թռչին ու իյնան տեղ մը, տեղեր, հոս ու հոն, նետահար թռչնիկներու պէս։ Չեմ ուզեր որ անոնք հեռանան պարտէզներէն, տուներէն, սրտերէն, որոնց զարդն ու զուարթութիւնն են:

Չեմ ուզեր՝ բաժնուիս եւ դո՛ւն, Մայրի՛կ, անոնց հետ: Եւ արդէն կրնա՞ս հեռանալ. մայրութեան յաւիտենակա՛ն ոգի, երբ նոյնիսկ աշունները հողմեն եւ յունուարները ձիւնեն վարդերն ի վար։

Ո՜, կը հաւատամ, որ նոյնիսկ երբ բոլոր վարդենիներ փլին խորշակահար, երբ բոլոր վարդերը անցնին սպառ,

Երբ անոնց գոյները մայրամտին եւ անոնց մշկենի բոյրերը հալին,

Երբ նոյնիսկ վարդերէն հասակիդ վարդենին մոխրանայ,

Պիտի մնա՛ս դուն միշտ, Մայրի՛կ, քու անթառամ բուրումովդ եւ անշէջ գոյնովդ,

Պիտի մնա՛ս, Մայրի՛կ դո՛ւն, տուներու անվերջ գարուն, սիրտերու անշէ՛ջ մայիս...։

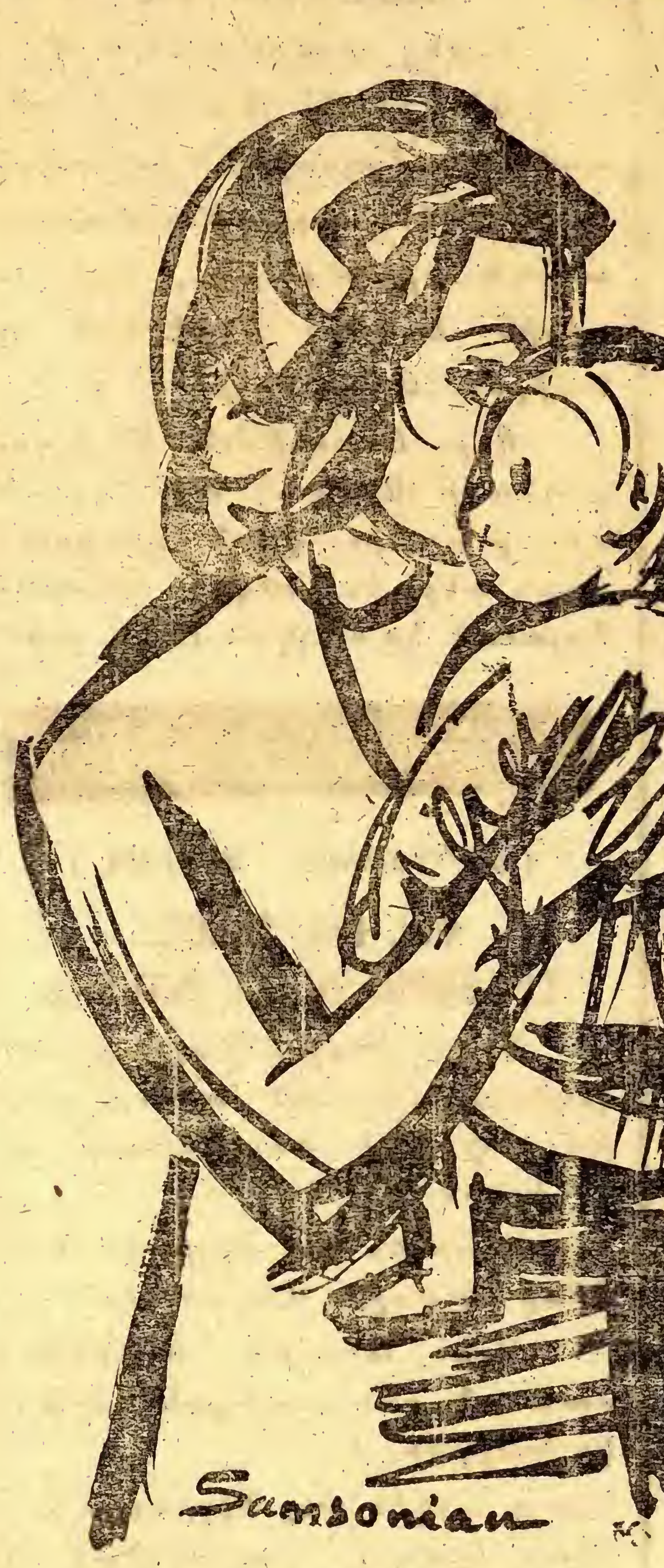

ԳՈՐԾ՝ ՍԻՄՈՆ ՍԱՄՍՈՆԵԱՆԻ

ՄՕՐ ՄԱՍԻՆ

Սիրտս գայլերին թող բաժին դառնայ,
Միայն թէ մայրս մահս չիմանա՛յ։

ԱՒ. ԻՍԱՀԱԿԵԱՆ

Ես երկինքն անհուն ու աշխարհն ամբողջ
Կը ծածկեմ անկեղծ սիրով մայրական:

ՄԱՐՕ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

Երբ աշխարհ եկայ մայրիկս բարի
Աստուած շշնջաց աւելորդ եմ ես, -
Այն օրից ահա այս ողջ աշխարհի
Միակ Աստուածը մայրերն են մեր հեզ.

ՅՈՎՀ. ՇԻՐԱԶ

Մայրերն են պահել մեր Հայոց լեզուն,
Մեր մանուկներին տուել՝ կաթի հետ:

ԳԵՂԱՄ ՍԱՐԵԱՆ

Եփրատի ափին մի ծառ է լալիս,
Կարծես իմ սրտի խորքում է լալիս,
Կարծես մի մայր է ողբում ու կոծում,
Կարծես այդ լացը հէնց ես եմ լալիս...

ՎԱՀԱՆ ԹՈԹՈՎԵՆՑ

ՄԱՅՐԱԿԱՆ

Սրտիս վշտոտ թանգարանում մշտանորոգ
Ամենից վառ քո պատկերն է, մայր իմ անգին.
Երազներիս միջից անցնող տխուր, անօգ՝
Նուիրական ու սուրբ դէմքը քո կաթոգին.

Հարուստ հոգուդ լուսազարդել գանձարանում
Որքա՜ն յոյզ կար եւ որքա՜ն սէր ու գուրգուրանք,
Որ բոլորիս բաշխում էիր, բայց անհատնում
Գանձդ շքեղ ծնում էր միշտ մի նոր բովչանք.

Յոյզերի մէջ քո սրբազան ու յար թախծոտ,
Հայրենիքի խեղճ վիճակի յոյզն էր անգին,
Որ դառնանում էր օր ու գիշեր քեզ մտածկոտ
Ու լալագէմ, մեծ վշտի դէմ՝ զօրովագին:

Եւ ալիքը այդ սուրբ յոյզի քուլա-քուլա
Հաւաքւում էր ու հոգուդ մէջ դառնում էր լար,
Երգում էիր՝ «Անի քաղաք նստեր կուլա»
Ու յառաչում՝ «Չկա առող մի լար, մի լար»:

Եւ երգիդ հետ՝ կոհակ, կոհակ միշտ կուտակւում
Աչքերիդ մէջ ու փայլում էր շիթն արցունքի.
Մենք էլ շուրջդ, դեռ անգիտակ վշտով տարւում,
Տխրում էինք սուրբ տխրութեամբ քո լոյս դէմքի.

Բայց մի վառ յոյզ արցունքներիդ միջով անցնում,
Ու մեր մանուկ հոգիներում տեղ էր բռնում,
Հայրենիքի սէրն էր անգին, մայր իմ անո՛ւշ,
Քո պատուէրը, քո ջերմ սէրը իբրեւ սուրբ յուշ:

ՄԻՆԱՍ ՀԻՒՍԵԱՆ

Երեւան

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

(Շար. Ա. էջէն)

Տէր Զօրի մահաշունչ անապատներէն վերապրող հայութիւնը ո՛րքան երախտապարտ է մայրերուն։

Եւ որքան մեծ է, մանաւանդ ներկայիս, հայ մայրերու պատասխանատուութիւնը եւ պարտականութիւնը երբ հայրենի հողէն հեռու, ցան ու ցրիւ, մեր գլխուն վերեւ Դամոկլեան սուրի նման մեզի կը սպառնայ սպիտակ ջարդի վտանգը։

Հայ մայրն է որ իր կաթին հետ իր զաւկին պիտի տայ նաեւ հայկական սնունդ անոր սորվեցնելով մեր ոսկեղենիկ լեզուն, եւ զայն տոգորելով հայկական ոգիով ու ազգային գաղափարներով։

Սփիւռքահայութեան ապագան առաւելաբար մեր մայրերէ՛ն կախում ունի։

Ազգային գոյատեւումի մեր դատին յառաջապահները հայ մայրերն են։

ՋԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

17 ՄԱՐՏ 1988

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի Վարչութիւնը ներկայիւս կու գայ իր խորին շնորհակալութիւնները յայտնել իր յաւէտ ողբացեալ ատենապետին Վահրամ Թօսունեանի յիշատակին ժողովասրահին բացման հանդիսութիւնը հովանաւորող Եգիպտոսի Հայոց Բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Արք. Չինչինեանի, Արժ. Տ. Գրիգոր Խաչակիր Քհնյ. Օհանեանի, Պատուելի Վահրամ Խունկանեանի, Գահիրէի Մեր քոյր Միութեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ. Նուպարի վարչութեան որ մասնաւոր պատուիրակութեամբ մը և իր պասքէթ պոլի տղոց եւ աղջկանց խումբերով իրենց մասնակցութիւնը բերին հանդիսութեան մարզական բաժնին, «Արեւ» օրաթերթի եւ «Ջահակիր» շաբաթաթերթի խմբագիրներուն, եգիպտահայ մարզական, բարեսիրական և մշակութային միութիւններուն որոնք իրենց ներկայացուցիչներով ներկայ գտնուեցան եւ ծաղկեկողովներ ուղարկեցին, նոյնպէս բոլոր այն ազգայիններուն որոնք ընդառաջելով մեր հրաւէրին ներկայ գտնուեցան, ծաղկեկողով ուղարկեցին և իրենց կատարած սրտաբուխ նուիրատուութիւններով քաջալեր հանդիսացան միութեան ազգօգուտ գործունէութեան։

«ՋԱՀԱԿԻՐ»ԻՆ

Իրենց սիրելի զաւկին՝ Միհրան Սէֆէրեանի Գահիրէի պետական համալսարանի բժշկական ֆաքիւլթէն յաջողութեամբ աւարտելուն ուրախ առթիւ, տէր եւ տիկին Աւետիս Սէֆէրեան կը նուիրեն 10 եգ. ոսկի։

Ողբ. Յարութիւն Մ. Նազգաշեանի (Աղեքս.) մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան տէր եւ տիկին Մարտիկ Պալեան կը նուիրեն 10 եգ. ոսկի:

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

ՓՕԼ ԲԻԼԻՏՃԵԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

Պօղոս Մուշեղ Գալբաքեանի կսկծալի մահուան տխուր առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի կը նուիրեն.

Տէր և տիկին Փօլ Բիլիտճեան	20
Տիար Արտաշէս Վարդուկեան	10

Ողբ. Անահիտ Օհանեանի մահուան քառասունքին առթիւ կը նուիրեն.

Տէր և տիկին Փօլ Բիլիտճեան	20
Տիար Արտաշէս Վարդուկեան	10

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐԻՆ

Միութեան Վահրամ Թօսունեան ժողովասրահին բացման առթիւ, շնորհակալութեամբ ստացած ենք հետեւեալ սրտաբուխ նուիրատուութիւնները

Տիկին Անի Թօսունեան եւ զաւակները՝ Արթօ եւ Կարօ	Ե.Ո. 1500
Տիար Վրէժ Սէֆէրեան	500
Տիկին Ալիս Պօտուրեան (Խարթում)	500
Տիկին Սիրվարդ Թօսունեան	300
Տէր և Տիկին Անդրանիկ Մեսրոպեան	300
Տէր եւ Տիկին Սոպհի Պօշրա	300
Տէր եւ Տիկին Գէորգ Կարապետեան	300
Տոքթ. եւ Տիկին Արթօ Արթինեան	300
Տէր եւ Տիկին Հրաչ Սիմոնեան	300
Տէր եւ Տիկին Նուպար Սիմոնեան	300
Տէր եւ Տիկին Դանիէլ Ճոճուեան	300
Տիար Արամ Սահակեան	300
Տէր եւ Տիկին Եդուարդ Դաւիթեան	300
Տէր եւ Տիկին Սարգիս Վարձպետեան	200
Տէր եւ Տիկին Յակոբ Վարձպետեան	200
Տիկին Ալիս Ճամճեան	200
Տիկին Նուրիկ Զամպաքեան	200
Տէր եւ Տիկին Գարեգին Նախշքէրեան եւ եղբայրը՝ Րաֆֆի	200
Տէր եւ Տիկին Օննիկ Ալիքսանեան	200
Տէր եւ Տիկին Պերճ Թերզեան	200
Տէր եւ Տիկին Յովսէփ Կիւմիւշեան	200
Տէր եւ Տիկին Արամ Գուլթնույեան	100
Տիկին Անահիտ Մուշեղեան	100
Տէր եւ Տիկին Արթօ Ճոճոեան	100
Տիկին Շաքէ Եղուշեան	100
Տոքթ. եւ Տիկին Արթօ Խաչերեան	100
Տէր եւ Տիկին Մուշեղ Պասմաճեան	100
Տիար Սարգիս եւ Տոքթ. Կարպիս Թօսունեան եղբարք	100
Տէր եւ Տիկին Յակոբ Ոսկերիչեան	100
Տէր եւ Տիկին Նուպար Լէյլէկեան	100
Տէր եւ Տիկին Պերճ Միսքճեան	100
Տիկին Նուարդ Թիւթիւճեան եւ զաւակները՝ Յակոբ եւ Անի	100
Տոքթ. Լեւոն եւ Տոքթ. Ճօ Անսուրեան եղբարք	100
Տէր եւ Տիկին Ճագի Կէվրէկեան	100
Տէր եւ Տիկին Խաչիկ Շահպազեան	50
Տէր եւ Տիկին Պերճ Շղթայեան	50
Տէր եւ Տիկին Ժիրայր Նազարէթեան	50
Տէր եւ Տիկին Գէորգ Փիլիկեան	50
Տիկին Էլիզ Փափազեան եւ ընտանիք	50
Տէր և Տիկին Միսաք Լէյլէկեան	50
Տիկին Տիգրանուհի Սիմոնեան	50
Ոմն	30
Տիար Պարգեւ Թօսունեան	25
Տիկին Սոնա Գուլթնույեան եւ ընտանիք	25

ՍԱՐԳԻՍ ՍՈՂԱՆԱԼԵԱՆ

(Շարունակութիւն Բ. էջէն)

Թրասթի անունով բարերար Սարգիս Սողանալեանին յուշատախտակ նուիրեց ընկ. Միհրան Աւագեան և ունեցաւ օրուան պաշտօնական ելոյթ։ Յուշատախտակ յանձնեցին նաեւ Գանատայի ներկայացուցիչները։ Մոնրէալի և Թորոնթոյի շրջաններու անունով ելոյթ ունեցաւ ընկ. Վարդան Երեւանեան: Ապա Լոս Անճելըսի շրջանի Հայկական Կրթական Բարեսիրական Միութեան անունով ելոյթ ունեցաւ ընկ. Հերի Տրամերեան և ծափերու տարափին տակ «ՏԱՐՈՒԱՅ ՄԱՐԴ» հռչակեց Սարգիս Սողանալեանը, անոր յանձնելով համապատասխան յուշատախտակ։

Ստանալով յուշատախտակը, յուզուած ելոյթ ունեցաւ Տարուոյ Մարդը». ան յայտնեց այն միտքը, թէ իւրաքանչիւր հայ սփիւռքի մէջ, կրնայ դառնալ «Տարուայ Մարդ»ը, իր կատարելիք մեծ կամ փոքր աշխատանքներով։ Ապա ան ներկայացուց իր ծրագիրը, սփիւռքը աւելի լաւ կազմակերպելու համար: Ելոյթներ ունեցան նաեւ բարերարի մայրը՝ Տիկին Մարիցա Սողանալեան, Տիկին Շըրլի Սողանալեան (բարերարի կողակիցը) և Կարօ Սողանալեան՝ Սողանալեաններու որդին։

Հանդիսութեան պաշտօնական մասի աւարտին Սարգիս Սողանալեան անգամ մը եւս ցոյց տուաւ իր առատաձեռնութիւնն ու ծառայասիրութիւնը. ան 100 հազար տոլար նուիրեց լիբանանահայ դպրոցներու ի նպաստ կատարուող հանգանակութեան, ինչպէս նաեւ 100 հազար տոլար Լոս Անճելըսի Հայկական Կրթական Բարեսիրական Միութեան:

Երեկոն շարունակուեցաւ ճոխ ճաշկերոյթով, երգով ու երաժշտութեամբ հանրածանօթ երգիչ Վաչէի և իր նուագախումբի մասնակցութեամբ։

«ԿՈՉՆԱԿ»

ԿԱՐԴԱՑԷՔ ԵՒ ՏԱՐԱԾԵՑԷՔ

«ԱՐԱՐԱՏ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Պէյրութ – Լիբանան

«ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»
Նիւ Եորք – Միաց. Նահանգներ

«ՋԱՀԱԿԻՐ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Գահիրէ (Եգիպտոս)

«ՇԱՐԺՈՒՄ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Պուէնոս Այրէս (Արժանթին)

«ՄԱՍԻՍ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Փասատինա (Միաց. Նահանգներ)

«ԿՈՉՆԱԿ» ԵՐԿՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Լոնտոն (Մեծն Բրիտանիա)

«ՑԱՂԹԱՆԱԿ» ԱՄՍԱԹԵՐԹ
Փարիզ (Ֆրանսա)

«ԿԱՅԾ» ԱՄՍՕՐԵԱՅ
Մոնրէալ (Գանատա)

«ԼՈՒՍԱԲԱՑ»
Թորոնթօ (Գանատա)

«ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՁԱՅՆ»
ԵՐԿՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Սիտնի (Աւստրալիա)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀ ԳԱՀԻՐԷ

Հինգշաբթի, 17 Մարտ 1988, կ. ե. ժամը 8.30ին

«ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՏՕՆ»ԻՆ ԱՌԹԻՒ

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊԱՏԻՒ

ՀԱՅ ՄԱՅՐԵՐՈՒՆ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ

ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻԱՄ ԻՐԱՏԵԱՆԻ

ՕՐՈՒԱՆ ԲԱՆԱԽՕՍ

ՏԻԿԻՆ ԱԼԻՍ ՄԱՉԼՈՒՄԵԱՆ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՊԱՏՇԱՃ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐ... ԵՒ ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԱՄԵՆԱ.. ՄՕՐ

Սիրալիր հրաւէր բոլոր հայ մայրերուն

եւ իրենց պարագաներուն անխտիր

ԼՈՒԱՐԹ ՄԵՄՈՐԻԸԼ ՀՈԼ-ԳԱՀԻՐԷ

ԿԻՐԱԿԻ, 3 ԱՊՐԻԼ 1988, Կ. Ե. ԺԱՄԸ ՃԻՇԴ 6.30ԻՆ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՂԿԱՏՕՆ

Հովանաւորութեամբ

Եգիպտոսի Հայոց Բարեխնամ Առաջնորդ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

Նախագահութեամբ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՄԵՍՐՈՊԵԱՆԻ

Կազմակերպութեամբ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻ

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Մասնակցութեամբ

ՀԱՅ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱՍԻՐԱՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ, ՅՈՒՍԱԲԵՐ ԱԿՈՒՄԲԻ, ԿՈԿԱՆԵԱՆ ՍՐԱՀԻ, Հ.Բ.Ը.Մ.-Ի (ԳԱՀԻՐԷ, Հ.Բ.Ը.Մ.-Ի (ԱՂԵՔՍ.) ՆԻՐՐ ԻՍԹ ՀԱՅԿ. ԱԿՈՒՄԲԻ, Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐԻ (ԳԱՀԻՐԷ ԵՒ ԱՂԵՔՍ.) ԵՒ «ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ»Ի ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐՈՒՆ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՃՈՒԽ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ Է — ՍԻՐԱԼԻՐ ՀՐԱՒԷՐ ԲՈԼՈՐԻՆ

**

ԺԱՄԸ 9.30 ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԵԱՄԲ

«The Ghosts»

ԽԱՆԴԱՎԱՌ ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄԲԻՆ

ԵՐԵԿՈՆ ԿԸ ԽԱՆԴԱՎԱՌԷ ՍԻՐՈՒԱԾ ԵՐԳԻՉ

ԺՈՐԺ ԿՈՐԿՈՏԵԱՆ

ՄՈՒՏՔ ԵՒ ՃԱՇ 8 ԵԳ. ՈՍԿԻ

(ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐՈՒՆ) 5 ԵԳ. ՈՍԿԻ

Տոմսեր և սեղաններ ապահովելու համար դիմել Հայկական Ընթերցասրահ (հեռ. 3914908) ամէն օր, կ. ե. ժամը 2էն 8ը, բացի Կիրակի օրերէ։ «ԼՈՐՏ» կօշիկի հաստատութիւնը, Հելիոպոլիս։ Կարելի է հեռաձայնել նաեւ 2581612, 3540949, 3903574 և 2599276 թիւերուն։

ՏՈՔԹ. ԼՈՐԻՍ ՔԷՕՀՆԷԼԵԱՆ

ՎԻՐԱԲՈՅԺ — ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

2, ՌՈՒՇՏԻ ՓՈՂՈՑ, 3-ՐԴ ՅԱՐԿ

ՍԱՖԻՐ ՀՐԱՊԱՐԱԿ (ԽԱՐԻՆՈՍԻ ԿԻՑ)

ՀԵԼԻՈՊՈԼԻՍ

Ամէն օր կ՚ընդունէ ժամը 5 - 9 — Հեռաձայն 663752